Best Seller
amazon.com

24 Saat Açık Kitapçının Sırrı

Robin Sloan

TREND YAYINEVİ

Yayın No: 006

Genel Yayın Yönetmeni
Celâl Demirel

Çevirmen
Zeynep Yedierler

Editör
Başak Bekişli

Kapak Çizimi
Mario Arturo

Teknik Hazırlık
Burak Arslan

Baskı
İrem Matbaacılık
Sertifika No: 27740

Trend Yayınevi
Sertifika No: 15675
Bayındır 2 Sokak 49/6 Kızılay / ANKARA
Tel: (312) 419 00 15 • Faks: (312) 419 06 42
www.trendyayinevi.com
facebook.com/trendyayinevi
twitter.com/trendyayinevi

ISBN: 978 – 9944 – 342 – 18 – 6

1. Basım, Eylül 2013, ANKARA

Copyright © Robin Sloan

24 Saat Açık Kitapçının Sırrı © Trend Yayınevi 2012

Bu kitabın yayın hakları **Akçalı Telif Hakları Ajansı** aracılığıyla alınmıştır.

Her türlü basım ve yayım hakkı **TREND YAYINEVİ**'ne aittir.

5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince yayınevinin izni olmadan kısmen de olsa fotokopi vb. elektronik ve mekanik yöntemlerle çoğaltılamaz, kopya edilemez.

Yazar Hakkında

Robin Sloan Detroit yakınlarında büyüdü ve Michigan State University'de okudu. Burada ekonomi dalında eğitim gördü ve aynı zamanda Oats adında edebi bir dergi kurdu. 2002 - 2012 yılları arasında Poynter, Current TV ve Twitter'da çalıştı. Robin Sloan yazar olmakla beraber Kaliforniya'da medya mucitidir.

Daha fazla bilgiye ve Robin Sloan'ın diğer
kısa hikayelerine ulaşmak için
www.robinsloan.com

Betty Ann ve Jim'e

Önsöz

Basılıp basılmayacağını bilmeden elimde kitabımla yayıncıları gezdiğim sıralar, kız arkadaşımla bir seyahate çıkmıştık. Atina'da sonlanan gezimiz boyunca birkaç Yunan adasını gezmiştik ve aslında yolculuğumuz İstanbul'da başlamıştı. Orada kitabımın kaderini öğrenmeyi beklerken gözümüzün önünde olan ama farkedemediğimiz gizli hazineler hakkında bir ders aldım.

İstanbul'da bir pazar arıyorduk ve bizi oraya götürmesi için taksiye bindik. Ancak taksiden indiğimizden fark ettik ki ortalıkta pazar mazar yoktu. Hatta hiçbir şey yoktu, sokak bomboştu.

Etrafta biraz dolandık, sokaktaki insanlara sorduk. Ama herkes merkezdeki başka bir çarşıyı aradığımızı sandı. Gelmeden önce pazarı gördüğüm blog sayfasını tekrar açtım. Acaba yanlış zamanda veya yanlış günde mi gelmiştik? O gün pazar kapalı mıydı? Ama hayır. Doğru yerdeydik ve zaman da doğruydu. O zaman bu pazar neredeydi?

Tam bulamayacağız artık derken elinde pazar torbasıyla yürüyen bir kadın gördük. Torbasından taşan sebze ve yeşillikler görülüyordu. Yakındaki bir pazardan geliyor olmalıydı. Tam yanına giderken sokağın yukarısından elinde poşetlerle inen başka bir kadın daha gördük ve o yöne doğru ilerledik.

Sokağı çıktıkça pazardan çıkıp evine dönen daha fazla kişi gördük. Akıntıya karşı yüzen balıklar gibi geldikleri yeri bulmaya çalışıyorduk.

Sokağın tepesine varıp köşeyi döndüğümüzde gördüğümüz şey, her ne kadar bu sizin için olağan bir manzaraysa da, inanılmazdı! İşte pazar oradaydı. Tablalar her türlü meyve sebzeyle doluydu ve pazar insan kaynıyordu, ancak bu kalabalık sokaktan fark edilmiyordu bile. Tentelerin altındaki pazar uçsuz bucaksız görünüyordu.

Sanırım siz bu manzaraya aşinasınızdır. Ama kalabalık bizi adeta yuttu. Birbirimizi kaç kere kaybetme noktasına geldik hatırlamıyorum. Bir saat kadar sonra şaşkınlıkla pazarın diğer çıkışından kendimizi sokağa attık. Girdiğimiz yerden epey uzaktaydık. Bu inanılmaz bir deneyimdi.

Elinizdeki bu kitabın vermek istediği mesajlardan birisi de beklenmedik güzelliklerin aslında gözümüzün önde olduğu ama aslında onları görmediğimizdir. Bu, onları bulmanın kolay olduğu anlamına gelmez; onları görmeyi öğrenmek gerekir. Ama bunu bir kez öğrendiniz mi, artık onları gözden kaçırmazsınız. Tüm görüşünüz değişir ve deneyimleriniz daha zevkli bir hâle gelir.

Ben Türkiye'deyken dünyaya bakışım değişti ve bu da benim tüm hayatımı etkiledi. O gizli pazarı ve elinde torbalarla yürüyen kadınları sık sık hatırlarım. Hepsi gizlenmişti. Ama mahalle arasındaki bir pazardan ne daha sıradan olabilirdi ki? Ama bizim için bu bir sırdı. Onlar olmadan pazarı asla bulamazdık. Çok net hatırlıyorum. "İşte!" diye bağırmıştım parmağımla göstererek. "Bir tane daha poşet! Bu yoldan." Kendimizi dedektif gibi hissetmiştik!

Umarım bu roman da birazcık olsun sizin görüşünüzü değiştirir ve hatta belki de hayattan daha çok zevk almanızı sağlar.

Son olaraksa samimiyeti ile yaptığı başarılı tercüme için Zeynep Yedierler'e ve Türkçe baskısı için Celâl Demirel'le birlikte Trend Yayınevi'ndeki herkese teşekkür ederim.

Gözlerinizi açık tutun. Hazineler her yerde, sadece saklanıyorlar.

Robin Sloan
San Francisco
Haziran 2013

İçindekiler

Kitapçı
1

Kütüphane
131

Kule
239

Son Söz
291

KİTAPÇI

ELEMAN ARANIYOR

RAFLARIN GÖLGESİNDE resmen kayboldum; az daha merdivenden düşüyordum. Basamakların tam da ortasındaydım. Kitapçı artık çok geride kalmış gibi; sanki uzaktan başka bir gezegene bakıyorum. Kitaplar o kadar sık dizilmiş ki aralarından hiç ışık sızmıyor ve en üst raflar ışık almadığından zar zor görülüyor. Aynı zamanda burası biraz havasız sanki. Yukarıda bir yarasa görür gibiyim.

Bir elim rafta, diğeri merdivende; parmaklarım bastırmaktan bembeyaz olmuş, can havliyle sıkı sıkıya sarılmışım. Gözlerimle parmaklarımın üzerinden kitap sırtlarını tek tek tarıyorum... Evet, buldum. İşte aradığım kitap!

Durun, ben en iyisi baştan alayım.

Adım Clay Jannon. Eskiden kâğıda neredeyse elimi bile sürmezdim.

Mutfak masamda oturup, dizüstü bilgisayarımda iş ilânlarına bakmaya koyulurdum, ama sonra önüme çıkan bir sekme tüm dikkatimi dağıtırdı ve bağlantıyı takip edip kendimi genetiği

değiştirilmiş şarap üzümleri hakkında uzun bir yazı okurken bulurdum. Yazı da epey uzun olunca, hemen okumak yerine okunacaklar listeme eklerdim. Daha sonra başka bir bağlantıyı takip edip bir kitap eleştirisi bulur, onu da o listeye ekler ve vampir polislerle ilgili bir serinin üçüncü kitabın ilk bölümünü indirirdim. O arada iş ilânları hepten unutulunca da güzelce oturma odasına gider, bilgisayarımı kucağıma alır, tüm gün okurdum. Ne de olsa vaktim boldu. Yirmi birinci yüzyılın başlarında Amerika'da gıda sektörünü silip süpüren, ardında iflas etmiş hamburger zincirleri ve kepenkleri indirilmiş suşi imparatorlukları bırakan ekonomik kriz nedeniyle işsizdim.

İşimi kaybetmeden önce New Bagel[1]'da çalışıyordum ve şirketin merkezi de bagellarıyla ünlü olan New York'ta ya da başka bir şehirde değil de, burada, San Fransisco'daydı. New Bagel çok küçük ve yeni bir şirketti. İki eski Google çalışanı tarafından kurulmuştu. Bu arkadaşlar, geçmişten gelen bilgileri ile ideal bagelı tasarlamak ve üretmek üzere bir yazılım yaratmışlardı; üstü pürüzsüz ve gevrek, içi yumuşak ve kusursuz bir daire şeklinde... Sanat okulunu bitirdikten sonra ilk işim olan bu şirkete tasarımcı olarak girmiştim. Görevim, bu lezzetli halkaların tanıtım ve promosyonunu yapmak amacıyla menüler, kuponlar, şemalar, vitrin posterleri hazırlamaktı; hatta bir keresinde bir yiyecek fuarı için koca bir stant tasarlamıştım.

Yapacak çok iş vardı. Önce, Googlecılardan biri şirketin logosunu yeniden tasarlamamı istedi. İlk logo soluk kahverengi bir çember içerisinde, gökkuşağı renklerinde, büyük, zıplayan harflerden oluşuyordu ve oldukça uyduruk görünüyordu. Bana sanki İbranice harflerin kutu ve hançerlere benzeyen şekillerini andıran, siyah ve keskin bir yazı tipi kullanarak logoyu yeniden tasarladım. Yeni logo, New Bagel'a bir ağırbaşlılık; bana da Amerikan Grafik Sanatları Enstitüsü'nün San Francisco

1. Ç.N. Bagel: Simit şeklinde yumuşak bir çörek.

Şubesi'nden bir ödül kazandırdı. Sonra, diğer eski Google elemanına kod yazmayı (az çok) bildiğimi söylediğimde, internet sitesinin sorumluluğunu bana verdi. Böylece, internet sitesini de yeniden tasarladım ve sonra, "bagel", "kahvaltı" ve "topoloji" gibi arama terimlerine bağlı küçük bir pazarlama bütçesini de yönettim. Buna ek olarak, Twitter'da @NewBagel'ın sesiydim; kahvaltı ıvır zıvırı ve dijital kuponlarla yüzlerce takipçi topladım.

Bunların hiçbiri bende evrimsel bir değişiklik yaratmamıştı tabii, ama en azından işi öğreniyordum. İlerliyordum. Sonra birden rüzgâr tersten esmeye başladı ve ekonomik kriz dönemlerinde insanların, üzerlerine hassasiyetle öğütülmüş kaya tuzu serpiştirilmiş bile olsa, uzay gemilerine benzeyen pürüzsüz bagellar yerine eski usül, kabarık, uzunca bagelları tercih ettikleri ortaya çıktı.

Bizim eski Googlecılar başarıya alışıktı, bu yüzden de hemen pes etmeye niyetleri yoktu. Ani bir kararla şirketin adını Old Jerusalem Bagel Şirketi olarak değiştirdiler ve yazılımı da bir kenara fırlatıp attılar; bu yüzden bagellar koyu renkli ve şekilsiz çıkmaya başladı. Ben de internet sitesine eskisine benzer bir hava vermekle görevlendirildim. Bu iş ruhumu ziyadesiyle yorduğu gibi bana Amerikan Grafik Sanatları Enstitüsü ödülü falan da kazandırmadı. Pazarlama bütçesi git gide küçüldü, sonra da yok oldu. Yapılacak işler her gün biraz daha azalıyordu. Hiçbir şey öğrenmiyordum ve hiçbir yere varamıyordum.

En sonunda, elemanlar havlu attılar ve Costa Rica'ya taşındılar. Fırınlar kapatıldı, internet sitesi karardı. Tazminat falan alamadım ama üzerime zimmetli MacBook ve Twitter hesabı bende kaldı.

Anlayacağınız, bir yıldan kısa süren çalışma hayatından sonra işsiz kaldım. Krizin gıda sektöründen daha fazlasını etkilediği sonradan ortaya çıktı. İnsanlar pansiyonlarda ve çadır kentlerde yaşamaya başlamıştı. Tüm ekonomi bir anda müzik

eşliğinde oynanan bir sandalye kapma oyununa dönüşmüştü; ben de olabildiğince çabuk bir şekilde herhangi bir yer kapma derdindeydim.

Rekabeti de göz önünde bulundurduğumda durumum oldukça moral bozucuydu. Benim gibi tasarımcı olan arkadaşlarım vardı, ama onlar yeni açılan bir bagel dükkânının logosunu tasarlamakla yetinmemiş, dünyaca ünlü internet siteleri ya da gelişmiş dokunmatik ekran arayüzleri tasarlamışlardı. Apple'da çalışan arkadaşlarım vardı. En yakın arkadaşım Neel ise kendi şirketini çoktan kurmuştu. New Bagel'da bir yıl daha çalışmış olsaydım durumum iyi olabilirdi; ancak, portfolyomu tamamlayacak ya da herhangi bir konuda uzmanlaşacak kadar bile zamanım olmamıştı. Elimde sadece, 1957–1983 Yılları Arasında İsveç Tipografisi konulu bir bitirme tezi ve üç sayfalık bir internet sitesi vardı.

Yine de pes etmeden iş ilânlarına bakmaya devam ettim. Gelin görün ki, standartlarım hızla düşüyordu. Başta, misyonuna inandığım bir şirkette çalışma konusunda son derece kararlıyken, sonrasında yeni bir şeyler öğrendiğim sürece herhangi bir şirkette çalışabileceğimi ve bunun hiçbir sorun olmayacağını düşünmeye başladım. Daha sonra da verdiğim karar, yalnızca şirketin kötü olmaması gerektiğiydi. Geldiğim son nokta ise 'kötü' sözcüğünün bana has özenli bir tanımlaması oldu.

Hayatımı kurtaran şey kâğıt oldu. İnternetten uzaklaşmayı başardığım takdirde iş bulma konusuna odaklanabileceğimi anladım; bu yüzden iş ilânlarının çıktısını alıyor, cep telefonumu çekmecede bırakıyor, elimde bir kâğıt tomarıyla yürüyüşe çıkıyordum. Yol boyunca çok fazla tecrübe gerektiren işlerin bulunduğu kâğıtları buruşturup yamuk yeşil çöp tenekelerine atıyordum ve böylelikle, yorgunluktan bitap düşmüş bir hâlde eve dönmek üzere otobüse atladığımda, arka cebimde umut vaat eden iki ya da üç iş ilâm oluyordu.

Sonunda bu rutin, beklediğimden farklı bir şekilde de olsa bir

iş bulmamı sağladı.

Bacaklarınız sağlamsa, San Francisco yürüyüş için ideal bir şehirdir. Küçük bir meydanın dik tepelerle kesiştiği minik bir kareden ibaret olan şehrin üç tarafı suyla çevrilidir; bu nedenle de neredeyse her köşesi beklenmedik manzaralarla doludur. Elinizde bir tomar iş ilânıyla kendi hâlinizde yürürken birden toprak ayağınızın altından kayıverir ve aşağıda, tam karşınızda turuncu ve pembe binalarıyla ışıldayan körfezi görürsünüz. San Francisco'nun mimarisini ülkenin başka bir yerinde görmek mümkün değildir. Burada yaşasanız, şehre alışık olsanız dahi karşınıza çıkan garip manzaralara şaşırmadan edemezsiniz: tüm o dar evler, göz ve diş şeklinde pencereler, düğün pastasını andıran ince işlemeler... Ayrıca, eğer doğru yöne bakıyorsanız, tüm güzelliklerin arkasında paslı bir hayalet gibi belli belirsiz görülen Golden Gate Köprüsü'nü fark edebilirsiniz.

Tam bir ay önce o gün, yine böyle garip bir manzaranın peşine takılıp dik merdivenli kaldırımlardan inmiş ve eve dönüş yolumu uzatmak pahasına kıyıdan yürümüştüm. Gürültülü, balık çorbası kokan balıkçılar rıhtımının etrafından dolanarak yan yana sıralanmış eski iskeleleri takip etmiş ve balık lokantalarının, denizcilik şirketleri ile yeni kurulmuş sosyal medya ajanslarına ait binalar arasında yavaş yavaş kaybolmasını seyretmiştim. Midem guruldayıp, öğle yemeği vaktinin geldiğini işaret edince de şehre geri dönmüştüm.

San Francisco sokaklarında ne zaman yürüyüşe çıksam dükkânlardaki "ELEMAN ARANIYOR" ilânlarına dikkat kesilirdim. Gerçi bu normalde yapılacak bir şey değil, haksız mıyım? Belki de dükkân camlarında asılı duran bu ilânlara şüphe ile yaklaşmalıydım. Ne de olsa, yasalara uyan işverenler Craigslist[1] kullanır.

1. Ç.N. Craigslist: Dünya çapında bir reklam ağı

Bu 24 saat açık kitapçının da pek yasalara uygun bir hâli yoktu zaten. İlanda yazanlar şundan ibaretti:

Tüm gece çalışabilecek
Özel becerilere sahip
ELEMAN ARANIYOR
Ödeme tatminkâr

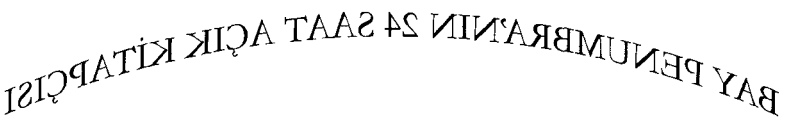
Açıkçası o an "24 saat açık kitapçı"nın tamamen başka bir anlamda kullanılmış üstü kapalı bir ifâde olduğunu düşündüm. Ne de olsa ilân, şehirde üstü kapalı bir hayatın yaşandığı Broadway caddesindeydi. İş ilânlarına baka baka evden çok uzaklara gelmiştim. Yandaki dükkânın adı da 'kalça' anlamında da kullanılan Booty's idi ve tabelasında durmadan üst üste atılıp ayrılan neon bacaklar vardı.

Kitapçının cam kapısını ittim. Tepedeki çanın sesiyle birlikte içeri yavaşça adımımı attım. O an, kapının aslında hayatımda başlayan yeni bir döneme açıldığının farkında değildim. Normal büyüklükte bir kitapçının yan yatırılmış hâlini düşünün. Dükkân son derecede dar ve insanın başını döndürebilecek kadar yüksekti. Üç, hatta belki daha fazla kattan oluşan kitap rafları, göz alabildiğince yukarı doğru uzanıyordu. Yukarı bakmak için kafamı geriye yatırdım. Kitapçılar insanın boynuna niye böyle eziyet eder ki? Raflar sanki sonsuza dek devam etmeleri mümkünmüş gibi, gölgelerin arasında kayboluyordu.

Raflar tıka basa kitap doluydu ve ben bir ormanın kıyısında duruyormuşum gibi hissettim. Öyle dost canlısı bir Kaliforniya ormanı da değil üstelik; ayışığının ulaşamadığı karanlık köşelerinde bekleşen kurtlar, cadılar ve bıçaklı haydutlarla dolu bir Transilvanya ormanı... Raflarda yan yana dizilmiş merdivenler vardı. Genellikle kitapçılardaki bu manzara insanın hoşuna gider; ancak burada, karanlığa uzanan merdivenler pek bir uğursuz görünüyordu. Sanki

karanlığın içinde felaket haberleri fısıldıyorlardı insanın kulağına.

Ben de hâlâ gün ışığı alan ve muhtemelen kurtlarla cadıları uzak tutan dükkân kapısında takılıp kaldım. Kapının çevresindeki ve üst kısmındaki duvar, siyah demir ızgaralara yerleştirilmiş kalın cam levhalardan oluşuyordu ve levhaların üzerine büyük altın harflerle, kavisli bir şekilde şöyle yazılmıştı:

Onun hemen altında, kavisin içine yerleştirilmiş açık bir kitaptan yükselen iki düz, mükemmel el sembolü vardı.

Peki, Bay Penumbra kimdi?

Kitapların arasından biri yavaşça "Merhaba," dedi. Dükkândaki merdivenler gibi uzun ve sıska, gri gömlek ile mavi hırka giymiş bir adam karşıma çıkıverdi. Kitap raflarından destek alarak yürürüyor, yalpalıyordu. Gölgelerin içinden çıkıp yakına geldiğinde, kırışıklıkların çevrelediği çökmüş gözlerinin de ceketiyle aynı renkte olduğunu gördüm. Çok yaşlıydı.

Bana başıyla selam verdikten sonra belli belirsiz bir hareketle rafları göstererek "Bu raflarda aradığınızı bulmanıza nasıl yardımcı olabilirim?" dedi.

Güzel bir giriş cümlesiydi ve nedense beni rahatlattı. "Bay Penumbra siz misiniz?" diye sordum.

Başını salladı. "Adım Penumbra ve bu dükkândan ben mesulüm," dedi.

Kelimeler farkında olmaksızın ağzımdan dökülüverdi.

"Ben iş ilânı için gelmiştim."

Penumbra gözlerini kırpıştırdı, sonra kafasını salladı ve ön kapının yanındaki masaya doğru yalpalayarak yürüdü. Masif masa,

koyu renk bir ahşaptan yapılmıştı ve ormanın ucunda yükselen heybetli bir şatoyu andırıyordu. Öyle ki, raflardaki kitaplar bir kuşatma düzenlese bu kaleyi günlerce elinizde tutabilirdiniz.

"İş için geldiniz demek." Penumbra yeniden kafasını salladı. Kendini masanın arkasındaki sandalyeye bıraktı ve masadaki yığının arasından bana şöyle bir baktı. "Daha önce hiç kitapçıda çalıştınız mı?"

"Aslında," dedim, "Üniversitede öğrenciyken bir balık lokantasında garsonluk yapmıştım. Dükkân sahibi kendi yemek kitabını satıyordu." Kitabın adı Mezgitin Sırları'ydı, hem de ayrıntılarıyla anlattığı tam otuz bir yöntemle... Neyse, anlamışsınızdır. "Bu sayılmaz sanırım."

"Hayır, sayılmaz ama bir ehemmiyeti yok," dedi Penumbra. "Kitap satış tecrübesinin size burada pek faydası olmaz zaten."

İçime bir kurt düştü. Belki de burası en başta düşündüğüm gibi, erotik ürünler satan bir dükkândı. Etrafıma dikkatlice baktım, ancak ortalarda paketinden yeni çıkmış veya yırtılmış bir korse, ya da jartiyer falan göremedim. Aslına bakarsanız hemen yanımdaki alçak sehpada tozlu bir yığın Dashiell Hammetts[1] romanı duruyordu.

"Bana sevdiğiniz bir kitaptan bahsedin," dedi Penumbra.

Cevabım hazırdı, düşünmeye bile gerek yoktu. Hemen anlatmaya koyuldum. "Tek bir kitaptan bahsetmeyeceğim, Bay Penumbra; bu bir seri. Çok kaliteli değil, muhtemelen biraz fazla uzun ve sonu da berbat ama ben seriyi tam üç kere okudum ve en iyi arkadaşımla da altıncı sınıfta bu sayede tanıştım, çünkü ikimiz de bu seriyi takıntı hâline getirmiştik." Derin bir nefes aldım. Ejder Şarkısı Günceleri'ne bayılırım."

Penumbra bir kaşını kaldırdı, sonra belli belirsiz gülümsedi. "Bu iyi, çok iyi," dedi ve beyaz dişlerini ortaya çıkaran gülümsemesi giderek büyüdü. Sonra gözlerini kısarak bana baktı; bakışlarıyla beni

1. Ç.N. Dashiell Hammetts: (1894–1961) Amerikalı polisiye roman yazarı.

süzdü. "Peki, ama merdivene tırmanabilir misiniz?" diye sordu.

İşte, kendimi Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı'nda merdivenin tepesinde, zemini saymazsak üçüncü katta bulmamın hikâyesi böyle. Bulmak için buralara kadar tırmandığım kitabın adı AL-ASMARİ ve sol tarafımda, kol uzunluğunun bir buçuk katı kadar uzağımda duruyor. Doğal olarak, aşağı inip merdiveni o tarafa kaydırmam lâzım. Fakat Penumbra aşağıdan var gücüyle bağırıyor, "Uzan evlat! Uzan!"

Ben bu işi istedim ya, hayret doğrusu...

PALTO DÜĞMELERİ

TÜM BUNLAR bir ay önceydi. Artık Penumbra'nın dükkânında gece vardiyasında tezgâhtar olarak çalışıyorum ve merdiven tepelerinde bir maymun gibi dolanabiliyorum. Aslında bu iş için bir teknik bile geliştirdim. Merdiveni amaçlanan noktaya getiriyorsunuz, tekerlekleri kilitledikten sonra çömelip üçüncü veya dördüncü basamağa sıçrıyorsunuz. İvme kazanmak için de kollarınızdan kuvvet alıyorsunuz; bir dakika içerisinde bir buçuk metre kadar ilerliyorsunuz. Tırmanırken asla aşağıya veya yukarıya değil, tam karşıya bakıyorsunuz. Gözlerinizi kitaplara otuz santimlik bir mesafeden odaklıyor ve yüzünüzü renkli, bulanık kitap sırtlarına yakınlaştırıyorsunuz. Basamakları içinizden sayıp nihayet aradığınız kitabın bulunduğu rafa geldiğinizde de, tabii ki, uzanıyorsunuz.

Profesyonel bir beceri olarak bu iş internette tasarımlar yapmak kadar pazarlanabilecek bir iş değil belki, ama çok daha keyifli. Ayrıca hayatımın bu döneminde iş seçebilmek gibi bir lüksüm yok.

Yeni becerilerimi daha sık kullanmayı çok isterdim, ancak Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı'nın gece ya da gündüz bir müşteri yoğunluğu yok. Aslına bakarsanız, neredeyse hiç müşterisi

yok. Zaman zaman kendimi tezgâhtardan çok gece bekçisi gibi hissediyorum.

Penumbra ikinci el kitaplar satıyor. Yaşlı adam kitapları gündüz satın alıyor ve bu konuda tek yetkili kendisi. Penumbra'nın ne kadar titiz bir alıcı olduğunu kitapların durumundan hemen anlayabilirsiniz. Hatta kitapların her biri o kadar temiz ve düzgün ki yeni olduklarını sanabilirsiniz. Kendisi çok satanlar listesine fazla takılmıyor. Kitap stokları ilginç bir derleme. Kitap seçerken, kişisel zevki dışında bir amaç ya da yöntemi olduğunu hiç sanmıyorum. Bu nedenle de, bu kitapçıda genç büyücüler veya vampir polislerle ilgili romanlara rastlamak pek mümkün değil. Bu aslında üzücü, çünkü burası insanda büyücü romanı satın alma isteği uyandıracak türden bir dükkân. Daha doğrusu, burası insanda genç bir büyücü olma isteği uyandıracak türden bir dükkân.

Arkadaşlarıma dükkândan söz ettim. Birkaç kişi uğrayıp raflara hayranlıkla bakarak benim tozlu tepelere tırmanmamı hayretle izlediler. Genellikle onları bir şeyler almaya ikna edebiliyorum: bir Steinbeck romanı, Borges hikâyeleri ya da kalın Tolkien ciltleri. Penumbra'nın bu yazarları sevdiğini anlamış bulunuyorum çünkü onların tüm eserlerini topluyor. Arkadaşlarıma en kötü ihtimalle dükkân girişindeki masanın üzerinde yığınlar hâlinde duran kartpostallardan satıyorum. Dükkânın ön cephesinin ince hatlarla, dolma kalem ve mürekkeple çizilmiş bir resmi var bu kartların üzerinde; resim o kadar eski ve modası geçmiş ki yeniden moda olmaya aday! Penumbra bu kartpostalların tanesini bir dolara satıyor.

Gelin görün ki, günde üç beş doların benim maaşımı ödemeye yetmeyeceği belli. Maaşımın nereden geldiğini anlamakta zorlanıyorum. Bu dükkânın nasıl olup da batmadığını ise hiç anlayamıyorum.

Şimdiye kadar iki kez karşılaştığım bir müşteri var aslında. Yandaki dükkân Booty's'de çalıştığını düşündüğüm bir kadın.

Aslında orada çalıştığından oldukça eminim çünkü her iki uğrayışında da gözlerinde rakunu andıran ağır bir makyaj vardı ve felaket sigara kokuyordu. Işıltılı bir gülüşü ve tozlu, sarımsı kahverengi saçları vardı. Yaşını pek çıkartamadım; yirmi üç yaşında hırpalanmış ya da otuz bir yaşında genç gösteren bir kadın olabilir. İsmini bilmiyorum ama biyografilere meraklı olduğunu biliyorum.

İlk gelişinde öndeki rafların etrafında, ayaklarını sürüyerek ve dalgın dalgın gerinerek dolandı durdu. Sonra masaya yaklaştı. "Steve Jobs'lı kitaptan var mı?" diye sordu. Kot pantolon, pembe askılı bir bluz, üzerine de North Face marka kabarık bir ceket giymişti ve genzinden konuşuyordu.

Kaşlarımı çattım ve "Sanırım yok ama bir bakayım," dedim.

Penumbra'nın veri tabanı, ahı gitmiş vahı kalmış bej rengi bir Mac Plus'taydı. Yaratıcısının adını yazdığım an Mac'ten hafif bir zil sesi geldi; kitabı bulmuştu. Rakun gözlü kadının şansı yaver gitmişti.

BİYOGRAFİ bölümünde kafalarımızı yana doğru eğerek kitabı aramaya başladık. Çok geçmeden bulduk; tek kopya ve gıcır gıcır. Belki de okumayı sevmeyen teknoloji danışmanı bir babaya yılbaşı hediyesiydi bu kitap veya kim bilir belki de baba, kitabı Kindle'ında okumayı tercih etmişti. Öyle ya da böyle, birileri kitabı satmış ve Penumbra da onu stokuna katmıştı. Şaşırtıcı değil mi?

Kitabı kol mesafesinde tutarak "Ne yakışlıydı," dedi North Face. O sırada Steve Jobs Penumbra'nınkileri andıran yuvarlak gözlükleriyle, eli çenesinde, kitabın beyaz kapağından bize dikkatle bakmaktaydı.

Bir hafta sonra, onu otuz birden çok yirmi üç yaşında gösteren bir hoplamayla, gülümseyerek ön kapıdan içeri girdi ve sessizce ellerini çırptı. "Kitap süperdi!" dedi. Sonra ciddileşti ve "Biliyor musun? Bu adamın Einstein hakkında da bir kitabı var," dedi. Telefonundan Walter Isaacson'ın Einstein biyografisinin Amazon sayfasını gösterdi. "İnternette buldum ama buradan alayım dedim," diye ekledi.

Lütfen, bu anı bir özümseyelim. Bu, çok inanılmaz bir şeydi. Bu, her kitapçının rüyasıydı. Bu, bir striptizcinin tarihin karşısında dikilerek "Dur!" diye haykırdığı, tarihi durdurduğu andı! Ancak üzülerek fark ettik ki Penumbra'nın BİYOGRAFİ bölümünde *Einstein: Yaşamı ve Evreni* adlı kitap yoktu. Richard Feynman[1] hakkında beş değişik kitap vardı, ama Albert Einstein ile ilgili tek bir kitap bile yoktu. Penumbra böyle buyurmuştu!

"Ya, inanmıyorum!" North Face'in suratı asılmıştı. "Tüh! Ben de internetten alırım o zaman. Teşekkürler, " dedi ve gecenin karanlığında kayboldu gitti, bir daha da gelmedi.

Çok net bir saptamada bulunmak isterim. Kitap edinme tecrübelerimi rahatlık, kolaylık ve memnuniyet açısından en iyiden en kötüye doğru sıralayacak olsam ortaya şöyle bir liste çıkar:

1.Berkeley'deki Pygmalion gibi bağımsız kitapçılar.

2.Büyük ve bol ışıklı Barnes & Noble. Bağımsız çalışmadıklarının ve çok büyük bir şirket olduklarının farkındayım ama kabul etmeliyim ki mağazaları gerçekten on numara; özellikle de kocaman kanepeleri olanlar...

3.Walmart'taki kitap rafı. (Saksı topraklarının hemen yanında)

4.Pasifik derinliklerindeki U.S.S West Virginia nükleer denizaltısının kütüphanesi.

5.Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı.

Tüm bunların ışığında duruma müdahale etmeye ve dükkânı kurtarmaya karar verdim. Kitapçı idâre etmekten anladığım ya da striptizciden çıkmış kalabalığın nabzını tutmayı bildiğim söylenemez. Rhode Island Tasarım Okulu'ndaki eskrim kulübünün batmasını engellemek için organize ettiğim Errol Flynn sinema günlerini saymazsak, iflas etmek üzere olan bir işyerini kurtarmışlığım da yok. Fakat Penumbra'nın yanlış yaptığı, daha doğrusu hiç yapmadığı bir şeyler olduğunu biliyorum.

Ne mi? Pazarlama, mesela.

[1]. Ç.N. Richard Feynman: (1918–1988) Amerikalı teorik fizikçi.

Bir planım var aslında. Önce, küçük başarılarla kendimi ispatlayacağım. Sonra da, el ilânları bastırmak ve vitrine levha asmak için bir bütçe isteyeceğim. Hatta belki işi sokağın başındaki otobüs durağına afiş asacak kadar ilerletebilirim: "OTOBÜS MÜ BEKLİYORSUNUZ? GELİN BİZİMLE BEKLEYİN!" Sonra, otobüs saatlerini bilgisayarımda açık tutup, müşterilere otobüslerinin gelmesine beş dakika kala haber vereceğim. Süper, değil mi?

Ufak ufak başlıyorum ve dikkatimi dağıtacak bir müşteri olmadığından sıkı çalışıyorum. Komşu dükkânın şifre gerektirmeyen 'bootynet' ağına bağlanıyorum önce. Sonra, yerel kitap sitelerine tek tek girip bu şahane dükkân, bu gizli cevher hakkında yorumlar yazıyorum. Yerel bloglara göz kırpan, sırıtan simgelerle dolu sevimli e-postalar gönderiyorum. Facebook'ta tek üyesi olan bir grup da oluşturdum. Google'ın New Bagel'da çalışırken de kullandığım reklam programına bile üye oldum. Bu program, avınıza yani potansiyel müşteriye inanılmaz hızda ulaşmanızı sağlıyor. Google'ın upuzun formunda şu özellikleri işaretledim:

•*San Francisco'da yaşıyor*
•*Kitap seviyor*
•*Gece kuşu*
•*Nakit taşıyor*
•*Toza alerjisi yok*
•*Wes Anderson filmlerini seviyor*
•*5 blok öteye kadar güncel GPS sunucuları kapsamında*

Misyonum için sadece on bir dolar ayırabildiğimden çok titiz çalışmalıyım.

Bu, işin talep kısmı. Arz tarafını da düşünmek lâzım, elbette. Penumbra'nın halka arz ettiği eserler için en terbiyeli tanım 'değişken' olabilir bence. Ancak, bu sorunlardan sadece bir tanesi, çünkü öğrenmiş bulunuyorum ki Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık

Kitapçısı, bir dükkân içinde iki ayrı dükkân barındırıyor aslında.

Ön tarafta, masanın etrafına yığılmış kitaplardan oluşan, normal sayılabilecek dükkân var. Alçak raflarda TARİH, BİYOGRAFİ ve ŞİİR kategorilerini görebilir, Aristo'nun Nikomahkos'a Etik kitabını ya da Trevanian'ın Şibumi'sini bulabilirsiniz. Normal sayılabilecek bu dükkân tutarsız ve sinir bozucu, ama en azından bir kütüphanede ya da internette rastlayabileceğiniz kitaplarla dolu.

Bir de arka tarafta, istiflenmiş kitapların durduğu diğer dükkân var. Bu bölümde yüksek merdivenlerin dayalı olduğu raflardaki kitaplar Google'a göre YOK. Ciddiyim! Google'da aradım, ama hiçbirini bulamadım. Bu kitapların çoğu en az yüz yıllık görünüyor; yıpranmış deri ciltleri var ve isimleri de altın harflerle yazılmış mesela. Bir kısmı ise parlak ve el değmemiş kapaklarıyla daha yeni ciltlenmiş gibi görünüyor. Demek ki hepsi çok eski değil. Sadece... Benzersiz.

Ben, bu bölüme Geçmişedönüş adını taktım.

Burada ilk işe başladığımda, bu ciltlerin küçük basın kuruluşlarının derlemeleri olduğunu düşünmüştüm. Dijital arşivden haberi olmayan bir Amiş[1] yayınevinin yazıları olabilirlerdi mesela. Diğer bir kısmının da yazarların kendi olanaklarıyla bastırdığı ve hiçbir kütüphaneye ya da kitapçıya ulaşamayan zavallı, tek basımlık kitaplar olma ihtimali vardı. Belki de Bay Penumbra'nın dükkânı bir tür kimsesizler yurduydu.

Şimdi, yani tezgâhtarlığımın birinci ayını tamamlamış olarak bu işin düşündüğümden çok daha karmaşık olduğunun farkına varmış bulunuyorum. Nasıl mı? Açıklayayım. İkinci dükkânın kendine has, yörüngesinde acayip uydular misali dönen müşterileri var. Bu müşteriler striptizci North Face'e uzaktan yakından benzemiyorlar.

1. Ç.N. Amişler: Menonit kilisesine bağlı dini bir topluluk. Modern teknolojiyi reddeden Amişler Amerika'nın değişik bölgelerinde son derece kapalı ve sade bir yaşam biçimi sürmektedirler.

Çok daha yaşlılar. Algoritmik bir düzen içinde geliyorlar dükkâna. Asla raflar arasında dolaşıp kitaplara bakmıyor, kitap aramıyorlar. Gece yarısı gelseler bile tamamen uyanık, ayık ve ihtiyaç içinde kıvranır hâldeler.

İşte size bir örnek. Daha kapının üzerindeki çan çalarken, nefes nefese kalmış Bay Tyndall'ın bağırdığını duyarsınız, "Kingslake! Kingslake'e ihtiyacım var! Hemen!" Ellerini kafasından indirir ve masanın üzerinde kenetler. Bense bu arada, adamcağız tüm yolu elleri kafasının üstünde mi koştu acaba diye düşünmeden edemem. Sanki bana "Yangın var!" demiş ama ben hiçbir şey yapmamışım gibi panik içinde tekrarlar:

"Çabuk ol! Kingslake!"

Mac Plus'taki veri tabanı normal kitaplarla birlikte Geçmişedönüş kitaplarını da içerir. Geçmişedönüş kitapları raflara isim ya da konuya göre dizilmediklerinden (zaten konuları olup olmadığı meçhul) bilgisayar yardımı olmadan aradığınız bir kitabı bulmanız imkânsızdır. Ben klavyede K-I-N-G-S-L-A-K-E yazarken Tyndall heyecanla topuklarının üzerinde zıplamaya başlamıştır bile. Mac titrer, zil sesi duyulur ve beklenen şifreli yanıt gelir. Ekranda BİYOGRAFİ, TARİH ya da BİLİM KURGU değil, sadece 3–13 yazar. Bu, Geçmişedönüş, koridor 3, raf 13 ve bendeniz için de 3 metrecik tırmanış demektir.

Tyndall kendinden geçmiş bir şekilde "Çok şükür, çok şükür," diyerek nereden geldiğini asla göremediğim, ama pantolonun içinden çıkardığını tahmin ettiğim kocaman bir kitabı masanın üzerine bırakır ve "İşte kitabım," der. Bu kitap, KINGSLAKE'i almadan önce iade etmesi gereken kitaptır. Sonra, "Bu da kartım," diyerek masaya resmî görünüşlü, plastik kaplı, üstü ön kapıdaki resmin aynısıyla bezenmiş bir kart fırlatır. Kalın kâğıttan yapılmış bu kartın üzerinde bir de şifreli kayıt numarası vardır. Tyndall'ınki 6WNJHY'dir. Telaşımdan numarayı her seferinde iki, üç kez girmek zorunda kalırım.

Maymun gibi merdivenlere tırmanıp indikten sonra KINGSLAKE'i kahverengi bir kâğıda sararım. Bir yandan da Tyndall'la sohbet etmeye çalışırım: "Nasılsınız Bay Tyndall?"

"Çok iyiyim. Şimdi daha da iyi oldum," derken heyecandan titreyerek paketi alır. "Gelişme kaydediyorum. Yavaş ve istikrarlı bir şekilde. Festina lente[1], teşekkür ederim, teşekkür ederim!" Kapıdaki çan bir kez daha çaldığında Tyndall kendini sokağa atmıştır bile. Saat sabahın üçüdür.

Bu bir kitap kulübü mü? Nasıl üye olunuyor? Acaba hiç para ödüyorlar mı?

Tyndall, Lapin ya da Fedorov dükkândan çıktıktan sonra kendime bu soruları sorarım. Aralarında en garibi Tyndall, ama diğerleri de fena değiller hani: kafalarında tek bir amaç olan, başka bir zaman ve boyuttan fırlamış gibi garip insanlar hepsi. iPhone'ları yok. Kitap dışında, güncel konular veya popüler kültürle ilgili sohbetleri yok. Bana hep bir kulübe üyeymişler gibi geliyor, ancak birbirlerini tanıdıklarına dair de hiçbir ipucum yok. Dükkâna her zaman tek başlarına geliyor ve o anki çılgın meraklarına konu olan kitap dışında tek bir laf bile etmiyorlar.

Bu kitaplarda ne yazdığına dair en ufak bilgim yok; zaten fikrimin olmaması da iş tanımımın bir parçası. İşe alındığım gün, merdivene tırmanma sınavından sonra, Penumbra masanın arkasında durup bana parlak, mavi gözlerini dikerek, "Bu işte üç katı kural vardır; katiyen çiğnenemez kurallar... Dükkânımızdaki tezgâhtarlar bu kaidelere neredeyse yüz yıldır bağlı kaldılar ve ben de bozulmasına asla müsaade etmeyeceğim." dedi. "Bir: Çalışma saatlerin tam olarak akşam 10.00'dan sabah 06.00'ya kadardır. Geç kalamazsın, erken çıkamazsın. İki: Arka taraftaki kitaplara göz atamazsın, onları okuyamazsın ya da inceleyemezsin. Sadece

1. Ç.N. Festina lente: Latin kökenli, Augustus, Titus gibi birçok imparatorun mottosu olmuş, günümüzde de dağcılar tarafından sıkça kullanılan bir ifâde: Yavaşça acele et! Ne fırsatları kaçıracak kadar tez canlı ol, ne de fırsatları kaçıracak kadar yavaş...

üyeler istediğinde bulup getirirsin, o kadar."

Biliyorum, biliyorum siz şimdi "Yok artık, gecelerdir oradasın ve bir kitabın bile kapağını açmadın mı yani?" diye düşünüyorsunuz. Hayır, açmadım. Anladığım kadarıyla Penumbra'nın dükkânın bir yerlerinde gizli kamera var. Kayıtlara göz atar ve kitaplara baktığımı görürse kovulurum. Arkadaşlarım piyasada sapır sapır dökülüyorlar. Tüm ülkedeki iş yerleri birer birer kapanıyor. Çadırda yaşamak istemiyorum. Bu işe ihtiyacım var.

Ayrıca üçüncü kural biraz da olsa ikinciyi telâfi ediyor. "Tüm işlemlerin kayıtlarını eksiksiz bir şekilde ve titizlikle tutmalısın. Müşteri ne zaman geldi? Ne giyiyordu? Ruh hâli nasıldı? Kitabı nasıl istedi, nasıl teslim aldı? Yaralı mıydı? Şapkasında bir biberiye dalı mı vardı? Bu tür teferruatlar işte..."

Sanırım normal şartlarda bu biraz ürkütücü ve garip bir istek. Ancak, gecenin bir yarısı acayip âlimlere acayip kitaplar ödünç verme görevini yürüttüğüm düşünüldüğünde insana gayet makul geliyor. Bu yüzden de, zamanımı yasaklı raflara bakmak yerine müşteriler hakkında bir şeyler yazarak geçirmeyi tercih ediyorum.

İlk gecemde Penumbra bana büyük masanın altındaki bir gözü gösterdi. Burada, sırtlarındaki Romen rakamları dışında birbirinin tıpatıp aynı, kalın deri kaplı ciltler sıralanmıştı. Penumbra parmağını ciltler üzerinde gezdirerek "Kayıt defterlerimiz," dedi. "Neredeyse yüz yıllıklar." En sağdaki cildi çıkardı ve masanın üstüne güm diye bıraktı. "Artık kayıtların tutulmasına sen yardım edeceksin." Defterin üzerinde kabartma harflerle NARRATIO yazıyordu ve ön kapıdaki sembolün aynısı işlenmişti: kitap gibi açılmış iki el.

"Aç bakalım," dedi Penumbra.

Geniş ve gri sayfalar koyu renkli el yazılarıyla doluydu. Bir takım sakallı adamların küçük portreleri ile geometrik şekiller gibi karalamalar da vardı. Penumbra büyük bir gayretle sayfaları çevirdi ve ortalarda fildişi bir kitap ayracı ile işaretlenmiş boş sayfayı

buldu. Sayfanın üzerine parmağıyla vurarak, "Adları, zamanları ve meslekleri kaydedeceksin," dedi "Daha önce de bahsettiğim gibi davranış ve görünüşü de unutmayacaksın. Üzerinde çalıştıkları işi takip etmek amacıyla bütün mevcut ve müstakbel üyelerin kaydını tutarız." Bir an sustu, sonra ekledi. "Bazıları hakikaten çok çalışıyorlar."

"Ne iş yapıyorlar?"

"İlahi, evlat!" dedi Penumbra, kaşlarını kaldırarak. Sanki cevabı herkesçe bilinen bir soru sormuştum. "Okuyorlar."

O günden beri NARRATIO, numara IX, kayıt defterine gece vardiyam sırasında olup biteni ara sıra da olsa edebiyat yaparak, net ve eksiksiz bir şekilde kaydediyorum. Sanırım iki numaralı kural tam olarak doğru değil, çünkü Penumbra'nın dükkânındaki garip kitaplardan bir tanesine dokunabiliyorum. Hangisi mi? Kendi yazdığım kitap elbette...

Penumbra sabahları dükkâna geldiğinde bana bir gece önceki müşterileri sorar. Ben kayıt defterinden okumaya başlarım, o da kafasını sallayarak dinler. Asla bununla yetinmez ve daha da derine inebilmek için konuyu deşer. "Bay Tyndall'ın takdire şayan bir tasviri," der "Ama hatırlıyor musun acaba, paltosunun düğmeleri sedef miydi? Yoksa kemik miydi? Metalik ya da bakır mıydı?"

Evet, biliyorum, Penumbra'nın bu kayıtları saklaması çok garip. Doğrusu aklıma hiçbir sebep gelmiyor; kötü niyetli bir amaç da düşünemiyorum. Tek bildiğim, insanlar belli bir yaşı geçtiğinde bazı şeyleri neden yaptıklarını sormamanız gerektiği. Tehlikeli bir alandır orası. "Bay Penumbra, Bay Tyndall'ın palto düğmelerini neden merak ediyorsunuz acaba?" diye sorduğunuzu, onun da susup çenesini kaşıdığını ve rahatsız edici bir sessizlik olduğunu bir düşünün. İşte, her ikimizin de onun bunu neden yaptığını hatırlamadığını fark ettiğimiz o an tehlikeli alana gireriz. Neden mi? Beni anında kovabilir de ondan.

Penumbra ketum bir adam ve verdiği mesaj çok net: işini

yap, soru sorma. Arkadaşım Aaron geçen hafta işten atıldı ve Sacramento'ya, ailesinin yanına geri döndü. Ekonomi bu durumdayken Penumbra'nın sınırlarını zorlamaya hiç niyetim yok. Bu işe ihtiyacım var.

Bu arada, merak ediyorsanız söyleyeyim; Bay Tyndall'ın palto düğmeleri yeşim taşından yapılmıştı.

MATROPOLİS

BAY PENUMBRA'NIN 24 saat açık kitapçısını ayakta tutabilmek için dükkân sahibi ve iki tezgâhtar olarak bir günü üçe bölüyoruz ve payıma en karanlık dilim düşüyor. Penumbra sabahları dükkânda oluyor. Buna bir bakıma en çok iş yapan saatler de diyebiliriz. Gerçi bu dükkânın öyle bir yoğunluğu olduğunu hiç sanmıyorum. Demem o ki, bu dükkânda tek bir müşteri bile büyük olay; o da genellikle sanki gün ortasıymış gibi gece yarısı çıkıp geliyor.

Ben dükkânı akşam görev yapan, dünyanın en sessiz insanı Oliver Grone'dan devralıp, Penumbra'ya devrediyorum.

Oliver, uzun boylu ve yapılı, genç bir adam; elleri büyük, kolları kalın ve ayakları kocaman. Bakıra çalan kıvırcık saçları ve dik kulakları var. Bir önceki hayatında pekâlâ da Amerikan futbolu oynamış, kürekçilik ya da yan dükkânda korumalık yapmış olabilir. Ancak, şimdiki hayatında Berkeley Üniversitesi Arkeoloji Bölümü mezunu. Müze müdürü olabilmek için eğitim alıyor.

Oliver, cüssesinden beklenmeyecek kadar sessiz biri. Kısa, basit cümlelerle konuşuyor ve aklı hep başka bir yerde. Sanki çok eskilerde, çok uzaklarda bir şeyleri düşünür gibi. Büyük ihtimalle İyonya sütunlarını hayal ediyor.

Oliver'ın genel kültürü ve bilgi birikimi inanılmaz. Bir gece Penumbra'nın TARİH rafından çektiğim *Efsaneler Hakkında Bilinmeyen Detaylar* kitabını kullanarak Oliver'ı sınadım. Başlıkları elimle kapattım ve sadece resimleri gösterdim.

"Minos boğa totemi, M.Ö. 1700," diye haykırdı. Doğru!

"Basse Yutz sürahi, M.Ö. 450 ya da 500." Evet!

"Çatı kiremidi, M.S. 600. Kore'de yapılmış." Bu da doğru!

Sınavın sonunda Oliver onda on bilmişti. Kafasının başka bir boyutta işlediğinden eminim bu adamın. Ben dün öğlen ne yediğimi hatırlayamazken Oliver milattan önce 1000 yılında neler olup bittiğini şak diye bildiği gibi resimleri de tanıyor.

Kıskanmıyorum desem yalan olur. Şu an Oliver Grone ve ben eşitiz; aynı işi yapıyor, aynı sandalyede oturuyoruz. Ancak yakında, hem de çok yakında Oliver'ın çok iyi yaptığı bir işi olacak ve benden hızla uzaklaşacak. Gerçek dünyada kendine bir yer edinecek, çünkü yalnızlık dolu bir kitapçıda merdiven tırmanmak dışında yapabileceği güzel şeyler var hayatta.

Her akşam saat 10'da dükkâna geldiğimde, Oliver'ı Kil Çömlek Bakımı ya da Kolomb Öncesi Amerika'da Ok Başları gibi kitaplar okurken bulurum. Her akşam, parmaklarımla masaya tıklarım. Kafasını kitaptan kaldırır ve "Selam Clay," der. Her akşam, ben görevi devralırken birbirinin durumunu çok iyi anlayan iki adam gibi, asker selamıyla vedalaşırız.

Vardiyam sabahın altısında biter ve bu, günlük hayata karışmak için çok acayip bir zamandır. Bu nedenle eve gider; bir şeyler okur ya da bilgisayar oyunu oynarım. Tüm bunları iş dönüşü biraz rahatlamak için yaptığımı söylemek isterdim; ancak, Penumbra'nın dükkânında gece vardiyasına kalmak insanı hiç de germiyor. Anlayacağınız benimki, ev arkadaşlarım uyanana kadar vakit geçirmek, o kadar.

Mathew Mittelbrand adlı arkadaşımız evdeki sanatçı kişilik. Soluk yüzlü, incecik bir adam. Benden bile daha acayip saatlerde uyanık oluyor. Çoğu sabah Mat'in uyanmasını beklememe gerek

kalmıyor, çünkü eve vardığımda o zaten hiç uyumamış ve son projesi üzerinde çalışıyor oluyor.

Mat gündüzleri Presidio'da Industrial Light & Magic (ILM) adlı şirkette çalışıyor, sinema filmleri için set ve dekor düzenlemesi yapıyor. Lazer tüfekleri ve hayaletli şatolar tasarlayarak hayatını kazanıyor. Yalnız bir şeye dikkatinizi çekmek isterim, şahsen ben bunu son derece etkileyici buluyorum: o, tüm bunları bilgisayar kullanmadan yapıyor. Arkadaş, işini hâlâ tutkal ve bıçakla yapan, sayıları giderek azalan özel efekt sanatçılarından.

İşe gitmediği zamanlarda Mat, kendisine ait projeler üzerinde çalışır. Deli gibi yoğun bir şekilde, saatleri ateşte kuru çalı çırpı nasıl yanarsa öyle tüketircesine, yakarcasına çalışır. Az uyur ve uykusu çok hafiftir. Genellikle bir sandalyenin üzerinde oturarak ya da kanepede bir firavun gibi uzanarak kestirir. Küçük bir cin misali, bir masal kitabından fırlayıvermiş gibidir; hava veya su değil de hayal gücü ile beslenir sanki.

Mat'in son ve en büyük projesi yavaş yavaş oturma odasını kaplamakta. Korkarım yakında ne bana ne de kanepeye yer kalacak odada.

Mat projenin adını Matropolis koydu. Matropolis, karton, metal kutular, kâğıt ve köpükten oluşuyor. Matropolis, demiryolu olmayan bir tren yolu. Hâkim coğrafi yapı köpük kalıntılarından ve zemine tel yığınlarıyla monte edilmiş bir sürü dik tepeden oluşuyor. Başlangıçta tek bir sehpa üzerine kuruldu, sonra Mat her ikisi de farklı yükseklikte tektonik plakalar gibi görünen iki masa daha ekledi. Bu masalar üzerinde boylu boyunca bir şehir uzanıyor.

Matropolis, küçük ölçekli bir hayal âlemi; tanıdığımız bir sürü binanın olduğu, artıklardan yapılmış, parlak ve şaşaalı, devasa bir şehir. Pürüzsüz, alüminyum folyolarla oluşturulmuş Gehry[1] tarzı

1. Ç.N. Frank Gehry: (1929) Çağımızın en önemli mimarlarından biri olarak adlandırılan Kanadalı-Amerikalı mimar.

kıvrımları, kuru makarnadan yapılma gotik çivileri ve kale surları var. Yeşil cam parçalarından oluşmuş bir Empire State Binası bile düşünmüş.

Masaların hemen arkasında müzeler, katedraller, kuleler ve sıra evlerin fotoğraflarını duvara bantlanmış olarak görebilirsiniz. Bir kısmı uzak çekim olsa da çoğu yakın çekimlerden oluşuyor. Tamamı Mat tarafından çekilmiş, binaların yüzeylerini ya da malzemelerini gösteren detaylar... Mat'in çalışırkenki düşünce akışı genellikle şöyledir: Sık sık bu fotoğraflara gözünü diker, çenesini kaşıyarak uzun uzun bakar; cesaret ve zekâsını güzelce harmanlar ve parçalara böler; sonra da, hepsi kendi yarattığı bir LEGO setiymiş gibi, parçaları yeniden birleştirip işe başlar. Günlük hayatta kullandığımız malzemeleri öylesine dâhice kullanır ki, malzemelerin asıl hâli aklınızdan uçar gider; siz sadece ortaya çıkan küçük binaları görürsünüz.

Kanepenin üzerinde model uçağımın küçük siyah uzaktan kumandası durur hep. Bir gün kumandayı elime alıp düğmelerden birine basmıştım. Kapı aralığında uyuklayan küçük uçak vızıldayarak harekete geçti ve Matropolis'e doğru uçmaya başladı. Pilotu tarafından Empire State Binası'nın tepesine rahatlıkla indirilmeyi beklerken de tüm sakarlığımla uçağı götürüp bir güzel camlara çarpmıştım!

Matropolis'in karşısındaki koridorda benim yatak odam var. Üç ev arkadaşı için üç odamız var. Benim ki en küçük olanı; tavanında Edward döneminden kalma işlemeler bulunan beyaz bir odacık. Mat'inkiyse en büyük olan, ama biraz esintili; dar ve dik bir merdivenle çıkılan çatı katındaki oda. Rahatlık ve büyüklüğün mükemmel bir şekilde dengelendiği üçüncü oda ise, ekibin son elemanı Ashley Adams'a ait. Şu anda uyuyor, ancak birazdan uyanır. Ashley her sabah hiç sektirmeden tam olarak altı kırk beşte kalkar.

Ashley güzel bir kız. Aslına bakarsanız gerçek dışı bir güzelliği

var; tıpkı üç boyutlu bir model gibi fazla parlak, bir taraftan da sade ve doğal. Küt kesilmiş sarı saçları dümdüzdür. Haftada iki gün devam ettiği dağcılık kulübü sayesinde ise kolları oldukça biçimli. Cildiyse hiç soluk değil, güneşten gelen bir renk var bedeninde. Ashley, bir halkla ilişkiler şirketinde müşteri temsilcisi; zaten kendisiyle de bu vesileyle tanıştık. New Bagel'ın halkla ilişkilerini yürütüyordu. Hazırladığım logoya bayılmıştı. Başlangıçta ondan hoşlandığımı sanmıştım, ama zaman içerisinde onun bir robot olduğunu fark ettim.

Sakın yanlış anlamayın, bunu kötü anlamda söylemiyorum! Demem o ki, gün gelip biz sıradan insanlar onların kafa yapısını anladığımızda, robotlar hayatımızın vazgeçilmez bir parçası hâline gelecek. Zeki, kuvvetli, düzenli ve düşünceli! İşte Ashley bunların tamamı. Aynı zamanda evin asıl kiracısı. Uzun zamandır bu evde oturuyor, düşük kiramızı Ashley'nin bu evde geçirdiği uzun yıllara borçluyuz.

Ben, kendimce, bu yeni robot yönetimini hoş karşılıyorum.

Evdeki dokuzuncu ayımda o zamanki ev arkadaşımız Vanessa ekoloji alanında işletme yüksek lisansı yapmak için Kanada'ya gitti. Mat'i Vanessa'nın yerine bulup buraya getiren benim. O zamanlar Mat sanat okulundan bir arkadaşımın arkadaşıydı. Duvarları beyaz boyalı bir galeride, şarap şişeleri ve ampullerin içerisine inşa edilmiş minyatür mahallelerden oluşan sergisini gezmiştim. Laf arasında bizim bir ev arkadaşı aradığımız, onun da kalacak yere ihtiyacı olduğu ortaya çıktığında çok sevinmiştim. Bir sanatçıyla aynı çatı altında yaşama fikri beni heyecanlandırıyordu, ama Ashley'nin bu işe sıcak bakacağından pek emin değildim.

Mat bizi ziyarete geldi. Üzerinde dar mavi bir ceket ve aşırı buruşuk bir pantolon vardı. Vakti zamanında plazma TV ile taçlandırılmış ve henüz masaüstü bir şehir tarafından işgal edilmemiş oturma odamızda sohbet etmiştik. Mat bize o sıralar ILM'de üzerinde çalıştığı projeden söz etmişti; Abercrombie & Fitch mağazasında

geçen bir korku filminin bazı sahnelerinde kullanılmak üzere, kana susamış, derisi mavi kot kumaşından bir iblisin tasarımı ve yapımı!

"Dikiş dikmeyi öğreniyorum," diye açıklamıştı. Sonra da Ashley'nin pantolon paçalarını gösterip: "Çok düzgün dikilmişler," demişti.

Mat gittikten sonra Ashley bana Mat'in açık sözlü oluşunu sevdiğini söylemiş, "Sen bize uyum sağlayacağını düşünüyorsan bence tamamdır," demişti.

O günden beri uyum içerisinde yaşayabilmemizin sırrını vereyim size: amaçları farklı olmasına rağmen Mat ve Ashley'nin gerçekten detaycı olmaları. Bu, Mat için metro durağında gördüğü mikroskobik bir grafitiyi saatlerce incelemek, Ashley için ise kıyafetleri ile aynı renkte iç çamaşırları giymek anlamına geliyor.

Birlikte yaşamamızın asıl sınavını Mat'in ilk projesiyle verdik. Her şey mutfakta başlamıştı.

Mutfak, Ashley'nin kutsal alanı!.. Mesela ben mutfakta çok dikkatli dolanırım; makarna ya da Pop-Tart gibi ortalığı kirletmeyen şeyler pişiririm. Ashley'nin tupperware ürünlerine ve pahalı sarımsak ezicisine asla dokunmam. Ocağı açıp kapamayı bilirim ama fırının ısıyı eşit şekilde yayan fanını kullanamam. Sanırım bu işlem, bir nükleer başlıklı füze fırlatmak kadar karışık bir şey; tahminimce iki düğmeye falan basılıyor.

Ashley mutfağına tapar. Kendisi tam bir keyif insanı ve gurmedir. Hafta sonları Ashley'yi tepesinde topladığı saçlarıyla uyum içindeki sarı önlüğünü üzerine geçirip mis kokulu bir risotto pişirirken izlediğimde, bir kadının bundan daha güzel ya da robot gibi mükemmel olamayacağını düşünmeden edemem.

Mat ilk projesini çatı katındaki odasında veya yıkık dökük arka bahçede yapabilirdi pekâlâ, ama yok, o mutfağı seçti.

Her şey benim New Bagel'dan ayrıldıktan sonraki işsiz güçsüz dönemimde oldu; bu yüzden her saniyesine şahit oldum. Olay şöyle gerçekleşti: Ashley kapıdan içeri girdiğinde eğilmiş, Mat'in

sanat eserini inceliyordum. İşten dönmüş ev sahibimiz J.Crew marka karbon ve krem rengi bir kıyafetle içeri süzüldü ve mutfağa baktı. Nutku tutulmuştu.

Mat, ocağın üzerine dev bir cam kazan yerleştirmiş, içinde yağ ve boya kaynatıyordu. Yoğun ve ağdalı bu karışım, kısık ateşte kıvrıla kıvrıla zenginleşiyordu. Mutfak ışıkları kapatılmıştı. Mat onun yerine kazanın arkasına iki yaylı lamba yerleştirmişti. Lambalardan gelen ışık mutfağın granit ve mermerleri üzerinde kırmızı ve mor gölgeler oluşturuyordu.

Doğruldum ve hiç sesimi çıkarmadan beklemeye başladım. En son bu şekilde yakalandığımda, dokuz yaşında evimizin mutfak masasında sirke ve kabartma tozundan volkanlar yapıyordum. O gün annem, aynı Ashley'ninkine benzeyen bir pantolon giymişti.

Mat bakışlarını yavaş yavaş yaptığı işten kaldırdı. Gömleğinin kollarını dirseklerine kadar sıvamıştı. Koyu renk deri ayakkabıları karanlıkta parlıyordu. Yağlanmış parmak uçları pırıl pırıldı.

"Atbaşı Nebulası'nın bir simülasyonu," dedi. İçimden, her hâlinden belli oluyor zaten, diye geçirdim.

Ashley tek kelime bile etmeden bize dik dik bakıyordu. Ağzı açık kalmıştı. Duvardaki yapılacak işler listesinin altına asacağı anahtarları elinde, öylece kalakalmıştı.

Tüm bunlar olurken sanatçı kişilik Mat bizim eve taşınalı sadece üç gün olmuştu.

Ashley iki adım attı ve kazana doğru eğildi. Tıpkı benim yaptığım gibi kozmik derinliklere dikkatle baktı. Yeşil ve altın karışımın içinde safran rengi bir kabarcık kendine yer açmaya çalışıyordu.

Ashley derin bir nefes aldı ve "Yok artık, Mat," dedi. "Çok güzel bir şey bu!"

Böylece Mat'in astrofiziksel yahnisi bizim mutfakta fokurdamaya devam etti. Yeni projeleri de gün geçtikçe büyüyerek, dağınıklaşarak, daha çok yer kaplayarak onu izledi.

Ashley, Mat'in gelişimiyle yakından ilgilenmeye başladı. Odanın içinde bir aşağı bir yukarı yürüyüp elini kalçasının üzerine koyar, yüzünü buruşturarak, ustaca ve yapıcı bir eleştiriyle gelirdi. İster inanın ister inanmayın, televizyonu bile oturma odasından Ashley kaldırdı.

Bence Mat'in gizli silahı, zor durumlardan kurtulmak için oynadığı koz şu: Herif güzel şeyler yaratıyor!

Tabii ki dayanamadım ve Mat'e kitapçıya uğramasını söyledim. Bugün iki buçukta geliyor. Kapının üzerindeki çan sesi geldiğini müjdeliyor. Mat daha selam bile vermeden, gölgelere doğru uzanan yüksek raflara bakmak için boynunu arkaya eğiyor. Bana dönüyor ve koluyla rafları işaret ederek: "Yukarı tırmanmak istiyorum," diyor.

Henüz burada bir aydır çalışıyorum ve ortalığı karıştıracak kadar kendime güvenmiyorum ama Mat'in merakı bulaşıcı. Ağır adımlarla Geçmişedönüş bölümüne doğru yürüyor ve rafların arasında durarak ahşabın damarlarını, kitap sırtlarının desenlerini yakından inceliyor.

Teslim oluyorum. "Tamam, ama sıkı tutun ve hiçbir kitabı elleme."

Merdivenin sağlamlığını test ederken "Ellemeyeyim mi?" diyor. "Ya almak istediğim bir kitap olursa ne olacak?"

"Satın alamazsın, sadece ödünç alabilirsin. Bunun için de üye olman lâzım."

"Nedir bunlar? Nadir bulunan kitaplar mı? Birinci baskılar mı?" Çoktan yolu yarılamış bile, hızla tırmanıyor.

"Daha çok tek kopya kitaplar," diyorum. Bu raflarda ISBN yok.

"Konuları ne?"

Yavaşça "Bilmiyorum," diyorum.

"Ne?"

Yüksek sesle tekrarlarken ne kadar ezik olduğumu düşünüyorum: "Bilmiyorum."

Merdivende duraklayarak aşağıya bakıyor. Şaşkın bir şekilde

soruyor: "Birine bile bakmadın mı?"

Gerilmeye başlıyorum. Bu konuşma nereye varacak çok iyi biliyorum.

"Cidden, bir tanesine bile mi?" Raflara uzanıyor.

Memnuniyetsizliğimi ifâde etmek için merdiveni sallamayı düşünüyorum, ama Mat'in merdivenden uçmak suretiyle ölmesi, kitaplara bakmasından daha büyük bir sıkıntı olur diye düşünüyorum. Ya da o an bana öyle geliyor. Elinde kocaman, siyah bir kitap var ve her an dengesi bozulabilir. Sendeliyor ve ben dişlerimi gıcırdatmaya başlıyorum.

Yüksek perdeden, mızmız bir ses tonuyla konuşuyum. "Hey Mat. Bırak şu kitabı da..."

"Bu inanılmaz."

"Bence artık o kitabı bırakmalı..."

"Harika bir şey bu, Jannon. Bunlara nasıl hiç bakmadın anlamıyorum!" Kitabı göğsüne bastırarak merdivende geri adım atıyor.

"Dur!" Nedense, kitabı aşağı indirmeyip ait olduğu yerin yakınında tutarsam, yasağı pek de delmemişim gibi olacağını hissediyorum. "Yukarı geliyorum!" Tam Mat'in karşısına bir merdiven çekip basamakları tırmanıyorum. Çok geçmeden, dostum Mat ve ben, dokuz metre yükseklikte yüz yüze, alçak sesle, derin bir tartışmaya dalıyoruz.

Aslına bakarsanız deli gibi merak ediyorum. Mat'e kızgınım ama bir tarafım da, beni dürten şeytan görevi gördüğü için ona minnet duyuyor. Mat, kalın kitabı göğsüne dayayıp bana göstermeye çalışıyor. Yukarısı karanlık, bu yüzden sayfaları daha iyi görebilmek için raflar arasındaki boşluğa doğru eğiliyorum.

Tyndall ve diğerleri gecenin bir yarısı koşarak bunun için mi geliyorlar yani?

"Bir karanlık ritüeller ansiklopedisi olmasını umuyordum," diyor Mat.

Aralıksız dizilmiş oyma harfler, bir battaniye misali iki sayfayı kaplıyor. Büyük ve koyu harfli, keskin bir yazı tipi kullanılmış. Alfabeyi tanıyorum, Romen alfabesi bu ve bana gayet normal geliyor. Ancak, sözcükler normal değil. Daha doğrusu sözcük diye bir şey yok. Sayfalar sonu gelmeyen harf dizilerinden oluşuyor; sözcükler birbirlerinden ayrıştırılmalarını imkânsız kılan bir kargaşanın ortasında sanki.

"Öte yandan, karanlık ritüeller ansiklopedisi olmadığını ispatlayacak delil de yok elimizde," diye devam ediyor Mat.

Raftan başka bir kitap çekiyorum. Düz, uzun, parlak yeşil kapaklı ve kahverengi sırtında KRESIMIR yazan bir kitap. İçi bir önceki kitapla aynı.

"Acaba süper gelişmiş sudoku gibi bir tür bulmaca mı bunlar?" diyor Mat.

Aslında Penumbra'nın müşterileri tam olarak bu profile uyuyor. Hepsi kafelerde satranç problemleri üzerinde kafa patlatacak ya da mavi tükenmez kalemle, gazeteye bastıra bastıra Cumartesi bulmacaları çözecek tipte insanlar.

Aşağıdan, kapı çanının sesi geliyor. Korkunun soğuk eli, beynimden parmak uçlarıma kadar gidip geri dönüyor. Biri dükkânın kapısından alçak sesle: " İçevide kimse var mı?" diye sesleniyor.

"Çabuk onu yerine koy," diye Mat'e tıslıyorum. Aceleyle merdivenden aşağıya iniyorum.

Rafların arasından hırıldayarak çıktığımda Fedorov'la karşılaşıyorum. Bugüne kadar karşılaştığım müşteriler arasında en yaşlı ve muhtemelen en zekisi. Kar gibi bir sakalı var ve ellerinin üzerindeki deri, kâğıt kadar ince. Penumbra'ya da çok benziyor. İade ettiği CLOVTIER isimli kitabı masanın üzerine bırakıyor, iki parmağıyla masaya sertçe vurarak: "Şimdi de MVRAO'ya iftiyaç var," diyor.

Hemen işe koyuluyorum. Veritabanından MVRAO'yu buluyor,

Mat'i merdivenlere geri yolluyorum. Fedorov merakla Mat'i izliyor. "Bu kim? Yeni tazıgahtar mı?"

"Bir arkadaşım," diyorum. "Bana yardım ediyor."

Fedorov başını sallıyor. Kaderin garip bir cilvesi, bu akşam Mat de Fedorov da fitilli kadife pantolon giyiyor. Bana öyle geliyor ki, Mat bu kulübün sınavını çok rahat geçebilir ve en genç üye olabilir.

"Sen işe başlayalı kaç gun oldu? Oduz yedi mi?"

Bana sorsanız bilemezdim ama şimdi tam olarak otuz yedi gün olduğundan eminim. Bu adamlar çok dikkatli. "Aynen öyle, Bay Fedorov," diyorum gülümseyerek.

"Peki, memnunsun mu?"

"Seviyorum bu dükkânı," diyorum. "Bir ofiste çalışmaktan daha iyi."

Fedorov başını sallıyor ve bana kartını uzatıyor. Üye numarası 6KZVCY. "Heyç Piii'de oduz yıl çalıştım. Tam bir ofis işiydi." Sonra tüm cesaretini toplayıp: " HP esap makinesi kullandın mı hiç?" diye soruyor.

Mat elinde MVRAO ile geri dönüyor. Alacalı deri kaplı, kalın, geniş ve büyük bir cilt.

Kitabı kahverengi kâğıda sararken "Evet, tabii ki," diyorum. "Tüm lise hayatım boyunca HP-38 grafik hesap makinesi kullandım."

Fedorov gururlu bir büyükbaba misali ışıldıyor. "Ben de ilk model olan 28 uzevinde çalışmıştım."

Gülümsüyorum. "Benimki de evde bir yerlerde olmalı," diyerek MVRAO'yu masanın üzerinden uzatıyorum.

Fedorov kitabı iki eliyle kavrıyor. "Teseggur ederim," diyor. "Biliyor musun, 38 modelde Ters Polonya Notasyonu yoktu." Karanlık ritüeller kitabını manalı bir şekilde göstererek ekliyor: "Şunu soylemeliyim ki bu kitaplarla uğraşırken TPN çok işe yarar."

Sanırım Mat haklı; bu kesinlikle bir çeşit sudoku. "Bunu aklımda tutarım," diyorum.

"Tamam. Tekrar teseggur ederim." Çan çınlıyor ve Fedorov'un otobüs durağına doğru yürümesini izliyoruz.

"Aldığı kitaba baktım," diyor Mat. "Diğerleri gibi."

Fedorov'dan önce garip gelen şeyler şimdi daha da acayipleşiyor.

"Jannon," diyor Mat doğrudan yüzüme bakarak. "Sana sormam gereken bir şey var."

"Dur tahmin edeyim. Daha önce neden bu kitaplara..."

"Ashley'den hoşlanıyor musun?"

İşte bunu beklemiyordum. "Ne? Hayır."

"İyi. Tamam. Ben hoşlanıyorum çünkü." Gözlerimi kırpıştırıp, Mat Mittelbrand'e boş boş bakıyorum. Karşımda, şahane dikilmiş küçük ceketinin içinde, öylece duruyor. Süpermen'deki Jimmy Olsen[1]'ın Wonder Woman'a olan aşkını itiraf etmesi gibi bir şey bu! Olmayacak bir şey! Ancak...

"Ona asılacağım," diyor usulca. "Evde işler biraz karışabilir." Gece yarısı baskını planlayan bir komando havasıyla söylüyor tüm bunları. Sanki 'Biliyorum, bu aşırı tehlikeli ama meraklanma, daha önce de böyle şeyler yaptım,' der gibi.

Birden hayal gücüm boyut değiştiriyor. Belki de Mat, Jimmy Olsen değil de Clark Kent'tir ve bir anda Süpermen'e dönüşebiliyordur. Fakat yine de...

"Yani, aslında, teknik olarak bir defa öpüştük."

Ne? Nasıl yani?

"İki hafta önce. Sen evde değildin, buradaydın. Epeyce şarap içmiştik."

Biraz başım dönüyor. Ashley ile Mat'in birlikte olmasını kafamda bir türlü oturtamamaktan değil de, burnumun dibinde olup biten bu karşılıklı çekimin farkında olmayışımdan... Böyle şeyleri sürekli atlamaktan nefret ediyorum.

1. Ç.N. Jimmy Olsen: Süpermen çizgi romanlarında ve filmlerinde Clark Kent'in arkadaşı olan, ezik bir fotoğrafçı.

Mat, her şey yoluna girmişçesine kafa sallıyor. "Jannon, bu dükkân on numara ama benim gitmem lâzım."

"Eve mi?"

"Hayır, ofise. Tüm gece çalışacağım. Orman canavarı..."

"Orman canavarı mı?"

"Hı hı... Canlı bitkilerden oluşan bir canavar. Stüdyoyu çok sıcak tutmamız gerekiyor. İlerleyen saatlerde biraz nefes almak için gelebilirim. Buranın havası kuru ve serin."

Mat gidiyor. Daha sonra kayıt defterine şunları yazıyorum:

Bulutsuz, serin bir gece. Sanırım dükkânın bugüne kadarki en genç müşterisi bu gece geldi. Fitilli kadife bir pantolon, terzi işi ceket ve içine de küçük kaplan desenleri olan bir yelek giymişti. Müşteri (baskı altında) bir kartpostal aldı. Daha sonra, bir orman canavarı çalışmasını sürdürmek üzere dükkândan ayrıldı.

Dükkân çok sessiz. Çenemi avucuma dayayıp tek tek tüm arkadaşlarımı aklımdan geçiriyorum. Burnumun dibinde olup biten ve benim göremediğim daha neler var acaba?

EJDER ŞARKISI GÜNCELERİ
CİLT I

ERTESİ GECE dükkânı başka bir arkadaşım ziyaret ediyor. Neel Shah benim için sadece sıradan bir arkadaş değil sadece; o benim en eski dostum.

Neel ve ben altıncı sınıftan bu yana kankayız. Ortaokul hayatının, nasıl işlediğini bir türlü kestiremediğim akışkan dinamikleri içerisinde ben kendimi tepelere yakın bir yerde süzülürken bulmuştum. Güzel basketbol oynayan, kızlarla arası iyi olan, kendi hâlinde, sıradan bir adamdım. Neel ise diğer çocuklar tarafından inek, kıl, uyuz yakıştırmaları ile tüm sosyal gruplardan dışlanmış bir şekilde diplerde geziniyordu. Yemekhanede aynı masada oturduğum arkadaşlar her fırsatta Neel'ın komik görüntüsü, konuşması ve yaydığı koku ile dalga geçerlerdi.

Aynı yıl, tüm bunlara rağmen, Neel ve ben her ikimizin de şarkı söyleyen ejderhalarla ilgili kitaplara olan takıntısı sayesinde birbirimize bağlandık ve sıkı dost olduk. Neel'a arka çıktım, onu savundum, tüm ergenlik öncesi karizma sermayemi Neel için kullandım. Pizza partilerine davet edilmesini sağladım. Basketbol

takımını Rockets & Warlocks adlı rol yapma[1] oyun grubumuza üye olmaları için hafiften kandırarak ikna ettim. (Gerçi fazla dayanamadılar, Neel hep Zindan Efendisi[2] olduğundan bu zavallıların üstüne sürekli hedef odaklı robotlar ve zombi orklar sürüyordu.) Yedinci sınıfta saman sarısı saçlı, at âşığı, güzel bir kız olan Amy Torgensen'a Neel'ın babasının sürgünde bir prens ve akıl almayacak kadar zengin bir adam olduğu palavrasını sıkarak, kızı Neel'ın kış balosu için mükemmel bir kavalye olacağına ikna ettim. Bu Neel'ın bir kızla ilk randevusuydu.

Bu durumda Neel'ın bana çok şey borçlu olduğunu düşünebilirsiniz. Ancak, bunca yıl karşılıklı o kadar çok iyilik yaptık ki artık hiçbirini tek bir eylem olarak bir ayırmak mümkün değil. Bizimki, parlak bir sadakat bulutu... Kim kime borçlu belli değil. Bizim dostluğumuz bir nebula aslında!

Neel kapıda beliriyor. Uzun boylu ve yapılı; üzerinde dar, siyah bir eşofman üstü var. Yüksek raflardaki tozlu Geçmişedönüş kitaplarını tamamen göz ardı ederek, alçak raflardaki BİLİM KURGU VE FANTAZİ kitaplarına yoğunlaşıyor.

"Kanka, bak Moffat var!" diyerek kalın bir kitabı gösteriyor. *Ejder Şarkısı Günceleri, Cilt I;* bu, bizi altıncı sınıfta bir araya getiren kitap ve hâlâ en sevdiğimiz kitap. Ben bu eseri üç defa okudum ve sanırım altı kez de Neel okudu.

"Üstelik eski bir kopya galiba," diyor, sayfaları aceleyle çevirerek. Bu konuda haklı. Üçlemenin Clark Moffat'ın ölümünden sonra yayınlanan son baskılarının kapakları üç kitap yan yana dizildiğinde tek bir desen oluşturan, yalın, geometrik şekillerden oluşuyor.

1. Ç.N. Rol Yapma Oyunu (RYO): Her oyuncunun kurgusal bir kahramanın rolünü üstlenip bir hikâye çerçevesinde onun yapacaklarını yaptığı bir çeşit oyun.

2. Ç.N. Zindan Efendisi: Dungeon Master (DM). RYO'da oyuncuları yönlendiren kişidir, kesinlikle oyuna katılmaz. Oyunculardan önce tüm hikâyeyi okuyarak veya kendisi yazarak bu hikâye doğrultusunda oyunu yönetir ve oyuncuların belirli bir senaryoyu takip etmelerini sağlar.

Hâlbuki Neel'ın elindeki kitabın kapağında hava tabancasıyla yapılmış, köpükle kaplı, şişman, mavi bir ejderha var.

Neel'a bu kopyayı kaçırmamasını, büyük olasılıkla koleksiyon baskısı olduğunu ve aslında Penumbra'nın koyduğu fiyattan çok daha kıymetli olduğunu söylüyorum. Altı gündür tek bir kartpostal dışında hiçbir şey satamadığımı da ekliyorum, tabii ki. Normalde arkadaşlarıma kitap almaları konusunda baskı yaptığımda kendimi kötü hissederim ama Neel Shah şu an akıl almayacak kadar zengin olmasa da, küçük çaplı bir prensle rekabet edecek kadar paraya sahip. Ben, Providence'deki Oh My Cod adlı balıkçı lokantasında harçlığımı çıkarmaya çalışırken, Neel kendi şirketini kuruyordu. Beş yıl ileriye sarın ve ortak çabamızın mucizesini görün: Tahminimce Neel'ın bankada birkaç yüz bin doları var ve şirketi de milyon dolar değerinde. Benimse hesabımda tam olarak iki bin üç yüz elli dolarım var. Çalıştığım şirket de, tabii bu dükkâna şirket denebilirse, finans dışı bir uzayda kara para aklayanların, marjinal kiliseler ve tarikatların hüküm sürdüğü garip bir yer.

Neyse, her ne kadar artık okumaya vakit ayıramasa da, Neel kendine bu eski kitabı alıyor. Ben masanın karanlık çekmecelerinde para üstü ararken de arka bölümdeki gölgelere karışmış raflar nihayet dikkatini çekiyor.

"Bunlar ne böyle?" diyor. Aslında bu bölümle ilgilenip ilgilenmemek konusunda kararsız. Prensip olarak Neel yeni ve parlak şeyleri eski ve paslı şeylere tercih eder.

"Orası," diyorum "Asıl dükkân."

Mat'le yaşadıklarımız sayesinde Geçmişedönüş kitapları konusunda biraz daha cesur davranıyorum.

Neel'ı raflara doğru yönlendirirken "Sana bu dükkânın sık sık garip âlimler tarafından ziyaret edildiğini söylesem, ne dersin?" diye soruyorum.

"Müthiş," diyor Neel kafasını sallayarak. Burnu Warlocks kokusu almaya başladı bile.

Alçak bir raftan kara bir kitap çıkararak, "Ya tüm bu kitapların gizli bir şifreyle yazılmış olduğunu söylesem ne yaparsın?" diyorum ve karışık harfler dizilimini göstermek üzere elimdeki kitabı açıyorum.

"Manyak bir şey bu!" diyor Neel. Parmaklarını sayfanın üzerindeki harf labirentinde gezdiriyor. "Şifre kırabilen Belaruslu bir adamım var. Yazılımlarımızın kopyalanamaması için işe almıştım."

Bu cümlenin altında ortaokul sonrası Neel'ın hayatı ile benimki arasındaki farkı çok net görebilirsiniz: Neel'ın adamları vardır, onun için bir şeyler yapan adamları. Benim adamlarım falan yok. Bilgisayarım var sadece.

"Bunu benim adama bir gösterebiliriz," diye devam ediyor Neel.

"Aslında, şifreli olduklarından pek de emin değilim," diye itiraf ediyorum. Kitabı kapatıp rafa yerleştiriyorum. "Şifreli olsalar bile kırmaya değer olduklarını pek sanmıyorum. Bu kitapları ödünç alan adamlar bir hayli acayip."

"Bu işler hep böyle başlar," diyor Neel omzuma vurarak. "Ejder Şarkısı Güncelerini düşün. Melez Telemach ile ilk sayfada mı tanışıyorsun? Tabii ki hayır, kanka. İlk sayfada Fernwen ile tanışıyorsun."

Fernwen, Ejder Şarkısı Günceleri'nin başkarakteri. Bilindik cüce standartlarından bile küçük, bilge bir cüce. Genç yaşta savaşçı kabilesinden sürgün edilmiş. Her neyse, belki de Neel haklıdır.

"Bunu bir şekilde çözmemiz lâzım," diyor Neel. "Fiyatı ne?"

Durumu kendisine özetliyorum. Üyelerin kartlarını falan. Bunu laf olsun diye yapmıyorum, çünkü biliyorum ki Penumbra'nın kulübüne üye olmanın bedeli her neyse Neel bunu rahatlıkla ödeyebilir.

"Bana kaça patlayacağını öğren," diyor Neel. "Oğlum şu an bir Rockets & Warlocks senaryosu üzerinde oturuyorsun!" Sırıtıyor.

Sesini alçaltarak zindan efendisi sesine dönüştürüyor. "Bu kadar ödlek olma Claymore Redhands," diyor.

Of! Rockets & Warlocks'taki ismimi bana karşı kullandı. Kadim güçleri olan bir büyü bu. Teslim oluyorum. Penumbra'ya sorup öğreneceğim.

Dükkânın ön tarafındaki alçak raflara ve hava tabancalı kapaklara geri dönüyoruz. Neel, eskiden en beğendiğimiz kitaplardan biri olan ve kocaman, silindir bir uzay gemisinin dünyaya yavaş yavaş yaklaşmasını anlatan kitabın sayfalarını karıştırırken; ona Mat'in Ashley'ye asılma planından söz ediyorum. Sonra şirkette işlerin nasıl olduğunu soruyorum. Eşofman üstünün fermuarını açıyor ve gururla içindeki metalik gri tişörtü gösteriyor.

"Bunları yaptık," diyor. "Üç boyutlu bir tarayıcı kiraladık. Her tişörtü müşterinin vücuduna göre tasarladık. İnsanın vücuduna şak diye oturuyor. Süper, değil mi?"

Neel hep formda. Harika bir vücudu var. Onu her gördüğümde altıncı sınıftaki tombul çocuğu hatırlayabilmek için hafızama aşırı yüklenmek zorunda kalıyorum. Neden derseniz; şu anki görüntüsü, akla durgunluk veren üçgen vücutlu bir çizgi roman kahramanı gibi...

"İyi bir markalaşma çalışması, değil mi?" diyor.

Dar tişörtün üzerinde Neel'ın şirketinin logosu var. Büyük, elektrik mavisi harflerle ANATOMIX yazıyor.

Sabah Penumbra dükkâna geldiğinde, bir arkadaşımın gerekli aidatı ödeyerek Geçmişedönüş kitaplarına üye olmak istediğini söyleyerek konuyu açıyorum. Gemici ceketini üzerinden zorlanarak çıkartıyor. Bu öyle alelade bir ceket değil; kara kuzu yününden yapılmış, destansı bir ceket. Masanın arkasındaki sandalyeye çöküyor.

"Burada mesele para değil," diyor parmaklarını birleştirerek, "daha çok niyet meselesi bu."

"Arkadaşım çok merak etti," diyorum. "Kendisi gerçek bir kitap meraklısıdır." Aslında bu doğru değil. Neel bir kitabı okumak yerine onun filmini izler. Sürekli Ejder Şarkısı Günceleri'nin filminin bir türlü çekilmemiş olmasından yakınıp durur.

Penumbra söylediklerimi tartarak, "Bu kitapların içeriği arkadaşını biraz zorlayabilir. Ayrıca, onları ödünç alabilmek için bir anlaşma imzalaması lâzım," diyor.

"Yani para ödemesi gerek, öyle mi?"

"Hayır, hayır. Arkadaşın kitapları çok dikkatli ve derinlemesine okuyacağına söz vermeli." İnce, uzun eliyle Geçmişedönüş kitaplarını göstererek, "Bunlar büyük dikkat gerektiren, içerikleri çok özel olan, önemli kitaplar. Arkadaşını olağanüstü bir mertebeye ulaştıracaklar. Ancak bunu başarabilmek için hakikaten çok gayret göstermesi gerekecek."

"Felsefe gibi bir şey mi?" diye soruyorum. "Matematik mi?"

Penumbra kafasını sallayarak "Öyle soyut bir şey değil," diyor. "Kitaplarda bir bulmaca var," kafasını bana doğru eğerek ekliyor "ama sen bunu zaten biliyorsun evlat, öyle değil mi?"

Suratımı buruşturup itiraf ediyorum: "Evet. Kitaplara baktım."

"İyi," diyor Penumbra başıyla onaylayarak. "Meraksız bir tezgâhtar işe yaramaz zaten." Gözleri parlayarak devam ediyor. "Bu bulmaca büyük dikkat gerektirir ve geniş zaman ayırarak çözülebilir. Çözümünde insanı nelerin beklediğini söyleyemem, ancak birçok insanın ömrünü bu işe adadığını söyleyebilirim. Bu nedenle senin... Yani arkadaşının bulmacayı faydalı bulup bulmayacağını da söyleyemem. Fakat şahsi fikrim bulacağı yönündedir."

Çarpık bir gülümsemeyle yüzüme bakıyor. O an Penumbra'nın, bir arkadaşım var yöntemini kullandığımı sandığını anlıyorum. Yani yaşlı adam benden söz ettiğimizi farz ediyor. Çok da yanlış değil aslında. İşin içinde birazcık da olsa ben de varım.

"Şüphesiz, bir kitap ile okur arasındaki ilişki özeldir bu

yüzden her şeyi güvene dayalı yapıyoruz burada," diyor. "Şimdi sen bana arkadaşının bu kitapları yazarlarının hak ettiği saygı ile derinlemesine inceleyeceğini söylersen sana inanmak zorundayım."

Neel'ın bu kitapları istenilen biçimde okumayacağından eminim. Kendi adıma da böyle bir söz verebileceğimi sanmıyorum. En azından şimdilik. Bir taraftan kitapları acayip merak ederken öbür taraftan da bir an önce bu işten sıvışmak istiyorum. Bu yüzden; "Tamam. Arkadaşıma iletirim," diyerek konuyu kapatıyorum.

Penumbra kafasını sallıyor. "Arkadaşın bu vazifeye henüz hazır değilse, bunda utanılacak bir şey yok. Zaman geçtikçe bu ona daha ilginç gelebilir," diyor.

YABAN DİYARDAKİ YABANCI[1]

GECELER BİRBİRİNİ takip ediyor ve kitapçı giderek sessizleşiyor. Bazen tek bir müşteri bile gelmeden haftalar geçtiği oluyor. Bilgisayarımda reklam kampanyamın kontrol paneline bakıyorum ve yıkılarak fark ediyorum ki hiçbir etki yaratmamış. Ekranın köşesinde Google'dan gelen parlak sarı renkli bir mesaj var. Mesajda ya kriterlerimin çok sınırlı olduğu ya da bu tür bir müşteri profilinin var olmadığı belirtilmiş.

Gündüzleri Penumbra'nın gün ışığı ile alacalanmış vardiyasında dükkânın ne durumda olduğunu düşünmeden edemiyorum. Acaba mesai saati bitiminde Oliver bir müşteri furyasıyla karşı karşıya kalıyor mu, diye soruyorum kendime. Bu sessizlik ve yalnızlık beynime giderek hasar mı veriyor acaba, diyorum. Yanlış anlamayın ne olur. Bu işi bulduğuma, bu sandalyede oturduğuma, çok olmasa da çekmecedeki dolarların sayısının arttığına, kiramı ödeyebildiğime, pizza dilimleri ve iPhone uygulamaları satın alabildiğime şükrediyorum tabii ki. Ama kısa bir süre önce ben

[1] Ç.N. Yaban Diyarlardaki Yabancı: Robert A. Heinlein (1907–1988) tarafından yazılmış bir bilimkurgu romanı.

bir ofiste çalışıyordum ve bir ekibin parçasıydım! Şimdi gelin görün hâlimi: ben ve yarasalar! Hiç yarasa falan yoktur demeyin, tepelerde en az birkaç yarasa olduğundan adım gibi eminim.

Son zamanlarda Geçmişedönüş üyeleri bile görünmez oldular. Acaba şehrin diğer yakasında başka bir kitap kulübü tarafından mı kandırıldılar? Yoksa hepsi birer Kindle mı aldı?

Benim de bir Kindle'ım var. Ne zaman elime alsam dükkândaki kitapların bana gözünü dikip, "Hain!" diye fısıldaştıklarını duyar gibi oluyorum. Bence haksızlık ediyorlar çünkü Kindle'ımda okuyup bitirmem gereken bedavaya indirilmiş bir sürü kitabın ilk bölümü var. Babamdan bana geçen Kindle, eğri ve asimetrik bir panel üzerinde küçük gri ekranıyla köşeli tuşları olan orijinal modellerden biri. 2001: Bir Uzay Macerası'ndan kalma bir aksesuara benziyor resmen. Daha büyük ekranlı ve ustaca tasarlanmış yeni Kindle'lar var piyasada elbette ama benimki Penumbra'nın kartpostallarına benziyor; eskiliği onu yeniden havalı bir hâle getiriyor.

Sardalye Sokağı'nın birinci bölümünün ortalarında ekran kararıyor, donuyor ve görüntü siliniyor. Bu aslında birçok kez başıma geldi. Kindle'ın pilinin normalde aylarca dayanması gerek ama ben benimkini plajda, güneş altında uzun süre bıraktığımdan, şimdi fişte takılı olmadan sadece bir saat dayanıyor.

Ben de MacBook'a geçip gezinmeye başlıyorum. Yeni sitelere, bloglara, tweetlere göz atıyorum. Gündüz dâhil olamadığım sohbetleri geri gidip okuyorum. Merak ediyorum, kullandığımız her bir iletişim aracı zaman ayarlı olunca, bu aslında bizim zaman ayarlı olduğumuz anlamına mı geliyor?

Sonunda en sevdiğim bağlantıya tıklıyorum: Grumble.

Grumble bir insan. Büyük ihtimalle dünyalı bir erkek. Kısmen Hacker News kısmen de Paris Review mecralarında, yani edebiyat ve şifre kırma dünyalarında faaliyet gösteren gizemli bir programcı. Mat bu linki bana bizim dükkâna geldikten sonra gönderdi. Grumble'ın çalışmalarının burada işe yarayacağını düşünmüş olmalı ki haklı da.

Grumble çok hareketli ve canlı bir korsan kütüphane yönetiyor. E-kitaplardaki DRM[1] şifrelerini kırabilmek için karmaşık programlar yazıyor, gerçek kitaplardan sözcükleri kopyalayabilmek için karmaşık makineler icat ediyor. Amazon'da çalışıyor olsa büyük ihtimalle çok zengin olurdu. Hâlbuki o, güya şifresi kırılamaz Harry Potter serisinin şifrelerini kırarak, yedi e-kitabı da birkaç küçük değişiklikle internet sitesinde, bedavaya indirilebilir hâlde ahaliye sunmayı tercih etti. Eğer Potter'ı para vermeden okumak istiyorsanız, Hogwarts'da Harry ile birlikte okuyan Grumblegrits adlı genç bir büyücü hakkındaki kısa göndermelere hazırlıklı olmalısınız. Grumblegrits ile ilgili bölümler hiç de fena değil hani!

Fakat beni asıl büyüleyen, Grumble'ın en son projesi: yirminci yüzyılda yayınlanmış tüm bilimkurgu romanlarının mekân haritası. Özel bir programla bu mekânları bulup çıkartmış, üç boyutlu uzaya yerleştirmiş. Böylelikle insanoğlunun kolektif hayal gücünün yıllar içerisinde giderek daha da uzaklara nasıl ulaştığını görebiliyorsunuz. Ay, Mars, Jüpiter, Pluto, Alfa Centauri ve ötesine... Şayet yakınlaştırırsanız tüm evren etrafınızda dönebilir, çok köşeli bir uzay gemisine atlayıp pilot kabininde gezinebilirsiniz. Rama'yla[2] buluşabilir ya da Vakıf dünyalarına[3] erişebilirsiniz.

Bu aşamada iki net saptamam var:

1.Neel buna bayılacak.

2.Ben de Grumble gibi olmak istiyorum.

Bunun gibi havalı bir şey yapsam nasıl olur? Çok sıkı bir beceri olurdu bu. Yeni kurulan bir şirkete girebilirdim. Gidip Apple'da çalışabilirdim. Sabahyıldızının ılık kızıllığı altında başka insanlar görüp onlarla iletişim hâlinde olabilirdim!

Şansım yaver gidiyor. Grumble geleneksel, kahraman hacker

1. Ç.N. DRM: (Digital Rights Management). Dijital hakların kontrolü/yönetimi.

2. Ç.N. Rama'yla Randevu: Arthur C. Clarke'ın (1917–2008) yazdığı bir bilimkurgu romanı.

3. Ç.N. Vakıf Dünyaları: Issac Asimov (1920–1992) tarafından yazılmış bilimkurgu serisi.

anlayışı ve cömertliği ile haritaya can veren programı ortak kullanıma açmış. New Bagel'da da kullandığım Ruby adlı program diliyle yazılmış üç boyutlu bir grafik motoru... Hem de beleşe!

Ben de Grumble'ın programını kullanarak kendime ait bir şey tasarlayacağım. Etrafıma şöyle bir bakıyorum; yeni projem burnumun dibinde duruyor. Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı'nın bir modelini yaparak üç boyutlu grafik öğreneceğim. Ne kadar zor olabilir ki? Altı üstü, içi küçük kutularla dolu, dar ve yüksek bir yer burası.

Başlangıç olarak, veritabanını Penumbra'nın eski Mac Plus'ından kendi bilgisayarıma kopyalamak zorundayım. Bu sanıldığı gibi kolay bir iş değil çünkü Mac Plus için yumuşak disketler kullanılıyor ve bunlar benim MacBook'umla uyumlu değil. eBay'den bir USB disket sürücüsü satın aldım ve bu bana posta masrafı dâhil sekiz dolara mâl oldu. Aleti bilgisayarıma takarken kendimi bir garip hissediyorum.

Artık veriler elimde, dükkânın modelini oluşturmaya başlıyorum. Başlangıçta modelim gayet basit: sanal LEGO'lar misali yan yana dizilmiş gri bloklar. Yavaş yavaş dükkâna benzemeye başlıyor. Mekân bir ayakkabı kutusunu andırıyor ve tüm raflar yerli yerinde. Bir koordinat sistemi kurdum; böylece program üçüncü koridor, on üçüncü rafı kendi kendine bulabiliyor. Sahte pencerelerden gelen sahte günışığı, sahte dükkânımın üzerinde keskin uçlu gölgeler oluşturuyor. Yaptığım şeyi etkileyici bulduysanız, otuz yaşın üzerinde olduğunuzdan eminim.

Deneme yanılma yöntemiyle üç gece harcadım, ama artık uzun kodları birbiri ardına dizebiliyorum ve gittikçe de kendimi geliştiriyorum. Bir şeyler yaratıyor olmak, kendimi iyi hissetmemi sağlıyor. Ekranımda Penumbra'nın kitapçısının gayet inandırıcı, çok köşeli bir modeli dönüp duruyor ve ben, New Bagel'ın iflas ettiği günden bu yana hiç olmadığım kadar mutluyum. Bilgisayarımın hoparlörlerinden yerel, neşeli bir grup olan Moon Suicide'ın yeni

albümünün notaları dökülüyor. Veri tabanı yüklenmek üzere...

Çan sesini duyuyorum ve bilgisayarın ses kapama tuşuna basıyorum. Moon Suicide susuyor ve başımı kaldırdığımda hiç tanımadığım bir yüzle karşılaşıyorum. Genellikle, gelen kişinin dünyanın en garip kitap kulübünün üyesi mi yoksa geç vakit kitap almaya gelmiş bir müşteri mi olduğunu anında anlarım. Ancak bu sefer sezgilerim beni yarı yolda bırakıyor.

Gelen müşteri orta yaşa yaklaşmış, kısa boylu, yapılı bir adam. Üzerinde beyaz düğmeli, yakası açık, barut rengi bir takım elbise var. Buraya kadar her şeyin normal olduğu sinyalini alıyorum; fakat yüzü bir garip. Hayalet gibi soluk benzi, kirli sakalı ve kurşun kalem ucu gibi gözleri var. Kolunun altında da, düzgünce kahverengi kâğıtla kaplanmış bir paket var.

Gözleri Geçmişedönüş kitaplarına değil de öndeki alçak raflara gidiyor hemen. Tamamdır, normal bir müşteri. Belki de komşu dükkân Booty's'den geliyor. "Yardımcı olabilir miyim?" diye soruyorum.

"Bunlar ne? Bu da ne demek oluyor böyle?" diyor raflara dik dik bakıp, ağzından tükürükler saçarak.

"Evet. Çok çeşidimiz yok gibi gözüküyor, ama-" diyorum. Niyetim bir sonraki cümlede Penumbra'nın küçük stokundaki şaşırtıcı başlıkların reklamını yapmak ama o lafımı kesiyor:

"Şaka mı ediyorsun? Çok değil mi?" Elindeki paketi masanın üzerine pat diye bırakarak BİLİM KURGU VE FANTAZİ raflarına doğru koca adımlarla yürüyor. "Bunun burada ne işi var?" Penumbra'nın tek kopya *Otostopçunun Galaksi Rehberi*'ni elinde sallıyor. "Ya bunun? Şaka mı bu?" Bu sefer elindeki kitap *Yaban Diyarlarındaki Yabancı.*

Ne diyeceğimi bilemiyorum, çünkü tam olarak neler olduğunu anlayabilmiş değilim.

Elinde her iki kitabı tutarak hızla geri dönüyor. Kitapları masanın üzerine çarpıyor. Gözleri çakmak çakmak, meydan

okuyan bir tavırla "Bu arada, sen kimsin?" diye soruyor.

"Ben bu dükkânı idâre ediyorum," diyorum, kendimi sakin olmaya zorlayarak. "O kitapları satın almak istiyor musunuz, istemiyor musunuz?"

"Bu dükkânı idâre edemezsin. Çırak bile olamazsın sen," diyor burnundan soluyarak.

Eyvah! Tamam, burada sadece bir aydan biraz fazla bir süredir çalışıyorum ama çok da öğrenilecek bir şey yok...

"Anlaşılan, bu dükkânı kimin idâre ettiği hakkında en ufak bir fikrin yok," diye devam ediyor. "Penumbra sana söylemedi mi?"

Susuyorum. Bu adam kesinlikle normal bir müşteri değil.

"Hayır, değil mi?" diye burun kıvırıyor. "Belli ki söylememiş. Bir yıl önce patrona bu pislikten kurtulmasını söylemiştik." Ağzından çıkan her sözcüğü vurgulamak için parmağıyla *Otostopçunun Galaksi Rehberi*'ne vuruyor. Ceket manşetlerinin son düğmesi açık. "Üstelik bu ilk uyarımız da değildi."

"Bakın, neden bahsettiğinizi anlamıyorum." Sakin olmalıyım, medeni davranmalıyım. "Cidden, kitapları alacak mısınız, almayacak mısınız?"

Pantolonunun cebinden buruşuk bir yirmi dolar çıkarıp beni şaşırtıyor. "Kesinlikle," diyor, parayı masanın üstüne fırlatarak. İnsanların bunu yapmasından nefret ediyorum. "Penumbra'nın sadakatsizliğini ispat etmek için delile ihtiyacım var." Sessizlik. Gözleri ışıldıyor. "Patronunun başı belada."

Yok artık! Elden ele gezen bir bilimkurgu romanı yüzünden mi? Bu herif Douglas Adams[1]'dan niye bu kadar nefret ediyor anlamıyorum!

"Peki, bu ne böyle?" diyor, sertçe MacBook'u göstererek. Dükkânın modeli ekrana yayılmış, yavaş yavaş dönüyor.

"Sizi ilgilendirmez," diyorum bilgisayarı çevirerek.

1. Ç.N. 1 Douglas Adams (1952–2001) Otostopçunun Galaksi Rehberi'nin İngiliz yazarı.

Yine tükürükler saçarak "Beni ilgilendirmez mi?" diyor. "Sen benim kim olduğumu... Bilmiyorsun tabii." Tüm evrendeki en kötü müşteri hizmeti ile karşı karşıyaymış gibi gözlerini deviriyor. Kafasını sallıyor, kendini toparlıyor. "Şimdi beni dikkatle dinle. Bu çok önemli." Paketi iki parmağıyla bana doğru itiyor. Paket düz, geniş ve tanıdık. Gözlerini benimkilere dikiyor. "Dükkân boktan durumda, ama bunun Penumbra'ya teslim edileceği konusunda sana güvenmek zorundayım. Paketi Penumbra'ya elden ver. Sakın bir rafa yerleştirme. Herhangi bir yere bırakma. Elden ver."

"Tamamdır," diyorum. "Sıkıntı yok."

Kafasını sallıyor. "İyi. Teşekkür ederim." Satın aldıklarını kaptığı gibi ön kapıyı açıyor. Tam çıkarken dönüyor. "Patronuna Corvina'nın selamlarını söyle," diyor.

Ertesi sabah Penumbra'nın kapıdan girmesini beklemeden, olanları hızla ve oradan oraya atlayarak anlatmaya başlıyorum. Bu herifin derdi neydi böyle, Corvina da kimin nesi, bu paket nedir, ciddiyim, bu herifin derdi ne?

"Sakin ol evlat," diyor Penumbra sesini yükselterek ve uzun elleriyle sessiz olmamı işaret ederek. "Sakin ol. Otur bakalım şöyle."

"Orada," diyorum. Ölü bir hayvanı gösterir gibi paketi gösteriyorum. Bence, ölü bir hayvanı ya da kemiklerini gömmek için hazırlanmış, düzgün bir pentagram bu.

"Ahhh," Penumbra derin bir nefes alıyor. Uzun parmaklarıyla paketi sarmalıyor ve yavaşça masadan kaldırıyor. "Ne kadar mükemmel."

Tabii ki bunun kemik dolu bir kutu olmadığının farkındayım. Tam olarak ne olduğunu biliyorum. Aslında soluk benizli herif dükkâna adım attığı andan beri biliyorum ve bu beni daha da çok korkutuyor. Çünkü bu paket bu dükkânda olup bitenlerin, yaşlı bir adamın garipliklerinden daha fazlası olduğu anlamına geliyor.

Penumbra paketi açıyor. İçinden bir kitap çıkıyor.

"Raflarımız için yeni bir kitap daha," diyor. "Festina lente."

Kitap ince olmasına karşın çok güzel. Işıkta gümüş gibi parıldayan alacalı gri bir cildi var. Siyah sırtında inciyi andıran harflerle ERDOS yazıyor. Böylelikle Geçmişedönüş kitaplarına bir yenisi daha eklenmiş oluyor.

"Bunlardan biri dükkânımızı teşrif etmeyeli uzun zaman olmuştu," diyor Penumbra. "Bunu kutlamalıyız. Burada bekle evlat. Hemen geliyorum."

Rafların arasından arkadaki odaya gidiyor. Kapısında GİRİLMEZ yazan ve girmeye asla cesaret edemediğim ofisine doğru merdivenlerden çıkan ayak seslerini duyuyorum. Elinde iç içe geçmiş iki köpük bardak ve yarısı boş bir viski şişesi ile dönüyor. Viskinin markası FITZGERALD'S ve bana Penumbra kadar yaşlı gibi geliyor. Bardakları viskiyle doldurup birini bana uzatıyor.

"Şimdi," diyor, "Tarif et. Dün gece gelen adamı yani. Kayıt defterinden oku bakalım."

"Hiçbir şey yazmadım," diye itiraf ediyorum. Aslına bakarsanız hiçbir şey yapmadım. Bütün gece bir aşağı bir yukarı dükkânı arşınladım. Bunu yaparken de pakete dokunmamak, bakmamak, hatta paket üzerinde düşünmemek için masadan uzak durdum.

"Ama bu kayıtlara geçmeli evlat. Al bakalım, hem yaz hem de bana anlat."

Penumbra'ya anlatırken bir yandan da yazıyorum. Yazdıkça daha iyi hissediyorum; sanki bu garip tecrübe kalemin yardımıyla kanımdan akıp kâğıdın üzerine dökülüyor:

"Bu gece dükkâna haddini bilmez hıyarın teki geldi..."

"Hıh. Galiba bu şekilde yazmak pek akıllıca olmayacak," diyor Penumbra hafifçe. "Mesela, 'Acelesi olan bir ulak gibiydi,' diyebilirsin."

Peki. "Bu gece dükkâna Corvina isimli, acele içindeki bir kurye geldi."

Penumbra "Hayır, hayır," diyerek araya giriyor. Gözlerini kapatıp burun kemiği ile oynuyor. "Dur. Yazmadan önce izah edeyim. Soluk benizli, kurnaz bakışlı, kırk bir yaşında, yapılı, kirli sakallı... Üzerinde yün bir takım elbise vardı, ceketi kruvazeydi ve manşetleri düğmeliydi. Deri ayakkabıları da sivri uçluydu. Doğru mu?"

Kesinlikle. Ayakkabılara dikkat etmemiştim ama Penumbra noktayı koyuyor.

"Tabii ya, Eric bu. Tanrı vergisi bir kabiliyeti vardır." Viski bardağını şöyle bir döndürüyor. "Vazifesini yaparken fazlasıyla hevesli olduğunu kabul etmeliyim. Bu konuda Corvina'ya çekmiş."

"Peki, öyleyse Corvina kim?" Garibime gidiyor ama gene de söylüyorum: "Size selam yollamış."

"Yollar tabii," diyor Penumbra gözlerini devirerek. "Eric, Corvina'ya tapar. Gençlerin çoğu hayrandır kendisine." Hâlâ soruma yanıt vermedi. Bir dakika kadar susuyor, sonra gözlerini kaldırıp gözlerimin içine bakıyor. "Senin de tahmin ettiğin gibi, burası sadece bir kitapçı değil. Aynı zamanda dünyada birçok örneği olan bir çeşit kütüphane de. Londra'da bir tane var; bir başkası da Paris'te. Toplamda bir düzine var. Hiçbiri birbirinin aynı değil ama hedefleri aynı. İşte Corvina bu kütüphanelerin tümünü idâre eden zat-ı muhterem."

"Yani sizin patronunuz."

Bunu duyunca Penumbra'nın yüzü kararıyor. "Ben onu bizlerin hamisi olarak görmeyi tercih ediyorum," diyor her sözcükte biraz duraklayarak. Bizlerin sözcüğü dikkatimden kaçmıyor, gülümsemeden edemiyorum. "Ancak sanırım, seni duysa Corvina tanımlamana tüm kalbiyle katılırdı."

Eric'in alçak raflardaki kitaplar hakkında söylediklerini ve Penumbra'yı sadakatsizlikle suçladığını anlatıyorum.

"Evet evet," diyor içini çekerek. "Bu daha önce de mesele oldu. Aptalca bir şey. Bu kütüphanelerin dehası, farklı olmalarında yatıyor.

Berlin'de Koster'in müziği var, St. Petersburg'da Griboyedov'un da kocaman bir semaveri... Burada, San Francisco'da ise en çarpıcı fark var."

"Nedir o?"

"İlâhi evlat, bizde de insanların gerçekten alıp okuyabileceği kitaplar var," deyip tüm dişlerini göstererek bir kahkaha patlatıyor Penumbra. Ben de gülüyorum.

"Sıkıntı yok, o zaman."

Penumbra omuz silkiyor. "Aslında bu her şeyin, her zaman, her yerde aynı olması gerektiğini düşünen katı, yaşlı bir idâreciyi insanın ne kadar ciddiye aldığına bağlı." Susuyor. "Şahsen ben kendisini hiç ciddiye almıyorum."

"Hiç gelmez mi buraya?"

Penumbra başını sallayarak "Asla," diyor sertçe. "San Francisco'ya yıllardır gelmedi; sanırım on yıldan fazla olmuştur. Çok şükür ki başka vazifelerle meşgul kendileri."

Penumbra ellerini kaldırıp bana doğru sallayarak beni masadan kovalıyor. "Haydi, şimdi evine git. Nadir gerçekleşen bir olaya tanıklık ettin; sandığından çok daha anlamlı bir şeye... Bunun için şükret. Viskini iç, evlat. Haydi, iç!"

Çantamı koluma asıp, iki yudumda bardağımdaki viskiyi bitiriyorum.

"Bu," diyor Penumbra, "Evelyn Erdos'un şerefine!" Parlak, gri kitabı yukarıya kaldırıyor ve onunla konuşurmuş gibi: "Hoş geldin dostum. Aferin. Aferin."

PROTOTİP

ERTESİ GECE dükkâna her zamanki gibi girip, Oliver'a elimle selam veriyorum. Ona Eric hakkında bir şeyler sormak istiyorum ama nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum. Oliver'la bugüne kadar bu dükkânın ne kadar garip olduğu hakkında hiç konuşmadık. Bu yüzden, lafa şöyle başlıyorum:

"Oliver sana bir sorum var. Biliyorsun, bu dükkânda bir normal müşteriler var."

"Sayıları çok değil ama."

"Doğru. Bir de kitap ödünç alan üyeler..."

"Maurice Tyndall gibi yani."

"Aynen." Bu arada adının Maurice olduğunu bilmiyordum. "Hiç yeni kitap getiren biri oldu mu?"

Susup düşünüyor, sonra sadece: "Yoo," diyor.

Oliver gider gitmez yeni teoriler üretmeye başlıyorum. Belki Oliver da işin içindedir. Kim bilir, belki de Corvina'nın casusudur ve her şeyi sessizce izliyordur. Ya da daha büyük bir komplonun parçasıdır. Belki de ben bir yarayı kaşıdım. Bunun gibi başka kitapçı dükkânları ve kütüphaneler olduğunu biliyorum, ama "bunun gibi" ne anlama geliyor onu bilmiyorum. Geçmişedönüş

kitaplarının ne işe yaradığını da bilmiyorum.

Kayıt defterinin sayfalarını önden arkaya doğru çevirerek bir şeyler arıyorum; herhangi bir şey. Geçmişten bir mesaj belki de: Ey iyi kalpli tezgâhtar, Corvina'nın gazabından kendini koru! Mesaj falan hak getire! Benden öncekiler de benim kadar dosdoğru yazmışlar yazacaklarını.

Yalın ve gerçekçi sözcükler kullanarak dükkâna gelip gidenleri tarif etmişler sadece. Bazılarını zaten tanıyorum: Tyndall, Lapin ve geri kalanı. Diğer isimler ise benim için bir muamma; bir kısmı gündüz gelenler, bir kısmı da uzun zaman önce gelmeyi bırakanlar. Sayfalar arasına serpiştirilmiş tarihlere bakarak kayıt defterinin beş yıldan biraz uzun bir süreyi kapsadığına karar veriyorum. Daha yarısı dolu. Ne yazdığım hakkında en ufak bir fikrim olmadan, yıllarca görev aşkıyla yazacak mıyım ben?

Tüm gece bu şekilde düşünmeye devam edersem beynim sulanacak. Kafamı dağıtacak büyük ve zorlu bir şeye ihtiyacım var. Bilgisayarımın kapağını kaldırıp üç boyutlu kitapçım üzerinde çalışmaya devam ediyorum.

Ara sıra dükkânın ön camlarından sokağa bakıyorum. Gözlerim, korkarak kara gölgeleri, gri bir takım elbisenin parıltısını ya da siyah bir çift gözün ışıltısını arıyor. Görünürde hiç kimse yok. İşim korkumun önüne geçiyor ve yeniden odaklanıyorum.

Dükkânın üç boyutlu modelinin işe yarayabilmesi için hem kitapların yerlerini hem de yakın zamanda hangi kitapların kimlere ödünç verildiğini göstermesi lâzım. Bu nedenle kayıt defterinin geçen haftaki girdilerini kabataslak yazıp modelime zaman göstermeyi öğretiyorum.

Şu an kitaplar, üç boyutlu bodur raflarda birer lamba gibi ışıldıyor. Hepsi ayrı renklendirilmiş: Tyndall'ın ödünç aldığı kitaplar mavi, Lapin'inkiler yeşil; böyle gidiyor işte... Pek güzel oldu. Eyvah, yeni programım hata veriyor ve dükkânı döndürerek uzaklaştırdığımda rafların hepsi boşlukta yanıp sönüyor! Kamburumu çıkarmış, ne

olduğunu anlayabilme çabasıyla boşu boşuna kodlara bakarken kapının çanı çınlıyor.

Boş bulunuyorum ve şaşkınlıktan çığlık atıyorum. Gene Eric bana fırça atmaya mı geldi acaba? Yoksa sonunda şahsen CEO Corvina gazabını...

Gelen bir kız. Kapı arasından eğilerek bana bakıyor ve "Açık mısınız?" diye soruyor.

Çene hizasında kesilmiş kahverengi saçlı, üzerinde hardal sarısıyla BAM! yazan kırmızı tişörtlü kızlara her daim açığız.

"Kesinlikle," diyorum. "Girebilirsiniz. Her zaman açığız."

"Otobüs bekliyordum ve telefonuma mesaj geldi. Sanırım sizden bir kupon kazandım."

Dosdoğru masaya geliyor ve telefonunu bana uzatıyor; ekranda Google reklamımı görüyorum. Ben onu çoktan unutmuştum, ama o çalışmış; hatta bana bir müşteri bile getirmiş. Tasarladığım dijital kupon, burnumun dibindeki ekranı çizik çizik olmuş akıllı telefondan bana bakıyor. Kızın tırnakları pırıl pırıl.

"Evet!" diyorum. "Süper bir kupondur bu. En iyisi!" Sesim çok tiz çıkıyor. Şimdi arkasını dönüp gidecek. Google'ın inanılmaz algoritmaları bana inanılmaz havalı bir kız getirmiş ama ben ne yapacağımı şaşırmış durumdayım. Dükkâna bakmak için kafasını çeviriyor. Pek bir kuşkulu görünüyor.

İşte tarih böyle küçük şeylere bağlıdır. Otuz derecelik bir fark olsa, bu hikâye başlamadan bitecekti, ama bilgisayarım tam uygun açıda ve ekranda üç boyutlu kitapçım boş bir kozmostaki uzay gemisi misali iki eksen üzerinde dönüyor. Kız ekrana bir anlığına bakıyor ve tek kaşını kaldırarak:

"Bu nedir?" diyor.

İşte şu an çok ama çok dikkatli olmalıyım. Ezik gibi görünmemeliyim.

"Şey, bu dükkânın bir modeli. Hangi kitapların mevcut olduğunu..."

Kızın gözleri ışıldıyor. "Veri canlandırma!" Artık kuşkulu falan değil; aksine çok keyifli.

"Doğru," diyorum. "Aynen öyle. Buyurun bakın."

Masanın sonunda, ortada buluşuyoruz. Ona, uzaklaştıkça yok olan, üç boyutlu kitapçımı gösteriyorum. İyice yakına eğiliyor.

"Kaynak kodunu görebilir miyim?"

Eric'in kötü niyeti çok şaşırtıcıydı; ancak bu kızın merakı daha da hayret verici geldi bana. "Tabii, olur," diyorum karanlık pencereler arasında geçiş yaparken. Sonunda Ruby kırmızı, altın ve yeşil renkleri ile ekranı dolduruyor.

"Ben bu işi yapıyorum," diyor, kamburunu çıkarıp koda dikkatlice bakarak. "Veri canlandırma. Müsaade eder misin?" Klavyeyi gösteriyor. Ayıp ettin gece yarısı gelen dünya güzeli hacker kız; hiç müsaade etmez miyim?

Limbik sistemim azıcık da olsa insan, daha doğrusu bir dişi, temasına alıştı bile. Tam yanımda öylece durması, dirseğinin dirseğime değmesi beni sarhoş ediyor. Bir sonraki adımımı hesaplamaya çalışıyorum. Edward Tufte'nin Nicel Bilginin Görsel Sunumu kitabını önerebilirim. Penumbra'da bir kopyası var, rafta görmüştüm. Acayip kalın bir şey.

Tüm şifrelerin üzerinden hızla geçiyor. Bu beni biraz utandırıyor; çünkü şifrelerim Evet! Sonunda! Evet, bilgisayarın emirlerime itaat etme vakti geldi gibi yorumlarla dolu.

"Bu harika," diyor gülümseyerek. "Adın Clay galiba."

Rezil oldum. Kodlar arasında clay_müthişsin adlı bir metot var. Galiba tüm programcılar böyle şeyler yapıyorlar.

"Ben de Kat," diyor. "Sanırım sorunun ne olduğunu buldum. Görmek ister misin?"

Ben saatlerdir uğraşıyorum ama bu kız, yani Kat, kitapçımdaki yazılım hatasını anında buluverdi. Kız bir dâhi. Bana hata ayıklama süreci ve mantığını, hızlı ve müthiş bir özgüven içinde anlatıyor. Sonra, tık, tık, tık, hatayı düzeltiyor.

"Kusura bakma, el koymuş gibi oldum," diyerek bilgisayarı bana doğru çeviriyor. Bir tutam saçı kulağının arkasına attıktan sonra toparlanıp, biraz alaycı bir ifâdeyle, "Söyle bakalım Clay, neden bu kitapçının modelini yapıyorsun?" diyor. Bunları söylerken de gözleri tavana kadar uzanan raflarda geziniyor.

Bu dükkânın derin acayipliği konusunda dürüst davranıp davranmamakta kararsızım. Merhaba. Tanıştığımıza memnun oldum. Okunamaz kitapları garip, yaşlı insanlara satıyorum. Benimle bir akşam yemeğe çıkmak ister misin? (Birden korkuya kapılıyorum. Garip müşterilerimden birinin kapıdan sallanarak gireceğinden neredeyse eminim. Tyndall, Fedorov ve diğerleri, size yalvarıyorum. Lütfen, bu gece evinizde oturun ve okumaya devam edin.)

Kulvar değiştiriyorum. "Tarih projesi gibi bir şey aslında," diyorum. "Bu dükkân neredeyse yüz yıldır burada. Sanırım şehirdeki en eski kitapçı; hatta tüm batı sahilindeki en eski dükkân bile olabilir."

"İnanılmaz," diyor Kat. "Google bunun yanında bebek kalır." Ha, şimdi anlaşıldı; bu kız Googlecı. Yani bir dâhi. Bu arada, dişlerinden birinin kenarı kırık. Bu çok hoş.

"Bu tür verilere bayılırım," diyor çenesiyle bilgisayarımı göstererek. "Gerçek hayata dayalı veri. Eski veri."

Bu kızda yaşam kıvılcımları var. Kız ya da erkek, yeni tanıştığım insanlar için birincil kriterim ve en büyük övgüm budur. Bunu tam olarak ne tetikliyor, ne tür özelliklerin bir araya gelmesi soğuk, karanlık kozmosta bir yıldız oluşturuyor çok da emin değilim. Ancak, insan yüzüyle ilgili bir şey olduğunu biliyorum; sadece gözler değil, kaşlar, ağız ve tüm bunları birbirine bağlayan ince kaslar...

Kat'in ince kasları çok çekici.

"Zaman dizisi canlandırması denedin mi?" diye soruyor.

"Yok. Yani, tam olarak değil. Hayır." Neden bahsettiğini anlamış değilim aslında.

"Google'da arama listesi için kullanıyoruz," diyor. "Süper bir şey. Bir anda yeni bir fikrin dünyada salgın gibi yayıldığını görüyorsun. Sonra, pufff, bir hafta içinde yok olup gidiyor."

Bu bana ilginç geliyor ama sanırım asıl sebep kızın çok ilginç olması.

Kat'in telefonundan ping diye bir ses geldi. Telefonuna bakıp, "Aaa, *otobüs saatim gelmiş*," dedi. Bense bu arada şehrimizin nadiren dakik olan toplu taşıma sistemine lanetler yağdırmakla meşguldüm. Şansıma, kız girişken. "Zaman dizisi ile ilgili ne demek istediğimi gösterebilirim sana. Bir ara buluşalım istersen?"

İstemez miyim? Hem de nasıl isterim. Hemen şimdi Tufte'nin kitabını hediye etsem mi acaba kıza? Kahverengi kâğıda sarıp getiriveririm. Ne? Çok mu acayip olur? Kitap da pahalı zaten. Amazon'dan alabilirim. Bu çok salakça olur tabii; ben bir kitapçı dükkânında çalışıyorum. Amazon yeterince hızlı yollar mı kitabı acaba?

Kat hâlâ cevap vermemi bekliyor. "Tabii," diyorum cırlak bir sesle.

Penumbra'nın kartpostallarından birine e-posta adresini yazıyor: katpontene@, tabii ki, gmail.com. "Kuponumu daha sonraya saklıyorum," diyor telefonunu sallayarak. "Görüşürüz."

Kat gider gitmez müşteri odaklı reklam kampanyama giriyorum. Acaba bilmeden müşteri profilinde güzeli işaretlemiş olabilir miyim ya da bekârı? Bu başlangıcı kaldırabilir miyim? Aslına bakarsanız, pazarlama açısından tam bir başarısızlık örneği olarak başladım. Neden derseniz; pahalı olsun olmasın, bir kitap bile satamadım. Üstüne üstlük kartpostalın üzerindeki yazı yüzünden bir dolar da içerdeyim. Neyse, o kadar kaygılanacak bir şey yok. Google'a, on bir dolarlık bütçemden sadece on yedi sent ödemişim. Karşılığında ise tam olarak yirmi üç dakika önce Kat'e yollanmış bir reklam kazanmışım.

Daha sonra, gecenin yalnızlığı ve yoğun kâğıt kokusunun

etkisiyle ayıldığımda, iki şey yapıyordum.

Bir: Kat'e e-posta gönderip ertesi gün, yani Cumartesi günü, öğle yemeğine çıkmak ister mi diye soruyorum. Bazen korkak davranıyor olabilirim ama çok iyi biliyorum ki demir tavında dövülür.

İki: "Zaman dizisi canlandırma"yı Google'da bulup, modelimin yeni bir versiyonunu yapmaya koyuluyorum. Maksadım Kat'i bu prototiple etkilemek. Cidden, bir prototipten etkilenme ihtimali olan kız tipine bayılıyorum!

Yapmak istediğim şey; ödünç alınan kitapların hepsini bir anda görmek yerine, zamana göre bir canlandırmasını yaratmak. Önce kayıt defterinden bilgisayarıma yeni isimler, zamanlar ve kitap adları aktarıyorum. Sonra korsanlığa başlıyorum.

Bilgisayar programları asla birbirinin aynı değildir. Normal, yazılı dillerin farklı ritimleri ve terimleri olur ya, işte programlama dilleri de böyledir. C isimli programın sert komutları vardır, neredeyse kaba bir bilgisayar dilidir. Lisp denen program ise uzun, birbirine bağlanmış cümleler ve alt cümlelerden oluşur. O kadar uzunlardır ki ne hakkında olduğunu bile hatırlayamazsınız. Erlang dili ise aynen kulağa geldiği gibidir, yani acayip ve İskandinav... Bu dillerin hiçbirini programlamam mümkün değil çünkü hepsi de çok zor.

New Bagel'dan bu yana kullandığım güler yüzlü bir Japon tarafından icat edilmiş Ruby'nin dili ise samimi ve kolay ulaşılabilen bir şiir gibidir. Bir bakıma Bill Gates usulü Billy Collins[1] okumaya benzer.

Ancak bir programlama dilinde tek mesele okuyabilmek değildir; aynı zamanda yazabilmelisiniz de. İstediğiniz her şeyi yaptırabilmelisiniz o programa. İşte Ruby'nin güzelliği burada.

Yemek pişirdiğinizi düşünün. Yemek tarifindeki aşamaları

[1]. Ç.N. 1 Billy Collins (1941): Ünlü bir Amerikalı şair.

adım adım takip etmek yerine, malzemeleri tencereye kafanıza göre atabilirsiniz. Tuz ekleyip tadına bakabilir, başınızı iki yana sallayıp biraz daha tuz ekleyebilirsiniz. Son derece gevrek bir hamuru alıp içini çıkardıktan sonra istediğiniz malzemelerle doldurabilirsiniz. Artık yemek pişirmek başarıyla ya da benimki gibi sinir bozucu bir başarısızlıkla sonuçlanan, doğrusal bir eylem değildir. Tam tersine; kıvrımları olan, oradan oraya sıçrayan, bir kenara çiziktirilmiş bir oyundur.

Böylece ben de biraz tuz, biraz yağ ekleyip yeni canlandırmamın bir prototipini gece saat ikiye kadar çalışıp tamamlıyorum. Birden garip bir şey fark ediyorum; ışıklar birbirini takip ediyor.

Bilgisayarımın ekranında Tyndall ikinci koridorun en üstündeki kitabı alıyor. Sonra, başka bir ayda, Lapin aynı raftan başka bir kitap istiyor. Beş hafta sonra, Imbert aynı raftan bir kitap seçtiğinde Tyndall aldığı kitabı iade etmiş ve birinci koridorun alt rafına geçmiş durumda. Yani Tyndall bir adım önde.

Modelim iki nota arasında üç saat olan ve her biri başka bir oktavdan çalan kısa bir müzik parçası gibi zaman ve uzay içine o denli yayılmış ki bu döngüyü daha önce fark etmemişim. Şimdi ekranda yoğunlaştırılmış ve hızlandırılmış hâliyle görünce her şey ne kadar da net aslında! Hepsi aynı şarkıyı çalıyor, aynı dansı yapıyor ve... Ve aynı bulmacayı çözüyorlar.

Kapının çanı çalıyor. Gelen Imbert; kısa boylu, sağlam yapılı, gür kara sakallı ve kafasında da yana doğru eğimli bir kasket var. Elindeki kırmızı ciltli koca kitabı kaldırıp masanın üstüne koyuyor. Kitabın yerini modelde bulabilmek için canlandırmamı hızla harekete geçiriyorum. Ekranda turuncu bir ışık yanıyor ve Imbert daha tek bir kelime etmeden ikinci koridorun ortasından bir kitap isteyeceğini biliyorum. Hatta adı da...

"PROKHOROV," diyor Imbert hırıltılı bir sesle. "Bundan sonra gereken kitap PROKHOROV."

Basamakların yarısını tırmandığımda başım dönüyor. Ne

oldu bana böyle? Bu sefer gözü pek manevralar yapacak hâlim yok. İnce, siyah ciltli PROKHOROV'u raftan alırken dengemi sağlayayım yeter.

Imbert kartını uzatıyor (6MXH21) ve kitabını alıyor. Çan çalıyor ve ben tek başıma kalıyorum.

Imbert'in kasketinden ve sarımsak kokan nefesinden de söz edip, gerçekleştirdiğim işlemi kayıt defterine geçiriyorum. Arkasından, benden sonraki tezgâhtarlara iyilik etmek ve kendime de tüm bunların gerçekten olduğunu ispat etmek için aşağıdaki satırları yazıyorum:

Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı'nda çok garip şeyler oluyor.

MAKSİMUM MUTLU HAYAL GÜCÜ

"...İSMİ TANIMSIZ Bekârlar," diyor Kat. Üzerinde yine sarı-kırmızı BAM! tişörtü var. Bu, (a) tişörtle yattı, (b) bir sürü aynı tişörtü var ya da (c) bu kız bir çizgi film karakteri demek oluyor. Bana uyar; hepsi birbirinden cazip.

Tanımsız Bekârlar... Bir düşüneyim. İnternet sayesinde Tanımsızlığın gelecekte varsayılan bir nokta olduğunu biliyorum. Teknolojik büyüme eğrisinin yatay olduğu ve bu durumda uygarlığın da bir şekilde kendini yeniden başlattığı bir noktada bulunduğu... Kısacası, bilgisayarlar gün geçtikçe insanlardan daha zeki hâle geliyorlar ve biz de gösteriyi onların yönetmesine göz yumuyoruz. Ya da, zaten bilgisayarlar çoktan...

Kat kafasını sallıyor. "Eh, aşağı yukarı öyle bi şey," diyor.

"Tanımsız Bekârlar ne peki?"

"Ezikler, dâhiler, inekler için hızlı bir çöpçatanlık hizmeti," diyor. "Google'da her ay toplanılıyor. Kız/erkek oranı bazen çok uygun oluyor bazen de hiç olmuyor. Tamamıyla kimin..."

"Yani sen bu toplantılara gittin, öyle mi?"

"Hı hı. Hatta bir kez serbest yatırım fonları için Yap-İşlet-

Devret programları yazan bir çocukla tanışmıştım. Birkaç kez çıktık. Dağcılığa çok meraklıydı. Harika omuzları vardı." Hmm.

"Ama yüreği boktandı."

San Francisco'nun parıltılı, altı katlı alışveriş merkezinde, Gurme Grotto'dayız. Burası şehrin ortasında, teleferik terminalinin hemen yanında. Turistlerin bu binanın bir alışveriş merkezi olduğunu fark ettiklerini hiç sanmıyorum, çünkü bir park yeri yok. Gurme Grotto alışveriş merkezinin yemek bölümü; burada taze ıspanak salatasından, domuz etli taco ve özel suşi çeşitlerine kadar her şeyi bulmak mümkün. Bu yüzden belki de dünyadaki en iyi yemek bölümü. Ayrıca, çarşının zemin katından metroya doğrudan geçiş var; dışarı çıkmak zorunda kalmıyorsunuz. Ne zaman buraya gelsem, gelecekte yaşıyormuş gibi yaparım: yoğun radyasyonlu bir atmosfer, tozlu yüzeyde dolanan biyodizel bisikletçiler! Hey! Tanımsızlık gibi, öyle değil mi?

Kat kaşlarını çatıyor. "Söylediğin, yirminci yüzyıl geleceğiydi. Tanımsızlıktan sonra o problemleri çözebileceğiz." Felafelini ikiye bölüp yarısını bana ikram ediyor. "Ve sonsuza kadar yaşayacağız."

"Yapma," diyorum. "Dediğin şey yılların ölümsüzlük rüyası resmen..."

"Evet, ta kendisi. Ne var bunda?" Susuyor, ağzındakileri çiğniyor. "En iyisi başka türlü anlatayım. Bu sana biraz garip gelebilir, ne de olsa yeni tanıştık. Ama bak, ben zeki olduğumu biliyorum."

Bu doğru işte.

"Senin de zeki olduğunu düşünüyorum. O zaman, bu iş ne diye bitmek zorunda olsun ki? Daha fazla zamanımız olsa birlikte ne çok şey yapardık. Bir düşünsene."

Köftemi çiğneyip kafa sallıyorum. Bu çok ilginç bir kız. Kat'in su katılmamış dürüstlüğü bende evde özel ders alıyormuşum hissi uyandırıyor, üstüne bir de kızın çok çekici olması gerçeği var. Sanırım güzel olmasının olaya ciddi bir katkısı oluyor. Tişörtüne şöyle bir göz atıyorum. Bence onda bu tişörtten bir sürü var.

"Tanımsızlığa inanmak için cidden iyimser biri olmalısın," diyor. "Ve bu göründüğü kadar kolay bir şey değil. Hiç Maksimum Mutlu Hayal Gücü oynadın mı?"

"O da ne? Japonya'da bir yarışma programı mı?"

Kat omuzlarını dikleştiriyor. "Haydi, oynayalım o zaman. İlk olarak geleceği hayal et. Güzel bir gelecek. Nükleer bombaların olmadığı bir gelecek. Bilimkurgu romanı yazarıymışsın gibi düşün."

Pekâlâ. "Bir dünya hükümeti... kansersiz bir dünya... uçan kaykaylar.

"Devam et. Ondan sonraki gelecek ne?"

"Uzay gemileri. Mars'ta partiler."

"Devam et."

"Uzay Yolu. Hava araçları. İstediğin yere gidebilmek."

"Devam."

Bir dakika kadar susuyorum ve ayılıyorum. "Devam edemem."

Kat kafasını sallıyor. "Zor, değil mi? Sadece bin yıldan söz ediyoruz burada. Sonra ne olacak? Sonra ne olabilir? Hayal gücü tıkanıyor. Aslında mantıklı, öyle değil mi? Bildiklerimize dayanarak bir şeyler hayal ediyoruz ama iş otuz birinci yüzyıla gelince paralelliklerimiz tükeniyor."

3012'de sıradan bir günü hayal edebilmek için kafa patlatıyorum. Yarım yamalak bir sahne bile oluşturamıyorum. İnsanlar binalarda mı yaşayacaklar? Giysi giyiyor olacaklar mı? Hayal gücüm resmen beni geriyor. Düşünce oklarım bulutlar arasında parlak fikirler arayıp duruyor ama hiçbir şey bulamıyor.

"Şahsen ben, en büyük değişikliğin beyinlerimizde olacağını düşünüyorum," diyor Kat, pembe, şirin kulağına dokunarak. "Bilgisayarlar sayesinde düşünmenin değişik yollarını keşfedeceğiz. Şimdi benim şöyle dememi bekliyorsun..."

Evet!

"Bu zaten daha önce de oldu. Beyinlerimiz bin yıl önceki insanlarla aynı değil."

Dur bir dakika. "Bence beyinlerimiz aynı."

"Aynı donanıma sahibiz ama yazılım farklı. Özel yaşam kavramının çok yeni bir kavram olduğunu biliyor muydun? Romantizmin de tabii."

Aslına bakarsan, romantizm kavramı kafama ancak dün gece seni görünce dank etti. (Bunu yüksek sesle söylemiyorum tabii ki.)

"Bu tür büyük düşünceler işletim sisteminin güncellenmesini gerektirir," diyor gülümseyerek. Neyse, anladığım bir şeylerden konuşmaya başladık. "Bu fikirlerin bir kısmından yazarlar sorumludur. Kendi kendine konuşmayı Shakspeare icat etti diyorlar."

Bak ben bu kendi kendine konuşma hususunda gayet iyiyimdir.

"Ama yazarların devri bitti bence," diyor, "Şimdi, insanların işletim sistemini güncelleme sırası programcıların."

Konuştuğum kız tartışmasız bir Googlecı. "Ee, sıradaki güncelleme ne?"

"Zaten şu anda içinde yaşıyoruz," diye devam ediyor. "Yapabileceğin bir sürü şey var; aynı anda birden fazla yerdeymişsin gibi davranabilirsin ve bu tamamen normal. Etrafına bir bak."

Kafamı çeviriyorum ve Kat'in görmemi istediği şeyi görüyorum: küçük masalarda oturmuş düzinelerce insan eğilmiş, bir şekilde Gurme Grotto'dan daha ilginç olduğunu düşündükleri ve aslında var olmayan yerlere telefonlarından bakıyorlar.

"Biliyor musun bu hiç de garip değil. Bilimkurgu falan da değil. Sadece..." Biraz yavaşlıyor ve gözleri donuklaşıyor. Sanırım fazla derine indiği konusunda kaygılı. (Şimdi bunu nereden çıkardım bilmiyorum. Bu tür şeyleri anlamak için beynimde bir uygulama mı var sanki?) Kat'in yanakları kızarmış ve teninin hemen altındaki kan yoğunluğu onu harika gösteriyor.

Sonunda, "Yani," diyor. "Bence Tanımsızlık hayal edilmesi gayet mümkün bir şey."

Samimiyeti beni gülümsetiyor. Dünya yüzeyinin derinliklerinde, radyasyon dolu gelecekte, bu zeki ve iyimser kızla oturuyor olacağım için çok şanslıyım.

Zaman dizisi kapasiteli, geliştirilmiş üç boyutlu kitapçı dükkânımı ona gösterme zamanının geldiğini düşünüyorum. Hani şu bildiğiniz prototipi işte...

"Bunu dün gece mi yaptın?" diyor bir kaşını kaldırarak. "Çok etkileyici."

Tabii ki, bütün geceyi ve bugünün de yarısını bununla uğraşarak geçirdiğimi söylemiyorum. Kat, böyle bir şeyi büyük ihtimalle on beş dakikada yapardı zaten.

Parlak ışıkların birbiri ardına kıvrılmalarını izliyoruz. Başa alıyorum, tekrar izliyoruz. Prototipin öngörü gücünü ve Imbert'le başıma gelenleri anlatıyorum.

"Şansın yaver gitmiş olabilir," diyor Kat kafasını sallayarak. "Bir döngü olup olmadığını anlayabilmek için daha fazla veri incelemeliyiz. Demem o ki, bu sadece senin bir izdüşümün olabilir. Tıpkı Mars'taki yüz gibi..."

'Ya da bir kızın seni beğendiğinden yüzde yüz emin olman ve sonuçta beğenmediğinin ortaya çıkması gibi.' (Bunu da yüksek sesle söylemiyorum.)

"Canlandırmaya ekleyebileceğimiz başka veri var mı? Bu sadece birkaç ayı kapsıyor, öyle değil mi?"

"Diğer kayıt defterleri var," diyorum. "Ama veri sayılmazlar; sadece olayların, kişilerin betimlemesi. Tüm bunların bilgisayara girilmesi sonsuza dek sürebilir. Hepsi elle yazılmış ve ben kendi el yazımı bile-"

Kat'in gözleri parlıyor. "Doğal bir dil derlemi[1]! Kitap tarayıcıyı kullanabilmek için bahane arıyordum." Sırıtıp, masaya vuruyor. "Defteri Google'a getirmelisin. Bu iş için kullanabileceğimiz bir makinemiz var. Lütfen Clay, bu defteri Google'a getirmek zorundasın."

Yerinde şöyle bir hopluyor ve dudakları derlem derken sevimli bir şekil alıyor.

[1]. Ç.N. Derlem: Bir dilin türlü kullanım alanlarından derlenmiş örneklerinin dil bilgisi ve kuramsal dil bilimi araştırmalarında kullanılmak üzere bilgisayar tarafından okunabilecek biçimde bir araya getirilmiş kümesi.

KİTAP KOKUSU

BUGÜNLERDE EN büyük meselem, bir kayıt defterini kitapçı dükkânının dışına çıkarabilmek. Bunu başarabilirsem bu dükkân ve amacı hakkında bir şeyler öğrenebilirim. Daha da önemlisi, Kat'i etkileyebilirim.

Şu anki kayıt defterini çıkaramam çünkü Penumbra ve Oliver da aynı defteri kullanıyor. Bu defter dükkânın bir parçası. Eve götürmek için izin istesem çok önemli bir gerekçem olması gerekir ki aklımda iyi bir gerekçe olmadığını itiraf etmeliyim. Selam Bay Penumbra, Tyndall'ın sulu boya bir resmini yapmak istiyorum. Oldu! Çok güzel!

Başka bir olasılık daha var. IX numaralı defteri değil de, daha eski bir kayıt defterini alabilirim; mesela, VIII ya da belki II veya I. Bu da pek riskli geliyor bana. Bu defterlerin bir kısmı Penumbra'dan da yaşlı ve hepsi elime aldığımda dağılıverecekmiş gibi. Bu nedenle en sağlamı, en yeni emekli olmuş defteri, yani VIII'i almak ama o da her an elimizin altında. Şu anki defteri rafa her yerleştirdiğinizde VIII'i görüyorsunuz. Penumbra'nın defterin yokluğunu hemen fark edeceğinden hiç şüphem yok. O zaman acaba VII ya da VI...

Masanın önünde çömelmiş, ne kadar sağlam olduklarını kestirebilmek için tek parmağımla kayıt defterlerinin sırtlarını incelerken kapının çanını duyuyorum. Doğruluyorum, gelen Penumbra.

Boynuna doladığı gri atkıyı çözüyor, dükkânın ön kısmını garip bir tavırla turluyor, masanın üzerine parmaklarıyla hafifçe vuruyor, raflara ve Geçmişedönüş kitaplarına şöyle bir bakıyor. Yavaşça iç çekiyor. Bir şey söyleyecek, biliyorum.

Sonunda "Bugün, otuz bir yıl önce bu dükkânı devraldığım gün evlat," diyor.

Otuz bir yıl! Penumbra ben doğmadan çok önce bu masada oturmaya başlamış. Bu dükkânda ne kadar yeni olduğumu fark ediyorum birden.

"Ama kapının üzerindeki adı ancak dükkânı devraldıktan on bir yıl sonra değiştirdim," diye ekliyor.

"Daha önce kimin ismi vardı?"

"Al-Asmari. Kendisi benim akıl hocamdı ve yıllarca da patronum oldu. Mohammad Al-Asmari. Hep adının camın üstünde benimkinden daha iyi gözüktüğünü düşünmüşümdür. Hâlâ da öyle düşünüyorum."

"Penumbra gayet iyi gözüküyor. Gizemli bir isim."

Penumbra gülümsüyor. "Dükkânın adını değiştirdiğimde, dükkânın da değişeceğini sandım. Ancak, hiç de düşündüğüm gibi olmadı."

"Neden?"

"Bir sürü sebebi var. Bir kısmı iyi, bir kısmı kötü. Kaynak yaratmakla alâkalı. Açıkçası ben de çok tembel davrandım. İlk günlerde daha çok okuyordum. Yeni kitaplar peşindeydim. Ama şimdi sadece kendi beğendiklerimle yetiniyorum."

Eh, madem konu açıldı... "Belki daha popüler eserler almayı düşünmelisiniz," deme cesaretini gösteriyorum. "Bağımsız kitapçıların da bir piyasası var ama bu dükkânı çoğu insan bilmiyor.

Dükkânı keşfettiklerinde de çok fazla bir seçim şansları yok. Şöyle söyleyeyim, bazı arkadaşlarım buraya geldiler ama satın almak istedikleri hiçbir kitabımız yoktu."

"Senin yaşındakilerin hâlâ kitap okuduğunu bilmiyordum," diyor Penumbra, bir kaşını kaldırıp. "Her şeyi cep telefonlarından okuduklarına dair bir izlenime kapılmıştım."

"Bu herkes için geçerli değil. Hâlâ kitap kokusu seven bir sürü insan var."

"Kitap kokusu!" diye tekrar ediyor Penumbra. "İşte insanlar bunu söylediğinde akan sular durur." Gülümsüyor, sonra aklına bir şey geliyor ve gözlerini kısıyor. "Kindle'ın yok değil mi, evlat?"

Eyvah! Tıpkı okul müdürünün, çantanda uyuşturucu var mı, diye sorması gibi bir şey bu. İyi tarafından bakmaya çalışıyorum; belki de paylaşmak istiyordur. Aslında bir Kindle'ım var. Çantamdan çıkarıyorum. Biraz hırpalanmış, arkasında kocaman çizikler ve ekranının altında da tek tük kalem izleri var ama olsun.

Penumbra Kindle'ı havaya kaldırıyor ve kaşlarını çatıyor. Ekran boş. Uzanıp, köşedeki düğmeye basıyorum ve açılıyor. Penumbra derin, keskin bir nefes alıyor, parlak, mavi gözlerinde düz, gri ekranın yansımasını görüyorum.

"Olağanüstü," diyor. Mac Plus'ı gösteriyor. "Hele bir de, hâlâ bu büyülü ayna türlerinden etkilendiğimi düşünürsek..."

Kindle'ın ayarlarını açıp, daha iyi görsün diye herhangi bir metni büyütüyorum.

Gözlüklerini Kindle'ın ekranına doğru yanaştırıp daha yakından bakarak "Tipografi çok güzel," diyor Penumbra. "Bu yazı karakterini biliyorum."

"Evet," diyorum "Ön tanımlı bir ayar." Ben de çok severim.

"Bir klasik. Gerritszoon." Susuyor. "Dükkânın ön camında da bunu kullandık. Bu makinenin elektriği kesiliyor mu?" Kindle'ı şöyle bir sallıyor.

"Normalde pili bir kaç ay dayanır ama benimki o kadar gitmiyor."

Penumbra iç çekip Kindle'ı bana geri veriyor. "Eh, belki bununla avunabilirim çünkü bizim kitapların hâlâ pile ihtiyacı yok. Ama aptal da değilim. Bunun önemsiz bir ayrıntı olduğunun farkındayım. Sanırım bu kadar," burada bana göz kırpıyor, "Cömert bir patronumuz olduğu için çok şanslıyız."

Kindle'ı çantamın içine tıkıyorum. Söyledikleri beni teselli etmiyor. "Cidden, Bay Penumbra, daha popüler kitaplar alırsak insanlar buraya bayılacak. Burası daha..." Sesim biraz canlılığını yitiriyor; korkarak "Daha keyifli bir yer olacak," diyorum.

Penumbra çenesini kaşıyor, gözlerinde dalgın bir ifâde var. Sonunda "Belki de," diyor. "Belki de otuz bir yıl önce sahip olduğum enerjiyi yeniden toplama vakti gelmiştir. Bunu düşüneceğim evlat."

Eski kayıt defterlerinden birini Google'a götürme fikrinden vazgeçmiş değilim. Evimizde, Matropolis'in gölgesinde kanepeye yayılmış hâlde, sabahın yedisi olmasına rağmen biramı yudumlarken, mermer yüzeyi olan kale kılıklı bir binaya küçük kurşun delikleri sokmaya çalışan Mat'e hikâyemi anlatıyorum. Mat anında bir planla geliyor. Böyle olacağını biliyordum, hatta buna güveniyordum.

"Bire bir modelini yaparım. Mükemmel olur," diyor. "Bu benim için çocuk oyuncağı, Jannon. Bana örnek alabileceğim görüntüleri getir yeter."

"Tüm sayfaları taklit edemezsin, değil mi?"

"Sadece dışını yapacağım. Kapağı ve sırtını."

"Penumbra senin bu mükemmel kopyanı açarsa ne olacak peki?"

"Açmaz. Defterin arşivdeki parçalardan biri olduğunu söylemedin mi?"

"Evet."

"Önemli olan, dışı ve yüzeyi. İnsanlar baktıkları şeyin gerçek olmasını isterler. Onlara bunu verirsen inanırlar." Bu yorumun bir

özel efekt dehasından geldiğini düşünürsek, gayet ikna edici.

"Tamam o zaman. Tek ihtiyacın olan şey fotoğraflar mı?"

"İyi fotoğraflar." Mat kafasını sallıyor. "Bir sürü kaliteli fotoğraf. Her açıdan çekilmiş, parlak, hatta ışıklı fotoğraflar. 'Parlak, hatta ışıklı' derken neyi kastettiğimi anladın mı?"

"Gölge olmayacak mı?"

"Gölge olmayacak," diye onaylıyor Mat. "Gerçi bu, o dükkânda imkânsız. Orası resmen yirmi dört saat açık gölge dükkânı."

"Doğru. Gölge ve kitap kokusu, ihtiyacımız olan da bu zaten."

"Dükkâna birkaç lamba getirebilirim."

"Ama bu beni ele verir."

"Haklısın. Ne yapalım, artık biraz gölge de olsa idâre edeceğiz."

Böylelikle plan tamamlanıyor. "Konu karanlık amaçlardan açılmışken," diyorum. "Ashley'le işler nasıl gidiyor?"

Mat burnunu çekiyor. "Kıza bildiğin eski usül kur yapıyorum," diyor. "Bunu evin içinde gündeme getirmek yasak ama cuma akşamı yemeğe çıkıyoruz."

"Meseleleri birbirinden ayırmak için etkileyici bir yöntem..."

"Eh, zaten ev arkadaşımız bu konuda uzman, biliyorsun."

"Siz ikiniz birlikteyken ne konuşuyorsunuz?"

"Her şeyi, Jannon. Biliyor musun..." soluk, mermer kaleyi gösteriyor, "Bu kutuyu Ashley getirdi. Ofisindeki çöpte bulmuş."

İnanılmaz. Dağa tırmanan, risotto pişiren, halkla ilişkiler uzmanı Ashley Adams Matroplolis'in yapımına katkıda bulunuyor! Belki de düşündüğüm gibi bir robot değildir, kim bilir?

Bira şişesini kaldırarak, "Bu bir gelişme," diyorum.

Mat kafa sallıyor. "Hem de ne gelişme..."

TAVUS KUŞU TÜYÜ

BEN DE kendi çapımda gelişme kaydetmiş bulunuyorum. Kat beni evindeki partiye davet etti. Maalesef gidemiyorum. Hiçbir partiye gidemiyorum çünkü kitapçıdaki görevim tam olarak parti saatlerinde başlıyor. Hayal kırıklığı yüreğimi burkuyor; top Kat'te, bana çok kolay paslar atıyor ama benim elim kolum bağlı.

"Bak bu kötü oldu işte," diye yazıyor Kat. Gmail'de sohbet ediyoruz.

"Evet, kötü oldu. Dur bir dakika, aklıma bir şey geldi. Kat, sen biz insanların bir gün bedenlerini aşıp boyutsuz, dijital bir arınmışlıkta var olacağımıza inanıyorsun öyle değil mi?.."

"Öyle!.."

"Bahse girerim bunu gerçek hayatta deneyemezsin."

"Nasıl yani?"

"Şöyle yani; partine geleceğim ama bilgisayar, görüntülü sohbet, üzerinden. Sen bana eşlik edip, bilgisayarı oradan oraya taşıyarak, insanlarla tanıştıracaksın." Asla kabul etmeyecek.

"Süper fikir! Tamam, yapalım bunu! Ama adam gibi giyinmek ve içki içmek zorundasın."

Kabul ediyor ama bir problem var. Çalışıyor olacağım, içemem

ki...

"İçmek zorundasın. İçmezsen parti olmaz, öyle değil mi?"

Kat'in, bedeninden arınmış insan geleceği fikri ile alkol tüketimi ısrarı arasında bir uyumsuzluk seziyorum ama üzerinde durmuyorum çünkü harika bir partiye davetliyim.

Saat on ve ben Penumbra'nın dükkânında masanın arkasındayım. Üzerimde, mavi çizgili gömlek ve açık gri bir süveter ile gecenin ilerleyen saatlerinde zafer kazanmışçasına sergileyeceğim şal desenli mor bir pantolon var. Çaktınız, değil mi? Kimse belden aşağımı görmeyeceğinden... Tamam, evet, anladınız!

Kat 10.13'de bağlanıyor. Kamera şeklindeki yeşil düğmeye basıyorum. Hep giydiği kırmızı BAM! tişörtüyle ekranımda beliriyor. "Çok şıksın," diyor.

"Sen giyinmemişsin ama," diyorum. Partideki hiç kimse adam gibi giyinmemiş.

"Evet, ama sen şu an sadece bir sabit disksin, o yüzden ekstra şık olman lâzım."

Dükkân kayboluyor ve Kat'in daha önce hiç gitmediğim dairesine balıklama dalıveriyorum. Görüş açım sola doğru apaçık. Kat, bilgisayarı bir kamera misali etrafta dolaştırarak bana evi gezdiriyor. "Burası mutfak," diyor. Cam kapaklı, parlak dolaplar, sanayi tipi bir ocak, buzdolabının üstünde bir xkcd[1] karikatürü... "Oturma odası," diyor beni o tarafa sürükleyerek. Görüntü birden koyu pikseller içinde bulanıklaşıyor. Sonra geri gelip, bana geniş bir televizyon ve uzun, alçak kanepelerin olduğu bir dinlenme köşesi gösteriyor. Duvarlarda düzgün, dar çerçeveler içinde film posterleri var: Bıçak Sırtı, Maymunlar Gezegeni, WALL•E. İnsanların yarısı kanepelerde, yarısı yerde oturmuş, bir oyun oynuyorlar.

"O da kim?" diye birisi cırlıyor. Görüntü dönüyor ve yuvarlak suratlı, koyu dalgalı saçlı, kalın, siyah gözlüklü bir kızla yüz yüze

1. Ç.N. xkcd: İnternette bir karikatür sitesi.

geliyorum.

"Bu, hoş bir parti sürprizi oluşturmak için tasarlanmış deneysel bir yapay zekâ örneği," diyor Kat. "Al, bir göz at istersen." Bilgisayarı granit tezgâhın üzerine yerleştiriyor.

Dalgalı Saç eğiliyor, ekrana yaklaşıyor, ıyy çok fazla yaklaşıyor ve şaşı şaşı bakıyor. "Yok artık! Gerçek mi bu? Sen gerçek misin?"

Kat beni hiç yalnız bırakmıyor. Aslında beni bırakıp gitmesi çok kolay olurdu. Bilgisayarı tezgâha bırak, başka birilerine takıl ve geri gelme. Ama yok; Kat bir saat boyunca beni partide dolaştırarak ev arkadaşları (bunlardan biri Dalgalı Saç) ve Google'daki dostlarıyla tanıştırıyor.

Kat beni oturma odasına geri getiriyor ve halkaya katılıp oyun oynuyoruz. Oyunun adı Traitor[1]; cılız bıyıklı, sıska bir arkadaş, eğilip oyunun KGB tarafından icat edildiğini ve altmışlı yıllarda tüm ajanların bu oyunu oynadığını anlatıyor. Yalan söylemek üzerine kurulmuş bir oyun. Sana belirli bir rol veriliyor ama grubu tamamen başka birisi olduğuna ikna etmek zorundasın. Roller oyun kartları ile veriliyor, Kat kartımı ekrana tutarak bana gösteriyor.

Halkanın öbür ucunda, neredeyse beyaz denebilecek kadar açık renk saçları olan bir kız, "Haksızlık bu ama," diyor. "O bizden daha avantajlı. Tell[2]'lerini göremiyoruz."

"Kesinlikle haklısın," diyor Kat, kaşlarını çatarak. "Ama ben yalan söylediğinde mutlaka şal desenli pantolon giydiğini biliyorum."

Tüyoyu alır almaz, tam görüntüyü verebilmek için bilgisayarımı aşağıya doğru kaydırıyorum; öyle bir kahkaha kopuyor ki hoparlörler sesin şiddetinden cazırdıyor. Ben de gülüyor, kendime

1. Ç.N. Traitor (Hain); Yalan söyleyip, diğer oyuncuları kandırmak üzerine kurulmuş bir oyun.

2. Ç.N. Teli: Pokerde bir oyuncunun yapacağı hamle veya stratejileri hakkında ipucu veren davranış biçimleri.

bir bira daha koyuyorum. Kırmızı plastik bir bardakta, burada, iş yerimde bira içiyorum. Arada sırada kapıya bakıyorum ve korkunun soğuk eli yüreğimin üzerinde geziniyor fakat adrenalin ve alkolün etkisiyle vicdanım rahatlıyor. Bu gece hiç müşteri gelmeyecek. Zaten buraya hiç müşteri gelmez ki!

Kat'in arkadaşı Trevor'la sohbete dalıyoruz. O da Google'da çalışıyor. Bu sefer, farklı bir soğuk el erkeklik gururumu yokluyor. Trevor, Antarktika'ya yaptığı geziyi uzun uzun anlatıyor (kim Antarktika'ya gider ki?) ve Kat de ona doğru eğilmiş, dinliyor. Adamın çekim alanına girmiş gibi görünüyor ama belki de bilgisayar ters açıdadır, diye düşünüyorum. Yavaş yavaş diğer insanlar yok oluyor ve Trevor sadece Kat'e odaklanıyor. Kat de gözleri parlayarak ve kafasını sallayarak onu dinliyor.

Yapma oğlum. Ortada bir şey yok. Sadece ilginç bir hikâye anlatıyor adam. Kat azıcık sarhoş. Benim de kafam iyi. Gerçi Trevor sarhoş mu değil mi bilmiyorum...

Çan sesi. Bakışlarım hızlanıyor. Sıçtık! Gelen herhangi bir gece yarısı müşterisi ya da başımdan savabileceğim birisi değil; kulüp üyelerinden Bayan Lapin. Geçmişedönüş kitaplarını ödünç alan, (benim bildiğim) tek kadın üye kendisi. Hantal çantasını bir kalkan misali kavramış, yaklaşıyor. Şapkasına bir tavus kuşu tüyü takmış. Bu daha önce yoktu, yeni.

Aynı anda hem bilgisayarıma, hem de Bayan Lapin'e bakmaya çalışıyorum. İşe yaramıyor.

"Merhaba. İyi akşamlar," diyor. Lapin'in bozulmuş kaset gibi habire duraksayan, ayarı bozuk bir ses tonu var. Siyah eldivenli elini tavus kuşu tüyünü düzeltmek ya da belki hâlâ orada olup olmadığını kontrol etmek için kaldırıyor. Sonra, çantasından bir kitap çıkarıyor. BVRNES'i iade edecek.

"Merhaba, Bayan Lapin!" diyorum hızlı hızlı ve bağırarak. "Size hangi kitabı getireyim?" Cevabını beklemeksizin acayip prototipimi kullanarak bir sonraki kitabı tahmin etmek aklımdan

geçmiyor değil ama bilgisayarımın ekranı meşgul...

"Ne dedin?" Kat'in sesi gürlüyor. Bilgisayarı sessize alıyorum.

Neyse ki Lapin bir şey fark etmiyor. "Aslında," diyor, masaya doğru süzülerek, "okunuşundan pek emin değilim. Sanırım Par-zi-bi ya da Pra-zinki-blink..."

Şaka mı yapıyor bu kadın? Söylediği sözcüğü değişik karakterlerde yazıp deniyorum ancak veritabanından bir şey çıkmıyor. Farklı fonetik tahminler yürüterek bir daha deniyorum. Yok, olmuyor. "Bayan Lapin," diyorum, "Harf harf söyleyebilir misiniz?"

"Oh. P, B, yani B, Z, B, yok, yok özür dilerim Y..."

Yok-ar-tık! Bu bir şaka olmalı.

" Bir B daha, tek B, Y. Hayır, sanırım, evet Y..."

Veritabanında Przybylowicz diye bir isim beliriyor. Bu resmen saçmalık.

Merdivene koşup PRZYBYLOWICZ'i raftan öylesine şiddetle çekiyorum ki neredeyse komşusu PRYOR'u da aşağıya düşürüyorum. Yüzüm çelikten bir maske gibi sıkıntılı bir ifâdeye bürünüyor, Lapin'in yanına dönüyorum. Kat ekranda sessizce birilerine el sallıyor.

Kitabı paketliyorum, Lapin de üye kartını çıkarıyor (6YTP5T) ama birden ön taraftaki normal kitapların durduğu raflara yöneliyor. Olamaz!

Saniyeler geçmek bilmiyor. AŞK ROMANLARI yazan bölüme doğru ilerliyor, şapkasındaki tüy, kitapların sırtlarına bakmak için eğildiğinde bir aşağı bir yukarı sallanıyor.

Sonunda parlak, kırmızı bir Danielle Steel cildi ile geri geliyor. "Bunu da alayım," diyor. Ancak çek defterini bulması aşağı yukarı üç gün sürüyor.

"Evet," duraklıyor, "On üç dolar değil mi? Bir bakalım, on üç dolar kaç sent?"

"Otuz yedi."

"On üç... dolar..." Azap verici bir yavaşlıkta yazıyor ama itiraf etmeliyim ki el yazısı çok güzel. Kalın ve eğimli, neredeyse bir hattat gibi yazıyor. Çeki düzeltip yavaşça imzasını atıyor: Rosemary Lapin.

Yazdığı çeki bana uzatıyor. Çekin dibinde yer alan küçük not bana Bayan Lapin'in 1951'den beri Telegraph Hill Credit Union Bankası'nın müşterisi olduğu bilgisini veriyor.

Vay! 1951 ha? Ne diye bu yaşlı kadını kendi garip işlerim için zora sokuyorum ki? Maskem eriyor ve Bayan Lapin'e kocaman bir gülümsemeyle bakıyorum.

"İyi akşamlar, Bayan Lapin," diyorum. "Yakında görüşmek üzere."

"Oh, elimden geldiğince hızlı çalışıyorum," diyor ve yanaklarını iki solgun erik gibi şişiren, kendine has gülümsemesini sergiliyor.

"Festina lente." Geçmişedönüş hazinesini ve zevk için aldığına suçlandığı kitabı çantasına tıkıyor. Çantaya sığmadıkları için kapakları gözüküyor: kükürt rengi ve parlak kırmızı. Kapının çanı çalıyor, Lapin ve tavus kuşu tüyü gözden kayboluyorlar.

Müşteriler bazen o ifâdeyi kullanıyorlar. Zaman zaman, Festina lente, diyorlar.

Bilgisayar ekranına doğru bir hamle yapıyorum. Sesi açtığımda Kat ve Trevor'ın mutlu mutlu sohbet ettiklerini duyuyorum. Trevor yeni bir hikâye anlatıyor. Bu seferki hikâye, bunalıma giren penguenleri neşelendirmek amacıyla yapılmış bir keşif gezisi hakkında ve belli ki çok komik. Kat durmadan gülüyor. Anlaşılan Trevor, San Francisco'daki en zeki, en ilgi çekici adam. İkisi de ekranda gözükmüyor ve ben, Kat'in adamın koluna dokunduğunu hayal ediyorum. Paniğe kapılıp,"Hey, millet," diyorum. "Orada mısınız?"

Onların da sesi kısmış olduklarını fark ediyorum o an.

Birden bire kendimi aptal gibi hissediyorum ve tüm olan bitenin kötü bir fikir olduğuna karar veriyorum. Kat'in evindeki partinin

asıl amacı benim komik bir hikâye anlatıyor olmam ve Kat'in de benim koluma dokunuyor olmasıydı. Hâlbuki bu uzaktan var olma denemesinin bir amacı yok. Büyük olasılıkla şu an herkes gülüp, kameranın ulaşmadığı köşelerde benimle dalga geçiyor olmalı. Yüzüm yanmaya başlamış gibi hissediyorum. Ekrana bakıp anlayabilirler mi acaba? Yüzüm ekranda yavaş yavaş kırmızıya mı dönüyor yoksa?

Ayağa kalkıp kameranın görüş alanından çıkıyorum. Bitkinlik hissi beynimi istila ediyor. Dehşetle, son iki saattir sergilediğim zorlu performansın anlamını fark ediyorum: Alüminyum bir sahnede sırıtan bir kukla. Ne büyük hata!

Dükkânın geniş vitrinine avuçlarımı dayayıp büyük, altın yazıların arasından dışarı bakıyorum. Doğru, bu yazı tipi tam bir Gerritszoon. Aynı zamanda, yalnızlık dolu bu dükkânda tanıdık bir zarafet kırıntısı... P'nin kıvrımı çok güzel. Nefesinden cam buğulanıyor. Normal davran, diyorum kendi kendime. Masanın başına dön ve kendin ol.

"Kimse yok mu?" diye sesleniyor ince bir ses bilgisayarımdan. Kat'in sesi.Kayar gibi masanın arkasına geçiyorum. "Buradayım."

Trevor gitmiş. Kat yalnız. Aslına bakarsanız, şu an hiç görmediğim bir odada.

"Burası benim odam," diyor yavaşça. "Beğendin mi?"

Bir yatak, bir çalışma masası ve kocaman, siyah bir sandıktan ibaret, sade bir oda bu. Deniz aşırı seferler yapan bir geminin kamarasına benziyor. Yok, yok; daha çok bir uzay gemisindeki kapsüle benziyor. Odanın bir köşesinde, etrafına birbirinin aynı bir düzine kırmızı tişört saçılmış bir çamaşır sepeti var.

"Tahmin etmiştim, zaten," diyorum.

"Evet," diyor Kat. "Her sabah ne giyeceğimi düşünerek," derken esniyor, "beyin dalgalarımı boşa harcamamaya karar verdim."

Bilgisayar sallanıyor, görüntü bulanıklaşıyor ve bir anda kendimi Kat'in yatağının üstünde buluyorum. Kafasını eline yaslamış, göğsünün kıvrımlarını görebiliyorum. Sanki burada

yalnız başıma, kitapçı dükkânının loş ışığında, üstümde hâlâ şal desenli pantolonumla oturmuyormuşum da sere serpe uzanmış, beklenti içindeki bu güzel kızın yanındaymışım gibi kalbim hızla çarpmaya başlıyor.

"Keyifli bir geceydi," diyor yavaşça, "Ama gerçekten gelmiş olmanı tercih ederdim."

Bir kedi gibi gerinip, gözlerini kapatıyor. Aklıma söyleyebilecek tek bir şey bile gelmiyor. Ben de elimi çeneme dayayıp kameraya bakıyorum.

"Burada olsan çok hoş olurdu," diye mırıldanıyor. Sonra uyuyakalıyor. Ben ise yapayalnız, şehrin bir ucundan, onun sadece bilgisayarının gri ışığıyla aydınlanmış, uyuyan bedenine bakıyorum. Belli bir süre sonra, bilgisayar da uyuyor ve ekran kararıyor.

Partiden sonra, dükkânda yalnız kaldığımda, ev ödevimi yapıyorum. Kararımı verdim. Nazikçe, eski ama o kadar da eski olmayan VIII numaralı kayıt defterini raftan çekiyorum ve cep telefonumla Mat'e gereken örnek fotoğrafları çekiyorum: değişik açılardan aynı geniş, dikdörtgen, yıpranmış kahverengi cilt. Defter ayracının, cildin, soluk gri sayfaların, dükkânın sembolünün üzerine derin bir kabartmayla işlenmiş NARRATIO'yu da unutmuyorum. Penumbra sabah dükkâna geldiğinde telefonum cebimde, tüm görüntüler ise Mat'in gelen kutusuna doğru yola çıktı bile. Her birini yolladığımda küçük bir vınn sesi duyuyorum. Bu hoşuma gidiyor.

Şu anda kullandığımız kayıt defterini masanın üzerine bırakıyorum. Bundan sonra böyle yapmaya karar verdim. Yani, defteri rafa yerleştirmenin manası ne? Bana soracak olursanız, insanın belini ağrıtmaktan başka bir işe yaramıyor. Şansım yaver giderse, bu alışkanlık kitapçı ekibimiz arasında tutulur ve içine kıvrılıp saklanabileceğim yeni bir normallik alanı yaratır. Ajanlar da böyle yapmıyor mu? Her gün, gayet doğal bir şekilde fırına gidip bir somun ekmek alıyor, sonra bir gün onun yerine bir miktar uranyum satın alıveriyorlar.

MARKA VE MODEL

SONRAKİ GÜNLERDE Kat'le daha fazla zaman geçiriyorum. Bilgisayar aracılığı olmaksızın evine gidiyorum. Bilgisayar oyunları oynuyoruz. Bol bol öpüşüyoruz.

Bir akşam, sanayi tipi ocağında yemek pişirmeye çalıştık, ama bir müddet sonra, ortaya çıkan vıcık vıcık karalâhana çamurunun tam bir başarısızlık örneği olduğuna karar verdik. Bunun üzerine Kat, buzdolabından içi baharatlı kuskus salatası dolu, plastik bir saklama kabı çıkarttı. Kaşık bulamadığı için servisi dondurma kaşığı ile yaptı.

"Bunu sen mi yaptın?" diye sordum çünkü salata mükemmeldi ve onun yaptığını hiç sanmıyordum.

Başını iki yana salladı. "İş yerinden getirdim. Çoğunlukla yemeklerimi oradan getiririm. Orada yemekler bedava."

Kat zamanının büyük kısmını Google'da geçiriyor. Arkadaşlarının çoğu Google'da çalışıyor. Konuşmalarının çoğu Google etrafında dönüyor. Şimdi bir de kalorilerinin büyük kısmının Google'dan aldığını öğreniyorum. Bence bu etkileyici; kız zeki ve işi konusunda da çok hevesli. Ne var ki, aynı zamanda korkutucu çünkü benim çalıştığım yer gülümseyen dâhilerle dolu,

parlak bir kristal kale değil. (Benim kafamdaki Google bu. Bir de komik şapkalar taktıklarını düşünüyorum.)

Google dışında geçirdiği saatlerinde Kat'le adam gibi bir ilişki kurabilmek için zamanım sınırlı; Kat'in çok fazla vakti yok ve galiba ben bundan fazlasını istiyorum. Ben Kat'in dünyasına giriş bileti kazanmak istiyorum. Prensesi kalesinde görmek istiyorum. Google'a giriş biletim ise VIII numaralı kayıt defteri.

Sonraki üç hafta boyunca Mat'le birlikte titizlikle, sahte kayıt defterinin gövdesini oluşturuyoruz. Kapağın yüzeyi Mat'in ustalık alanı. Yeni bir deri parçasını kahve lekesi yaparak işe başlıyor. Sonra, çatıdan bir çift eski krampon getiriyor; ben de ayağımda kramponlarla iki saat boyunca defterin üzerinde bir aşağı bir yukarı yürüyorum.

Defterin diğer bölümleri için derin bir araştırmaya ihtiyaç var. Gece geç vakit oturma odamızda, Mat minyatür şehriyle uğraşırken, ben de bilgisayarımla kanepede oturup, Google'dan bulduğum detaylı kitap yapım derslerini yüksek sesle okuyorum. Ciltleme nasıl yapılır, onu öğreniyoruz. Parşömen satan toptancıları keşfediyoruz. Koyu renkli fildişi kumaş ve siyah iplik buluyoruz. eBay'den kitap kalıbı satın alıyoruz.

Boş sayfaları zamk ile yapıştırırken Mat, "Bu işte iyisin Jannon," diyor.

"Hangi işte? Kitap yapımında mı?"

"Hayır. Doğaçlama öğrenme işinde," diyor. "Çalıştığım yerde biz de böyle yaparız. Bilgisayarcı tipler gibi değiliz. Adamlar hep aynı şeyi yapıyorlar. Sadece piksellerle uğraşıyorlar. Bizler içinse her proje farklıdır. Yeni aletler, yeni malzemeler... Her şey, her zaman yenidir."

"Orman canavarı gibi."

"Kesinlikle. 48 saatte bonzai ustası oldum mesela."

Mat Mittelbrand henüz Kat Potente ile tanışmadı, ama çok

iyi anlaşacaklarından eminim. İnsan beyninin potansiyeline tüm kalbiyle inanan Kat ve bir günde her şeyi öğrenebilen Mat... Tüm bunları düşünürken, birden Kat'in bakış açısını daha iyi anlıyorum. Mat'i bin yıl daha yaşatabilsek, bize yepyeni bir dünya inşa eder.

Sahte defteri taçlandıran detay ve bizim de en büyük zorluğumuz kapaktaki kabartma. Orijinalinde deriye sıkıca baskılanmış NARRATIO sözcüğü bulunuyor. Örnek görüntüleri detaylı bir şekilde inceledikten sonra bu sözcüğün de eski dostumuz Gerritszoon ile yazılmış olduğunu keşfediyorum. İşte bu kötü haber.

"Niye ki?" diye soruyor Mat. "Galiba o yazı tipi bilgisayarımda var benim."

"Sende e-postalar, kitap özetleri ve özgeçmiş yazmak için kullanılan Gerritszoon var," diye ukalalık ediyorum. "Bu ise ilân panoları, dergi sayfaları, büyücülükle ilgili kitapların kapaklarında kullanılan Gerritszoon Display. Baksana, daha sivri bir yazı tipi kullanılmış."

New Bagel'da çalışırken, menüler, posterler ve yeniden gururla hatırlatmak isterim ki, ödül kazanan bir logo tasarladığımda, dijital yazı karakteri piyasasını gayet iyi öğrenmiştim. Piyasada para/bayt oranının bu kadar ciddi olduğu başka bir alan yok, inanın. Tam olarak söylemek istediğim şu: Bir e-kitap aşağı yukarı on dolar, öyle değil mi? Bu da, genellikle bir megabaytlık bir metin. (Bu noktada, şunu da söylemeden geçemeyeceğim, Facebook'unuzu her açtığınızda, bilgisayarınıza bundan çok daha fazla veri yüklüyorsunuz.) E-kitaba baktığınızda neye para ödediğinizi gayet net görebilirsiniz: sözcükler, paragraflar ve dijital piyasaların sıkıcı açıklamaları. İşin komiği, herhangi bir dijital yazı tipi de bir megabayt ama fiyatı yüzlerce ya da binlerce dolarla ölçülüyor, on dolarla değil. Üstelik yazı biçimi dediğimiz şey soyut, görünmeyen, küçük harf biçimlerini tanımlayan ince bir matematiksel zarf...

Eh, bu durumda insanların dijital yazı tiplerini korsan yollardan

elde etmeye çalışmalarına şaşmamalı. Okuldayken tipografi dersi aldım; bu dersteki final projemizde her öğrencinin kendi yazı biçimini tasarlaması isteniyordu. İsmini Telemach koyduğum, kendime ait yazı tipine dair çok büyük hayallerim vardı ama çizilecek çok harf vardı. Projeyi zamanında bitiremedim. Ancak posterler ya da taş tabletlerde kullanılabilecek büyük harfleri tamamlayabildim. Tipografiar tasarım yaparlar, tasarımcılar da benim bir numaralı adamlarımdır; tüm kalbimle onları destekliyorum. Fakat, FontShop.com New York'taki FLŞ Harf Döküm Şirketi tarafından yapılan Gerritszoon Display'in 3.989 dolar olduğunu haykırıyor.

Bu durumda, tabii ki Gerritszoon Display'i hackleyeceğim.

Aklıma hemen bir bağlantı geliyor. FontShop'u kapatıp Grumble'ın kütüphanesine giriyorum. Burada sadece hacklenmiş kitaplar yok, her türden ve her biçimde harflerden oluşan yazı tipleri de var. Hızla listelere bakıyorum: Metro, Gotham, Soho, hepsi bedavaya indiriliyor. Ve işte benim aradığım: Gerritszoon Display.

Gerritszoon'u indirirken vicdanımda bir sızlama hissediyorum, ama işin doğrusu çok ince bir sızlama bu. FLŞ Harf Döküm Şirketi büyük ihtimalle Time Warner'ın bir şubesi. Gerritszoon, ona adını veren yaratıcısının çoktan öldüğünü düşündüğüm, eski bir yazı tipi. Tasarladığı yazı tipinin nasıl ve kimler tarafından kullanıldığının adamcağızın hiç umurunda olduğunu sanmıyorum.

Mat kitapçının büyük bir dikkatle kopyalanmış, kitap şeklinde açılmış iki el sembolünün üzerine NARRATIO sözcüğünü yerleştiriyor. Böylelikle tasarımımız tamamlanmış oluyor. Ertesi gün de, çalıştığı şirkette defterin kapağını plazma kesici kullanarak hurda metale oyuyor. Mat'in dünyasında plazma kesici, makas gibi sıradan bir şey. Son olarak, bu parçayı mengene kullanarak eskitilmiş deriye sıkıştırıyoruz. Üç gün üç gece mutfak masasının üzerinde dekor olarak duruyor; Mat mengeneyi açtığında kapağın mükemmel olduğunu görüyoruz.

Şimdi zurnanın zırt dediği yere geldik. Akşam oluyor. Masada Oliver'ın yerine geçerek nöbeti devralıyorum. Bu gece Kat'in harika dünyasına giriş biletimi kazanacağım. Çünkü kayıt defterlerini değiştireceğim.

Ancak, üzülerek fark ediyorum ki benden ajan falan olmazmış. Bir türlü sakinleşemiyorum. Her şeyi denedim; uzun araştırmacı gazetecilik makaleleri okudum, Rockets & Warlocks'un bilgisayar oyununu oynadım, Geçmişedönüş kitaplarının önünde bir aşağı bir yukarı yürüdüm. Ancak hiçbir şeye üç dakikadan fazla odaklanmayı başaramadım.

Şu an masada oturuyorum ama hâlâ kıvranıyorum. Bu kıvranışlarımı Vikipedi'ye aktarsam, şimdiye kadar suçluluk duygusu sayfasını yeniden yazmış ve beş ayrı dile çevirmiş olurdum kesin.

Sona doğru yaklaşıyorum; saat altı kırk beş. Şafağın ince ışıkları doğudan yavaş yavaş gözükmeye başladı. New York'ta yaşayanlar uyanıp, ufak ufak tweet atmaya başladılar bile. Ben ise yorgunluktan bitap düşmüş hâldeyim çünkü tüm geceyi titreyerek geçirdim.

VIII numaralı gerçek kayıt defteri postacı çantama tıkıştırılmış durumda ama çantaya sığmayacak kadar büyük. Bu nedenle de çanta yamuk yumuk duruyor; sağında solunda şişkinlikler var ve bu da gözüme dünyanın en komik ve en zavallı suç delili gibi gözüküyor. Tıpkı koca bir Afrika yılanının bir hayvanı bütün olarak yuttuğunda hayvancağızın yılanın içinde kıpırdanışını seyretmek gibi bir şey bu.

Sahte defter ise rafta üvey kardeşleri ile bir arada duruyor. Onu yerine yerleştirirken rafın kenarındaki tozlu silerek beni ele verme ihtimali olan izler bıraktığımı fark ettim. Önce panik oldum. Sonra Geçmişedönüş kitaplarının derinliklerine dalma cesareti gösterip, raflardan bir avuç toz aldım; tozun ayarı baştaki hâline tam olarak uyana kadar sahte kayıt defterinin önüne serpiştirdim.

Penumbra farkı anladığı takdirde ona sunabileceğim, dallanıp

budaklandırdığım açıklamalarım var. Yalnız şunu da itiraf etmeliyim ki sahte kayıt defteri müthiş gözüküyor. Ellerimle yerleştirdiğim tozlar bile ILM kalitesinde. Cidden gerçekmiş gibi gözüküyor, yeter artık bakmayacağım... Ve... Eyvah, kapının çanı çalıyor.

"Günaydın," diyor Penumbra. "Nasıl geçti gecen?"

"İyi, hoş, güzel," diyorum. Çok hızlı konuşuyorsun. Yavaşla. Normallik alanını hatırla. O alanın içine saklan.

"Biliyor musun evlat," diyor Penumbra paltosunu çıkarırken "Düşündüm de, dostumuzu emekli etmenin vakti geldi artık." İki parmağıyla Mac Plus'ın tepesine pat pat diye vuruyor. "Yeni ve çağımıza uygun bir şey alalım. Çok pahalı olmasın. Belki sen bir marka ve model tavsiye edebilirsin."

Marka ve model... Hayatımda kimsenin bilgisayarlardan bu şekilde söz ettiğini duymadım. Çakma olmadığı sürece bir MacBook'un istediğiniz her rengi alınabilir. "Evet, çok iyi olur. Bir araştırayım ben. Aslında, Bay Penumbra, temiz bir ikinci el iMac de alabiliriz, onlar da yenileri kadar iyi," diyorum bir nefeste, çoktan kapıya yönlenmişim bile. Kendimi hiç iyi hissetmiyorum.

"Belki de," diyor Penumbra yavaşça. "Yeni bilgisayarımızla dükkân için bir internet sitesi tasarlarsın."

Kalbim patlayacakmış gibi atıyor.

"Bizim de bir sitemiz olmalı. Vakti çoktan gelmişti," diyor Penumbra.

Korktuğum başıma geldi, kalbim patladı ve sanırım onunla birlikte birkaç küçük organ da parçalandı, ama yılmak yok; ben bu yola baş koydum. Ben, kendimi Kat Potente'nin derlemine adadım bir kere!

"Harika bir fikir! Mutlaka yapmalıyız. İnternet sitelerine bayılırım. Hemen çıkmam gerek Bay Penumbra, görüşürüz."

Penumbra duraklıyor, sonra çarpık bir gülümsemeyle, "Peki. İyi günler dilerim," diyor.

Yirmi dakika sonra yamuk çantamı göğsüme bastırmış Mountain View'a giden Metrodayım. Aslında çok büyük bir günah işlemedim, diye düşünüyorum. Kimsenin tanımadığı, ikinci el kitap satan bir kitapçıdan yok olan bir kayıt defterini kim önemser ki? Ne var ki kalbim öyle demiyor. Kalbim, şu dünyada Penumbra'nın güvenebileceği iki insandan biri olduğumu ve güvenini kötüye kullandığımı söylüyor.

Tüm bunlar ne için peki? Bir kızı etkileyebilmek için. Sarsılarak ilerleyen metronun tıngırtısı uykumu getiriyor.

ÖRÜMCEK

SİLİKON VADİSİ'NDE güneş, metro durağının hemen yanında Google'ı gösteren gökkuşağı renklerindeki tabelayı hafif soldurmuş. Soluk ok işaretini takip ederek, iki yanda okaliptüs ağaçlarıyla bisikletler için park yerleri uzanan dönemeçli kaldırımda yürüyorum. Dönemecin sonunda geniş, çimenlik bir alan ve alçak binalar görüyorum. Ağaçların arasında ünlü markanın renkleri ışıldıyor: kırmızı, yeşil, sarı ve mavi...

Bugünlerde Google'la ilgili söylentiler giderek Amerika'ya benzediği yönünde. Belki hâlâ ülkedeki en büyük şirket ama kaçınılmaz ve geri dönülemez bir biçimde düşüşe geçmiş durumda. İki süper gücün de benzersiz kaynakları var ama ikisi de hızla büyüyen rakiplerle savaşmak zorundalar ve her ikisi de sonunda çökecekler. Amerika'nın rakibi Çin. Google'ınkiyse Facebook. (Tüm bunları teknolojik dedikodu bloglarından öğrendim; bu nedenle şüpheyle yaklaşma hakkınız var. Aynı kaynaklar MonkeyMoney[1] isimli yeni bir programın önümüzdeki

[1]. Ç.N. MonkeyMoney: Yatırım yapma, borç para alma gibi konularda banka gibi çalışan bir internet sitesi.

sene patlayacağını da söylüyor.) Bu iki güç arasında tek bir fark var. Kaçınılmaz olanı fark eden Amerika, savunma sanayine savaş gemileri yaptırıyor. Google ise dâhi programcılarına ne halt yapmak istiyorlarsa onu yapsınlar diye para ödüyor.

Kat, beni mavi renkli kontrol noktasında karşılıyor. Üzerinde kırmızıyla ismimin yazılı olduğu bir ziyaretçi kartı alarak beni kendi ortamına sürüklüyor. Siyah çatısı güneşten yanan bir park yerini boydan boya geçiyoruz. Burada araba falan yok, kısa ayaklar üzerine oturtulmuş beyaz kutularla dolu her yer.

Kat eliyle kutuları göstererek, "Bunlar Büyük Kutu'nun parçaları," diyor. O sırada bir tır park yerinin diğer ucundan kükreyip, tıslayarak geliyor. Tırın kasası parlak kırmızı, yeşil, mavi renklere boyanmış ve kasasında beyaz kutulardan birini taşıyor.

"LEGO parçaları gibiler," diye devam ediyor Kat, "tek farkları, hepsinin tonlarca disk alanı ve merkezi işlem birimleri olması. Aslında ne ararsan var; su, güç ve internet bağlantıları mesela. Bu kutuları Vietnam'da üretiyoruz ve sonra da dünyanın her yerine yolluyoruz. Nerede olurlarsa olsunlar otomatik olarak merkeze bağlanıyorlar. Bunların tamamına da Büyük Kutu diyoruz."

Tam da ben, "Ne işe yarıyorlar peki?" diye sorarken cümlemin ortasında Kat, "Her şeyi yapıyor," dedi. "Google'daki her şey Büyük Kutu üzerinden çalışıyor." Diğer köşede, üzerinde büyük yeşil harflerle 'www' yazan bir kutuyu gösteriyor. "O kutunun içinde internet ağının bir kopyası var. YT, YouTube'daki tüm videolar. MX, senin tüm e-postaların. Hatta yaşayan ve ölmüş herkesin e-postaları."

Artık Penumbra'nın rafları hiç de abartılacak kadar yüksek gelmiyor bana.

Yerleşke boyunca dolambaçlı, geniş yürüyüş yolları var. Bisiklet yolunda Googlecılar karbon fiberden yapılmış, tek vitesli, akülü bisikletleriyle vınlayarak gidip geliyorlar. Çimenlerin üzerine bırakılmış bir çift motosiklet görüyorum. Uzun boylu,

mavi rastalı bir vatandaş da tek tekerli bisiklete biniyor.

"Kitap tarayıcısı için saat on iki buçuğa randevu aldım," diyor Kat. "Önce yemek yiyelim mi?"

İlerlerken Google'ın yemekhanesi olan beyaz, geniş ve alçak bir çadır karşımıza çıkıveriyor. Çadırın önü açık, girişlerdeki brandalar tepede toplanmış. Googlecıların oluşturduğu kuyruklar çimenlere doğru uzuyor.

Kat susuyor, gözlerini kısıyor, bir şeyler hesaplıyor. Sonunda "Bu kuyruk," diyerek beni en soldaki kuyruğa doğru çekiştiriyor. "Çok iyi bir kuyruk stratejisi uzmanıyımdır. Ama burada pek kolay olmu-"

"Çünkü Google'da herkes kuyruk stratejisti, değil mi?" diyorum.

"Kesinlikle. Bu yüzden de bazen blöf yapanlar oluyor. Mesela bu adam bir blöfçü," diyor, hemen arkamızdaki Googlecıyı dirseğiyle dürterek. Karşımda uzun boylu, kum rengi saçlı, sörfçüye benzeyen bir adam var.

"Selam, ben Finn," diyor uzun parmaklı elini uzatarak. "Google'a ilk gelişin mi?" Google sözcüğü ağzından Güyv-gıll olarak çıkıyor, arada hafif bir de es veriyor.

Evet, ilk gelişim, ülkesi meçhul Avrupalı arkadaş... Öylesine soruyorum: "Yemekler nasıl burada?"

"Oo, harika. Ünlü bir aşçımız var..." Susuyor. Aklına bir şey geliyor. "Kat, arkadaşın diğer kuyruğa girmek zorunda."

"Tabii ya, hep unutuyorum," diyor Kat. Bana dönüp açıklıyor, "Burada yemeklerimiz kişiselleştirilmiştir. Bizim yediklerimizde vitamin ve doğal uyarıcılar var."

Finn kafasını sallayarak onaylıyor. "Potasyum seviyem üzerinde denemeler yapıyorum. Bugün itibarıyla günde on bir muz seviyesine ulaştım. Vücut korsanlığı!" Yüzünde koca bir gülümseme beliriyor. Birden aklıma Kat'te yediğimiz kuskus salatası geliyor. Ne yani, onda da mı uyarıcılar vardı?

"Üzgünüm," diyor Kat, kaşlarını çatarak. "Ziyaretçi kuyruğu ilerde." Çimlerin diğer tarafını gösteriyor. Ben de onu vücut korsanı, Avrupalı sörfçü ile baş başa bırakıyorum.

ZİYARETÇİ KUYRUĞU yazısının yanında haki pantolonlu, mavi gömlekli, bellerinde deri telefon kılıfları olan üç adamla bekliyorum. Çimin öte yanındaki Googlecıların üzerinde ise dar kot pantolonlar ve parlak renkli tişörtler var.

Kat, şimdi de başka biriyle konuşuyor. Kuyrukta hemen yanında dikilen ince, esmer tenli bir oğlanla. Oğlan patenci gibi giyinmiş, bu yüzden de yapay zekâ konusunda doktorası olduğundan neredeyse eminim. Aniden yoğun bir kıskançlık hissettiğimi fark ettim, ama bu duruma hazırlıklıyım. Kat'in herkesi bildiği, herkesin de onu tanıdığı bu kristal kalede böyle şeylerin olacağını biliyordum. Onun beni buraya getirdiğini kendime hatırlatmak suretiyle kıskançlık duygumu geçiştirmeye çalışıyorum. Anladık, senin dışında herkes çok zeki, herkes pek havalı ve çekici ama Kat seni seçti oğlum. Bunu bir rozet, bir yaka kartı gibi gururla taşımalısın.

Sonra ziyaretçi kartıma bakıp tam olarak ne yazdığını bir kez daha okuyorum.

İSİM: Clay Jannon
ŞİRKET: Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı
MİSAFİR EDEN: Kat Potente

Hemen ziyaretçi kartımı daha iyi görünebileceği bir yere, gömleğimin üst kısmına yapıştırıyorum.

Yemek, söyledikleri gibi, tek kelimeyle mükemmel. İki kaşık mercimek salatası, ince, pembe bir dilim balık, yedi sap kuşkonmaz ile birlikte çikolatalı, gevrek, harika bir kurabiye alıyorum.

Kat çadırın dışına doğru, rüzgârın tenteyi havalandırdığı bir masadan bana el sallıyor. Kâğıttan yapılmış açık mavi kareli masa örtüsünün üzerinde küçük ışık huzmeleri dans ediyor. Google'da

yemeklerini grafik kâğıtlarının üzerinde yiyorlar!

Kat mercimek salatası dolu çatalıyla doktoralı patenciyi göstererek, "Bu Raj," diyor. "Üniversiteden arkadaşım." Kat, Stanford'da sembolik sistemler üzerine çalışmış. Buradaki herkes Stanford'a mı gitmiş acaba? Mezun olduklarında Google bunların tamamını işe mi alıyor?

Raj konuşmaya başladığında on yaş birden büyüyor. Sesi çarpıcı ve net. "Ne iş yapıyorsun?"

Bu, sorunun burada yasak edilmiş olmasını umuyordum. Onun yerine En sevdiğin asal sayı nedir? gibi garip, Google tipi bir soru bekliyordum. Ziyaretçi kartımı göstererek Google'ın tam tersi bir yerde çalıştığımı itiraf ediyorum.

"Ah, şu kitaplar." Raj ağzındakini çiğnemek için bir dakika kadar susuyor. Sonra sadede geliyor. "Eski kitaplar bizim için ciddi bir problem. Esas problem eski bilgi; biz buna kısaca EB diyoruz. İnternetteki bilginin yüzde doksanının son beş yılda oluşturulduğunu biliyor muydun? Hâlbuki insanların sahip olduğu bilgiye baktığımızda, bu oran tam tersine dönüyor. Aslına bakarsan, EB dediğimiz şey insanların oldum olası sahip olduğu her şey anlamına geliyor."

Raj gözünü kırpmadan konuşuyor ve muhtemelen nefes de almıyor.

"Peki, öyleyse, nerede bu bilgi? EB nerede? Öncelikle eski kitaplarda." Nereden geldiğini anlamadığım ince uçlu bir kalemin kapağını açıyor ve grafik kâğıdından yapılmış masa örtüsüne çiziktirmeye başlıyor. "Ayrıca insanların kafasının içinde. Milletin kafasının içinde bir dolu geleneksel bilgi var. Ona da kısaca GB diyoruz. EB ve GB." Birbiriyle kesişen küçük yuvarlaklar çiziyor, üstlerine kısaltmalar yazıyor. "EB/GB'ye her zaman, herkesin ulaşabildiğini düşünsene. Mesela internetten, telefondan... Böyle bir şey başarıldığında hiçbir soru cevapsız kalmayacak."

Bu adamın yemeğinde ne var acaba diye merak edip soruyorum.

"D vitamini, omega-3ler, fermente edilmiş çay yaprakları," diyor Raj, çiziktirmeye devam ederken. Yuvarlakların kenarına tek bir nokta koyuyor. Kalemle üzerine bastırdığında siyah mürekkep dağılıyor. "Bu, Büyük Kutu'da depoladığımız bilgi," diyor, noktayı göstererek. "Eğer tüm bunları da eklersek..." büyük bir zafer planlayan bir general edasıyla elini EB/GB üzerinde gezdirerek, " İş o zaman ciddileşir işte." diye devam ediyor.

"Raj uzun zamandır Google'da," diyor Kat, yemekhaneden ayrılırken. Çıkışta bir çikolatalı kurabiye daha kaptım ve onu kemirmeye koyuldum. "Pre-IPO[1] olarak çalışıyor, yıllarca da PM[2]'lik yaptı."

Buradaki kısaltmalar beni öldürecek! Neyse ki bunu biliyorum. Birden kafam karışıyor. "Dur bir dakika, Google'ın bir başbakanı mı var?"

"Ha, yok canım," diyor Kat. "PM yani Ürün Yönetimi. Bu bir komite. Eskiden iki kişiden oluşuyordu, sonra dört oldu, şimdi iyice büyüdü. Altmış dört kişiler. Şirketi PM yönetir. Yeni projeleri onaylar, mühendislere görev verir ve kaynakları bölüştürür."

"Yani bu adamlar üst düzey yöneticiler."

"Tam olarak öyle değil. Bu bir piyango aslında. İsmin kurada çıkıyor ve on iki ay boyunca PM olarak görev yapıyorsun. Herhangi biri seçilebilir. Raj, Finn, ben veya Pepper."

"Pepper mı?"

"Aşçımız."

Vay! Amma eşitlikçi, resmen demokrasi ötesi. "Mahkemede jüri görevi yapar gibi yani," diyorum.

"Burada bir yılını doldurmadıysan adaylar arasına giremiyorsun," diye açıklıyor Kat. "Fazlasıyla önemli bir şey üzerinde çalışıyorsan

[1]. Ç.N. Pre-IPO: Şirket hisselerinin borsaya arzından önce ön çalışmaları yapan kişi

[2]. Ç.N. PM (Product Management); Ürün yönetimi. Aynı kısaltma başbakan (Prime Minister) için de kullanılır.

görevi kabul etmeyebilirsin, tabii. Ama insanlar bunu çok ciddiye alıp kabul ediyorlar."

Kat'e görev verilip verilmediğini soruyorum.

Başını iki yana sallıyor. "Henüz değil," diyor. "Ama çok isterim. Şansım yüksek değil. Burada otuz bin kişi çalışıyor, PM'de ise altmış dört. Artık hesabı sen yap. Ama PM devamlı büyüyor. İnsanlar bu aralar oradaki kadronun arttırılacağını söylüyor."

Şimdi de, tüm ülkeyi böyle yönetsek nasıl bir şey olur acaba, diye düşünüyorum.

Kat'e bunu söylediğimde gülüyor. "Raj'ın da tam olarak yapmak istediği bu işte. Tabii tüm EB ve GB'yi elde ettikten sonra." Son söylediğine şöyle bir kafasını sallıyor, ufaktan Raj'la dalga geçiyor. "Bu amaçla bir anayasa değişikliği önermeyi düşünüyor. Birileri bir gün bunu yapabilir ama büyük olasılıkla o kişi Raj olmayacak," diyor, dudak bükerek. Gülüyor, ben de gülüyorum. Dostumuz Raj Orta Amerika'ya fazla ağır gelir.

"Eee, kim başaracak bu işi peki?" diye soruyorum.

"Belki ben yapabilirim," diyor Kat, derin bir nefes vererek.

Yapabilirsin belki.

Kat'in çalıştığı veri canlandırma bölümünün önünden geçiyoruz. Alçak bir tepenin üzerine kurulmuş, taş merdivenlerle ulaşılan ve yan yana sıralanmış dev ekranların çevrelediği küçük bir amfitiyatro etrafına yerleştirilmiş prefabrik kutu kümelerinden oluşuyor burası. Aşağıya bakıyoruz. Amfitiyatronun basamaklarına kucaklarında bilgisayarıyla oturmuş iki mühendis, ekranlardan birinde, birbirlerine dalgalı çizgilerle bağlı, zıplayan baloncukları izliyorlar. Birkaç saniyede bir baloncuklar donuyor ve çizgiler insanın ensesindeki tüyler misali dikleşiyor. Sonra ekran kıpkırmızı oluyor. Mühendislerden biri alçak sesle bir küfür savurup bilgisayarına eğiliyor.

Kat omuz silkiyor. "İş başındalar."

"Tam olarak ne yapıyorlar?"

"Emin değilim. Sanırım şirket içi bir şey. Burada yaptığımız işlerin çoğu şirket içi zaten." İçini çekiyor. "Google o kadar büyük ki, kendi kendimizin müşterisiyiz. Ben de çoğunlukla diğer mühendisler, satış-pazarlama bölümü ya da PM'ler tarafından kullanılan canlandırmalar yapıyorum..." Sesi titriyor. "Doğrusunu istersen herkesin görebileceği bir şey yapmayı çok isterdim!" Bunu yüksek sesle söylemiş olmanın rahatlığıyla gülüyor.

Yerleşkenin ucundaki yüksek servi ağaçlarını geçiyor, alçak tuğladan yapılmış bir binaya geliyoruz. Koyu, cam kapının üzerine yapıştırılmış, el yazısıyla yazılmış bir not dışında binanın amacını gösteren hiçbir yazı yok.

KİTAP TARAYICISI

BİNANIN İÇİ seyyar sahra hastanesi gibi; karanlık ve biraz da sıcak. Kuvvetli projektörler, uzun ve çok parçalı metal kolların halkalarla bağlandığı bir ameliyat masasını aydınlatıyor. Ortalık çamaşır suyu kokuyor. Masa, metal arabaların üzerine istiflenmiş bir yığın kitapla çevrili. Büyük kitaplar, küçük kitaplar, çok satanlar, Penumbra'nın kitapçısına cuk oturacak eski kitaplar... Hepsi var burada. Gözlerim Dashiell Hammett'i arıyor.

Jad isimli, uzun boylu Googlecı kitap tarayıcısından sorumlu kişi. Gür kahverengi bıyıklarının üzerinde mükemmel, üçgen bir burnu var. Yunan filozoflarına benziyor. Belki de ayaklarındaki sandaletler yüzünden bana öyle geldi, bilemiyorum.

"Selam, hoş geldiniz," diyor Kat'le benim elimizi sıkarak. "Veri canlandırmadan birilerinin buraya gelmesine sevindim. Ya sen nereden?.." Kaşlarını kaldırmış, bana bakıyor.

"Ben Googlecı değilim," diye itiraf ediyorum. "Eski bir kitapçıda çalışıyorum."

"Oo, çok hoş," diyor Jad. Sonra yüzü değişiyor. "Aslında, şey... Kusurumuza bakma."

"Niye?"

"Eh, sizi işsiz bıraktık diye." Bunu o kadar inanmış ve gerçekçi bir biçimde söylüyor ki.

"Anlamadım. Sizi derken?"

"Kitap... Kitapçıları?"

Haklı galiba. Aslında kendimi kitap işinin bir parçası olarak görmüyorum, Penumbra'nın dükkânı bana daha farklı şeyler hissettiriyor. Ancak, işin doğrusu ben kitap satıyorum. Potansiyel kitap müşterisine ulaşmak için düzenlenmiş bir Google reklam kampanyasının müdürüyüm. Birden ayılıyorum, ben bir kitap satıcısıyım.

Jad devam ediyor, "Yani, biz tüm kitapları taradığımızda kimsenin kitapçılara ihtiyacı olmayacak, öyle değil mi? Artık Kindle gibi ucuz okuma araçları her yerde satılıyor."

Tarayıcıyı başımla gösterip "Bu aletin iş modeli bu mu yani? E-kitaplar satmak?" diye soruyorum.

"Bir iş modelimiz yok aslında," diyor Jad, omzunu silkerek. "İhtiyacımız da yok. Reklamlardan kazandığımız para her şeyi hâlletmeye yetiyor." Kat'e dönüyor: "Sence de öyle değil mi? Beş milyon dolar bile..." Bu miktarın yeterince yüksek olup olmadığından emin değil. Lütfen kayıtlara geçsin: Çok yüksek! "Ne diyordum, o kadar kazansak bile kimse fark etmez." Yerleşkenin merkezini uzun kollarıyla göstererek, "Orada çok daha fazlasını yirmi dakikada bir kazanıyorlar zaten," diyor.

Bu, fazlasıyla sinir bozucu bir şey. Kitap satarak beş milyon dolar kazansam, insanların beni *Ejder Şarkısı Günceleri*'nin ilk baskısından yapılmış bir tahtırevanda taşımasını isterim.

"Evet. Dediğin doğru sayılır," diyor Kat, kafa sallayarak. "Bence bu iyi bir şey. Bize özgürlük veriyor. Uzun vadeli düşünmemizi sağlıyor. Bu tür makinelere yatırım yapabiliyoruz." Tarayıcının uzun kollu, parlak masasına yaklaşıyor. Gözleri kocaman olmuş, ışıkta parlıyor. "Şuna bir bakın beyler."

"Neyse. Kusura bakma," diyor Jad alçak sesle.

"Merak etme başımızın çaresine bakarız," diyorum. "İnsanlar hâlâ kitap kokusunu seviyorlar." Ayrıca uzaktan para destekli tek proje Jad'in ki değil elbette. Penumbra'yı da destekleyen bir patron var.

Kayıt defterini çantamdan çıkartıp Jad'e veriyorum. "İşte hastamız."

Defteri projektörlerin altına götürüyor. "Bu çok güzel bir kitap," diyor. Kapaktaki kabartmanın üzerinde uzun parmaklarını dolaştırıyor. "Ne bu?"

"Özel bir günlük," duraklıyorum. "Çok özel."

Defteri nazikçe açıyor, kapağın önünü ve arkasını dik açılı metal bir çerçeveye yerleştiriyor. Sırtına hiç zarar vermeden, tabii ki... Sonra, çerçeveyi masanın üzerine yerleştirip dört otomatik ayraçla kilitliyor. Son olarak da, kımıldamayacağından emin olmak için defteri ittiriyor. Çerçeve ve yolcusu güvende. Kayıt defteri, bir deneme pilotu veya kaza mankeni gibi sarıp sarmalanmış durumda.

Jad bizi tarayıcıdan uzaklaştırıyor. Yerdeki sarı çizgiyi göstererek, "Bunun gerisinde durun," diyor. "Makinenin kolları çok sivridir."

Uzun parmaklarıyla dokunmatik monitöre pıt pıt dokunuyor. Önce mide guruldamasına benzer bir şey, sonra uyarıcı, tiz bir zil sesi duyuyoruz ve tarayıcı çalışmaya başlıyor. Projektörler yanıp sönüyor ve odadaki her şey ağır çekimde oynatılan bir film gibi gözükmeye başlıyor. Tarayıcının örümcek kolları, sayfa köşelerini tutup sayfaları tek tek çeviriyor. Hem bu kadar hızlı, hem de bu kadar narin olabilen bir şeyi hayatımda hiç görmedim. Kollar sayfaları okşuyor, kucaklıyor ve düzeltiyor. Bu şey kitapları seviyor resmen!

Işıkların her yanıp sönüşünde, yukarıda iki devasa kamera dönüyor ve ikisi birden görüntüyü kaydediyor. Jad'e doğru yanaşıyorum ve ekranlarda kayıt defterinin birbiri üzerine sıralanan

sayfalarını görüyorum. İki kamera, bir çift göz gibi işliyor; bu nedenle görüntüler üç boyutlu. Jad'in bilgisayarının sözcükleri soluk, gri sayfalardan havalandırmasını izliyorum. Şeytan çıkarma ayinine benziyor.

Dönüp Kat'e doğru yürüyorum. Ayak parmakları sarı çizginin üzerinde, kitap tarayıcısına doğru eğilmiş duruyor. Gözüne bir bıçak saplanıverecek diye korkuyorum.

"Bu olağanüstü bir şey," diyor heyecanla.

Gerçekten de öyle. Kayıt defterine acımaya başlıyorum birden. Tüm sırları, ışık ve metal girdabına kapılıp birkaç dakikada ortaya dökülüverdi. Kitaplar eskiden yüksek teknolojinin ürünleriydi. Ne yazık ki artık durum öyle değil.

KURUCUNUN BULMACASI

GÜNÜN İLERLEYEN saatlerinde, akşam sekiz gibi, Kat'in uzay gemisi kapsülüne benzeyen yatak odasındayız. Beyaz, uzay üssüne aitmiş gibi duran bilgisayar masasının önünde oturuyoruz. Kat kucağıma oturmuş, MacBook'una doğru eğilip bana OCR'yi, yani optik karakter tanıma programını anlatıyor. Bu programda bilgisayar, mürekkep yığınlarını ve kurşundan çizgileri K, A ve T gibi kendi algılayabileceği karakterlere dönüştürüyor.

"Kolay bir iş değil bu," diyor. "Kayıt defteri epey kalındı." Benden önceki tezgâhtarların en az benimki kadar kötü olan el yazılarını da hesaba katmak da lâzım, tabii. İş uzun sürebilir ama Kat'in bir planı var. "Bilgisayarımın bu sayfaları işlemden geçirmesi bütün gece sürebilir," diyor. "Ama biz o kadar bekleyemeyiz, değil mi?" Elleri klavyede 10 WARP[1] hızında anlamadığım uzun komut satırları yazıyor. O kadar beklemeyeceğimiz, sabırsız olduğumuz her hâlimizden belli.

"O zaman biz de işi yüzlerce makineye aynı anda yaptıracağız. Hadoop kullanacağız."

1. Ç.N. WARP: Uzay Yolu dâhil birçok bilim kurgu eserde kullanılmış, ışık hızından öte olduğu farz edilen bir zaman birimi.

"Hadoop?"

"Herkesin kullandığı bir şey; Google, Facebook ve NASA... Büyük işleri küçük parçalara bölüp, eş zamanlı farklı bilgisayarlara dağıtan bir yazılım bu."

Hadoop. Kulağa hoş geliyor. Kat Potente, bir gün bir oğlumuz olacak ve adını Hadoop koyacağız. Oğlumuz güçlü bir savaşçı, büyük bir kral olacak!

Kat öne doğru esneyip ellerini masanın üzerine koyuyor. "Buna bayılıyorum." Gözleri bir şemanın yavaş yavaş oluştuğu ekrana kilitlenmiş; onlarca, hayır hayır yüzlerce yaprağı olan, ortasında ışık yanıp sönen dev bir çiçek gibi... Hızla büyüyor ve papatyadan aslandişine, sonra da dev bir ayçiçeğine dönüşüyor. "Binlerce bilgisayar şu an ben ne istersem onu yapıyor." Kafasına vurarak, "Şu an aklım burada değil, orada. Bu duyguyu çok seviyorum," diyor.

Kucağımda hafifçe kımıldanıyor. Birden tüm kokuları duymaya başlıyorum, yeni yıkanmış saçları yüzüme değiyor. Pembe, yuvarlak kulak memelerine, Google tırmanma duvarında kaslanmış olan sırtına bakıyorum. Parmaklarımı kürek kemiğinde, sütyen askılarının üzerinde gezdiriyorum. Hafif sallanarak biraz daha kımıldıyor. Tişörtünü çıkarıyorum, harfler bilgisayarın ekranına yansıyor. BAM!

Daha sonra, Kat'in bilgisayarından bir ses geliyor. Kayarcasına benden ayrılıyor, yataktan atlayıp masanın önündeki sandalyeye tırmanıyor. Sandalyenin üzerine tünemiş, bilgisayara eğilmiş hâliyle tam bir yamuk gargoyle[1]'a benziyor. Gargoyle şeklinde güzel ve çıplak bir kız, ne hoş!

Al al olmuş yanakları, dağınık saçları ve vahşi gülümsemesiyle bana dönüp,"İşe yaradı!" diyor. "İşe yaradı!"

Saat gece yarısını çoktan geçti. Kitapçıdayım. Gerçek kayıt

1. Ç.N. Gargoyle: Çirkin, insan ya da yaratık şeklinde yamuk heykeller. Avrupa'da genellikle eski binaların, kiliselerin dış cephelerinde rastlanır.

defterini kazasız belasız raftaki yerine koydum. Planımız gayet iyi yürüdü. Son derece ayılmış durumdayım, kendimi çok iyi hissediyorum ve canlandırma yapmaya hazırım. Taranmış verileri Büyük Kutu'dan çıkarıyorum. Bootynet üzerinden bu sadece bir dakikamı alıyor. Kayıt defterine yazılmış olan bütün küçük hikâyeler hatasız bir şekilde bilgisayarıma akıyor.

Evet, bilgisayarın emirlerime itaat etme vakti geldi.

Umarım bir terslik çıkmaz. Ham metni canlandırma programına aktarıyorum. Eyvah, sanki prototipimin üzerinde Jackson Pollock'ın elleri dolaşıyor. Her tarafta şiddet içerikli oyunların parlak tonlarında pembe, yeşil ve sarı damlalardan oluşmuş veri lekeleri var.

İlk olarak renkleri değiştiriyorum; toprak renkleri, lütfen.

Bir düşüneyim. Elimde gereğinden fazla bilgi var. Ben sadece kimin hangi kitabı ödünç aldığını görmek istiyorum. Kat'in akıllı analizi, metindeki isimleri, kitap başlıklarını ve zamanları etiketlemiş. Canlandırma bunlara kolaylıkla ulaşabiliyor. Verileri kitapçı modelime yüklüyorum ve tanıdık bir şeyle karşı karşıya geliyorum: rafların arasında, her biri başka bir müşteriyi temsil eden parlak ışık yığınları dolaşıyor. Bunlar, yıllar önceki müşteriler.

Gerçi görüntü şimdilik pek bir şeye benzemiyor; Geçmişedönüş kitapları arasında dolanan renkli bir kargaşa sadece. Sonra garip bir his doğuyor içimde ve bulmacanın parçalarını birleştiriyorum. Tabii ya, bu basit bir ışık kümesi değil, bir yıldız kümesi. Her müşteri raflar arasında dolaşırken sarhoş bir adam misali zikzaklar çiziyor ve kendi izini bırakıyor. Kırmızı kil rengiyle gösterilen en kısa yıldız kümesi küçük bir Z oluşturmuş. Koyu yosun rengi olan en uzun yıldız kümesi ise tüm dükkânı çevreleyen tırtıklı, oval bir iz bırakmış.

Hâlâ dükkâna gelen giden yok. Üç boyutlu dükkânı kendi ekseni etrafında dönerken masadan ayrılıyorum. Ayağa kalkıp bacaklarımı esnetiyorum. Masanın diğer ucunda duran bu dükkâna geldiğim ilk

gün fark ettiğim ve o günden beri hiç kimsenin ellemediği Dashiell Hammetts kitaplarından birini alıyorum. Bu çok üzücü aslında. Raflar dolusu abuk sabuk kitap bu kadar ilgi görürken Malta Şahini'nin burada tozlanması çok yazık. Bu, üzücüden de öte, aptalca bir şey. Başka bir iş aramaya başlamalıyım, bu dükkân beni delirtiyor.Masanın başına dönüyorum, kitapçı hâlâ atlıkarınca gibi dönüp duruyor. Birden garip bir şey fark ediyorum. Her dönüşün ardından koyu yosun renkli grafikler tek bir şeye odaklanıyor. Yok artık! Modeli durdurup, yeniden başlatıyorum. Yosun rengi grafikler çok net bir resim oluşturuyor. Diğer çizgiler de onunla uyum içerisinde. Hiçbiri onun kadar tamamlanmış değil ama bir çenenin kenarını, bir gözün eğimini rahatlıkla görebiliyorum. Tamamlanmış modele, şu an oturduğum yere çok yakın olan dükkân kapısı mesafesinden bakıldığında her şey canlanıyor ve ortaya bir yüz çıkıyor.

Bu Penumbra'nın yüzü.

Çan çalıyor ve Penumbra arkasında sis izleri bırakarak dükkâna giriyor. Nereden başlayacağımı bilemiyorum, dilim tutuldu resmen. Bir anda iki Penumbra ile karşı karşıyayım: birincisi bilgisayar ekranımdaki dondurulmuş bir çerçeve, diğeriyse kapı ağzında durmuş gülümsemek üzere olan yaşlı bir adam.

Neşeli bir şekilde, "Günaydın evlat," diyor. " Dün gece kayda değer bir şey oldu mu?"

Bir an için bilgisayarımın kapağını kapatıp bu konudan hiç bahsetmemek aklımdan geçiyor ama yok; bunu yapamayacak kadar çok merak ediyorum olanları. Öylece masamda oturup bu garipliklerin beni sarmasına izin veremem. (Belki birçok meslek için bu söylem geçerli, ama benimkinin gariplik derecesi diğerlerinin resmen bin katı.)

"Ne yapıyorsun orada?" diye soruyor. "İnternet sitemiz üzerinde mi çalışıyorsun yoksa?"

Görsün diye bilgisayarımı çeviriyorum. "Tam olarak değil."

Yarım yamalak gülümseyip, gözlüklerini belli bir mesafede tutarak eğiliyor ve ekrana bakıyor. Yüzü gevşiyor, sonra çok yavaşça: "Kurucu," diyor. Bana dönüyor. "Çözmüşsün." Bir eliyle alnına vuruyor şaşkına dönmüş hâlde bana gülümsüyor. "Çözmüşsün bile. Kurucunun sureti bu. Tam karşımda, ekranda!"

Kurucunun sureti mi? Bu Penumbra'nın resmi... Birden, Penumbra'ya yakından bakınca fark ediyorum, tüm yaşlı insanların birbirine benzediği hatasına düşmüşüm. Ekrandaki tel çerçeve resmin burnu Penumbra'nınki ile aynı ama ağzı çok küçük ve kavisli. Penumbra'nın ağzı ise sırıtmak için yaratılmış, düz ve geniş.

"Nasıl yaptın bunu?" diye soruyor. Sanki çok büyük bir başarıya imza atan ya da kansere çare bulan torunuymuşum gibi gururlu. "Derhal notlarını görmem lâzım. Euler metodu mu kullandın? Ya da Brito inversiyonu mu? Kullandıysan bile utanılacak bir şey yok, çözümün başlarında birçok karışıklığa..."

Bir zafer nidasıyla, "Bay Penumbra," diyorum, "Eski bir kayıt defterini taradım..." Ağzımdan kaçırdığımı anlayıp kekelemeye başlıyorum. Yine de itiraf etmeliyim. "Eski bir kayıt defterini aldım. Ödünç aldım. Kısa bir süreliğine."

Penumbra gözlerini kırıştırıyor. "Biliyorum evlat," diyor, hem de nazikçe. Duraklıyor. "Taklidin buram buram kahve kokuyordu."

Eh, madem farkında, anlatabilirim o zaman. "Eski bir kayıt defterini aldım ve tarattım." Yüz ifadesi değişiyor, birden çok kaygılı görünmeye başlıyor, sanki kanseri tedavi etmemişim de kanser olmuşum gibi. "Google'da bir makine var, çok hızlı bir makine. Bir de Hadoop var. Acayip bir şey. Aynı anda bin bilgisayar falan yani. Şık diye." Vurgu yapmak için bir de parmaklarımı şıklatıyorum. Penumbra'nın söylediklerimi anladığını pek sanmıyorum. "Uzun lafın kısası, verileri çekip çıkardık. Otomatik olarak."

Penumbra'nın zayıf kasları resmen spazm geçiriyor. Bu kadar yakından bakınca gerçekten, ama gerçekten çok yaşlı olduğunu fark ediyorum.

"Google," derin bir nefes alıyor. Uzun bir sessizlik. "Bunu hiç beklemiyordum." Yavaşça doğruluyor. Suratında 404 ARADIĞINIZ SAYFA BULUNAMADI durumuna duygusal olarak denk düşen çok garip bir ifâde var. Daha çok kendi kendine söylenerek, "Bunu rapor etmek mecburiyetindeyim," diyor.

Ne? Rapor mu? Ne raporu? Polis raporundan mı söz ediyoruz? El yazması kitap hırsızlığı mı? "Bay Penumbra, bir problem mi var. Neden böyle?.."

"Anladım, anladım evlat," diyor sertçe, gözleri şimşek gibi çakarak. "Sanırım hile yaptığını söylemek haksızlık olmaz. Heyhat, sonucunda ne başardığının farkında bile değilsin!"

Başımı önüme eğiyorum, hile yaptığımı söylemek hiç de haksızlık olmayacak bu durumda.

Yeniden Penumbra'ya baktığımda, bakışlarının yumuşadığını görüyorum. "Öyle ya da böyle yaptın ya..." Dönüyor ve Geçmişedönüş kitaplarına doğru yürüyor. "Çok şaşırtıcı."

"Kim bu?" diye soruyorum aniden. "Kimin yüzü bu?"

"Kurucunun sureti," diyor Penumbra elini raflardan birinin üzerinde gezdirerek. "Saklanmış, bekleyen Kurucu. Yıllardır ama yıllardır çırakları şaşırtıp durur. Ama sen onu bir ayda ortaya çıkardın."

Pek de öyle değil aslında. "Sadece bir günde."

Penumbra derin bir nefes alıyor. Gözleri yine çakmak çakmak, camlardan gelen ışığın da etkisiyle hiç görmediğim bir elektrik mavisiyle parlıyor. Nefesini tutuyor. "İnanılmaz." Derin bir nefes daha alıyor. Biraz şaşırmış, biraz da coşkulu gibi sanki. Aslına bakarsanız, azıcık delirmiş gibi bir hâli var. "Yapmam gereken işler var," diyor. "Plan yapmam lâzım. Haydi, evine git evlat."

"Ama..."

"Evine git. Farkında olarak veya olmayarak çok önemli bir şey yaptın bugün."

Dönüyor ve kendi kendine konuşarak karanlık ve tozlu rafların

derinliklerine doğru yürüyor. Bilgisayarımı ve postacı çantamı alıp dükkândan çıkıyorum. Çanın sesi nedense pek bir cılız. Dönüp yüksek pencerelerden içeri bakıyorum; Penumbra, altın kabartmalı yazıların arkasında yavaşça kayboluyor.

KİTAPLARI NEDEN BU KADAR ÇOK SEVİYORSUN?

ERTESİ GECE dükkâna gittiğimde daha önce görmediğim bir şey görüyorum. Nutkum tutuluyor ve olduğum yerde çakılıp kalıyorum.

Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı kapkaranlık.

Bu iyiye delalet değil. Bu dükkân hep açıktır, her zaman uyanıktır; Broadway'in köhne bir köşesindeki deniz feneri gibidir. Oysa şimdi tüm ışıkları kapalı. Kapının iç tarafına küçük, kare bir kâğıt yapıştırılmış. Penumbra'nın kargacık burgacık yazısıyla:

KAPALI (AD LIBRIS)[1]

Bende dükkânın bir anahtarı yok; çünkü daha önce hiç ihtiyacım olmadı. Bundan önce nöbetlerimiz hep bir öncekinden diğerine devredilirdi. Penumbra'dan Oliver'a, Oliver'dan bana, benden de Penumbra'ya... Bir an için sinirleniyorum, bencilce

1. Ç.N. AD LIBRIS: Latince kökenli deyim. "Kitaplara, kütüphaneye gittim" anlamına gelir.

bir öfkeye kapılıyorum. Bu ne yani şimdi? Ne zaman açılacak bu dükkân? Bir e-posta ya da mesaj falan yollayamaz mıydı? Bu çok sorumsuzca bir davranış.

Sonra kaygılanmaya başlıyorum. Acaba sabahki olay çok mu ağır geldi Penumbra'ya? Ya aşırı heyecanlanıp kalp krizi geçirdiyse? Ya öldüyse? Ya garip olduğu ve kitap koktuğu için ondan çekinen torunlarının ve diğer aile fertlerinin gidip onu hiç ziyaret etmediği kasvetli apartman dairesinde kendi kendine ağlıyorsa? Tüm bedenimi bir utanç dalgası kaplıyor ve kızgınlığımla birleşerek girdaba dönüşüyor. Kendimi hiç iyi hissetmiyorum.

Köşedeki markete yürüyüp kendime cips alıyorum.

Sonraki yirmi dakika boyunca kaldırımda aylak aylak Fritos atıştırıp yağlı ellerimi pantolonuma silerek, ne yapacağımı bilemeden dikiliyorum. Eve gidip yarın yine mi gelsem? Penumbra'nın numarasını telefon rehberinden bulup aramayı mı denesem? Bu olmaz. Daha bakmadan Penumbra'nın telefon rehberinde bulunamayacağını biliyorum zaten. Ayrıca nereden bir telefon rehberi edinebileceğim konusunda da hiçbir fikrim yok.

Hâlâ orada durmuş, izlenecek en mantıklı yolu bulmaya çalışırken, oldukça aşina olduğum birinin sokağın başından bana doğru süzülerek geldiğini görüyorum. Penumbra değil, maalesef; Penumbra süzülerek yürümez. Gelen Bayan Lapin. Çöp tenekesinin arkasına çöküyorum (neden böyle bir şey yapıyorum?) ve Bayan Lapin'in hızla dükkâna doğru yürümesini seyrediyorum. Dükkâna yeterince yaklaşıp kapalı olduğunu anlayınca soluğu kesiliyor; bir hamlede kapıya gidip, parmaklarının üzerinde yükseliyor. Burnunu cama dayayıp KAPALI (AD LIBRIS) yazısını okuyor ve şüphesiz, o kelimelerde gizli bir anlam arıyor.

Sonra, sokağın bir ucundan bir ucuna kaçamak bir bakış fırlatıyor; solgun yüzü bana doğru döndüğünde, gözlerinde derin korkuyu görüyorum. Dönüyor ve geldiği yoldan süzülerek gidiyor.

Fritosumu çöpe atıp onu takip ediyorum.

Lapin Broadway'den çıkıp Telegraph Hill semtine yöneliyor. Temposu hiç değişmiyor, yokuş çıkarken bile garip bir biçimde aynı hızda yürüyor. Ben ise zorlanarak onu bir sokak geriden takip ediyor, hızına yetişmeye çalışıyorum. Yukarıdaki tepede Coit Kulesi'nin gri, cılız siluetini görüyorum. Lapin, tepenin eteklerindeki dar bir sokakta gözden kayboluyor.

Onu son gördüğüm noktaya vardığımda, tepeye doğru uzanan dar, taş merdivenlerle karşı karşıya geliyorum. Dik merdivenler, ağaç dallarının gölgesindeki evler arasında ara yol görevi görüyor. Lapin merdivenlerin yarısını tırmanmış bile.

Arkasından "Bayan Lapin!" diye bağırmaya çalışıyorum ama nefes nefese olduğum için sesim hırıltılı çıkıyor. Öksürüyorum, ofluyorum ve merdivenleri tırmanarak onu takip etmeye devam ediyorum.

Merdivenler son derece sessiz. Sadece, iki taraftaki evlerin küçük pencerelerinden gelip, üstü erik dolu ağaçların arasından sızan ışığı ile aydınlanıyor. Yukarılarda, yaprakların hışırtısı ve kuş cıvıltıları yankılanıyor. Bir anda tünedikleri yerden havalanmış bir grup papağan, ağaçlarla çevrelenmiş koridora dalıp, sonra tekrar yükselerek gecenin karanlığına karışıyor. Kanatlarının ucu başımı okşayıp geçiyor.

Yukarıda önce bir klik sesi ve ardından da bir gıcırtı duyuyorum; kare bir kapıdan ışık sızıyor. Lapin'in in gölgesi içeri giriyor ve kapıyı sıkıca kapatıyor. Rosemary Lapin evine vardı.

Zar zor kapının önüne geliyorum ve nefesimi toplamak için bir basamağa oturuyorum. Bu yaşlı hanımın müthiş bir kondisyonu var. Belki de kemikleri kuş kadar hafif olduğu içindir. Hatta belki o kadar hafiftir ki suda batmıyordur. Tırmandığımız yola şöyle bir bakıyorum; siyah dallar arasından uzaktaki şehrin ışıkları gözüküyor.

İçeriden tabak çanak sesleri geliyor. Bayan Lapin'in kapısını çalıyorum.

Uzun ve rahatsız edici bir sessizlikten sonra sesleniyorum. "Bayan Lapin? Benim Clay, hani kitapçıdaki tezgâhtar... Size bir şey sormak istiyordum." Ya da her şeyi sormak istiyordum aslında!

Sessizlik gittikçe uzuyor. "Bayan Lapin, orada mısınız?"

Kapının altından sızan ışığın kıpırdadığını görüyorum. Kapının kilidinde anahtar çevriliyor ve Bayan Lapin kafasını uzatıp, tatlı tatlı "Merhaba," diyor.

Lapin'in evi tam bir kitapkurdu hobit yuvası. Alçak tavanlı, duvarları birbirine yakın, her tarafından kitap fışkıran, küçük ama rahat bir ev... Etrafta tarçın ve hafif bir esrar kokusu var. Hoş bir şöminenin karşısında, arkası yüksek bir sandalye duruyor.

Lapin sandalyeye oturmuyor. Hem aynı odada olup hem de benden olabildiğince uzaklaşabilmek için, bir geminin mutfağını andıran mutfağının öteki köşesine çekiliyor. Boyu yetişse pencereden tırmanıp kaçacak gibi bir hâli var.

"Bayan Lapin, Bay Penumbra'ya ulaşmam gerek."

"Çay ister misiniz?" diyor. "Çayınızı içer gidersiniz." Ağır, pirinç bir çaydanlıkla oynayıp duruyor. "Ne de olsa gençsiniz; yapacak işleriniz, gidecek yerleriniz vardır."

"Aslında şu an çalışıyor olmam gerekiyordu."

Ocağın üzerindeki elleri titriyor. "Tabii, doğru ama endişelenmeyin kolaylıkla yeni bir iş..."

"Yeni bir işe ihtiyacım yok benim!" Sonra daha sakince, "Bayan Lapin, ben ciddiyim. Bir an önce Bay Penumbra'ya ulaşmalıyım."

Lapin kısa bir süre susup devam ediyor. "Bir sürü meslek var. Fırıncı olabilirsiniz mesela, tahnitçi[1] ya da feribot kaptanı olabilirsiniz..." Sonra bana doğru dönüyor, belki de ilk kez gözümün içine bakıyor. Gözleri gri-yeşil karışımı bir renk. "Bay Penumbra gitti."

"Ne zaman dönecek peki?"

Lapin hiçbir şey söylemeden, öylece bana bakıyor. Sonra

1. C.N. Tahnitçi: Hayvan ve hayvan postu dolduran kişi.

yavaşça küçük ocağında kaynayan çaydanlığı eline alıyor. Merak ve korkunun kuvvetli bir bileşimi yavaş yavaş beynime yayılıyor. Her şeyi göze alma zamanı!

Muhtemelen bugüne kadar Lapin'in evinin eşiğinden geçmiş en teknolojik şey olan bilgisayarımı çantamdan çekip çıkarıyor, tamamı Geçmişedönüş kitaplarından oluşan yığının üzerine yerleştiriyorum. Parlak MacBook, uygarlığın bu sessiz, gözü pek neferlerine uyum sağlamaya çalışan şanssız bir uzaylıya benziyor. Bilgisayarımı açıyorum, Lapin çay fincanlarıyla bana doğru gelirken canlandırmayı başlatıyorum.

Gözleri ekrana takılıp kitapçının üç boyutlu modelini gördüğünde Lapin, tıngırdayan çay fincanlarını zar zor masaya bırakıyor. Ellerini çenesinin altında birleştirerek eğiliyor ve tel çerçeveden yüzün şekillenmesini izliyor.

"Bulmuşsunuz onu!" derken resmen çığlık atıyor.

Lapin kitapları kaldırıp; masaya geniş, neredeyse saydam denecek kadar ince bir kâğıt seriyor. Şimdi de benim ağzım açık kalıyor. Bu, kitapçının kara kalemle çizilmiş bir görüntüsü. O da, tıpkı benim modelim gibi, raflar arasındaki boşlukları birbirine bağlayan çizgi ağlarından oluşuyor. Ancak henüz tamamlanmamış; aslına bakarsanız başlangıç aşamasında bile değil. Bir çene kıvrımı ve kemerli bir burun gözüküyor sadece; başka da bir şey yok. Koyu ve net çizgilerin etrafı silgi artıkları ve izleriyle dolu. Defalarca çizilip silinen hayalet çizgilerin bol katmanlı hikâyesi sanki...

Lapin ne kadar zamandır bunun üstünde çalışıyor acaba, diye düşünüyorum.

Aslında yüzü her şeyi anlatıyor. Çenesi titriyor, ağladı ağlayacak. Bilgisayarıma bakarak, "Bay Penumbra bu yüzden gitti. Of, siz ne yaptınız böyle? Ayrıca, nasıl becerdiniz bunu?" diyor.

"Bilgisayarla," diye cevap veriyorum. "Büyük bilgisayarlarla."

Lapin iç çekiyor ve nihayet sandalyesine oturuyor. "Bu korkunç bir şey," diyor. "Bu kadar çalışma boşa gitti."

"Bayan Lapin," diyorum, "Ne üzerinde çalışıyordunuz? Bütün bunlar ne hakkında?"

Lapin gözlerini kapatıyor. "Bu konu hakkında konuşmam yasak." Tek gözünü hafifçe aralayıp bana bakıyor. Ben, olabildiğince zararsız ve açık yürekli görünmeye çalışarak sessizce oturuyorum. Yeniden iç çekiyor. "Ama belki size anlatabilirim. Bay Penumbra sizi severdi. Aslında sizi çok severdi."

Cümlelerindeki geçmiş zaman eklerinden hiç hoşlanmıyorum. Lapin çayını almak için uzanıyor ama bir türlü ulaşamıyor, çay fincanını kendisine uzatıyorum.

"Yıllar boyunca oku, oku, oku... Sonunda biriyle konuşmak bana iyi gelecek." Susuyor ve çayından bir yudum alıyor. "Bundan kimseye bahsetmek yok, tamam mı?"

Kafa sallıyorum. Söz, kimseye söylemeyeceğim.

"Peki, o zaman," diyor. Derin bir nefes alıyor. "Kırılmamış Kitap Sırtı diye bilinen bir cemiyette çırağım ben. Beş yüz yıldan uzun süredir var olan bir cemiyet..." Sonra büyük bir ciddiyetle devam ediyor. "Kitaplar kadar eski."

Şaşırdım. Lapin sadece bir çırak mı yani? Kadın seksen yaşında yahu!

Tüm cesaretimi toplayıp, "Nasıl başladınız peki?" diye soruyorum.

"Bay Penumbra'nın müşterilerinden biriydim," diyor. " O zamanlar sanırım altı, yedi yıldır dükkâna gidip geliyordum. Bir gün satın aldığım kitabın parasını öderken, bunu çok net hatırlıyorum, Penumbra gözlerimin içine baktı ve 'Rosemary,' dedi." Bu arada Lapin Penumbra'yı çok güzel taklit ediyor. " 'Rosemary, kitapları neden bu kadar çok seviyorsun?' Ben de, 'Bilmiyorum,' dedim. " Birden bir genç kız gibi oluveriyor anlatırken Lapin. "'Galiba kitapları sessiz oldukları için seviyorum, hem onları yanımda parka da götürebiliyorum.' " Gözlerini kısıyor. "Penumbra bana şöyle bir baktı, tek kelime bile etmedi. Sonra, 'Aslında kitapları

en iyi arkadaşlarım oldukları için seviyorum,' dedim. Penumbra gülümsedi; harika bir gülümsemesi vardır. Merdivene doğru ilerlerdi, yükseklere, daha önce hiç görmediğim kadar yükseklere tırmandı."

Tabii ya. Şimdi anladım. "Ve size Geçmişedönüş kitaplarından birini mi verdi?"

"Ne kitapları?"

"Şey, yani arkadaki raflarda duran kitaplar. Şifreli kitaplar."

"O kitaplar Codex Vitae[1]'dir," diyor, Latince deyimi çok düzgün bir şekilde telaffuz ederek. "Evet, Penumbra bana bir kitap ve şifreyi çözebilmem için gereken anahtarı verdi. Bunun bana verdiği ilk ve son anahtar olduğunu da belirtti. Ondan sonrakini ve daha sonrakileri de kendim çözmek zorundaydım." Lapin hafifçe kaşlarını çatıyor. "Penumbra Ciltsizlerden biri olmamın çok uzun sürmeyeceğini söyledi ama benim için bu çok zor oldu."

Bir dakika, anlamadım. "Ciltsiz mi?"

"Üç seviye vardır," diyor Lapin ve ince parmaklarıyla sayıyor. "Çırak, ciltsiz ve ciltli. Çıraklar "ham"dır. Ciltsizler, adı üzerinde, henüz ciltlenmemiş bir kitap gibidir, "pişmektedir". Ciltliler ise artık "olmuştur"; kitap tamamlanmış, ciltlenmiştir. Ciltsiz olabilmek için Kurucunun Bulmacası'nı çözmek gerekir. Bu da dükkânın ta kendisidir. Bir kitaptan diğerine geçer, bir sonrakinin anahtarını bulabilmek için şifreleri çözersiniz. Kitaplar raflara belli bir mantığa göre dizilmiştir. Düğüm olmuş bir ipi çözmek gibi bir şey bu..."

Şimdi daha iyi anlıyorum. "Ben bu bulmacayı çözdüm, öyle mi?"

Bir kez kafa sallıyor, kaşlarını çatıp çayından bir yudum alıyor. Sonra, sanki aniden hatırlamış gibi, "Biliyor musunuz, ben bir zamanlar bilgisayar programcısıydım," diyor.

Yok artık. İmkânsız!

1. Ç.N. Codex vitae: Latince, "hayatın kitabı" anlamına gelir.

"O zamanlar, bilgisayarlar fil kadar büyük ve griydi. Çok zor bir işti. Bu işi ilk kez biz yapıyorduk."

İnanılmaz. "Nerede çalıştınız?"

"Sutter Caddesi'ndeki PacificBell'de." Eliyle şehir merkezini gösteriyor. "Telefonun en yüksek teknoloji aleti sayıldığı günlerde oradaydım." Sırıtıyor ve bir sanatçı edasıyla kirpiklerini kırpıştırarak, "O zamanlar çok genç ve modern bir kadındım," diyor.

Bak buna inanırım.

"Bu tür bir makine kullanmayalı o kadar uzun zaman oldu ki... Sizin yaptığınızı yapmak aklımdan bile geçmedi." Yığınlar hâlinde duran kitapları ve kâğıtları göstererek, "Üstelik bu çok zahmetli bir iş. Bir kitaptan öbürüne debelenip duruyorsunuz. Bazı kitaplardaki hikâyeler güzel ama bazıları..." Lapin iç çekiyor.

Dışarıdan, papağan ötüşleri arasından ayak sesleri geliyor ve biri kapıya hızlı hızlı vuruyor. Lapin'in gözleri kocaman açılıyor. Kapıya vuran kişi durmak bilmiyor, kapı resmen zangırdıyor.

Lapin sandalyesinden fırlayıp kapıyı açıyor. Tyndall eşikte dikiliyor; saçları dağılmış ve gözleri kocaman açılmış, bir eli kafasının üstünde, diğer eli kapıya vurmak üzereyken havada kalmış...

"Gitmiş!" diye bağırıyor mutfağa doğru bir hamle yaparak. "Kütüphaneye çağrılmış. Bu nasıl olabilir?" Sürekli aynı şeyleri tekrar ederek kendi etrafında dönüp duruyor; etrafına negatif enerji saçıyor. Gözü bir an bana takılıyor ama susmuyor. "Gitmiş! Penumbra gitmiş!"

"Maurice, Maurice, sakin ol," diyor Lapin. Onu yavaşça sandalyeye doğru götürüyor. Tyndall kıvranarak, son derece huzursuz bir şekilde sandalyeye çöküyor.

"Şimdi ne yapacağız biz? Ne yapmalıyız? Penumbra da gitti..." Tyndall'ın sesi düşüyor ve kafasını kaldırıp bana bakıyor. "Sen dükkânı açıp çalıştırabilir misin?"

"Durun bir dakika," diyorum. "Penumbra ölmedi. O sadece... Siz biraz önce kütüphaneye gittiğini söylemediniz mi?"

Tyndall'ın yüz ifâdesi bambaşka bir hikâye anlatıyor. Başını iki yana sallayarak, "Geri dönmeyecek," diyor. "Dönmeyecek, dönmeyecek."

Yarım saat önce hissettiğim bileşim, korku ağırlıklı olarak bu sefer de mideme yayılıyor. Bu çok kötü bir his.

"Imbert'ten duydum, o da Monsef'ten duymuş. Corvina çok kızmış. Penumbra yakılacak! Yakılacak! Bu benim sonum olur. Senin de!" Parmağıyla Rosemary Lapin'i gösteriyor ve çenesi titremeye başlıyor.

Hiçbir şey anlamıyorum. "Penumbra yakılacak da ne demek?"

"Adamın kendisi yakılmayacak. Kitap yakılacak. Penumbra'nın kitabı. Bu en az onun yakılması kadar kötü, hatta daha da kötü. Et yansın ama kitap yanmasın! Bu kitabı da Kırılmamış Kitap Sırtı'na düşman olan Saunders, Moffat, Don Alejandro'ya yaptıkları gibi yakacaklar. Glencoe'nun bir düzine Çırağı vardı. Kitabı yakıldıktan sonra hepsi terk edildi, yok olup gitti." Nemli, umutsuz gözlerle bana bakıyor, "Neredeyse sonuna gelmiştim. Çözmüştüm," diye ağzından kaçırıveriyor.

Gizli bir tarikata girsem ancak bu kadar olurdu!

Açık açık soruyorum. "Bay Tyndall, bu kütüphane nerede?"

Tyndall kafasını iki yana sallıyor. "Bilmiyorum. Ben sadece bir Çırağım. Artık asla bu bulmacayı... asla... tabii birisi dükkânı..." Bana bakıyor. "Sen dükkânı idare edebilir misin?"

Belki dükkânı idare edemem ama kullanabilirim. Tyndall sayesinde Penumbra'nın bir yerlerde sıkıntı çektiğini ve bunun benim yüzümden olduğunu biliyorum artık. Nasıl ve neden olduğunu anlamış değilim ama Penumbra'nın gitmesine sebep olan kişi kesinlikle benim ve onu çok merak ediyorum. Bu tarikat, kitap düşkünü yaşlı insanların peşine düşmek için özel olarak kurulmuş sanki; Scientology Tarikatı'nın yaşlı âlimler kolu gibi... Eğer bu düşündüğüm doğruysa, Penumbra'yı pençelerine

aldılar demektir. Neyse, hayal etmeyi ve senaryolar uydurmayı bırakıp işe koyulmalıyım. Aradığım cevapları bulabilmek için Bay Penumbra'nın 24 Açık Kitapçısı'nın altını üstüne getireceğim.

Tabii önce dükkâna girmem gerek.

Ertesi gün öğlen, Broadway'de titreyerek dükkânın önünde dikilmiş camları kırmaya niyetlenirken Oliver Grone yanımda bitiveriyor. Adam o cüsseye rağmen amma sessiz biri.

"Hayırdır? Ne oluyor?" diye soruyor.

Oliver'a alıcı gözüyle bakıyorum. Ya o da tarikat tarafından görevlendirilmiş biriyse?

"Ne diye burada dikiliyorsun?" diye soruyor. "Hava çok soğuk."

Yok, yok. O da benim gibi. Konuyla ilgisi yok ama belki anahtarı vardır.

Hayır, anlamında kafasını sallıyor. "Kapı hiç kilitlenmiyordu ki. Dükkâna girip Penumbra'dan nöbeti devralıyordum."

Doğru. Ben de Oliver'dan devralıyordum. Fakat şimdi Penumbra kayıp. "Daha ilk aşamada tıkandık," diyorum.

"Yangın çıkışını deneyebiliriz."

Yirmi dakika sonra Oliver ve ben, Penumbra'nın tozlu raflarına tırmanmaktan gelişmiş kaslarımızı kullanma fırsatı buluyoruz. Beş sokak ötedeki nalburdan aldığımız merdiven striptiz kulübü ve kitapçı arasındaki dar sokağa yerleştirilmiş durumda.

Booty's'in sıska barmeni de orada, ters duran plastik bir kovaya oturmuş sigara içiyor. Bize şöyle bir bakıp telefonuna dönüyor. Galiba Fruit Ninja oynuyor.

Önce Oliver yukarı çıkıyor, ben merdiveni tutuyorum. Sonra da ben tırmanıyorum. Burası hiç bilmediğim bir bölge. Bu ara sokağın varlığına ve yangın çıkışının da burada olduğuna dair bir fikrim vardı elbette. Ancak, yangın çıkışının bizim dükkânın neresine bağlandığını hâlâ kestirebilmiş değilim. Kitapçının arka kısımlarında hiç ayak basmadığım bir sürü oda var. Dükkânın ön tarafındaki parlak rafların ve karanlık Geçmişedönüş kitaplarının

arka tarafında, içinde küçük bir masa olan dinlenme odası ile tuvalet, onların gerisinde de Penumbra'nın ofisine açılan, üzerinde GİRİLMEZ yazan bir kapı var. Bu yasağı, tıpkı iki numaralı kural (hani şu Geçmişedönüş kitaplarının kutsallığı, dokunulmazlığı kuralı) kadar ciddiye alıyorum. Tamam, haklısınız; Mat aklımı çelene kadar ciddiye alıyordum.

"Dükkânın kapısı yukarıya kadar giden merdivenlere açılıyor," diyor Oliver. Kıpırdadığımız zaman metalik gıcırtılar çıkaran yangın çıkışındayız. Önümüzde, çizik dolu tahta çerçeveli, eski tarz camlı, geniş bir pencere var. Açmak için pencereyi itiyorum, kıpırdamıyor bile. Oliver eğiliyor, üniversite öğrencileri gibi hafifçe homurdanıyor ve pencere gıcırdayarak açılıyor. Aşağıdaki barmene gözüm kayıyor, sorun çıkarıp çıkarmayacağını düşünüyorum, ama o, mesleği gereği, bizi görmezden geliyor.

Pencereden Penumbra'nın ikinci kattaki çalışma odasının karanlığına dalıyoruz.

Homurdanma, ayak sürüme ve yüksek bir off sesinden sonra Oliver elektrik düğmesini buluyor. Uzun çalışma masasının üstündeki lambanın turuncu ışığı etrafı aydınlatıyor.

Penumbra'nın görünenden daha büyük bir teknoloji meraklı varmış da haberimiz yok...

Çalışma masası, en yenisi 1987 yapımı olan bilgisayarlarla dolu. Küçük, kahverengi Televizyona bağlanmış bir TRS-80 var. Dikdörtgen bir Atari ve parlak mavi plastik kaplı bir IBM bir bilgisayar da diğerlerinin yanında duruyor. Ayrıca içi disket ve kullanma kılavuzu dolu uzun bir kutu var. Hepsinin ismi küçük ve kalın harflerle yazılıp etiketlenmiş:

APPLE'INIZIN TADINA VARIN!
EĞLENİRKEN PARA KAZANMAK
İÇİN TEMEL PROGRAMLAR
USTA SINIF VISICALC

Bilgisayarın hemen yanında, üzerinde iki plastik delik olan uzun metal bir kutu var. Onun yanında da kenarları yuvarlak, çevirmeli bir telefon duruyor. Sanırım metal kutu, dünyanın en eski modemi... İnternete bağlanacağınız zaman, sanki bilgisayarınız bir telefon konuşması yapacakmış gibi, telefonun fişini o plastik deliğe sokuyorsunuz. "Eskiden bilgisayarın böyle çalıştığına inanabiliyor musunuz?" konulu sıkıcı bloglarda rastladıklarım dışında, böyle bir şeyi ilk kez görüyorum! Ağzım açık kalıyor çünkü bu, Penumbra'nın bir zamanlar siber dünyada gezindiğinin işareti...

Masanın arkasındaki duvarda çok büyük ve çok eski bir dünya haritası asılı. Öyle ki, bu haritada Kenya, Zimbabve ve Hindistan yok; Alaska ise bomboş bir alan... Haritanın üzerinde parıldayan raptiyeler var. Mesela Londra, Paris, St Petersburg, Kahire ve Tahran'ın üzeri raptiyelenmiş. Daha başkaları da var; sanırım bunlar Penumbra'nın söz ettiği diğer kitapçılar, yani küçük kütüphaneler.

Oliver bir kâğıt yığınını karıştırırken ben de bilgisayarı açıyorum. Açma kapama düğmesinden gayet yüksek bir taaak sesi geliyor ve bilgisayar gümbürdeyerek açılıyor. Bir uçağın kalkarken çıkardığı sesler gibi önce gürlüyor, ardından tiz bir ses çıkarıyor, en sonunda da kesik kesik bipliyor. Oliver bundan pek memnun olmadı galiba.

"Ne yapıyorsun sen?" diye fısıldıyor.

"Senin yaptığını yapıyorum. Bir ipucu arıyorum." Neden fısıldadığını anlayabilmiş değilim.

"Ya bilgisayarda garip şeyler varsa? Porno gibi mesela?" diyor, hâlâ fısıldayarak.

Bilgisayarın ekranında bir komut satırı beliriyor. Sorun değil, bunu hâlledebilirim. İnternet siteleri ile ilgili bir iş yaptıysanız, sık sık dünyanın öbür ucundaki sunuculara bağlanmak zorunda kalırsınız, hem de çok eski yöntemlerle. New Bagel'daki günlerimi

hatırlayıp birkaç deneme komutu yazıyorum.

"Oliver, hiç dijital arkeoloji[1] yaptın mı?" diye soruyorum dalgınca.

"Hayır. On ikinci yüzyıldan sonra çıkan hiçbir işe bulaşmıyorum," diyor, iki büklüm olmuş bir dolabın çekmecelerini karıştırırken.

Bilgisayarın ufacık diski gizemli adlar verilmiş metin dosyalarıyla dolu. Bir dosya adını inceliyorum; bir dizi karışık karakterden oluşuyor. Bu karakterler ham veri veya şifreli olabilir, ya da... evet. Bu, Geçmişedönüş kitaplarından biri; Lapin'in Codex Vitae dediği kitaplardan biri yani. Sanırım Penumbra kitabı bilgisayara aktarmış.

EULERMETOD diye bir program var. Kodu yazıyorum, derin bir nefes alıp giriş tuşuna basıyorum ama bilgisayar bipleyerek itiraz ediyor. Bana parlak yeşil bir metinle, kodun çok sayıda hata barındırdığını bildiriyor. Anlaşılan bu program çalışmayacak. Belki daha önce de hiç çalışmadı.

Odanın diğer ucundan Oliver "Şuna bir baksana," diyor.

Dosya dolabının üzerinde duran kalın bir deftere eğilmiş. Kayıt defterleri gibi deri kaplı ve üzerinde kabartmayla PECUNIA yazıyor. Kitap piyasası ile ilgili cazip detaylar barındıran özel bir kayıt defteri mi acaba? Yok, hayır. Oliver kapağını açtığında ne olduğu ortaya çıkıyor. Bu bir muhasebe defteri, her sayfası ortadan ikiye bölünmüş düzinelerce satırdan oluşan bir defter. Her satırda da Penumbra'nın kargacık burgacık yazısıyla kayıt tutulmuş:

.....

FESTINA LENTE ŞİRKETİ 10.847.00 $

.....

FESTINA LENTE ŞİRKETİ 10.853.00 $

.....

FESTINA LENTE ŞİRKETİ 10.859.00 $

.....

1. Ç.N. 1 Dijital arkeoloji: Dijital arşiv ve verilerin kurtarılması, depolanması.

Oliver hızla büyük defterin sayfalarını çeviriyor. Defter her ay işlenmiş ve tarihler onlarca yıl geriye kadar gidiyor. Patronumuz gözümüzün önünde duruyor, Festina Lente Şirketi'nin Corvina'yla bir şekilde bağlantısı olmalı.

Oliver Grone sıkı bir kazı uzmanıymış meğer. Ben hackeri oynarken o, işimize yarayacak şeyler buluyormuş. Ben de onun yöntemini izleyip, odayı adım adım dolanarak ipuçları aramaya başlıyorum.

Alçak bir dolaba yaklaşıyorum. Üzerinde bir tane sözlük, bir tane eş anlamlılar sözlüğü, 1993'ten kalma, buruşmuş bir Publishers Weekly dergisi ve Birmanya Restoranı sipariş menüsü; içinde ise kâğıt, kurşun kalemler ve lastik bantlarla tel zımba var.

Köşede de, üzerinde gri bir atkı dışında bir şey bulunmayan palto askısı duruyor. Penumbra bir keresinde bu atkıyı takmıştı, hatırlıyorum.

İleride, aşağıya inen merdivenlerin yanındaki duvarda siyah çerçeveli fotoğraflar var. Biri dükkânın fotoğrafı; çok eski olmalı çünkü siyah-beyaz çekilmiş ve dükkânın bulunduğu sokak da çok farklı görünüyor. Yan taraftaki Booty's'in yerinde şamdanları, kareli masa örtüleri olan Arigoni's adlı bir restoran var. Bir başkası, Kodachrome bir fotoğraf. Orta yaşlı, kısa sarı saçlı bir kadın tek topuğu havada, bir kızılçama sarılmış kameraya gülümsüyor.

Son fotoğrafta ise Golden Gate Köprüsü'nün önünde poz vermiş üç adam var. Biri profesör kılıklı ve diğerlerinden daha yaşlı. Kemerli bir burnu, alaycı ama çekici bir gülüşü var. Diğer ikisi çok daha gençler. Birinin vücut çalışmış gibi geniş bir göğsü ve kalın kolları var. Kara bıyıklı, saçları dökülmeye başlamış bu adam, bir kolunu uzatıp kameraya doğru zafer işareti yapmış. Diğer koluyla da uzun boylu ve sıska olan üçüncü adamın omuzlarını kavramış. Durun bir dakika, üçüncü adam Penumbra! Parlak kahverengi saçları ve yanaklarındaki hafif dolgunlukla, uzun zaman önceki

Penumbra... Gülümsüyor. Ne kadar genç görünüyor.

Çerçeveyi açıp fotoğrafı çıkarıyorum, Penumbra arkasına şöyle yazmış:

İki çırak ve akıl hocaları

Penumbra, Corvina, Al-Asmari

İnanılmaz. Yaşlı adam Al-Asmari olmalı. Eh, o zaman bıyıklı olan da Corvina. Hani şu Penumbra'nın patronu olan, Dünya Çapındaki Garip Kitapçılar'ın, büyük olasılıkla Festina Lente Şirketi'nin CEO'su olan Corvina. Yani şu Penumbra'yı cezalandırmak, silahla vurmak, yakmak ya da daha kötü bir şey için kütüphaneye çağırmış olan Corvina! Fotoğrafta dinç ve sağlıklı ama şimdi Penumbra kadar yaşlı ve son derece acımasız bir moruk olmalı.

"Şuna bir baksana," diye sesleniyor Oliver, odanın diğer ucundan. Benden daha iyi bir dedektif olduğu kesin. Önce muhasebe defteri, şimdi de bu... Oliver'ın elinde, çıktısı yeni alınmış bir tren saatleri listesi var. Çıktıyı masanın üstüne koyup bakıyoruz. Tam karşımızda kutu içine alınmış bir isim duruyor. Patronumuzun gideceği yer.

Penn İstasyonu

Penumbra New York'a gidiyor.

İMPARATORLUKLAR

ANLADIĞIM KADARIYLA durumumuz şöyle:

Kitapçı kapalı. Patronu Corvina tarafından çağırılan Penumbra, Kırılmamış Kitap Sırtı diye bilinen bibliyofil tarikatının ana merkezi olan gizli bir kütüphaneye gitti. Bir şey, yakılma tehlikesiyle karşı karşıya. Kütüphane New York'ta, ama kimse adresini bilmiyor; en azından şimdilik...

Oliver Grone, Tyndall ve diğer üyeleri memnun etmek için yangın çıkışından girip dükkânı günde en az beş saat açık tutacak. Belki bu arada Kırılmamış Kitap Sırtı hakkında bir şeyler öğrenir.

Bana gelince... Neyin peşine düşeceğimi gayet iyi biliyorum. Penumbra'nın New York'a varmasına daha iki gün var. Şu anda tren yolculuğunun ortasında; elimi çabuk tutarsam ona yetişebilirim. Onu durdurup kurtarabilirim. Her şeyi düzeltip, işimi geri alabilirim ve nihayet tam olarak ne olup bittiğini öğrenebilirim.

Kat'e olup biteni ve planımı anlatıyorum (Böyle yapmayı alışkanlık hâline getirdim artık.). Zor bir matematik problemini bilgisayara yüklemeye benziyor bu. Tüm değişkenleri girip, tuşa basıyorum:

"İşe yaramaz," diyor Kat. "Penumbra yaşlı bir adam. Bence

bu iş çok uzun zamandır onun hayatının önemli bir parçası. Yani, sonuçta bu onun hayatı, öyle değil mi?"

"Evet, ama..."

"Penumbra'yı vazgeçirebileceğini hiç sanmıyorum. Mesela ben Google'da, dur bakayım," bir an duraksadı. "Üç yıldır falan çalışıyorum. Bu onunki gibi uzun bir süre de değil üstelik. Beni şimdi tren istasyonunda çevirsen ve vazgeçmemi söylesen seni dinlemem; bu şirket hayatımın en önemli parçası çünkü. Google benim en önemli parçam, seni bırakır giderim!"

Haklı. Bu da beni iki sebepten dolayı endişelendiriyor. Birincisi, yeni bir plan yapmam gerekiyor. İkicisi, Kat'in söylediğinde gerçeklik payı var belki, ama bu bana bir şey ifâde etmiyor. Bir işle (ya da tarikatla) ilgili böyle kuvvetli duygularım olmadı benim hiç. Beni bir tren istasyonunda durdurup herhangi bir konu hakkında rahatlıkla ikna edebilirsiniz.

"Yine de kesinlikle New York'a gitmen gerektiğini düşünüyorum," diyor Kat.

"Şimdi kafam karıştı işte."

"Bu kadar ilginç bir şeyin peşine düşmemek aptallık olur. Hem başka ne yapabilirsin ki? Yeni bir iş bulup ömür boyu eski patronunun başına neler geldiğini mi merak edeceksin?"

"Aslında, B planım kesinlikle bu..."

"İlk tepkin doğruydu. Sadece daha..." Susuyor ve dudaklarını büzüyor. "Daha stratejik olmalısın. Ve beni de yanında götürmelisin." Sırıtıyor. Nasıl hayır diyebilirim ki?

"Google'ın New York'ta büyük bir ofisi var ve ben oraya hiç gitmedim," diyor Kat. "Gidip oradaki ekiple tanışmak istediğimi söylerim, olur biter. Müdürümün sorun çıkaracağını hiç sanmıyorum. Ya sen?"

Ben mi? Artık bir görevim ve bir de yoldaşım var. Tek ihtiyacım olan şey bir patron. Size bir tavsiyede bulunayım. Yapabilirseniz eğer, altıncı sınıfta kimse yüzüne bakmazken geleceğin

milyoneriyle arkadaş olun. Neel Shah'ın bir sürü arkadaşı var: Yatırımcılar, işverenler, diğer girişimciler... Ancak bir noktada her iki taraf da CEO Neel Shah'la arkadaş olduklarını biliyorlar. Oysa benim durumum tam tersi; ben Zindan Efendisi Neel Shah'ın arkadaşıyım ve hep öyle kalacağım.

Doğal olarak bu görevdeki sponsorum da Neel Shah olacak.

Neel'ın evi aynı zamanda şirketinin genel merkezi. Yıllar önce, daha San Francisco yeni bir şehirken, bu büyük tuğla yapı bir itfaiye binasıydı sadece. Oysa bugün Neel aynı heybetli, tuğla binanın, son moda hoparlörlerle donatılmış ve süper hızlı internet bağlantısı olan çatı katında yaşıyor. Şirket ise, on dokuzuncu yüzyıl itfaiyecilerinin yemek yiyip on dokuzuncu yüzyıl fıkraları anlattıkları itfaiye binasına yayılmış durumda. Bugün artık o adamların yerini onlara taban tabana zıt bir grup zayıf, genç adam almış. Ayaklarına siyah, kaba botlar değil de; zarif, fosforlu tenis ayakkabıları giyen, insanın elini şöyle adam gibi sıkmak yerine neredeyse hiç değmeden yumuşak bir takım hareketle geçiştiren adamlar bunlar. Çoğunun aksanı var ve işte sadece bu noktada on dokuzuncu yüzyıldan pek farklı değil.

Neel, dünyanın dört bir yanından dâhi programcıları bulup San Francisco'ya getiriyor ve hepsini kendine benzetiyor. Bunlar Neel'ın adamları, ama en müthişi on dokuz yaşındaki Belaruslu İgor. Neel'ın anlattığına göre İgor, bir küreğin arkasına yazıp çizerek kendi kendine matris öğrenmiş ve daha on altı yaşında Minsk bölgesini kontrol eden bir hacker olmuş. Neel onun YouTube'a yüklediği üç boyutlu bir demo videosunu fark etmemiş olsaydı, İgor'un yazılım korsanlığı alanında çok tehlikeli bir kariyeri olacaktı. Neel, İgor'un vizesini ve uçak biletini alarak onu buraya getirmiş ve onun için itfaiye binasında bir masa ile yanındaki uyku tulumunu hazır etmiş.

İgor bana sandalyesini verip patronunu bulmaya gidiyor.

Kalın kereste ve tuğladan yapılmış duvarlar eski film

artistlerinin dev posterleriyle kaplı: Rita Hayworth, Jane Russell, Lana Turner. Hepsi siyah-beyaz ofset baskı. Aynı tema, şirketteki bilgisayarların ekranlarında da var. Bazı ekranlardaki artistler yakınlaştırılmış, sayısallaştırılmış görüntüler hâlinde. Diğerlerinde ise aynı görüntüler sürekli tekrarlıyor. İgor'un ekranında, Elizabeth Taylor'ın yeşil çerçeveli Kleopatra görüntüsü arka plandaki filmiyle eş zamanlı olarak sinsi sinsi yürüyor. Ancak görüntünün yarısı gerçek diğer yarsıysa kabataslak çizilmiş üç boyutlu bir model.

Neel yıllar içinde, aracı yazılım üreterek milyonlarca dolarlık servetini kazandı. Yani, çoğunlukla video oyunları için yazılım üreten şirketlerin kullanacağı yazılımlar tasarlıyor. Neel bu şirketler için bir ressamın paleti ya da film yapımcısının kamerası kadar gerekli; olmazsa olmaz parçalar satıyor ve adamlar bu parçalar için binlerce dolar ödüyor.

Lafı hiç dolandırmadan söyleyeyim, Neel Shah meme fiziği konusunda dünyanın ileri gelen uzmanlarından biri.

Bu konuda çığır açan ilk meme simülasyonu yazılımını Berkeley'de ikinci sınıf öğrencisiyken geliştirdi ve patentini üç boyutlu voleybol oyunu tasarlayan bir Kore firmasına sattı. Oyun berbattı ama kızların göğüsleri olağanüstüydü.

Bugünkü ismiyle Anatomix, göğüs simülasyonu ve simgeleştirilmesi konusunda dijital medyada fiilen kullanılan bir parça. Evrendeki tüm göğüs biçimlerini yaratıp modelleyebilecek, sürekli geliştirilen bir paket. Paketin modüllerinden biri beden, şekil ve gerçeğe uygunluk gibi değişkenler içeriyor. (Bu arada Neel, göğüslerin şeklinin yuvarlak olmadığını, içi su dolu balonlara da benzemediğini altını çizerek söylüyor. Ona göre göğüsler gayet karmaşık, tıpkı mimari tasarımlar ve yapılar gibi.) Bir başka modül de göğüsleri şekillendiriyor; onları piksellerle boyayıp görüntüyü hazırlıyor. Özel yapılmış, berrak ve elde edilmesi çok güç bir doku görüntüsü bu. Yüzey altı dağıtma dedikleri bir teknik kullanıyorlar.

Meme simülasyonu işindeyseniz, Neel'ın yazılımı piyasada

bulabileceğiniz en ciddi model. İgor'un büyük katkıları sayesinde artık Anatomix bundan çok daha fazlasını yapabiliyor. Tüm insan bedenini şekillendiriyor. Vücudunuzda var olduğunu fark etmediğiniz kısımlar bile o kadar net ve mükemmel biçimde hareketlendirilmiş ki! Yine de şirketin asıl ekmek kapısı göğüsler.

Sanırım İgor ve diğer çalışanların işlerinin bir çeşit dönüştürme olduğunu söyleyebilirim. Girdiler, duvarlara yapıştırılmış ve her ekranda parlayan eski film artistleri. Çıktılar da genellenmiş modeller ve algoritmalar. Neel, bir süre önce bana bu yazılımının artık sinema sektöründe, post-prodüksiyonda kullanılmaya başlandığından da gizlice söz etmişti.

Neel spiral merdivenden inip, el sallayıp gülümseyerek, hızlı adımlarla bana doğru geliyor. Daracık gri tişörtünün altına ona uymayan, taşlanmış bir kot ve dilleri dışarıda, parlak, New Balance marka spor ayakkabılar giymiş. Bazı şeyler hiç değişmiyor, hâlâ altıncı sınıfa giden bir oğlan çocuğu gibi giyiniyor.

Neel yanıma bir sandalye çekerken, "Neel, yarın New York'a gitmem gerekiyor," diye geliş sebebimi açıklıyorum.

"Olay nedir kanka? İş için mi?"

Hayır, iş falan değil. "Yaşlı patronum kayboldu. Onu bulmaya çalışıyorum."

"Bak buna hiç şaşırmadım nedense," diyor Neel, gözlerini kısarak.

"Haklıymışsın," diyorum. Bu resmen Neel'ın söylediği gibi Warlocks işi bir durum.

"Anlat bakalım," diyor sandalyesine yerleşerek.

O sırada İgor geri geliyor. Ben de sandalyesini ona bırakıp, anlatacaklarım etki yaratsın diye ayakta dikiliyorum. Neel'a olan biteni bir Rockets & Warlocks senaryosuymuş gibi anlatıyorum: hikâye, karakterler ve atılacağımız macera... Ekibin yavaş yavaş oluştuğunu, Düzenbaz (ben) ile Büyücü'nün (Kat) bulunduğunu ve tek eksiğimizin bir Savaşçı olduğunu söylüyorum. (Bir macera

grubunun ne diye düzenbaz, büyücü ve savaşçıdan oluştuğunu anlayabilmiş değilim. Bana kalırsa büyücü, savaşçı ve zengin bir adamdan oluşmalı. Bütün o kılıçların, büyülerin ve otel odalarının parasını ödeyecek bir olmalı ekipte, öyle değil mi?)

Neel'ın gözleri parlıyor. Bu anlatım stratejisinin işe yarayacağını biliyordum. Sonra da ona bilgisayardan kırışık yüzlü, gizemli Kurucunun üç boyutlu dükkândaki yansımasını gösteriyorum.

Kaşlarını kaldırıyor. Çok etkilenmişe benziyor. "Kodlama yapabildiğini bilmiyordum," diyor. Gözlerini kısıp kollarını kasmış, düşünüyor. Sonunda, "Bu işi adamlarımdan birine mi vermek istiyorsun? İgor şuna bir bak..."

"Hayır Neel. Burada önemli olan görüntüler değil."

İgor ekrana eğilip bakmış bile. "Bence güzel gözüküyor," diyor, iyi huylu bir adama yakışır şekilde. Arkasındaki ekranda Kleopatra kirpiklerini kırpıştırıyor.

"Neel, benim New York'a uçmam gerek. Yarın." Ona sinsice bakıp "Ve bir savaşçıya ihtiyacım var," diyorum.

Yüzünü buruşturuyor. "Gelemem. Bir sürü işim var," diyor.

"Bu bir Rockets & Warlocks senaryosu. Sen öyle dememiş miydin? Buna benzer ne senaryolar yarattık seninle. Ama bu seferki gerçek."

"Biliyorum ama piyasaya yeni bir mal sürüyo-"

Sesimi alçaltıp, "Korkaklık etme Nirlic Quarter Blood."

Bu, oyunda düzenbazın zehirli bıçağıyla karnına bir darbe almak demek ve bunu ikimiz de çok iyi biliyoruz.

"Neel. Kan ter içinde mi kaldın, ne?" diyor İgor. Neel bana dik dik bakıyor.

"Uçakta kablosuz bağlantı var. Adamlarının sana çok ihtiyaçları olacağını da sanmıyorum." İgor'a dönüp, "Ne dersin?" diyorum.

Belarus Dâhisi sırıtıyor ve başını iki yana sallıyor.

Küçük bir çocukken fantastik romanlar okurken hep seksi büyücü kızlar hayal ederdim. Bir gün bir tanesiyle tanışacağım

aklıma bile gelmemişti; çünkü büyücülerin aramızda dolaşan Googlecılar olabileceğini o zamanlar bilmiyordum. Oysa şu an, seksi bir büyücü kızın yatak odasındayım ve birlikte, çözülmesi imkânsız bir problem üzerinde çalışıyoruz.

Kat, Penumbra'yı tren istasyonunda yakalayamayacağımız konusunda beni ikna etti. Çok fazla açık alan ve Penumbra'nın trenden inip sokağa yöneleceği çok fazla çıkış olduğunu söylüyor. Aslında matematiksel olarak haklı da. Penumbra'yı görebilme şansımız yüzde on bir ve başaramazsak onu tamamen kaybederiz. Böyle yapmak yerine, izleyeceğimiz yolu biraz kısaltmamız gerekiyor.

Bunun için en iyi yöntem de kütüphaneyi bulmak. İyi de Kırılmamış Kitap Sırtı'nın merkezi nerede acaba? Tyndall bilmiyor. Lapin de bilmiyor. Hiç kimse bilmiyor.

Google'da yoğun arayışlarımız da bir sonuç vermedi. Festina Lente isimli bir şirketin ne internet sitesi ne de adresi var. Son yüzyılın gazetelerinde, dergilerinde ya da ilânlarında böyle bir şirketin bahsi geçmiyor. Bu adamlar hiçbir radara takılmadıkları gibi, yeraltında yaşıyorlar bence.

Oysa, mutlaka gerçek bir bina olmalı. Kapısı, belki üzerinde tabelası olan bir yer mesela. Aklıma kitapçı geliyor. Dükkânın pencerelerinde Penumbra'nın isminin yanı sıra kayıt defterinde ve büyük defterde de bulunan o sembol var. Kitap şeklinde açılmış iki el. Telefonumda resmi var, onu kullanabiliriz.

"İyi fikir," diyor Kat. New York'ta herhangi bir binanın camında ya da duvarında bu sembol varsa rahatlıkla bulabiliriz.

"Nasıl? New York caddelerinin kaldırımlarını arşınlayarak mı? Bu resmen beş yıl sürer. "

"Aslına bakarsan yirmi üç yıl sürer. Tabii, eski usül ararsak," diyor Kat.

Kâğıtların arasından bilgisayarını çıkarıp çalıştırıyor. "Bil bakalım Google Sokak Görünümü'nde neler var? Manhattan'daki tüm binaların fotoğrafları."

"Eee, yürümek için harcayacağımız zamanı düş, geriye ne kalıyor? On üç yıl mı?"

"Farklı düşünmeye başlasan iyi olacak," diyor Kat, kıkırdayarak. "Bu, Google'da öğrendiğim şeylerden biri: eskiden zor olan şeyler artık hiç de zor değil."

Hâlâ bilgisayarların bu problemi çözmemizde bize nasıl yardımcı olacağını anlamış değilim.

"İn-san-la-rın ve bil-gi-sa-yar-ların işbirliği yapmasıyla tabii," diyor Kat çizgi filmden fırlamış bir robot gibi tiz sesle. Parmakları klavyenin üzerinde geziniyor; bazı komutlar tanıdık. Kral Hadoop'un ordusu yürüyüşe geçti bile... Kat normal ses tonuyla, "Hadoop'u bir kitabın sayfalarını okumak için kullandıysak, binaların üzerindeki levhaları bulmak için de kullanabiliriz."

Tabii ya!

"Gerçi hata yapabilir. Hadoop bize yüz binlerce bina arasından beş bin kadar sonuç verecek."

"Yani beş yıl değil de beş gün uğraşacağız."

"Yanılıyorsun!" diyor Kat. "Niye biliyor musun? Çünkü bize yardım edecek binlerce arkadaşımız var. İsimleri de..." Gururla bilgisayarın tuşuna dokunuyor ve ekranda kalın, sarı harflerle şu yazı beliriyor: "Mekanik Türk[1]. İşi, Hadoop gibi bilgisayarlara yönlendirmek yerine gerçek insanlara yolluyor. Binlerce insana. Çoğu Estonyalı."

Bu kız resmen hiçbir engel tanımıyor. Önce Kral Hadoop'u yönetiyor, şimdi de yüz binlerce askeri.

"Sana hep söylüyorum. Hiç kimsede olmayan yeteneklerimiz var bizim." Kafasını sallayıp, tekrar ediyor, "Hem de hiç kimsede olmayan..."

Şimdi de ben sesimi robotlaştırıyorum. "Ta-nım-sız-lık yak-laş-yor!"

1. Ç.N Mekanik Türk: Kullanıcıların insan zekâsı için görevler yolladığı internet odaklı bir yazılım. Genellikle renkleri ya da harfleri karşılaştırmak gibi, bilgisayarın yapamadığı işler için kullanılır.

Kat gülüyor ve ekranda sembolleri hareket ettirmeye devam ediyor. Ekranın köşesindeki kırmızı kutu, otuz bin üç yüz kırk yedi işçinin görev için hazır beklediğini gösteriyor.

"Dün-ya-lı kız çok gü-zel," diyorum Kat'i gıdıklayarak. Kat yanlış tuşa basıyor, dirseğiyle beni ittiriyor ve çalışmaya devam ediyor. Manhattan'daki binlerce binanın fotoğraflarını sıraya diziyor. Google Sokak Görünümü tarafından belirlenmiş, kahverengi taştan yapılmış binalar, gökdelenler, çok katlı otoparklar, devlet okulları, mağaza vitrinleri arka arkaya sıralanıyor ekranda. Bilgisayar, iki elden oluşmuş kitap sembolü olan binaların hepsini etiketlemiş. Gerçi, biri dışında hemen hepsinde Kırılmamış Kitap Sırtı'nın sembolünü başka işaretlerle karıştırmış: dua eden bir çift el, şatafatlı bir gotik harf, kahverengi, *yuvarlak bir kraker.*

Kat, görüntüleri Mekanik Türk'e gönderiyor şimdi de. Dünyanın her yerinden kararlı insanlar ordusu bilgisayarlarının başına oturmuş, Penumbra'nın kitapçısının resmini referans alarak şu soruya cevap arıyor: Elinizdeki fotoğraflardan biri bu resimle eşleşiyor mu? Evet ya da hayır.

Kat'in ekranındaki küçük sarı saat görevin yirmi üç dakika içerisinde tamamlanacağını söylüyor.

Şimdi Kat'in neden söz ettiğini daha iyi anlıyorum. Bu gerçekten adamı sarhoş edecek kadar garip bir şey. Hadoop'u anladık, o bir bilgisayar ordusuydu ama bu, gerçek insanlardan oluşan bir ordu. Çoğu Estonyalı binlerce insandan.

"Biliyor musun?" diyor Kat birdenbire. Bir heyecan dalgası yüzünü aydınlatıyor. "Yeni PM'nin ismini yakında duyuracaklar."

"Öyle mi? İyi şanslar."

"Aslına bakarsan seçimleri o kadar da rasgele değil. Yani kısmen şans, ayrıca bir de işlem süreci var. Raj'dan bu süreçte benimle ilgili olumlu görüş bildirmesini rica ettim."

Tabii ki bu iki anlama geliyor: (1) Aşçı Pepper şirketi yönetme

görevine asla getirilmeyecek ve (2) Google bu kıza yetki vermezse, ben başka bir arama motoru kullanmaya başlayacağım.

Kat'in yumuşak yatağında, bacaklarımız birbirine kenetlenmiş, benim doğduğum kasabanın nüfusundan daha fazla sayıda insana hükmediyoruz şu anda. Kat Potente bu hızla oluşan imparatorluğun kraliçesi, ben de onun sâdık kocasıyım. Ama bu imparatorluğu çok uzun süre kontrol etmeyeceğiz. Sanal dünyada hiçbir şey uzun sürmüyor. Uzaklarda bir yerlerdeki dev bir işlemcinin tek titreşiminde, belki de bir dakika içinde, doğuyor, yandaş topluyor, imparatorluğumuzu kuruyor ve ölüyoruz.

Bilgisayardan bir zil sesi geliyor ve Kat uzanıp tuşa basıyor. Hâlâ nefes nefese, kocaman bir gülümsemeyle bilgisayarını kucağında tutarak, bu müthiş insan-bilgisayar ortaklığının, binlerce makinenin, on binlerce insanın ve çok zeki bir kızın elde ettiği başarıyı bana gösteriyor:

Ev büyüklüğünde, alçak bir taş binanın solgun bir fotoğrafı var karşımda. Önündeki kaldırımda yürüyen insanlar bulanık da olsa görünüyor; hatta bir tanesi pembe bel çantası takmış. Evin demir parmaklıklı küçük pencereleri ve üzerinde siyah tente olan gölgeli bir girişi var. Kapının üzerinde de gri taşa kazınmış, kitap şeklinde açık iki gri el görünüyor.

Sembol çok küçük, ancak bir çift insan eli kadar. Kaldırımda yürürken dikkatinizi çekmeyecek kadar küçük. Bina, Central Park'ın karşısında Beşinci Cadde'de, Guggenhim Müzesinin karşısındaki sokakta.

Hiç bulamayacağımızı sandığımız Kırılmamış Kitap Sırtı ayan beyan ortada!

KÜTÜPHANE

Son Beşyüz Asrın En Garip Tezgahtarı

ELİMDE BEYAZ bir Stormtrooper dürbün, binanın gri yüzeyine kazınmış sembole bakıyorum. Bir bankın üzerine tünemiş, Central Park'ı arkama almış, gazete kulübesi ile felafel arabası arasına konuşlanmışım. New York'tayız. Dürbünü yola çıkmadan önce Mat'ten ödünç aldım. Sakın kaybetme, diye de sıkı sıkı tembihledi.

"Ne görüyorsun?" diye sordu Kat.

"Henüz hiçbir şey." Yüksek duvarlı, demir parmaklıklı pencerelerden ibaret küçük, sıkıcı bir kale görüyorum sadece.

Kırılmamış Kitap Sırtı... Nedense bir grup kitapseverin bir araya geldiği bir kulüp değil de suikastçıların oluşturduğu bir çete gibi geliyor bana. Bu binada neler oluyor acaba? Erotik bir kulüp olabilir mi burası? Acaba insanların kitaplarla ilgili cinsel fetişleri var mıdır? İlla ki vardır. Bu fetiş işinin nasıl olabileceğini düşünmek bile istemiyorum. Kırılmamış Kitap Sırtı'na üye olabilmek için para ödemek gerekiyor mudur? Büyük ihtimalle çok para ödeniyordur. Kesin çok lüks gemi seyahatleri de düzenliyordur bunlar. Aklım Penumbra'da, onun için kaygılanıyorum. Bu işin içine o kadar girmiş ki olayların ne kadar garip olduğunun farkında bile değil.

Daha sabahın erken saatleri. Havaalanından çıkıp, hiç oyalanmadan buraya geldik. Neel iş için sık sık Manhattan'a gelir, benim de çeşitli sebeplerle bu şehri ziyaret etmişliğim var ama Kat New York'un yabancısı. Sabahın ilk ışıklarında, uçağımız JFK Havaalanı'na inerken Kat parmaklarını uçağın penceresine yapıştırıp şehrin parıltısına bakakaldı. Sonra da derin bir nefes alıp, "Ne kadar cılız bir şehir olduğunu hiç fark etmemişim," dedi.

İşte o cılız şehirde bir bankta oturuyoruz şimdi. Gökyüzü yavaş yavaş aydınlanıyor ama biz karanlık bir işin peşinde, ellerimizde sert kahveler ve yamuk bagellarla kahvaltı edip, normal insanlar gibi görünmeye çalışıyoruz. Sanki yağmur yağacak gibi, havada yağmur kokusu var ve cadde boyunca keskin bir rüzgâr esiyor. Neel not defterine yuvarlak hatlı kız ve kılıç resimleri çiziyor. Kat, New York Times satın almış ama gazetenin sistemini anlamadığı ve nasıl okunacağını bilmediği için telefonuyla oynuyor.

Ekrandan kafasını kaldırmadan "Bugün yeni PM'yi resmen ilân ediyorlar," diyor. Telefonda baktığı sayfayı arka arkaya yeniliyor. Bu hızla giderse telefonunun şarjının öğlene kalmadan bitecek.

Ben ise, bir taraftan Mat'in dürbünüyle kütüphaneye kaçamak bakışlar atıp, bir taraftan da JFK'den aldığım, Central Park'taki Kuşlar adlı kitabın sayfalarını karıştırıyorum.

Çok geçmeden dürbünüme birisi takılıyor.

Beşinci Cadde'de şehrin gürültüsü artıp trafik yoğunlaşmaya başladığında, karşı kaldırıma koşar adımlarla bir adam geliyor. Orta yaşlı, ince telli kahverengi saçları rüzgârda savrulan bir adam... Dürbünün odak ayarlarıyla oynuyorum. Soğukta pembe pembe parlayan tombul yanakları ve yuvarlak bir burnu var. Üzerine göre dikilmiş yünlü bir ceket ve koyu renk pantolon giymiş, zıplar gibi yürüyor.

Örümcek sezgilerim devreye giriyor, bu önemli olabilir. Az sonra yanılmadığımı anlıyorum. Yuvarlak Burun, Kırılmamış Kitap Sırtı'nın kapısında duruyor, kapıyı anahtarla açıp yavaşça

binaya giriyor. Hemen ardından kapının iki yanındaki duvar lambaları yanıyor. Belli ki girer girmez lambaları açtı.

Kat'in omzuna dokunup lambaları gösteriyorum. Neel gözlerini kısarak binaya bakıyor. Penumbra'nın treni Penn İstasyonu'na saat 12.01'de varacak. O zamana kadar burada oturup, izlemeye devam edeceğiz.

Yuvarlak Burun geldikten sonra sayıları çok olmayan, son derece normal görünümlü New Yorklular binanın karanlık girişinden süzülerek içeri girip gözden kayboluyorlar. Beyaz bluz ve siyah kalem etekli bir kız, orta yaşlı, donuk yeşil süveter giyen bir adam, Anatomix'te çalışabilecek tipte, kafası kazınmış genç bir çocuk... Tüm bu insanlar Kırılmamış Kitap Sırtı'nın tehlikeli üyeleri olabilir mi? Bu bana pek mümkün gelmiyor.

Neel, "Belki New York'ta farklı bir hedef kitleleri vardır. Daha genç ve daha sinsi; ne dersin?" diye fısıldıyor.

Karşı kaldırımda Kırılmamış Kitap Sırtı'na girmeyen, başka New Yorklular da var elbette. Beşinci Cadde'nin kaldırımları onlarla dolu. Resmen insan seli: uzun, kısa, genç, yaşlı, modern ya da sıradan, yavan insanlar. Önümüzden yüzlerce yaya geçiyor, dürbünüme takılıp, bazen binayı görmeme engel oluyorlar. Kalabalık, Kat'i heyecanlandırıyor.

"Bu kadar küçük alanda bile ne çok insan var," diyor, insan selini izlerken. "Balıklar gibiler. Ya da kuşlar veya karıncalar gibi. Nasıl desem, süper-organizmalara benziyorlar."

Neel, lafa giriyor, "Nerede büyüdün sen?"

"Kaliforniya...Paolo Alto," diyor Kat. Evden ayrılıp üniversite için Stanford'a gitmiş, sonra da Google'da işe başlamış. İnsan potansiyelinin sınır tanımazlığına takık olan bir kız için Kat, evine fazlasıyla yakın yaşamış!

Neel bilmiş bilmiş kafasını sallıyor. "Kasaba zihniyeti, New York kaldırımlarının karmaşıklığını asla kavrayamaz."

"Onu bilemem ama karmaşıklık konusunda gayet iyiyimdir."

"Aslında aklından geçenleri biliyorum," diyor Neel.

"Bu durumun, herkesin aynı kurallara uyduğu ajan temelli bir simülasyona benzediğini düşünüyorsun," Kat, evet anlamında kafasını sallıyor. "Ve bu kuralları saptayabilirsen, bir model oluşturup önce bu sokağın, sonra çevredeki sokakların, en sonunda da tüm şehrin simülasyonunu yapabileceğini sanıyorsun."

"Kesinlikle. Tamam, kuralları daha bilmiyorum ama biraz uğraşıp çıkarabilirim. Ondan sonrası çocuk oyuncağı..."

Neel'dan yarışma programlarında kullanılan, sinir bozucu, boru sesine benzer bir ses çıkıyor. "Yanlış!" diyor. "Olmaz! Kuralları bilsen bile; kural falan da yok bu arada, bu durumu modelleyemezsin. Niye biliyor musun?"

En iyi dostum ve kız arkadaşım simülasyonlar konusunda tartışırken, bana öylece oturup dinlemek düşüyor.

Kat kaşlarını çatıp, "Niye?" diye soruyor.

"Yeterince hafızan yok."

"Yapma lütfen..."

"Yok işte! Asla hepsini bir hafızada toplayamazsın. Hiçbir bilgisayarın o kadar büyük bir hafızası yok. Şu sizin meşhur... neydi adı..."

"Büyük Kutu."

"Hah, Büyük Kutu! O bile yeterince büyük değil." Neel elleriyle etrafımızı saran kaldırımları, parkı, arkadaki sokakları göstererek, "Bu, sizin kutudan daha büyük," diyor.

O sırada sokaktaki kalabalık bir yılan gibi kıvrılarak ilerlemekte.

Neel sıkılıp caddenin sonundaki MET[1]'e doğru yürüyor. Niyeti bu binadaki antik çağlardan kalma mermer göğüslerin fotoğraflarını çekmek. Kat ise yeni PM'nin kim olduğunu anlamak için arkadaşlarına mesaj atıp dedikoduları takip ediyor.

Saat 11.03'te uzun paltolu, kambur bir adam yalpalayarak

1. Ç.N. MET (The Metropolitan Museum of Art): Metropolitan Sanat Müzesi

binaya doğru yaklaşıyor. Örümcek sezgim bir kez daha harekete geçiyor. Bu sefer kütüphaneye yaraşır bir gariplik saptadığıma eminim. Kambur adamın yaşlı baykuşlara benzer bir suratı var. Fırça gibi kaşlarının üzerine kadar inen siyah, kürklü bir kalpak takmış. Haklıymışım, adam bizim binaya giriyor.

Saat 12.17'de yağmur başlıyor. Yüksek ağaçların altına sığınıyoruz ve Beşinci Cadde giderek karanlığa gömülüyor.

12.29'da Kırılmamış Kitap Sırtı'nın önüne bir taksi yanaşıyor ve içinden uzun boylu, denizci paltosu giymiş bir adam iniyor. Paltonun yakasını iyice kaldırıp, eğilerek taksinin parasını ödüyor. Gelen Penumbra. Onu burada, koyu renkli ağaçlar ve solgun duvarlarla çevrelenmiş görmek bana birden çok gerçek dışı geliyor. Penumbra'yı hiç kitapçının dışında düşünmemişim bu güne kadar. Kitapçı ve Penumbra bir paket program sanki; biri olmadan diğeri de olmuyor. Oysa şimdi Manhattan'ın ortasında tam karşımda durmuş, cüzdanını cebine koymaya çalışıyor.

Fırlayıp, koşarak ağır ağır ilerleyen arabaların arasından karşıya geçiyorum. Taksi hareket ederken sanki sarı bir perde açılıyor ve sahnede beliriyorum, ta-da! Penumbra'nın yüzü ifâdesiz ama sonra gözlerini kısıp bana bakıyor ve gülümsüyor. Daha sonra da kafasını arkaya atıp koca bir kahkaha atıyor. Öylece yolun kenarında durmuş gülüyoruz. Bu arada ben nefes nefeseyim.

Penumbra, "Evlat!" diyor. "Bu tarikatın son beş asırda gördüğü en garip tezgâhtar sen olabilirsin. Gel böyle." Beni kaldırıma doğru sürüklüyor. "Burada ne işin var?"

"Size engel olmaya geldim," diyorum. Sesim aşırı ciddi çıkıyor. "Oraya girmek..." Hâlâ nefes nefeseyim. "Oraya girmek zorunda değilsiniz. Kitabınızı yaktırmak zorunda da değilsiniz."

"Kitap yakma meselesini de kimden duydun?" diye soruyor Penumbra, bir kaşını kaldırarak.

"Şey," diyorum. "Tyndall, Imbert'ten duymuş. O da Monsef'ten."

Sert bir sesle, "Yanılmışlar," diyor. "Ben buraya herhangi bir ceza sebebiyle gelmedim." Ceza sözcüğünü, kendisiyle bir araya gelmeyecek bir şeymiş gibi tükürürcesine söylüyor. "Ben buraya davamı anlatmaya geldim."

"Davanızı mı?"

"Evet, bilgisayarları anlatmak için buradayım. Bizim işimizde anahtar onlar. Bir müddettir bize yardımcı olabileceklerini düşünüyordum zaten ama ispat etmek için delilim yoktu. Sen bana bu delili verdin evlat. Bilgisayarlar sana Kurucunun Bulmacası'nı çözmende yol gösterdiyse bu, tarikat için çok daha fazlasını yapabilir manasına geliyor." Elini yumruk yapıp sallıyor. " İlk Okuyucu'ya bilgisayarları mutlaka kullanmamız gerektiğini arz etmek üzere hazırlanıp geldim."

Penumbra'nın sesinde, piyasaya yeni sürdüğü malı var gücüyle savunan bir iş adamının tınısı var.

"Corvina'dan söz ediyorsunuz sanırım," diyorum. "İlk Okuyucu Corvina, değil mi?"

Penumbra evet anlamında başını sallıyor. Binayı göstererek, "Benimle içeri gelemezsin ama işim bittikten sonra görüşebiliriz. Hangi makineleri alacağımıza, hangi şirketle çalışacağımıza dair kararlar almamız lâzım. Sana çok ihtiyacım olacak evlat." Omzumun üzerinden bakarak, "Yalnız değilsin galiba," diyor.

Kat'le Neel ayağa kalkmış, bizi izliyorlar. Kat el sallıyor.

"El sallayan arkadaşım Google'da çalışıyor. Bana o yardım etti," diyorum.

"Güzel," diyor Penumbra, onaylayarak. "Bu çok iyi. Bir de şunu söyle evlat, burayı nasıl buldunuz?"

Sırıtarak cevap veriyorum, "Bilgisayarlar buldu."

Elini denizci ceketinin cebine sokup, ekranından açık olduğu anlaşılan ince, siyah bir Kindle çıkarıyor.

Gülümseyerek, "Almışsınız," diyorum.

"Aldım tabii. Hem bir tane de değil," diyor Penumbra ve bir

e-okuyucu daha çıkarıyor. Bu bir Nook. Daha sonra sırayla bir Sony, bir de Kobo çıkıyor ortaya. Yok artık! Kobo kullanan kalmadı sanıyordum! Yol boyunca bu aletler Penumbra'nın yanında mıydı, diye merak edip soruyorum.

"Evet. Malum, arayı kapatmam lâzımdı," diye açıklıyor, e-okuyucuları elinin içinde yan yana dizerken. Sonra süper ince, mavi kaplı bir okuyucu daha çıkarıp, "Ama bu aralarında en iyisi," diyor.

Logo falan göremiyorum. "Bu da ne?"

Esrarengiz e-okuyucuyu parmaklarının arasında çevirip duruyor. "Bu mu? Sen tanımazsın, bir öğrencim var, adı Greg. Seyahatte inceleyeyim diye bu aleti bana ödünç verdi." Birden sesi gizemli bir hâl alıyor. "Greg, bunun bir prototip olduğunu söyledi."

Bu markasız e-okuyucu müthiş bir şey; ince, hafif, plastikle değil de ciltli kitap gibi kalın kumaşla kaplı. Böyle bir prototipi Penumbra nasıl ele geçirdi, Silikon Vadisi'nde tanıdıkları mı var acaba, diye düşünüyorum.

"Mükemmel bir alet bu," diyor Penumbra, e-okuyucu koleksiyonunu elinde bir kez daha düzenlerken. "Tüm olup bitenler olağanüstü, aslında." Susuyor ve gözlerimin içine bakıyor. "Sağ olasın evlat. Senin sayende buradayım," diyor.

Gülümsüyorum. Haydi, Bay Penumbra, içeri girin ve onlara dünyanın kaç bucak olduğunu gösterin. "Sonra nerede buluşalım?" diye soruyorum.

"The Dolphin & Anchor," diyor. "Arkadaşlarını da getir. Adresi vermeme gerek yok, nasıl olsa siz bulursunuz. Bilgisayarlarınıza sorun." Bana göz kırpıp dönüyor ve Kırılmamış Kitap Sırtı'nın gizli kütüphanesine doğru giden karanlık yolda ilerliyor.

Kat'in telefonu bizi gideceğimiz yere yönlendiriyor. Gök delinmiş sanki, bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor. Yolun çoğunu koşarak gidiyoruz.

Nihayet The Dolphin & Anchor'ı buluyoruz. Yağmurda, koyu ahşap duvarları ve pirinç lambalarıyla bize mükemmel bir sığınak oluyor burası. Yağmur damlalarıyla lekelenmiş pencerenin önündeki yuvarlak masaya oturuyoruz. En az mekân kadar havalı, uzun boylu, geniş göğüslü, gür kızıl sakallı garsonumuz geliyor. O kadar cana yakın ki içimiz ısınıyor. Büyük bardaklarda bira ısmarlıyoruz. Garson biralarımızın yanında bir tabak ekmek ve peynir getiriyor, "Müessesenin ikramı, bu soğukta biraz toparlanın diye," diyor, göz kırparak.

Neel, "Ya Bay P gelmezse?" diye soruyor.

"Gelecek," diye cevap veriyorum hemen. "Ondan hiç beklemezdim ama bir planı var, ne yaptığını biliyor. İnanın bana. Adam e-okuyucu almış!"

Kat söylediklerime gülüyor ama kafasını telefondan kaldırmıyor. Telefona yapışmış vaziyette. Seçim sonuçlarını takip eden bir politikacıyı andırıyor.

Masanın üzerinde üst üste kitaplar yığılı, yanında da metal bir bardağın içinde yeni açılmış, mis gibi kokan kurşun kalemler var. Kitaplar arasında *Moby Dick*, *Ulysses* ve *Görünmez Adam*'ı görebilirsiniz; burası tam bir bibliyofil barı.

Görünmez Adam'ın arka kapağında belli belirsiz bira lekeleri var. Kitabın sayfaları kurşun kalemle yazılmış notlarla dolu; o kadar çok not var ki kâğıt görünmez olmuş. Birbirinden farklı bir düzine insanın kenar notları, itiş kakış kendilerine yer açmaya çalışıyor. Kitabın sayfalarını çeviriyorum, tüm sayfalar tıka basa dolu. Notların bazıları kitap hakkında, bazıları da okuyucular arasında geçen tartışmalar. Bunların dışında, ne anlama geldiği belli olmayan, sayılardan oluşan grafiti biçiminde notlar da var. Örneğin:

6HV8SQ buradaydı.

Biramı yudumlayıp peynirden bir parça alıyor, sayfalar arasındaki okuyucu tartışmalarını anlamaya çalışıyorum.

Kat hafifçe iç çekiyor. Kafamı kaldırıp bakıyorum, suratı asılmış. Telefonunu masaya koyup üzerini barın kalın, mavi peçetelerinden biriyle örtüyor.

"Ne oldu?"

"E-posta geldi. Yeni PM seçilmiş." Kafasını sallıyor. "Olmadı." Zoraki gülümseyerek masanın üzerindeki paralanmış kitaplardan birini alıyor. Sayfalarını anlamsızca çevirerek, "Dert değil. Piyango gibi bir şey bu. Düşük bir olasılıktı zaten," diyor.

Ben bir girişimci ya da iş adamı değilim ama şu an bir şirket kurup, Google ölçeğinde büyütüp, Kat Potente'yi başına getirmekten daha çok istediğim bir şey yok.

Soğuk bir rüzgâr, barın sıcak havasını deliyor. Kafamı *Görünmez Adam*'dan kaldırdığımda kapıda Penumbra'yı görüyorum. Yağmur yüzünden koyulaşmış saçları karmakarışık, dişleri birbirine vuruyor.

Neel fırlayıp Penumbra'yı karşılıyor. Kat paltosunu alıyor. Penumbra titreyerek, yavaşça, "Sağ olasın kızım," diyor. Etraftaki sandalyelere tutunarak, dosdoğru bizim masaya doğru yürüyor.

Neel elini uzatarak, "Bay P, sizinle tanıştığıma sevindim. Dükkânınızı çok beğeniyorum," diyor. Penumbra, Neel'ın elini kuvvetlice sıkıyor. Kat de merhaba anlamında el sallıyor.

"Demek dostların bunlar," diyor Penumbra. "Her ikinizi de tanıdığıma memnun oldum." Derin bir nefes verip oturuyor. "En son ne zaman bu kadar genç insanlarla aynı masada oturduğumu hatırlamıyorum bile; ben de gençken herhalde..."

Kütüphanede neler olduğunu öğrenmek için sabırsızlanıyorum. Dayanamayıp soruyorum.

"Nereden başlasam?" diyor Penumbra. Kafasını peçetelerden biriyle siliyor. Kaşlarını çatıyor, heyecanla, "Corvina'ya olanları anlattım. Kayıt defterinden ve maharetinizden bahsettim." diye

devam ediyor.

Yaptığımız şeyi beceri olarak görmesi ve takdir etmesi iyiye işaret. Kızıl sakallı garson gelip Penumbra'nın önüne bir bardak bira bırakıyor. Penumbra, "Hesabı Festina Lente'ye yaz, Timothy," diyor.

Yaşlı adamın keyfi yerinde, ne de olsa kendi mekânında. Anlatmaya devam ediyor. "Corvina ben görmeyeli iyice bağnaz olmuş. Çok fazla hasara sebep olmuş, bu kadarını beklemiyordum." Kafasını sinirli sinirli sallayarak, "Corvina Kaliforniya'nın beni zehirlediğini düşünüyor." Zehirlemek sözcüğünü tükürür gibi söylüyor. "Saçmalık! Ona neler yaptığını anlattım evlat, bu yolla nelerin mümkün olacağını da. Kılını bile kıpırdatmadı!"

Penumbra birasından büyük bir yudum alıyor. Sonra sırayla Kat'e, Neel'a ve bana bakarak yeniden konuşmaya başlıyor.

"Dostlarım, size bir teklifim olacak. Fakat önce tarikat hakkında size anlatmam gereken şeyler var. Beni buraya kadar takip ettiniz ama tarikatın amaçları hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz." Duraksıyor. "Yoksa bilgisayardan öğrendiniz mi?"

Şahsen ben kütüphaneler, kitaplar, onlara derinden bağlı insanlar ve yakılan kitaplar gibi bölük pörçük şeyler biliyorum. Kat ve Neel ise bilgisayarımın ekranında gördükleri kadarını biliyorlar; yani garip bir kitapçının raflarında dolaşan bir ışık silsilesi... Google'da "kırılmamış kitap sırtı" diye aradığınızda, bıçak sırtı mı demek istediniz? sorusuyla karşılaşıyorsunuz. Bu yüzden de, "Yok. Hiçbir şey öğrenemedik," diyorum.

"Bu durumda iki şey yapacağız," diyor Penumbra, kafasını sallayarak. "Önce size biraz tarikatımızın tarihçesinden bahsedeceğim. Sonra, daha iyi anlamak için Okuma Odası'nı ziyaret edeceksiniz. Bu odayı gördüğünüzde, tüm yüreğimle kabul etmenizi umduğum teklifim kafanızda daha berraklaşacak."

Kabul edeceğimizden hiç kuşkunuz olmasın Bay Penumbra. Zaten bir maceraya atıldığınızda yaptığınız tam olarak budur! Yaşlı büyücünün sorununu dinler ve ona yardım edeceğinize dair yemin

edersiniz.

Penumbra parmaklarını birleştirip, "Aldus Manutius adına aşina mısınız?"

Kat ve Neel tanımıyorlar ama ben evet anlamında kafamı sallıyorum. Eh, sanat okumuş olmanın faydaları! "Manutius, Gutenberg'den hemen sonra gelen ilk basımcılardandı. Kitapları hâlâ çok popüler. Çok güzeller, slaytlarını gördüm."

"Evet," diyor Penumbra. "On beşinci asrın sonlarıydı. Aldus Manutius, Venedik'teki matbaasında yazar ve âlimleri bir araya getirdi ve o matbaada klasiklerin ilk baskıları yapıldı. Sofokles, Aristo ve Plato; Virgil, Horace ve Ovid."

Araya girip, "Tüm o kitapları Griffo Gerritszoon tarafından tasarlanmış yeni bir yazı tipiyle bastı. Tek kelimeyle şahaneydi. Kimse o güne kadar böyle bir şey görmemişti. Gelmiş geçmiş en ünlü yazı tipidir. Tüm Mac bilgisayarlarda bulunur," diyorum. Ancak Gerritszoon Display bulunmaz. Onu, bizim yaptığımız gibi çalmak zorundasınız.

"Bunlar tarihçiler ve..." bir kaşını kaldırarak bana bakıyor, "bazı tezgâhtarlar tarafından bilinen gerçekler zaten. Ben asıl Griffo Gerritszoon'un bu paha biçilmez yazı tipinin, tarikatımızın para kaynağı olduğuna dikkatinizi çekmek isterim. Basımcılar hâlâ bu yazı tipini bizden satın alıyorlar." Sesini alçaltarak devam ediyor, "İnanın bana, hiç de ucuza satmıyoruz."

Birden kafamda tüm parçaları birleştiriyorum. Tabii ya! Mat'le çalışırken internetten bulduğumuz Gerritszoon'u satan şirketin adı FLŞ Harf Döküm Şirketi idi, yani Festina Lente Şirketi. Penumbra'nın tarikatı, Gerritszoon'un muazzam lisans ücretleri sayesinde ayakta kalıyor.

"Lakin burada en önemli husus, Aldus Manutius'un bir basımcıdan daha fazlası olduğu hakikatidir. Kendisi aynı zamanda bir filozof ve öğretmendi. Bizlerin öncüsüydü. Manutius, Kırılmamış Kitap Sırtı'nın kurucusuydu."

Bak bunu tipografi dersinde anlatmadılar bana!

"Manutius eski yazılarda derin gerçeklerin saklı olduğunu düşünüyordu. Bu gerçeklerden en önemlisi de, insanlık var olduğundan beri sorulan o büyük sorunun cevabı."

Derin bir sessizlik oluyor. Kuruyan boğazımı temizleyip soruyorum. "Hangi büyük soru?"

Kat, "Sonsuza dek nasıl var olabiliriz?" diyor.

Penumbra dönüp Kat'in gözlerinin içine bakıyor ve onaylamak için kafasını sallıyor. Yavaşça, "Aldus Manutius öldüğünde, dostları ve öğrencileri mezarını o güne dek bastığı tüm kitaplarla doldurdu." diyor.

Dışarıda sert bir rüzgâr esiyor ve barın kapısı tıkırdıyor.

"Mezar boş olduğu için kitaplarla doldurdular. Çünkü, Aldus Manutius öldüğünde, geriye bir beden bırakmadı."

Anlaşılan, Penumbra'nın tarikatının bir mesihi var.

"Manutius geriye CODEX VITAE, yani Hayatın Kitabı adlı bir eser bıraktı. Kitap şifreliydi ve Manutius anahtarı sadece tek bir kişiye verdi; en yakın dostu ve ortağı Griffo Gerritszoon'a."

Düzeltiyorum: Tarikatın bir mesihi, onun da bir havarisi var! Havari bir tasarımcı en azından. Bu bana yeter. Codex Vitae... Bunu daha önce Rosemary Lapin'den duymuştum ama o, Geçmişedönüş kitaplarının tamamından böyle söz etmişti. Kafam karıştı. Codex Vitae hangisi? Tek kitap mı, tüm Geçmişedönüş kitapları mı?

"Bizler, nihayetinde bu sır çözüldüğünde, Kırılmamış Kitap Sırtı'nın gelmiş geçmiş tüm üyelerinin yeniden hayat bulacaklarına inanıyoruz."

Mesih, havari, şimdi de vecd. Gereken her şey var. Penumbra'nın kafamdaki imgesi garip, çekici bir adam ile garip, rahatsız edici bir adam arasında gidip geliyor. Neyse ki çekici olma ihtimalini iki şey besliyor: Birincisi, hiç de rahatsız edici olmayan, biraz çarpık ama samimi gülümsemesi. İkincisi, Kat'in gözlerindeki ifâde. Büyülenmiş gibi bakıyor. Sanırım insanlar bu tür garip şeylere

inanıyorlar. Hatta bence, devlet başkanları ve bilumum papalar bundan daha da garip şeylere inanıyorlar.

"Kaç üyeden söz ediyoruz Bay Penumbra?" diye soruyor Neel.

"Çok değil," diyor Penumbra. Sandalyesini geriye itip ayağa kalkıyor. "Ancak bir odayı dolduracak kadar. Neyse, artık gidelim dostlarım. Okuma Odası bizi bekliyor."

CODEX VİTAE

THE DOLPHIN & ANCHOR'dan ödünç aldığımız geniş, siyah şemsiyenin altına doluşmuş, yağmurun altında yürüyoruz. Neel şemsiyeyi tutuyor; malum, şemsiyeyi hep Savaşçı tutar! Penumbra tam ortada, Kat ve ben de Penumbra'yı iki yandan çevreliyoruz. Ne de olsa yaşlı dostumuz fazla yer kaplamıyor.

Nihayet kütüphanenin karanlık girişine varıyoruz. Normalde, buranın San Francisco'daki kitapçıdan bir farkı olmamalı diye düşünüyorum. Penumbra'nın kitapçısının ön duvarı pencerelerle kaplıdır, oradan gelen ışık dükkâna akar. Oysa burada düz bir duvar ve iki solgun lamba var. Bina avaz avaz, Buraya girmeyin. Dışarısı daha güvenli, diye bağırıyor.

Kat kapıyı açıyor. İçeri en son ben giriyorum ve heyecanla Kat'in kolunu sıkıyorum.

Karşılaştığımız son derece olağan görüntü beni şaşırtıyor. Ben gargoylelarla döşenmiş bir giriş bekliyordum. Hâlbuki bekleme salonunda iki alçak kanepe, bir de kare, cam sehpa var. Sehpanın üzerine dedikodu dergileri yayılmış. Tam karşıda, dar bir masanın arkasında bu sabah gördüğüm kafası tıraşlı genç adam oturuyor. Mavi bir hırka giymiş. Arkasındaki duvarın tepesinde, tırnaksız bir

yazı tipi ve büyük harflerle FLŞ yazıyor.

"Bay Decker'la görüşeceğiz," diyor Penumbra. Genç adam kafasını kaldırıp yüzümüze bakmıyor bile. Penumbra buzlu camlı bir kapıdan hepimizi içeri sokuyor. Nefesimi tutuyorum, bu sefer gargoylelar göreceğimden eminim ama yok; karşımda hepsi çalışır durumda, grimsi yeşil geniş ekranlarla dolu bir oda var. Bilgisayarlar birbirlerinden alçak bölmelerle ayrılmış, her yerde siyah büro sandalyeleri var. Aynı New Bagel'a benziyor.

Tavandaki panellere gömülmüş floresanlar hafifçe cızırdıyor. Çalışma masaları öbekler hâlinde dizilmiş. Bu sabah Stormtrooper dürbünümle gördüğüm insanların hepsi burada. Çoğunun kafasında kulaklıklar var ve hepsi ekranlara sabitlenmiş durumdalar. Omuzlarının gerisinde, ekranlarda bir elektronik tablo, bir gelen kutusu, bir de Facebook sayfası görüyorum.

Biraz şaşkınım. Bu adamların benim düşündüğümden daha çok müşterileri var galiba.

Bölmelerin arasından kendimize yol açıp yürüyoruz. Sıkıcı bir ofiste bulunması gereken her şey var burada: kahve makinesi, küçük bir buzdolabı ve devasa birçok amaçlı yazıcı. Duvarda, üzerinde defalarca yapılmış beyin fırtınasından kalma, solmuş notların olduğu beyaz bir tahta da var. Mavi kalemle şöyle yazılmış:

DEVAM EDEN DAVALAR: 7!!

Herhangi birinin kafasını kaldırıp bizi fark etmesini bekliyorum ama nafile; herkes işine yoğunlaşmış vaziyette. Sadece yağmurun ve klavye tuşlarının sesi duyuluyor. Köşeden bir gülme sesi geliyor; bakıyorum, sabah gördüğüm yeşil kazaklı adam ekrana gözünü dikmiş, pişmiş kelle gibi sırıtıyor. Bir yandan da plastik bir kaptan yoğurt yiyor. Sanırım bir video izliyor.

Şu an bulunduğumuz odanın çevresinde, üzerlerinde küçük isim levhaları olan buzlu camlı özel ofisler ve konferans salonları

var. Bizim yöneldiğimiz ofis en uzak köşede olanı ve kapısında şöyle yazıyor:

EDGAR DECKLE/ ÖZEL PROJELER

Penumbra zayıf eliyle kapının tokmağını tutuyor, cama şöyle bir vuruyor ve kapıyı açıyor.

Burası küçük bir ofis ama dışarıdaki alandan çok farklı. Gözlerim buradaki renklere uyum sağlamaya çalışıyor; koyu yeşil duvarlar altın rengi desenlerle bezenmiş. Yer döşemesi ahşap, yürüdükçe ayaklarımın altından küçük çıtırtılar geliyor. Penumbra odanın kapısını kapatmak için döndüğünde topukları zeminde ses çıkarıyor. Burada ışık da farklı çünkü tepedeki kötü floresanlardan değil de, çevreye serpiştirilmiş güzel lambalardan geliyor ve odaya sıcak bir hava katıyor. Kapı kapanır kapanmaz dışardan gelen uğultu yerini tatlı, yoğun bir sessizliğe bırakıyor.

Odanın ortasında Penumbra'nın kitapçısındakinin ikizi, büyük bir çalışma masası var. Masanın arkasında da bu sabah kaldırımda ilk saptadığım kişi oturuyor: Yuvarlak Burun. Normal giysilerinin üzerine siyah bir cübbe giymiş. Cübbenin iki yakasını gümüş bir iğneyle tutturmuş; kitap şeklinde açılmış iki el...

Evet, doğru yoldayız sanırım.

Bu oda diğerlerinden farklı kokuyor. Kitap kokuyor. Masanın arkasındaki duvarlar tavana kadar kitap dolu. Ancak bu ofis kütüphane olacak kadar büyük değil. Anlaşılan Kırılmamış Kitap Sırtı'nın gizli kütüphanesinin, havaalanlarındaki kitapçılar kadar bir kapasitesi var.

Yuvarlak Burun gülümsüyor.

Ayağa kalkıp, "Efendim! Tekrar hoş geldiniz," diyor. Penumbra eliyle oturması için işaret ediyor. Yuvarlak Burun bize dönüyor. "Arkadaşlarınız galiba?" diye soruyor.

"Bu gençler Ciltsizlerden, Edgar," diyor Penumbra hızlı hızlı.

Bize dönüyor. "Sevgili öğrencilerim, Edgar Deckle'la tanışın. Kendisi Okuma Odası'nın güvenliğinden sorumludur. Kaç sene oldu, Edgar? On bir sene mi?"

"Aynen öyle. Tam on bir yıl," diyor Decker gülümseyerek. Birden bizim de gülümsediğimizi fark ediyorum. Edgar ve odası; yağmur altında yürünen soğuk kaldırımlar, dışarıda bıraktığımız ruhsuz bölmeler ve bilgisayar ekranlarından sonra resmen içimizi ısıtıyor.

Penumbra gözlerini kısarak bana bakıyor. "Edgar da senin gibi San Francisco'da tezgâhtar olarak işe başladı evlat."

Hafiften başım dönüyor, dünya küçük klişesi kafamda dolanıp duruyor. "Yani ben kayıt defterinde Deckle'ın yazdıklarını mı okudum?" Merak ettim şimdi, gece vardiyasında mı çalışıyordu acaba?

Deckle soruma gülümsüyor. Sonra komik, şakacı bir ciddiyetle, "Sana bir tavsiyede bulunayım dostum. Bir gün merak edip de, yan dükkâna uğrayıp bir bakayım deme sakın!"

Evet, kesinlikle gece vardiyasında çalışmış.

Masanın karşısında yüksek, cilalanmış ahşaptan bir sandalye var. Deckle Penumbra'ya oturmasını işaret ediyor.

Neel suratında fesat bir ifâdeyle eğilip, bir parmağıyla arkada kalan ofisi işaret ederek, "Dışarıdaki paravan şirket mi?" diye soruyor.

"Yoo, hayır, hayır," diyor Deckle. Festina Lente Şirketi gerçek bir işletmedir. Hem de çok gerçek. Dışarıdaki arkadaşlar Gerritszoon ve ona benzer birçok yazı tipinin lisans satışlarından sorumlular." Kat, Neel ve ben işi bilen çıraklara yakışır bir ağırbaşlılıkla başımızı sallıyoruz. "Başka şeyler de yapıyorlar elbette. Bu aralar yeni bir e-kitap projesi üzerinde çalışıyorlar," diyor Deckle.

"Nasıl bir proje bu?" diye soruyorum. Anlaşılan, burası Penumbra'nın anlattığından çok daha tecrübeli ve ne yaptığını bilen bir şirket.

"Tam olarak ben de bilmiyorum. Sanırım yayıncılar adına e-kitap korsanlarını bir şekilde takip ediyor, sonra da kendilerine bildiriyoruz," diyor Deckle. Söylediklerine dikkat kesiliyorum; bu sebepten haklarında milyonlarca dolarlık davalar açılmış üniversite öğrencileri olduğunu duymuştum birilerinden. Deckle açıklıyor, "Bu yeni bir iş alanı. Corvina'nın yeni projesi anladığımız kadarıyla da çok kârlı bir iş."

"Kitapçımın ayakta kalabilmesini dışarıdaki insanların emeğine borçluyum," diyor Penumbra.

Bu harika! Maaşım lisans ücretleri ve telif hakkı ihlâllerinden kazanılan paralarla ödeniyormuş.

"Edgar, bu üç dostumuz Kurucunun Bulmacası'nı çözmüş bulunuyorlar," diyor Penumbra. Kat ve Neel şaşırmış bir şekilde kaşlarını kaldırıyorlar. "Okuma Odası'nı görebilirler artık." Penumbra Okuma Odası'nı öyle bir ifâdeyle söylüyor ki, resmen büyük harfleri duyabiliyorum.

Deckle sırıtıyor. "Bu harika. Tebrikler. Aramıza hoş geldiniz." Edgar duvardaki, yarısında normal ceket ve hırkalar, diğer yarısında da onun giydiğinin aynısı siyah cübbeler bulunan askıyı gösteriyor. "Cübbelerle başlayalım isterseniz."

Islak ceketlerimizi çıkarıyoruz. Biz cübbelerimizi askıdan alırken Deckle açıklıyor, "Alt katı çok temiz tutmak zorundayız. Bu cübbe işinin size saçma geldiğinin farkındayım ama inanın bana çok rahattırlar. Kolayca hareket edebilin diye yanları dikişsizdir." Kollarını ileri geri sallıyor. "İç kısımlarında kâğıt, kalem ve pergel koymak için cepler vardır." Cübbesini açarak cepleri gösteriyor. "Aşağıda yazıp çizmek için başka malzemeler de var ama ihtiyacınız olan aletleri siz getirmek zorundasınız."

Bu çok hoş. Tarikattaki ilk gününüzde yanınızda cetvel bulundurmayı unutmayınız! Peki, neresi bu "alt kat"?

"Son bir şey," diyor Deckle. "Telefonlarınız."

Penumbra boş avuçlarını gösterip parmaklarını oynatıyor ama

biz zavallılar karanlık, titreşen dostlarımızı teslim etmek zorunda kalıyoruz. Deckle telefonlarımızı masanın üzerindeki, pek de derin olmayan bir kutuya atıyor. Kutuda bizimkilerin dışında, üç iPhone, siyah bir Neo ve eski bej bir Nokia görüyorum.

Deckle ayağa kalkıyor, cübbesini düzeltip hazırlanıyor ve masanın arkasındaki rafları sertçe ittiriyor. Raflar, kütlesiz cisimlerin uzayda sürüklenmesi misali sessizce, kayarak dönüyorlar. Açılan rafların gerisinde, karanlığa doğru inen geniş merdivenlerin olduğu gölgeli bir alan var. Deckle merdivenleri gösterip bizi aşağıya davet ediyor. Sonra da, çok doğal bir şekilde, "Festina lente," diyor.

Neel'ın derin bir nefes aldığını duyuyorum ve bunun ne anlama geldiğini biliyorum. Hayatım boyunca kitap raflarının içine yerleştirilmiş gizli bir geçitten geçmek istemişimdir. Penumbra yavaşça sandalyesinden kalkıyor, biz de onu takip ediyoruz.

Açılmış rafların önünde duran Deckle, "Efendim," diyor. "Daha sonra zamanınız olursa sizinle kahve içmek isterim. Konuşacak çok şey var."

"Elbette," diyor Penumbra, gülümseyerek. Gizli geçite doğru ilerlerken Deckle'ın omzuna vuruyor, "Sağ olasın, Edgar," diyor.

Penumbra öncülüğünde merdivenlerden iniyoruz. Yaşlı dostumuz, geniş tahta tırabzanlara sıkı sıkı tutunarak, büyük bir dikkatle ilerliyor. Neel tam arkasında, sendeleyecek olursa onu tutmaya hazır. Soluk, taştan merdivenler oldukça geniş. Aşağıya doğru kıvrılarak iniyorlar. Eski duvarlara aralıklarla yerleştirilmiş lambalar yolumuzu belli belirsiz aydınlatıyor.

Bizler adım adım ilerlerken aşağıdan sesler gelmeye başlıyor. Hafif mırıltılar, sonra bir gümbürtü ve yankı yapan insan sesleri... Merdivenler bitiyor, bir düzlüğe geliyoruz. Yukarıdan ışık gelmeye başlıyor. İleri doğru adım atıyoruz. Kat'in resmen ağzı açık kaldı. Nefesi havada minik bir bulut oluşturuyor.

Bu bir kütüphane değil. Burası Batcave[1]!

Önümüzde alçak tavanlı, geniş Okuma Odası uzanıyor şimdi de. Tavanda çapraz, ahşap kirişler var. Kirişlerin üstü ve araları alacalı kayalarla döşenmiş. Eğri kayalar birbirine tutturulmuş, pürüzleri düzeltilmiş, yüzeylerindeki kristal ışık saçıyor. Kirişler tüm odanın tavanına yayılmış, Kartezyen koordinat sistemine benzer bir derinlik yaratıyor. Kesiştikleri noktalara yerleştirilmiş parlak lambalar da odayı aydınlatıyor.

Odanın zemini de kayalarla döşenmiş ama bu büyük taş kütleleri cam gibi cilalanmış. Odanın bir ucundan diğer ucuna tahta, kare masalar düzenli bir şekilde çifter çifter yerleştirilmiş. Masalar sade ve sağlam, her birinin üzerinde de koca bir kitap duruyor. Bütün kitaplar siyah ve hepsi masalara siyah zincirlerle tutturulmuş.

Masaların etrafı insanlarla dolu. Deckle'ın cübbesinin aynını giymiş, kimi oturan, kimi ayakta duran kadın ve erkekler konuşuyor, tartışıyorlar. Sanırım şu an aşağıda bir düzine kadar insan var ve buradan bakıldığında kütüphane küçük bir borsa salonunu andırıyor. Sesler birbirine karışıyor: fısıltı sesleri, ayak sesleri, kalemin kâğıt üzerindeki sesi, tebeşirin yazı tahtası üzerindeki gıcırtısı, öksürük sesleri ve burun çekmeler. Öğrencilerin yetişkinler olması gerçeğini saymazsak tam manasıyla bir sınıfa benziyor burası. Burada ne öğreniliyor, neyin üzerinde çalışılıyor, işte onu bilmiyorum.

Kitap rafları odayı çepeçevre sarmış. Raflar da kiriş ve masalarla aynı ahşaptan yapılmış, tıka basa kitap dolu. Masalardaki büyük kitapların tersine bu kitaplar renk renk; kırmızı, mavi, altın rengi, kumaş kaplı, deri kaplı, kimi hırpalanmış, kimi de sağlam nüshalar... Bu rengârenk kitaplar insanı kapalı yerde kalma korkusundan kurtarıyor. Onlar olmasa aşağısı bir yeraltı mezarı resmen! Raflarda dizili kitaplar sayesinde odanın bir rengi ve karakteri var, bu da insanı rahatlatıp gevşetiyor.

Neel'ın ağzından beğeni mırıltıları dökülüyor.

1. Ç.N. Batcave: Batman'in yeraltındaki gizli karargâhı.

"Bu nasıl bir şey ya?" diyor Kat, üşüyen kollarını elleriyle ısıtmaya çalışarak. Sıcak renklerle bezenmiş olabilir ancak burası buz gibi soğuk.

"Beni takip edin," diyor Penumbra. Masaların etrafında toplanmış siyah cübbeli grupların arasından geçerek kendine yol açıyor. Bölük pörçük konuşmalar geliyor kulağıma: "...buradaki problem Brito," diyor, sarı sakallı, uzun boylu bir adam, masanın üzerindeki kalın kitabı karıştırarak. "Brito tüm işlemlerin tersinir olması gerektiği konusunda ısrarlıydı ama aslında..." Adamın sesi gerilerde kalıyor, şimdi başka bir ses geliyor kulağıma: "...sayfanın bir analiz birimi olduğuna takılıp kalmışsın. Bu kitaba farklı bir biçimde bakmalısın. Sonuçta bir karakterler dizisi bu, öyle değil mi? İki boyutlu değil, tek boyutu var. Bu yüzden..." Bunları söyleyen, bu sabah kaldırımda gördüğüm baykuş suratlı, fırça kaşlı adam. Kamburunu çıkarmış, kafasında hâlâ sabahki kalpak var, cübbesi de üstünde tabii. Görüntüsü gerçek bir büyücüyü andırıyor. Elinde bir tebeşir, yazı tahtasına sertçe vurarak bir şeyler karalıyor.

Penumbra'nın ayağı kitapları masaya sabitleyen zincirlerden birine takılıyor ve yaşlı adam ondan kurtulmak için ayağını salladığında zincir şakırdıyor. Penumbra yüzünü ekşitip, söyleniyor, "Saçmalık bu."

Sessizce, koyun sürüsü gibi Penumbra'yı izliyoruz. Kitap rafları salon duvarlarını tümüyle kaplamıyor, bazı yerlerde aralıklar var. İki tanesi salonun iki ucundaki kapılara açılıyor. Salonun uç kısmındaki bir diğerine de kaya ve ahşaptan oluşan, yüksek, korkutucu bir kürsü yerleştirilmiş. Tarikatın kurban etme törenleri burada gerçekleşiyor herhalde.

Biz aralarından geçerken siyah cübbelilerden bazıları kafalarını kaldırıyor, öylece bakakalıyor ve gözleri fal taşı gibi açılarak, "Penumbra," diyorlar, ellerini uzatarak. Penumbra gülümseyerek onları selamlıyor ve tek tek herkesle el sıkışıyor.

Penumbra bizi kürsünün yakınında, etrafında insan olmayan, yumuşak ışıklar altındaki bir masaya yönlendiriyor.

Bir sandalyeye çökerek, "Çok özel bir mekândasınız, dostlarım," diyor. Ona uyup bizler de cübbelerimizin kıvrımlarını düzelterek oturuyoruz. Penumbra'nın sesi tüm o gürültü arasında zar zor duyuluyor. "Buradan katiyen kimseye bahsetmeyin ve nerede olduğunu söylemeyin."

Emredersiniz, der gibi hep beraber kafa sallıyoruz. Neel fısıldayarak, "Burası müthiş bir yer," diyor.

"Aslında özel olan bu salon değil," diyor Penumbra. "Çok eski olduğu aşikâr. Lakin tüm mahzenler birbirinin aynıdır: yeraltında inşa edilmiş, sağlam, soğuk ve kuru alanlardır hepsi. Önemli de değillerdir." Susuyor. "Odayı önemli kılan içinde barındırdıklarıdır."

Bu kitap dolu mahzene geleli sadece üç dakika oldu ama şimdiden dışarıdaki dünyanın nasıl bir şey olduğunu unuttum. Buranın nükleer savaş sırasında kullanılmak üzere inşa edildiğine iddiaya girebilirim. Kapılardan birinin de konserve fasulyelerin bulunduğu depoya açıldığından eminim.

"Burada iki hazinemiz vardır," diye devam ediyor Penumbra. "Biri geniş bir kitap koleksiyonudur, diğeri ise tek bir kitaptan oluşur." Kemikli parmaklarını masanın üzerine zincirlenmiş, siyah ciltli, diğerlerinin tıpatıp aynısı olan bir kitabın üzerine koyuyor. Kitabın kapağında gümüş rengi büyük harflerle MANVTIVS yazıyor.

"İşte o tek kitap bu," diyor Penumbra. "Aldus Manutius'un Codex Vitae'si. Bu kütüphane dışında hiçbir yerde yoktur."

Durun bir dakika. "Sizin dükkânda bile mi?"

"Hiçbir yerde!" diyor Penumbra. "Hiçbir çırak bu kitabı okuyamaz. Sadece tarikatın asil üyelerinin, yani Ciltsizler ve Ciltlilerin okuma yetkisi vardır. Çok kalabalık değiliz zaten, bizler Manutius'u sadece burada okuruz."

Demek etrafta gördüğümüz yoğun çalışma buymuş! Gerçi birkaç siyah cübbelinin kafalarıyla bizi işaret ettikleri de gözümden

kaçmadı değil. Belki de bazıları o kadar da yoğun bir çalışma içinde değildir.

Penumbra sandalyesini çevirip duvardaki rafları gösteriyor. "Bunlar da diğer hazineler. Tarikatımızın bütün üyeleri Kurucunun çizdiği yoldan giderek kendi Codex Vitae'sini, yani hayat kitabını oluşturur. Ciltsizlerin vazifesi budur. Mesela, Fedorov," bana bakarak devam ediyor, "Hani şu senin de tanıdığın kişi. Çalışmalarını bitirdiğinde, tüm bildiklerini bunlara benzer bir kitaba aktarmış olacak."

Fedorov'u ve kar beyazı sakallarını hatırlıyorum. Yıllar içinde bir şeyler öğrendiğinden adım gibi eminim.

Penumbra benimle konuşmaya devam ediyor. "Kayıt defterimiz, Fedorov'un gereken bilgiyi edindiğinden emin olmak için kullanılır." Bir kaşını kaldırıyor. "Tam olarak neler başardığını anladığından emin olmalıyız."

Bu taş bana galiba! Yani, Fedorov'un başarıya bir tomar kitabı tarayıcıda okutarak ulaşmadığından emin olmalılar.

"Kitabı şahsım tarafından onaylandıktan ve İlk Okuyucu tarafından kabul gördükten sonra, Fedorov Ciltsizlerden biri olacak. Ardından, son bir fedakârlıkta bulunacak."

Biliyordum zaten! Gerçek Kötülük Kürsüsü'nde karanlık bir ritüel düzenleyecekler. Fedorov'u severim, ölmesini hiç istemem.

"Fedorov'un kitabı şifrelenecek, çoğaltılacak ve raflardaki yerini alacak," diyor Penumbra. "Fedorov ölene kadar da hiç kimse tarafından okunmayacak."

"Bu iğrenç bir şey," diye tıslıyor Neel. Neel'a kızgın bir bakış atıyorum. Tam ağzımı açacakken Penumbra gülümseyerek elini kaldırıp beni susturuyor.

"Bizler derin bir inançla bu fedakârlıkta bulunuyoruz," diyor Penumbra. "Şimdi söyleyeceklerim konusunda son derece ciddiyim. Mantius'un Codex Vitae'sinin şifresini çözdüğümüzde, onun izinden gidip hayatın kitabını yazmış ve güvence altına almış

herkes yeniden doğacak."

Suratıma yerleşmeye can atan kuşku ifâdesini kovmak için var gücümle mücadele ediyorum.

"Nasıl yani?" diye soruyor Neel. "Zombiler gibi mi?" Sesi biraz yüksek perdeden çıkıyor ve siyah cübbelilerin bir kısmı dönüp bizim tarafa bakıyor.

Penumbra hayır anlamında başını sallıyor. "Ölümsüzlüğün doğası, bilinmeyen bir sır," diyor yaşlı dostumuz, o kadar yavaş konuşuyor ki duyabilmek için ona doğru eğiliyoruz. "Ama okuduğum ve yazdığım her şey bana ölümsüzlüğün mümkün olduğunu söylüyor. Bu gerçeği raflara bakarken hep damarlarımda hissettim."

Ölümsüzlük kısmına katılmıyorum ama Penumbra'nın söz ettiği duyguyu biliyorum. Herhangi bir kütüphanede yürüyüp parmaklarını kitap sırtlarında gezdirdiğinde, insanın uyuyan ruhların varlığını hissetmemesi imkânsız! Tabii bu sadece bir duygu, hakikat değil ama lütfen hatırlayın (tekrar ediyorum): İnsanlar bundan daha garip şeylere inanıyor. "Peki, neden bir türlü Manutius'un kitabının şifresini çözemiyorsunuz?" diye soruyor Kat. Bu onun uzmanlık alanı ne de olsa. "Anahtara ne oldu?"

"Ah," diyor Penumbra. "Hakikaten ne oldu acaba?" Susuyor ve derin bir nefes alıyor. "Gerritszoon da tıpkı Manutius gibi saygıdeğer ve nev-i şahsına münhasır bir adamdı. Anahtarı başkalarına vermemeyi tercih etti. Biz beş yüz yıldır bu kararı tartışır dururuz."

Bunu öyle bir söylüyor ki, bu tartışmalarda sık sık silah ya da hançer kullanıldığı izlenimine kapılıyorum.

"Anahtar elimizde olmadığından, Manutius'un Codex Vitae'sini çözebilmek için aklımıza gelen tüm yöntemleri denedik. Geometri kullandık. Gizli şekiller aradık. Bu yolla Kurucunun Bulmacası'nı çözmeyi başardık."

Tabii ya, görselleştirmede karşıma çıkan surat... Yine hafiften

başım dönüyor. MacBook'umdan bana bakan yüz, Manutius'un yüzüymüş.

"Sonra cebir, mantık, dil bilimi ve kriptografiye yöneldik. Çok büyük matematikçileri aramıza kattık," diyor Penumbra. "Yukarıdaki dünyada ödüller kazanmış olan beyefendiler ve hanımefendiler katıldı tarikatımıza."

Kat dikkat kesilmiş dinliyor, öyle eğilmiş ki neredeyse masanın tepesine çıkacak. Anlatılanlar bir mıknatıs gibi çekiyor bu kızı. Bayıldığı iki şey bir arada: Çözülmesi gereken bir şifre ve ölümsüzlüğün anahtarı. Birden kendimle gurur duyuyorum. Ne de olsa Kat'i buraya ben getirdim. Bugünlük Google, Kat için sadece bir hayal kırıklığı. Oysa burada, Kırılmamış Kitap Sırrı'nda müthiş bir macera var.

"Anlamanız gereken şey, dostlarım," diyor Penumbra, "Bu tarikatın kuruluşundan bu yana, yani tam beş yüz yıldır aynı şekilde çalıştığı." Telaş içinde çalışan siyah cübbelileri göstererek, "Bizler tebeşir, tahta, mürekkep ve kâğıt kullanırız," diyor. Tam burada ses tonu değişiyor. "Corvina bu yöntemlere yüzde yüz bağlı kalmamız gerektiğini düşünüyor. Herhangi bir şeyi değiştirdiğimiz takdirde büyük ödülden mahrum kalacağımıza inanıyor."

"Ama siz," diyorum, siz Mac Plus'ı olan adam, "Ona katılmıyorsunuz galiba?"

Penumbra Kat'e doğru dönüyor. Artık sesi sadece nefes alıyormuş gibi çıkıyor. "Şimdi gelelim önerime... Eğer yanılmıyorsam, sevgili kızım, şirketin birçok kitabın..." doğru sözcükleri bulabilmek için duraklıyor. "Dijital raflarda yer bulmasına öncülük etti."

Kat başıyla onaylıyor ve tiz bir sesle, "Bugüne kadar yayınlanmış eserlerin yüzde altmışı!" diye fısıldıyor.

"Ama Kurucunun Codex Vitae'si yok elinizde," diyor Penumbra. "Kimsede yok." Sessizlik. "Belki de olmalı."

Kafamda bir ampul yanıyor. Penumbra'nın önerisi kitap

hırsızlığı!

Siyah cübbelilerden biri elinde raflardan aldığı kalın, yeşil bir kitapla ayaklarını sürüyerek yanımızdan geçiyor. Kırk yaşlarında, uzun boylu, cılız bir kadın. Uykulu gözleri ve kısa siyah saçları var. Cübbesinin altından mavi çiçekli elbisesi görünüyor. Susarak, geçip gitmesini bekliyoruz.

"Artık geleneklere karşı çıkmamız gerektiği kanaatindeyim," diye devam ediyor Penumbra. "Ben yaşlı bir adamım; eğer mümkünse, benden geriye kalan tek şey raflardaki bir kitap olmadan önce bu işin tamamlandığını görmek istiyorum."

Bir ampul daha yanıyor: Penumbra Ciltlilerden biri, bu durumda onun Codex Vitae'si de burada, bu mağarada olmalı. Düşüncesi bile başımı döndürüyor. Kitapta ne var acaba? Nasıl bir hikâye anlatıyor?

Kat'in gözleri parlıyor. Masadaki kitaba vurarak, "Bunu taratabiliriz," diyor. "Ve bir şifre varsa çözebiliriz. Şirkette öyle güçlü makineler var ki, inanamazsınız."

Okuma Odası'nda bir uğultu başlıyor ve siyah cübbeliler kıpırdanıp toparlanıyorlar. Fısıldaşarak ve birbirlerine ıslık çalarak uyarı sinyalleri gönderiyorlar.

Salonun, yukarıdan inen geniş merdivenlerin bulunduğu diğer köşesinde uzun boylu bir adam beliriyor. Cübbesi diğerlerininkinden farklı, daha özenli; yaka kısmında siyah kumaştan yapılmış kıvrımlar, kollarında da kırmızı yırtmaçlar var. Cübbe üzerinde sanki henüz giyilmiş gibi duruyor, arasından da parlak gri bir takım elbise görünüyor.

Hiç vakit kaybetmeden bize doğru geliyor.

"Bay Penumbra," diye fısıldıyorum. "Sanırım bu konuyu burada..."

"Penumbra," diye sesleniyor bize doğru gelen adam davudi bir sesle. Yüksek sesle konuşmuyor, sesi derinlerden geliyor ama yine de tüm salonda duyuluyor. "Penumbra," diyor yeniden, adımlarını

hızlandırarak. Penumbra kadar yaşlı değil belki ama yaşı ona yakın. Gerçi Penumbra'dan çok daha dinç. Omuzları dik, yalpalamadan yürüyor. Sanırım takım elbisesinin altında güçlü göğüs kasları var bu adamın. Kafası tamamen tıraşlı; çok düzgün, koyu renk bıyıkları var.

Yanımıza geldiğinde adamı tanıyorum. Bu, genç Penumbra'yla aynı fotoğraftaki adam. Hani şu Golden Gate köprüsünün önünde zafer işareti yapan, sağlıklı, genç adam. Kitapçının ışıklarının 24 saat açık kalmasını sağlayan, Penumbra'nın patronu, Festina Lente Şirketi'nin CEO'su Corvina.

Penumbra sandalyeden kalkıyor. "San Francisco'dan gelen üç Ciltsiz'le tanıştırayım seni," diyor. Sonra bize dönüp, "Beyefendi, İlk Okuyucumuz ve patronumuzdur." Penumbra birden mütevazı bir ast hâline dönüştü. Resmen oynuyor.

Corvina bizi baştan aşağı süzüyor. Koyu renk gözleri parlıyor, bu gözlerde acımasız bir zekâ var. Dosdoğru Neel'a bakarak, "Söyleyin bakalım; Kurucu ilk önce Aristo'nun hangi eserini yayımladı?" diyor. Çok yumuşak bir tonla sorulmuş acımasız bir soru bu, her sözcük bir silahtan çıkan mermiler kadar güçlü.

Neel boş boş bakıyor. Ortalığı rahatsız edici bir sessizlik kaplıyor.

Corvina kollarını kavuşturup Kat'e dönüyor, "Peki, ya siz? Bir fikriniz var mı?"

Kat'in parmakları sorunun cevabına telefonundan bakmak ister gibi oynuyor, ama nafile...

"Ajax, çok işin var," diyor Corvina, Penumbra'ya dönerek. Penumbra'dan hâlâ ses yok. "Tüm derlemi ezbere biliyor olmalılar. Ayrıca tüm derlemi tersten Yunanca söyleyebilmeliler."

Corvina'nın söylediği şeyin abukluğuna takılmıyorum bile çünkü aklım Penumbra'nın ismiyle ilgili keşfettiğim şeyde. Bu isim...

"Daha bu işte çok yeniler," diyor Ajax Penumbra içini çekerek.

Penumbra, Corvina'dan birkaç santim daha kısa ama hafifçe sallanarak da olsa dik durmak için müthiş bir çaba gösteriyor. Gözlerini salonda gezdirerek, şüpheli bir ifâde takınıyor. "Onları buraya getiriş maksadım, onlara biraz ilham vermekti. Maalesef zincirler yüzünden bu mümkün olmadı. Bu saçma şeyler buraya hiç yakışmıyor, ortamın havasını bozuyor."

"Biz kitaplarımız konusunda senin kadar dikkatsiz değiliz, Ajax," diye Penumbra'nın lafını kesiyor Corvina. "Biz burada kitap kaybetmeyiz!"

"Ah, kayıt defterleri Kurucunun Codex Vitae'si kıymetinde değildir efendim. Ayrıca kaybolmadı. Sen her fırsatta beni yargılamak-"

"Çünkü sen durmadan bana koz veriyorsun," diyor Corvina, çok açık bir şekilde. Duygusuz sesi salonda yankılanıyor. Okuma Odası sessizliğe gömülüyor. Siyah cübbelilerin hiçbiri konuşmuyor, kımıldamıyor, büyük ihtimalle nefes bile almıyor.

Corvina bir öğretmen edasıyla ellerini arkasında birleştiriyor. "Ajax, döndüğüne memnun oldum aslında. Kararımı verdim ve bunu sana şahsen iletmek isterim." Penumbra sessiz; kafasını endişeli bir şekilde yana eğiyor. "New York'a dönme zamanın geldi," diyor Corvina.

Penumbra gözlerini kısarak, "Çalıştırmam gereken bir kitapçım var."

"Hayır. Kitapçın o şekilde devam edemez," diyor Corvina kafasını hiddetle sallayarak. "İşimizle alâkası olmayan kitaplarla ve sorumluluklarımız konusunda en ufak bilgisi olmayan insanlarla dolup taşamaz."

Şahsen ben dolup taşmak ifâdesini kullanmazdım bizim dükkân için.

Penumbra gözleri yerde, kaşlarını çatmış, susuyor. Gri saçları kafasının etrafında bir düşünce bulutu misali dikiliyor. Saçlarını kazısa en az Corvina kadar düzgün ve etkileyici görünebilir. Yok,

vazgeçtim; Penumbra büyük ihtimalle hiçbir zaman Corvina'ya benzemez.

Penumbra sonunda konuşuyor. "Doğru, stoklarımda başka kitaplar da var. Fakat yıllardır satıyorum onları zaten. Tıpkı benden önceki hocam gibi. Bunu hatırladığından eminim. Çıraklarımın birçoğunun benim dükkânıma gelme nedeni..."

"Standartlarının çok düşük olması," diye bölüyor Corvina. Bakışları Kat'i, Neel'ı ve beni delerek geçiyor. "İşimizi ciddiye almayan Ciltsizlerin bize ne faydası var? Bizi güçlendirmiyorlar, aksine zayıflatıyorlar. Her şeyimizi riske atıyorlar."

Kat'in yüzü asılıyor. Neel, sinirden kollarını kasmış, damarları atıyor.

"Çok uzun zamandır merkezden uzaktasın, Ajax. Bize geri dön. Kalan zamanını kardeşlerinle geçir."

Penumbra suratını buruşturuyor. "San Francisco'da çıraklarım var benim. Ciltsizler de var, hem de bir sürü." Birden sesi boğuklaşıyor, göz göze geliyoruz. Gözlerindeki acıyı görüyorum; Tyndall, Lapin ve diğerlerini düşündüğünü biliyorum. Beni ve Oliver Grone'u da tabii.

Corvina umursamaz bir ifâde ile "Her yerde çıraklar var," diyor. "Ciltsizler arkandan geleceklerdir zaten. Gelmeseler de bir önemi yok. Bak Ajax, açık ve net bir şekilde söylüyorum. Festina Lente Şirketi artık senin dükkânını desteklemeyecek. Bizden bir kuruş alamazsın."

Okuma Odası'nda çıt çıkmıyor. Siyah cübbeliler bir yandan önlerindeki kitaplara bakıyor, bir yandan da bize kulak kabartıyorlar.

Corvina nazikçe, "Sana bir seçenek sunuyorum dostum," diyor. "Ve bunun senin için en doğrusu olduğunu görmene yardımcı olmaya çalışıyorum. Artık genç değiliz Ajax. Kendini yeniden işine adarsan büyük başarılar elde etmek için yeterince zamanın var. Yok, gelmiyorum dersen, kalan zamanını o zavallı kitapçıda boşa harcamış olursun." Penumbra'ya sert bir bakış atıyor. Aslında

kaygı dolu bir bakış ama tepeden bakan türden... Bir kez daha yineliyor. "Bize geri dön."

Sonra dönüp, kırmızı yırtmaçlı cübbesini savurarak, uzun adımlarla geniş merdivenlere doğru yürüyor. Corvina'nın tebaası yeniden çiziktirmeye, ayaklarını sürüyerek dolanmaya başlıyor; yani çalışır gibi yapmaya devam ediyorlar.

Okuma Odası'ndan çıktıktan sonra Deckle kahve teklifini yineliyor.

"Açıkçası evlat, kahveden daha sert bir şeylere ihtiyacımız olacak," diyor Penumbra gülümsemeye çalışıp beceremeyerek. "Bu akşam seninle görüşmek isterim... Nerede?" Penumbra bana dönüp soran gözlerle bakıyor.

Neel devreye girip, "The Northbridge," diyor. "Yirmi dokuzuncu Cadde ile Broadway'in kesiştiği yerdeki otel." Neel sahibini tanıdığı için bu otelde kalıyoruz.

Cübbeleri bırakıp telefonlarımızı alıyor, Festina Lente Şirketi'nin gri, loş koridorlarından çıkış kapısına yöneliyoruz. Şirketin çizgili yer döşemesinde yürürken aklıma Okuma Odası'nın tam üstünde olabileceğimiz geliyor. Yani şu an odanın tavanında yürüyoruz. Tam olarak ne kadar aşağıda olduğunu kestiremiyorum. Altı metre mi, on iki metre mi bilemiyorum.

Penumbra'ya ait Codex Vitae aşağıda. Görmesem de o yüksek raflara dizilmiş yüzlerce kitabın arasında olduğunu biliyorum. Nedense Penumbra'nın kitabı kara kaplı MANVTIVS cildinden daha büyükmüş gibi geliyor bana. Penumbra'ya verilen ültimatomun gölgesi altında hızla binadan çıkmaya çalışıyoruz ve ben Penumbra'nın arkasında çok değerli bir şey bıraktığının farkındayım.

Duvar kenarındaki ofislerden biri diğerlerinden daha büyük. Buzlu camdan kapısı da diğerlerinden ayrılmış vaziyette. Kapıdaki ismi okuyorum.

MARCUS CORVINA / GENEL MÜDÜR

Corvina'nın normal insanlar gibi bir ismi varmış demek ki.

Camın arkasında gölgesini görüyorum. Ne yapıyor acaba? Telefonda bir yayıncıyla mı pazarlık yapıyor? Gerritszoon'un kullanımı için fahiş fiyatlar mı talep ediyor? Belalı e-kitap korsanlarının isim ve adreslerini mi veriyor? Harika bir kitapçıyı daha mı kapatıyor? Bankayla konuşup, bazı otomatik ödeme talimatlarını mı iptâl ediyor?

Burası sadece bir tarikat değil. Aynı zamanda çok büyük bir kuruluş ve Corvina hem yeraltının hem de yer üstünün tartışmasız patronu!

ASİLER PAKTI

MANHATTAN KARANLIK ve sağanak yağmur altında. Gök deli gibi gürlüyor. Neel'ın arkadaşı Andrei'nin butik oteline sığındık. Otelin adı The Northbridge. Tam anlamıyla bir hacker barınağı burası. Duvarlara bir metre aralıklarla elektrik prizleri yerleştirilmiş, ortamdaki hava kablosuz ağdan o kadar ağırlaşmış ki neredeyse bağlantıları görebilirsiniz. Bodrum katından ise Wall Street'in derinliklerinde çalışan ana hatta bağlanabilirsiniz. Nasıl The Dolphin & Anchor Penumbra'nın mekânı ise, burası da kesinlikle Neel'ın yeri. Otelin kapıcısı onu tanıyor, valeyle hararetle el sıkışıyorlar.

The Northbridge'in lobisi, yeni şirket sahiplerinin New York merkezi hâline gelmiş. Neel'ın dediğine göre burada bir araya gelmiş her iki-üç kişi, yeni kurulan bir şirketin sözleşmesi üzerinde çalışıyor demektir. Masa olarak kullanılan, ters çevrilmiş eski bir teneke kutunun etrafına toplanmış üç kişiye gelirsek... Biz tam olarak bir şirket sayılmasak da, yeni bir oluşum peşinde olduğumuz kesin. Bir nevi Asiler Paktı oluşturmuşuz; Penumbra bizim Obi-Wan'ımız. Corvina'nın kim olduğunu hepimiz biliyoruz zaten.

Kütüphane'den ayrıldığımızdan beri Neel İlk Okuyucu'ya atıp tutuyor.

"O acayip bıyık da neyin nesi öyle?" diye söyleniyor.

"İlk tanışmamızdan bu yana bıyığı vardır," diyor Penumbra, içten içe Neel'a gülerek. "O zamanlar Corvina bu kadar katı değildi."

"Nasıl biriydi, peki?" diye soruyorum.

"Diğerleri gibiydi. Benim gibiydi. Meraklıydı. Emin değildi, şüpheleri vardı. Mesela ben hâlâ hiçbir şeyden emin değilim."

"O şimdi kendisinden pek emin ama!"

Penumbra kaşlarını çatıyor. "Niye olmasın ki? Kendisi İlk Okuyucu ve tarikatımızın hiç değişmemesi konusunda da kararlı." Oturduğumuz yumuşak kanepeye hafif bir yumruk atıyor. "Katiyen eğilip bükülmeyecektir. Yeni bir şey denemeyecek. Bizim de denememize müsaade etmeyecek."

"Ama Festina Lente Şirketi'nde de bilgisayar kullanıyorlar," diye hatırlatıyorum. Aslına bakarsanız, o şirkette çok büyük bir dijital isyana karşı koyma operasyonu yürütüyorlar resmen.

Kat bana hak veriyor. "Evet, çok ciddi boyutlarda çalışıyorlar."

"Ah, sadece yukarı katta, ama," diyor Penumbra, parmağını sallayarak. "Festina Lente Şirketi'nin dünyevi işleri için bilgisayar kullanılıyor sadece. Kırılmamış Kitap Sırtı'nda böyle bir şey söz konusu olamaz. Asla!"

"Telefona da izin yok," diyor Kat.

"Telefon yok. Bilgisayar yok. Aldus Manutius'un o zamanlar sahip olmadığı aletleri kullanmak yok. Orada gördüğünüz lambalar için ne kadar mücadele ettiğimizi bir bilseniz... Meşaleden elektriğe geçmek tam yirmi yılımızı aldı." Burnundan soluyarak devam ediyor. "Eminim Manutius birkaç ampule hayır demezdi."

Bir an derin bir sessizlik oluyor.

Nihayet Neel ağzını açıp, "Pes etmeyin Bay P. Kitapçınıza ben kaynak sağlarım," diyor.

Penumbra tek elini kaldırıp, "Dükkânı artık boş verelim," diyor. "Müşterilerimize çok kıymet veriyorum ama onlara faydalı olabilmenin daha iyi bir yolu var. Corvina gibi geleneksel şeylere takılıp kalmayacağım. Manutius'u Kaliforniya'ya götürebilirsek... Sen, sevgili kızım, söz verdiğin şeyi yapabilirsen... Hiçbirimizin o dükkâna ihtiyacı kalmayacak."

İşe koyuluyor, plan yapmaya başlıyoruz. Normal şartlar altında Codex Vitae'yi Google'daki tarayıcıya teslim edip, örümcek bacaklarıyla kitabın üzerinde gezmesini sağlayabilirdik. Ne yazık ki kitabı Okuma Odası'ndan çıkaramıyoruz.

"Keski," diyor Neel. "Keski kullanabiliriz."

Penumbra itiraz ediyor. "Bunu tam bir gizlilik içerisinde yapmak mecburiyetindeyiz. Corvina fark ettiği takdirde bizi dava eder. Malum, Festina Lente Şirketi'nin muazzam olanakları var."

Bir sürü de avukatı var. Ayrıca Manutius'u Google'a ulaştırmak için kitabın elimizde olmasına hiç gerek yok. Diskte olması yeterli bence. "Tarayıcıyı buraya getirsek?" diye soruyorum.

"Tarayıcı taşınamaz," diyor Kat, kafasını şiddetle sallayarak. "Yani, taşınabilir aslında ama... Bu çok büyük bir iş. Hatırlıyorum, bir keresinde Kongre Kütüphanesi'ne götürüp kurmak bir haftamızı almıştı."

Bu durumda başka bir şeye ya da başka birine ihtiyacımız var. Bu gizli iş için özel olarak tasarlanmış bir tarayıcıya ihtiyacımız var. Kütüphane bilimi okumuş bir James Bond'a gerek var. Durun bir dakika. Bize tam olarak ne lâzım biliyorum ben!

Kat'in bilgisayarını kapıp Grumble'ın kitap korsanlığı merkezine giriyorum. Arşive girip geçmişe doğru gidiyorum. Grumble'ın ortalığı salladığı ilk projesini buluyorum.

Herkes görebilsin diye ekranı çeviriyorum. GumblerGear 3000'nin fotoğrafını gösteriyorum. Bu, kartondan yapılmış bir tarayıcı. Tüm parçaları eski karton kutulardan elde edilen, lazerle kesilip gerekli köşelerine delikler açılmış ve çıkıntılar yerleştirilmiş

bir alet. Parçaları birbirinin içine geçirip bir çerçeve oluşturuyor, işiniz bittiğinde de katlayıp kaldırıyorsunuz. Fotoğraf makineleri için de iki deliği var. Tüm parçaları bir postacı çantasına sığabilecek, pratik bir alet.

Fotoğraf makineleri ise her yerde bulabileceğiniz, uyduruk, *turist işi* kullan-at makineler. Tarayıcıyı özel kılan şey çerçevesi. Tek fotoğraf makinesiyle, kitabı doğru açıda tutup sayfaları çevirirken sadece tek sayfa çekebilirsiniz. Oysa GrumbleGear 3000'deki, Grumble'ın yazılımı tarafından kontrol edilen yan yana iki makine sayesinde, bir kerede iki sayfanın birden düzgün ve mükemmel fotoğrafını elde edebilirsiniz. İddiasız ama çok hızlı bir alet bu.

"Kâğıttan yapıldığı için metal detektörüne takılmaz," diye açıklıyorum.

"Ne yani? Uçağa binerken sıkıntı olmaz mı?"

"Hayır, kütüphaneye girerken sıkıntı olmaz," diyorum. Penumbra'nın gözleri fal taşı gibi açılıyor. "Her neyse, Grumble çizimleri siteye koymuş. Rahatlıkla indirebiliriz. Geriye malzemeleri toparlamak ve lazer kesiciyi bulmak kalıyor."

Neel parmağıyla otelin lobisini işaret edip, "Burası New York'taki en teknolojik, en acayip yer. Lazer kesiciyi burada bulamazsak hiçbir yerde bulamayız."

GrumbleGear 3000'i yapsak ve çalıştırabilsek bile Okuma Odası'nda uzun süre kalmamız gerekecek. Manutius'un Codex Vitae'si çok kalın bir kitap ve onu taramak saatler sürecek.

Peki, bu gizli görevi kim gerçekleştirecek? Penumbra bu tür bir iş için çok yaşlı. Kat ve Neel gayet güvenilir ortaklar ama benim başka planlarım var. Karar verdim; bu işi tek başıma yapacağım.

"Ben de seninle gelmek istiyorum," diyor Neel. "En heyecanlı kısmı bu!"

Parmağımı sallayarak, "Beni Rockets & Warlocks ismini kullanmaya zorlama, hele yanımızda bir kız varken," diyorum,

ciddi bir ifâdeyle. "Neel, bir şirketin, çalışanların, müşterilerin var senin. Sorumlulukların var. Yakalanır, ya da daha kötüsü, tutuklanırsan çok büyük bir sorun olur bu."

"Peki sen tutuklanırsan sorun olmayacak mı Claymore Red..."

Neel'ı susturuyorum. "Ha! İlk olarak benim gerçek sorumluluklarım yok. İkinci olaraksa, Kırılmamış Kitap Sırtı'nın Çıraklarından biri sayılırım."

"Kurucunun Bulmacası'nı çözdün sen evlat. Edgar sana arka çıkacaktır," diye beni destekliyor Penumbra.

"Ayrıca," diyorum, "Bu senaryoda Düzenbaz benim, unuttun mu?"

Kat şaşkın şaşkın bakıyor. Açıklıyorum. "Neel Savaşçı, sen Büyücüsün. Ben de Düzenbazım. Konu kapanmıştır."

Neel yavaşça kafasını sallıyor. Suratı asık ama artık itiraz etmiyor. Güzel. Okuma Odası'na tek başıma gireceğim ve bir değil iki kitapla çıkacağım.

The Northbridge'in ön kapısı açılıyor, soğuk bir rüzgâr esiyor ve Edgar Deckle sırılsıklam bir şekilde, mor ceketinin yuvarlak yüzünü çevreleyen kapüşonu kafasına sıkıca geçirilmiş, lobiye giriyor. Penumbra Deckle'a el sallıyor. Kat'le göz göze geliyoruz, gergin görünüyor. Bu çok önemli bir toplantı olacak. Okuma Odasına ve MANVTIVS'a giden yol Deckle'dan geçiyor çünkü anahtar onda.

Nefes nefese Kat'in yanına otururken, "Efendim, olanları duydum," diyor. Özenle kapüşonu indiriyor. "Ne diyeceğimi bilemiyorum. Çok kötü olmuş. Corvina'yla konuşacağım. Onu ikna edebilirim..."

Penumbra eliyle Deckle'ı susturup ona olup biteni anlatıyor. Kayıt defterini, Google'ı ve Kurucunun Bulmacası'nı anlatıyor. Ona, Corvina'ya yaptığı tekliften ve İlk Okuyucu'nun bunu nasıl reddettiğinden söz ediyor.

"Sabırla üzerinde çalışırız," diyor Deckle. "Zaman zaman

Corvina'ya bu konudan bahsedip onu-"

"Hayır," diye lafını bölüyor Penumbra. "Corvina ikna edilemez durumda Edgar. Ve benim de sabrım kalmadı artık. Senin kadar sabırlı değilim ben evlat, senden çok yaşlıyım. Ben Codex Vitae'nin bir günde çözülebileceğine inanıyorum... On yılda ya da yüz yılda değil, bugün çözülebileceğini biliyorum!"

Anlaşılan aramızda güçlü özgüveni olan tek kişi Corvina değil, Penumbra'yı da yabana atmamak gerekiyor. Penumbra samimiyetle bilgisayarların bu işi çözeceğine inanıyor. İşin garibi, bu projeyi ateşleyen kişi olduğum hâlde, ben bile onun kadar emin değilim.

Deckel'ın gözleri fal taşı gibi açılmış. Çevrede siyah cübbeli var mı diye şöyle bir etrafına bakıyor. Hiç zannetmem. Lobideki bu insanların yıllardır gerçek bir kitabı ellerine aldıklarını sanmıyorum.

"Ciddi olamazsınız, efendim," diye fısıldıyor Deckle. "Yani yıllar önce bana bütün kitap isimlerini Mac'e kaydettirdiğinizi hatırlıyorum ama asla bunun..." Derin bir nefes alıyor. "Efendim, biliyorsunuz tarikatta işler bu şekilde yürümüyor."

Demek dükkânın veritabanını Deckle oluşturmuş. Bir anda içimde ona karşı bir tezgâhtar kardeşliği şefkati uyanıyor. Her ikimiz de aynı küçük, gürültülü klavyeyi kullanmışız.

"Aklın bu işe bir türlü yatmıyor çünkü Corvina bizleri uyuşturdu. İlk Okuyucu, Manutius'un ruhuna sadık kalmadı," diyor Penumbra. Gözleri mavi lazer ışınları gibi, bir parmağıyla da teneke masaya vuruyor. "Manutius yeniliklere açık, müthiş bir girişimciydi evlat!"

Deckle kafa sallıyor ama gergin gözüküyor. Yanakları al al olmuş ve saçlarıyla oynayıp duruyor. Acaba şirketler arası anlaşmazlıklar böyle mi başlıyor? Bir masanın etrafında toplanmış insanlarla ve fısıltıyla tartışılan satış fiyatlarıyla...

"Edgar," diyor Penumbra, sakin bir şekilde. "Öğrencilerim arasında en kıymet verdiğim sensin. San Francisco'da yıllarca dirsek dirseğe çalıştık. Sende, Kırılmamış Kitap Sırrı ruhu var,

evlat." Biraz bekliyor. "Bize Okuma Odası'nın anahtarını bir geceliğine ödünç ver. Tek ricam bu. Sana söz veriyorum, Clay tek bir iz bile bırakmadan çıkacak odadan."

Deckle boş boş bakıyor. Saçları hâlâ ıslak ve karman çorman. Ne diyeceğini bilemiyor. "Efendim, ben sizin... Aklıma bile gelmemişti... Efendim." Susuyor. Birden, The Northbridge'in lobisi yok oluyor. Şu an bizim için evren Edgar Deckle'ın yüzü, düşünceyle kıvrılmış dudakları ve cevabının ne olacağına dair işaretlerden ibaret.

Deckle şöyle bir toparlanıyor. "Evet," diyor. Derin bir nefes alıp, yeniden söylüyor. "Evet. Elbette size yardım edeceğim, Efendim." Huzurlu bir şekilde gülümsüyor. "Elbette."

Penumbra sırıtıyor. "Bugüne kadar hep iyi tezgâhtarlar seçtim ben," diyor ve Deckle'ın omzuna hafifçe vuruyor. "Ben iyi adamdan anlarım!"

Plan hazır.

Yarın Deckle yedek anahtarı kapalı bir zarfa koyup, benim adıma The Northbridge'in resepsiyonuna bırakacak. Neel ve ben GrumbleGear üzerinde çalışacağız. Kat, Google'ın New York ofisini ziyaret edecek. Penumbra da davasına sıcak bakan birkaç siyah cübbeliyle buluşacak. Gecenin ilerleyen saatlerinde ben de tarayıcı ve anahtarı alıp Kırılmamış Kitap Sırtı'nın gizli kütüphanesine gidip MANVTIVS ve diğer kitabı özgürlüklerine kavuşturacağım.

Tüm bunlar yarının planları. O yüzden Kat biraz dinlenmek için odamıza çekildi. Neel genç girişimci birkaç ahbabına takıldı. Penumbra otelin barında tek başına oturmuş, düşüncelere dalmış hâlde, büyük bir bardaktan bira içiyor. Aslında bu mekânda biraz eğreti duruyor. Penumbra, lobideki herkesten otuz-kırk yaş büyük ve seyrek saçlı kafası bir deniz feneri gibi parlıyor.

Bense alçak kanepeye oturmuş, bilgisayarımın ekranına bakarak lazer bıçağı bulmanın yollarını düşünüyorum. Neel'ın arkadaşı

Andrei bize Manhattanlı iki hacker sitesi önerdi ama, bunlardan sadece birinde lazer kesici bulunuyor, onda da haftalarca kuyruk var. Anlaşılan herkes bir şeyler kesip biçiyor bu şehirde.

Belki Mat Mittelbrand'in tanıdıkları vardır diye düşünüyorum. Bu şehirde bir yerlerde ihtiyacımız olan alete sahip bir özel efekt dükkânı vardır elbette. Mat'e yardıma edebilir mi diye sormak için mesaj atıyorum.

New York'tayım ACİLEN bir lazer kesiciye ihtiyacım var. Yardım edebilir misin?

Otuz yedi saniye sonra Mat'ten cevap geliyor:

Grumble'a sor.

Tabii ya! Aylarca bu korsan kitaplıkta dolaştım durdum ama hiçbir şey yazmadım. Grumble'ın sitesinde insanların e-kitap aradığı, şikâyetlerini dile getirdiği aktif bir forum var. Ayrıca teknik bir alt forumda dijital dünyanın ayrıntıları tartışılıyor. Grumble zaman zaman bu forumda küçük harflerle, kısa ve öz cümlelerle soruları yanıtlıyor. İşte bu alt forumdan yardım isteyeceğim.

Selam millet. Ben Grumblematrix'in sessiz bir üyesiyim. İlk kez yazıyorum. Şu an New York'tayım. GrumbleGear 3000'in yapımı için gereken Epilog lazer kesiciye (ya da benzerine) ihtiyacım var. ACİL olarak çok gizli bir tarama yapmam gerek. Hedef, yayıncılık tarihinin en önemli kitaplarından birisi. Başka bir deyişle, Harry Potter'dan bile daha önemli bir kitap. Yardım edebilir misiniz?

Derin bir nefes alıp, yazım hatalarını düzeltiyor ve mesajımı yolluyorum. Umarım Festina Lente Şirketi'nin korsan avcıları bu mesajı okumuyorlardır.

The Northbridge'deki odalar Google'daki büyük beyaz kutulara benziyor; su, elektrik ve internet bağlantısı olan uzun kutular... Dar yataklar da var ama sadece insan zayıflıklarından biri olan uyku ihtiyacını gidermek için.

Kat üzerinde kırmızı tişört ve iç çamaşırlarıyla yerde bağdaş kurmuş, bilgisayarda bir şeyler yapıyor. Ben de yatağın ucunda

oturmuş, onun USB portundan güç alarak (burada herhangi bir ima yok) Kindle'da Ejder Şarkısı Günceleri'ni dördüncü kez okuyorum. Kat, Google'daki PM hayal kırıklığından kurtulmuş, canlanmış; bana dönüyor, "Bu cidden çok heyecan verici. Daha önce Aldus Manutius'un adını duymadığıma inanamıyorum," diyor. Kafasını Manutius'la ilgili Vikipedi sayfası ekranından kaldırıp bana bakıyor. Kat'in yüzündeki ifâdeyi tanıyorum, tanımsızlıktan söz ettiğinde yüzünde oluşan ifâdenin aynısı bu. "Hep ölümsüzlüğün yolunun insan beynini kontrol eden küçük robotlardan geçeceğini düşünmüşümdür," diyor. "Kitaplar hiç aklıma gelmemişti."

Dürüst olmak zorundayım. "Ben bu kitapların bir şeylerin anahtarı olacağını hiç sanmıyorum. Haydi ama Kat, bu bir tarikat! Cidden, buna inanıyor olamazsın! Ta-ri-kat." Kat Kaşlarını çatıyor, ben devam ediyorum. "Ama ne olursa olsun Aldus Manutius tarafından yazılmış kayıp kitap önemli bir şey. Bu işi başarırsak, Penumbra'yı Kaliforniya'ya geri götürüp dükkânı birlikte işletebiliriz. Nasıl yapacağımıza dair bir pazarlama planım bile var."

Kat söylediklerime pek kulak asmıyor. "Mountain View'da Google Forever denen bir ekip var. Onlara bu projeden söz etmeliyiz. İnsan ömrünü uzatma konusunda çalışıyorlar. Kanser tedavisi, organ dejenerasyonu, DNA tamiri gibi konularda uzmanlar."

Bu muhabbet komik olmaya başladı. "Uzmanlık alanları arasında kriyojeni de var mı?"

Kat pes etmiyor, fikrini savunmaya devam ediyor. "Adamlar çok başarılı ama... Tüm yeni teknikleri kullanıyorlar," diyor. Islak saçlarında parmaklarımı dolaştırıyorum. Saçları portakal kokuyor.

Bana doğru iyice dönerek, "Seni hiç anlamıyorum. Hayatımızın bu kadar kısa olmasına nasıl bu kadar kolay razı olabiliyorsun? Hayat çok kısa, Clay."

Hayatımın beni birçok garip ve sıkıntılı olayla karşı karşıya getirdiği bir gerçek ama bana o kadar da kısa gelmiyor. San Francisco'ya taşınıp okula başladığım tekno-sosyal dönemden bu yana asırlar geçmiş gibi geliyor bana. Üniversiteye ilk başladığımda telefonla internete bağlanılamıyordu mesela.

"İnsan her gün yeni bir şey öğreniyor," diyor Kat. "Örneğin, New York'ta gizli bir yeraltı kütüphanesi olduğunu... O zaman öğrenilecek daha da fazla şey olduğunu fark ediyor. Sekiz yıl yeterli bir süre değil ki. Yüz yıl bile yetmez. Her neyse. Yetmez işte." Sesi biraz hırıltılı çıkıyor, bu konunun Kat Potente'yi ne kadar derinden etkilediğini işte o an fark ediyorum.

Eğiliyor, kulağının arkasını öpüp, "Cidden beynini dondurmak ister misin?" diye fısıldıyorum.

"Kesinlikle beynimi dondurmak isterim," Bana gayet ciddi bir bakış fırlatıyor. "Seninkini de dondurmak isterim. Ve eğer bunu yapabilirsem bin yıl sonra bana teşekkür edeceksin."

SÜRPRİZ PİZZA

SABAH UYANDIĞIMDA Kat, çoktan Google'ın New York ofisine gitmiş bile. Bilgisayarımda, Grumble'ın forumundan gelen bir e-posta beni bekliyor. Saat 3.05'te yollanmış. Yollayan da...Vay canına! Grumble'ın ta kendisi. Mesaj şöyle:

Potter'dan bile önemli ha? Neye ihtiyacın var, onu söyle.

Kalbim yerinden fırlayacak. Bu müthiş bir şey!

Grumble Berlin'de yaşıyor ama bol bol da seyahat ediyor. Londra, Paris ve Kahire gibi şehirlerde özel görevler gerçekleştiriyor. Belki arada sırada New York'a da geliyordur. Kimse gerçek ismini bilmiyor, yüzünü tanımıyor. Kadın ya da gey olabilir ama hayalimde onu hep benim yaşlarımda bir erkek olarak düşünmüşümdür. Kafamda onun, giysilerinin altına sakladığı kartondan kitap tarayıcısıyla, eski, yeşil parkasını giymiş, ayaklarını sürüyerek Birleşik Krallık Milli Kütüphanesi'ne girdiğini canlandırırım. Grumble tek başına çalışır ama dünyanın her tarafında ona yardım eden dostları vardır.

Belki buluşur arkadaş oluruz. Belki bir gün onun korsan yamağı olurum. Bu kadar hayal yeter, cevabımı çok dikkatli yazmalıyım

yoksa benim FBI'da, ya da daha kötüsü, Festina Lente Şirketi'nde çalıştığımı sanabilir. Bu yüzden, şöyle bir şey yazıyorum:

Selam Grumble! Cevap için sağ ol. Çok büyük hayranınım.

Yok olmadı. Yazdıklarımı silip yeniden başlıyorum.

Selam. Fotoğraf makinesi ve kartonları hâllettik ama lazer kesici bulamıyoruz. Sen yardım edebilir misin? Not: J.K Rowling büyük bir yazar olabilir; ama Aldus Manutius da çok önemli adamdı.

Mesajı yolluyor, MacBook'umu kapatıp banyoya giriyorum. The Northbridge'in insanlardan daha çok robotlar için tasarlanmış endüstriyel duşunun altında hacker kahramanlar ve dondurulan beyinler üzerine düşünüyorum.

Neel beni lobide bekliyor, kahvaltısı bitmek üzere.

"Selam," diyor. "Sizin odanın kapı kilidi de biyometrik mi?"

"Yoo. Bizim anahtar, dijital bir kart."

"Benimkinin sözüm ona yüzümü tanıması gerekiyordu ama odama giremedim." Kaşlarını çatıyor. "Sanırım sadece beyazlar için tasarlanmış. Benim yüzümü okumadı."

"Arkadaşına daha iyi bir yazılım almasını söyle," diyorum. "Otel piyasasına girsene sen. Yazılımı senden alırlar işte, fena mı?"

Neel gözlerini deviriyor. "Oldu. Yeni bir piyasaya girmeye hiç niyetim yok benim. Ulusal Güvenlik biriminin bana e-posta gönderdiğini söylemiş miydim sana?"

Donakalıyorum. Bu, Grumble ile ilgili bir şey olabilir mi acaba? Yok canım, saçmalıyorum. "Yeni mi gönderdiler?"

Neel kafa sallıyor. "Burka ya da çarşaf gibi kalın giysilerin altına saklanmış kişileri görselleştirmeye yarayacak bir uygulama yapmamı istiyorlar."

Neyse, boşuna korkmuşum. "Yapacak mısın peki?"

Neel yüzünü ekşitiyor. "Hiç niyetim yok. Bu çok iyi bir fikir olsa bile, ki aslında öyle, elimde haddinden fazla iş var."

"Olsun. Sen bir sürü işi aynı anda yapmayı seversin," diyorum yavaşça.

"Tabii, tabii severim!" diyor. "Ama gücüm yettiği ölçüde. Kanka, bir ortağım yok benim. Ürün ve proje geliştirme uzmanlarım da yok. Ayrıca, artık eğlenceli işler de yapamaz oldum!" Şifreleme veya göğüs simülasyonundan söz ediyor galiba, emin değilim. "Asıl yapmak istediğim, risk sermayedarlığı gibi bir şey."

Neel Shah ve risk sermayedarlığı. Bunu altıncı sınıfta hayal bile edemezdik!

"Ee, yap o zaman. Niye yapmıyorsun ki?"

"Anatomix'e ne kadar para gittiğinden haberin yok tabii," diyor, tek kaşını kaldırarak. "Benim şirket Google değil ki. Risk sermayedarlığı için yüklü bir sermayeye ihtiyaç var. Benim elimde ise sadece bilgisayar oyunu şirketleriyle yapılmış beş sıfırlı sözleşmeler var."

"Sinema şirketleri de var, unutma," diyorum.

"Şşşş," diye hışlıyor Neel, lobiye şöyle bir bakarak. "Bunu kimse bilmemeli. Elimde çok ciddi dokümanlar var kanka." Susuyor. "Elimde, üzerinde Scarlett Johansson'un imzası olan dokümanlar var."

Metroya bindik. Grumble'ın ikinci mesajı kahvaltıdan hemen sonra geldi. Şöyle yazmış:

Dumbo jay sokağı 11de grumblegear3k seni bekliyor. Hogwarts spesiyal pizza iste. mntr olmasın.

Muhtemelen, gelen kutumun bugüne kadar gördüğü en havalı, en gizli mesaj bu. Neel ve ben hemen yola koyuluyoruz. Gizli parolayı söyleyip, özel operasyonlar kitap tarayıcımıza kavuşacağız.

Metro sarsıla sarsıla ilerliyor. Bütün pencereler karanlık. Neel

yukarıdaki direğe hafifçe tutunmuş.

"Ürün ve proje geliştirme alanında çalışmak istemez misin? Burka projesinin başına seni getirebilirim," diyor. Kaşlarını kaldırıp sırıtıyor, bu konuda gayet ciddi.

"Bu iş için hiç uygun değilim," diyorum. "Sana garanti ederim. Beni kovmak zorunda kalabilirsin ve bu çok kötü olur sonra." Ciddiyim. Neel'la çalışmak arkadaşlığımıza çok zarar verebilir. O zaman benim için patron Neel Shah, iş arkadaşı Neel olur. Hâlbuki ben Zindan Efendisi Neel'ı istiyorum.

"Seni kovmam ki," diyor. "Bir alt kademeye indiririm."

"Hangi kademeye yani? İgor'un stajyerliğine mi?"

"İgor'un bir stajyeri var zaten. Dmitriy. Süper zeki bir çocuk. Sen Dmitriy'nin stajyeri olabilirsin ancak."

Dmitriy'nin on altı yaşında olduğundan eminim. Bundan hiç hoşlanmadım. Konuyu değiştiriyorum.

"Hey, neden kendi filmlerini çekmiyorsun?" diyorum. "İgor'un yeteneklerini kullanarak yeni bir Pixar kurabilirsin."

Neel cevap vermiyor. Belli ki fikri kafasında tartıyor. Sonunda, "Bir film yapımcısı bulsam, anında o sektöre para yatırırım. Kadın da olabilir erkek de. Eğer kadınsa, masrafları vakıf aracılığıyla karşılarım."

Doğru ya, Neel Shah Kadın Sanatçılar Vakfı. Neel'ın Silikon Vadisi'ndeki iş bitirici muhasebecisinin ısrarıyla, vergi kaçırmak üzere kurulmuş bir vakıf bu. Neel, yasal görünsün diye benden vakfa bir internet sitesi tasarlamamı istemişti. Bugüne kadar yaptığım en sinir bozucu ikinci işti. (The New Bagel Old Jerusalem projesi hâlâ rekoru elinde tutuyor.)

"O zaman kendine bir film yapımcısı bul," diyorum.

"Kolaysa sen bul!" diye bağırıyor Neel. Sanki altıncı sınıftaymışız gibi. Sonra gözleri parlıyor. "Aslında bu harika bir fikir. Evet, Claymore Redhands, New York maceramızın masrafları karşılığında senden bu iyiliği istiyorum." Sesini Zindan Efendisi gibi alçaltıp, "Bana bir film yapımcısı bulacaksın," diyor.

Telefonumdaki navigasyon bizi Dumbo'daki adrese ulaştırıyor. Nehrin kenarında, etrafı çitle çevrilmiş, trafolarla dolu bir alanın yanından geçen, sessiz bir sokaktayız. Karşımızda Penumbra'nın kitapçısının bulunduğu binadan bile dar ve yıpranmış, koyu renk bir bina var. Yakın zamanda bir yangın atlatmış gibi gözüküyor. Kapının etrafında uzun, koyu çizgiler var. Terk edilmiş bir bina olmadığını iki sebepten anlıyoruz: Bir, kapıya asılmış, üzerinde dükkânın adının (POP- UP PIE) yazılı olduğu plastik levha. İki, nefis, sıcak pizza kokusu.

Dükkân resmen bir enkaz, burada kesin yangın çıkmış. İçerideki hava yoğun bir şekilde karbonhidrat kokuyor. Harika kokuyor burası. Girer girmez, üzerinde para kutusu olan bir kumar masasıyla karşılaşıyorsunuz. Masanın arkasındaki derme çatma mutfakta al yanaklı gençler çalışıyorlar. Bir tanesi kafasının üzerinde yuvarlak bir hamur çeviriyor. Bir diğeri domates, biber ve soğan doğruyor. Üç tanesi de ayakta dikilmiş, konuşup gülüşüyorlar. Hemen arkalarında metalden yapılmış, ortasında mavi şeritleri olan, tekerlekli bir pizza fırını var.

Plastik hoparlörlerden dünyada sadece on üç kişinin bildiğini düşündüğüm, cızırtılı bir müzik yükseliyor.

"Buyurun beyler, ne vereyim?" diye sesleniyor ergenlerden biri. Tam olarak ergen de denemez aslında. Üniversiteli gibi. Buradaki personel tam arada bir yerlerde kalmış, sanırım çoğu güzel sanatlar öğrencisi. Bizimle konuşan oğlan, üzerinde suratını buruşturmuş, otomatik bir tüfek tutan Mickey Mouse'lu beyaz bir tişört giymiş.

Dikkatli olmalıyım, hata yapmamam lâzım. "Bir Hogwarts spesiyal, lütfen," diye sesleniyorum. İsyankâr Mickey tamam anlamında kafasını sallıyor. Hemen ekliyorum, "Mantarsız olacak." Susuyorum. "Sanırım." Ben parolayla debelenirken, Mickey çoktan arkadaşlarına dönmüş, konuşuyor bile.

"Seni duyduğundan emin misin?" diye fısıldıyor Neel. "Pizza yememem lâzım benim. Buradan elimizde pizzayla çıkarsak,

sen yemek zorundasın. Bana sakın verme. İstesem bile verme." Duraklıyor. "Büyük ihtimalle de isteyeceğim."

"Gemi direğine mi bağlayayım seni? Odise gibi yani?"

"Ya da Kaptan Bloodboots gibi," diyor Neel.

Ejder Şarkısı Günceleri'nde bilge cüce Fernwen mürettebatı, şarkı söyleyen ejderhanın gırtlağını kesmeye çalışan Kaptan Bloodboots'u gemi direğine bağlamaya ikna eder. Bu yüzden, evet. Aynen Kaptan Bloodboots gibi.

İsyankâr Mickey elinde bir pizza kutusuyla geliyor. Servis çok hızlı. "Borcunuz on altı elli," diyor. Yanlış bir şey yaptım galiba! Bu bir şaka mı? Boşa mı kürek çekiyoruz yoksa? Neel bir kaşını kaldırıp gıcır bir yirmi dolar çıkarıyor ve oğlana veriyor. Karşılığında, üzerinde mürekkep mavisiyle POP-UP PIE yazan çok büyük bir pizza kutusu alıyoruz.

Fakat kutu sıcak değil.

Dışarı çıktığımızda kutuyu açıyorum. İçinde düzgün, kalın karton parçaları var. Hepsinin kenarında da delikler ve çıkıntılar... Bu, parçalara ayrılmış bir GrumbleGear. Köşelerinde siyah yanıklar gözüküyor. Lazer bıçağıyla kesildikleri belli.

Pizza kutsunun arkasında kalın kalemle yazılmış bir mesaj var. Mesajın Grumble tarafından mı yoksa Brooklynli bir dostu tarafından mı yazıldığını hiç öğrenemeyeceğim.

SPECIALIS REVELIO

Dönüş yolunda, elektronik aletler satan bir dükkâna uğrayıp iki ucuz dijital fotoğraf makinesi satın alıyoruz. Sonra, Neel elindeki pizza kutusunu, ben de torbadaki makineleri sallaya sallaya, aşağı Manhattan sokaklarından geçerek otelimize doğru yürümeye başlıyoruz. İhtiyacımız olan her şey elimizde artık. MANVTIVS bizim olacak!

Şehrin her yerinden ticaret ve trafik sesleri yayılıyor. Sarıya

dönen trafik lambalarının altında taksiciler kornaya basıyor, alışveriş yapan kalabalık, Beşinci Cadde'de bir aşağı bir yukarı koşturuyor. Neredeyse her köşe başında küçük gruplar var; konuşuyor, gülüyor, sigara içiyor ya da kebap yiyorlar. San Francisco iyi şehir, hoş şehir ama asla bu kadar canlı değil. New York'un sigara ve et kokan, soğuk, keskin havasını içime çekiyor ve Corvina'nın Penumbra'ya yaptığı uyarıyı hatırlıyorum. Kalan zamanını o zavallı kitapçında boşa harcamış olursun. Yeraltında, kitap dolu bir mezarda ölümsüzlük mü, yoksa yukarıda tüm bu kargaşanın ortasında olmak mı diye sorarsanız, ben ölümü ve kebabı seçerim. Peki ya Penumbra? Aslında o da dünyevi bir adama benziyor. Tüm o geniş pencerelerle dolu dükkânını ve kocaman gülümsemesiyle bana söylediği ilk cümleyi düşünüyorum. "Bu raflarda aradığınız nedir?"

Corvina ve Penumbra bir zamanlar çok yakın arkadaşmışlar; bunu ispatlayan fotoğrafı gördüm. Demek ki, o zaman Corvina çok farklı bir insandı. Acaba hangi aşamada böyle oluyor? Hangi aşamada artık o kişiye yeni bir isim, bir kimlik yakıştırılıyor? Üzgünüm, siz artık Corvina değilsiniz. Siz şimdi Corvina 2.0'sınız. Kısacası ne idüğü belirsiz yeni bir sürümsünüz. O eski fotoğrafta zafer işareti yapmış genç adamı düşünüyorum. Sonsuza dek yok mu oldu yani?

"Film yapımcısı kadın olsa çok daha iyi olur aslında," diyor Neel. "Vakfa daha fazla para yatırmanın zamanı geldi. Bugüne kadar bir kişiye teşvik verdik, o da kuzenim Sabrina." Susup düşünüyor. "Korkarım bu da pek yasal bir şey değil."

Neel'ın kırk yıl sonraki hâlini kafamda canlandırmaya çalışıyorum: kelleşmiş, üzerinde bir takım elbiseyle tamamen farklı bir insan olmuş. Neel 2.0 ya da iş adamı Neel'ı, yani artık arkadaşım olamayan Neel'ı hayal etmeye çalışıyorum. Yapamıyorum.

The Northbridge'e vardığımızda Penumbra ve Kat'i lobideki

alçak kanepelere oturmuş, derin bir sohbete dalmış buluyoruz. Kat elini kolunu sallayarak bir şeyler anlatıyor, Penumbra mavi gözleri ışıl ışıl onu dinliyor, bir yandan da gülümsüyor.

Kat beni görüyor ve gülümsüyor. Pat diye, "Bir e-posta daha geldi," diyor. Yüzü capcanlı, yerinde duramıyor; belli ki birazdan söyleyeceği şey için sabırsızlanıyor. "PM sayısını yüz yirmi sekize çıkarıyorlar ve ben o yüz yirmi sekizin biriyim!" Yüzü kıpkırmızı. Neredeyse haykırarak, "Beni seçtiler!" diyor.

Ağzım açık kalıyor. Kat fırlayıp bana sarılıyor. Ben de ona sarılıyorum ve aşırı havalı Northbridge lobisinde dönerek dans ediyoruz.

"Bu ne anlama geliyor? Söyleseniz de anlasak," diyor Neel, pizza kutusunu masanın üzerine bırakırken.

"Projemizi gerçekleştirmek için inanılmaz bir destek bulduğumuz anlamına geliyor, sanırım," diyorum. Kat iki kolunu havaya kaldırarak zıplıyor.

Kat'in başarısını kutlamak için The Northbridge'in, duvarı kükürt siyahı elektrik devreleriyle döşenmiş barına geçiyoruz. Yüksek taburelere oturuyoruz ve Neel herkese içki ısmarlıyor. Ben neon mavisi, buzlarından birinin içinden parlak bir diyotun bana göz kırptığı Ölümün Mavi Ekranı adlı bir içki yudumluyorum.

"Bakalım iyi anlamış mıyım... Şimdi sen, Google'ın yüz yirmi sekiz CEO'sundan biri mi oldun şimdi?" diye soruyor Neel.

"Tam olarak değil," diyor Kat. "Bir CEO'muz var zaten. Ama Google, bir kişinin idare edemeyeceği kadar karışık bir şirket. Bu nedenle PM, yani ürün yönetimi ona destek oluyor. Şu ürün piyasasına girsek mi, bu yatırımı yapsak mı gibi şeyler yani."

"Dostum!" diyor Neel, taburesinden fırlayarak, "Benim şirketi satın alsanıza!"

Kat gülüyor. "Üç boyutlu göğüs modellerinin-"

"Sadece göğüs değil ki," diyor Neel. "Tüm vücudu modelliyoruz. Kollar, bacaklar, kaslar... Ne istersen!"

Kat cevap vermiyor, gülümseyip içkisini yudumlamaya devam ediyor. Penumbra kalın dipli bardaktaki bir parmak viskini elinde hafifçe sallayarak:

"Sevgili kızım," diyor. "Sence Google yüzyıl sonra da var olacak mı?"

Kat bir an tereddüt ediyor, sonra hararetle başını sallayarak, "Tabii ki," diyor.

"Biliyor musun, bir zamanlar Kırılmamış Kitap Sırtı üyelerimizden biri, buna benzer bir şirket kurmuş genç bir adamla çok yakın ahbaptı. O genç adam da şirketinin çok uzun zaman ayakta kalacağına inanıyordu."

"Hangi şirket bu?" diye soruyorum. "Microsoft mu? Apple mı?" Yoksa Steve Jobs'ın bu tarikatla bir bağlantısı mı vardı? Belki de bu yüzden Mac'ler Gerritszoon yüklenmiş bir şekilde satılıyorlar.

"Hayır, hayır," diyor Penumbra, kafasını sallayarak. "Şirketin adı Standard Oil'di." Sırıtıyor, resmen bizi hazırlıksız yakaladı. Yavaşça bardağını çevirerek, "Uzun zamandır yaşanan bir hikâyenin içinde kendine güzel bir yer edinmişsin. Fakat güzel kızım, tarikattaki bazı kardeşlerim sizin şirketin de daha öncekiler gibi yok olmaya mahkûm olduğunu söylüyorlar. Hatta bazıları, Kırılmamış Kitap Sırtı'na üye olmayanların bize verecek bir şeyi olmadığına inanıyor."

"Corvina gibiler yani," diyorum, açık açık.

"Evet, Corvina gibiler," diye onaylıyor Penumbra. Üçümüze tek tek bakıyor; Kat'e, Neel'a ve bana. "Şahsen ben bu ittifaktan ziyadesiyle memnunum. Bu işin tarihi bakımdan ne kadar önemli olduğunu kavradınız mı bilemiyorum. Ama ben tarikatımızın asırlardır geliştirdiği yöntemleri yeni araç gereçle birleştirerek büyük başarılar kazanacağımıza inanıyorum. Bunu yüreğimde hissediyorum."

Neel bilgisayardan açıklamaları okuyor, Penumbra da bana

gereken parçaları veriyor; böylelikle ilk GrumbleGear 3000 tarayıcımızı bir araya getirmiş bulunuyoruz. Parçalar oluklu mukavvadan oluşuyor ve parmağınızla bastırdığınızda klik diye, insanı son derece tatmin eden bir ses çıkarıyor. Birleştirildiklerinde de olağan dışı yapısal bir bütünlük oluşturuyorlar. Tarayıcının altında kitabı yerleştirecek köşeli bir zemin var, onun tepesinde de fotoğraf makinelerinin gireceği, yuvaları olan iki uzun kol bulunuyor. Makineler, şu an GrumbleScan adlı programın çalıştığı bilgisayarıma bağlı. Program görüntüleri sırayla, bir iskambil kutusuna gizlenmiş, kükürt siyahı, terabayt kapasiteli sabit diske aktarıyor. Bu arada, iskambil kâğıdı kutusu Neel'ın buluşu.

"Kim tasarlamıştı bu aleti?" diyor Neel, açıklamalara bakarak.

"Grumble diye birisi. Herif dâhi."

"Bu adama iş teklif etmeliyim," diyor Neel. "Çok iyi bir programcı. Üç boyutlu bağlantılar konusunda da başarılı."

Central Park'taki Kuşlar kitabımı açıp, tarayıcıya yerleştiriyorum. Grumble'ın tasarımının Google'daki tarayıcı gibi sayfaları çeviren, örümceğe benzer kolları yok. Sayfaları kendiniz çevirmek, fotoğraf makinelerini kendiniz çalıştırmak zorundasınız. Olsun, iş görüyor. Sayfa çevirme, flaş ve fotoğraf çekme sesleri... Amerikan bülbülünün göç rotasının görüntüleri, kamufle edilmiş sabit diskimizde tek tek sıraya giriyor. Görev tamamlandı. Daha sonra Kat süre tutuyor, ben de tarayıcıyı katlıyorum: tam olarak kırk bir saniye.

Bu gece yarısı, kolumun altında dünyanın en garip aleti ile Okuma Odası'na yeniden gideceğim. Odada benden başka kimse olmayacak. Üst düzey dikkat ve gizlilikle, bir değil iki kitap tarayıp olay yerinden ayrılacağım. Deckle, hiç iz bırakmamam ve gün ağarmadan oradan ayrılmam konusunda beni uyardı.

KARA DELİK

SAAT GECE yarısını birkaç dakika geçiyor. Gözüm kaldırımın karşısındaki Central Park'ın karanlık ağaç kümelerinde, hızlı adımlarla Beşinci Cadde'de yürüyorum. Mürekkep lekeli, grimsi mor gökyüzünün altında ağaçların siyah siluetlerini görüyorum. Caddede umutsuzca müşteri arayan sarı taksiler dışında araba yok. Taksilerden biri uzunlarını yakıp bana işaret yapıyor, kafamı hayır anlamında sallıyorum.

Deckle'ın anahtarıyla Festina Lente Şirketi'nin kapısını açıp, kaşla göz arasında içeri dalıyorum.

Karanlıkta yanıp sönen kırmızı bir ışık görüyorum. Deckle'dan aldığımız istihbarat sayesinde bunun, özel bir güvenlik şirketi tarafından kontrol edilen gelişmiş bir alarm sistemi olduğunu biliyorum. Kalbim hızla atmaya başlıyor. Şifreyi girmek için sadece otuz bir saniyem var. Şifreyi giriyorum: 1-5-1-5, bu Aldus Manutius'un öldüğü yıl. Ya da Kırılmamış Kitap Sırtı'nın inanışına göre ölmediği yıl.

Giriş karanlık. Çantamdan kafa fenerimi çıkarıp kayışını başıma geçiriyorum. El feneri yerine kafa lambası kullanmak Kat'in fikriydi. "Böylece sadece sayfaları çevirmeye odaklanırsın,"

demişti. Başımdaki ışık, karşıdaki FLŞ levhasını aydınlatarak duvarda keskin gölgeler bırakıyor. Bir an e-kitap korsanlarını yakalamak için kullandıkları yazılımı silmek gibi fazladan bir operasyon aklımdan geçse de, asıl görevimin yeterince riskli olduğuna karar verip vazgeçiyorum.

Geniş bir alanı kaplayan girişi geçip diğer tarafta küçük bölmelerin bulunduğu alana doğru süzülüyorum. Buzdolabı titriyor ve homurdanıyor, çok işlevli yazıcının ışığı ümitsizce yanıp sönüyor, ekran koruyucular odaya zayıf, mavi ışıklar saçıyor. Bunların dışında odada ne bir hareket var ne de bir ses.

Deckle'ın odasına ulaştığımda cübbe giyme protokolünü bir kenara bırakıp, cep telefonumu cebimde tutarak rafları yavaşça ittiriyorum. Ne kadar kolayca dönüp açıldıklarına şaşırıyorum. Öyle sessizler ki sanki havada kayıyorlar. Bu gizli geçit cidden çok iyi çalışıyor.

Rafların arkası sonsuz bir karanlık...

Birden üstlendiğim iş bana bir değişik geliyor. Şu ana kadar Okuma Odası'nı dün öğleden sonraki hâliyle hayal ediyordum: parlak, seslerle dolu ve pek misafirperver olmayan bir mekân belki ama kesinlikle iyi aydınlatılmış. Oysa şimdi bir kara deliğe bakıyorum. Burası, bugüne kadar hiçbir madde ya da enerjinin dışarı kaçmayı başaramadığı kozmik bir oluşum ve ben bu kara deliğe girmek üzereyim.

Kafa fenerim merdivenleri aydınlatıyor. Aşağı inmek biraz vakit alacak galiba.

Deckle'a elektrik düğmesinin nerede olduğunu sormalıydım. Ne diye Deckle'a düğmeyi sormadım ki? Bir türlü bulamıyorum.

Ayak seslerim yankı yapıyor. Dar geçitten Okuma Odası'na doğru adım atıyorum. Oda zifiri karanlık, bugüne kadar gördüğüm en kara boşluk. Aynı zamanda buz gibi burası.

Öne doğru bir adım atıp kafamı aşağı eğmeye karar veriyorum

çünkü aşağıya baktığımda lambanın ışığı düzgün kesilmiş kayaların üzerini aydınlatıyor. Oysa yukarı baktığımda ışık yok olup gidiyor.

Bir an önce kitapları tarayıp bu korkunç yerden çıkmak istiyorum. Önce masayı bulmam lâzım. Düzinelerce masa var burada ama bu benim için sorun değil.

Salonun etrafındaki raflarda parmaklarımı dolaştırarak ve kitap sırtlarını hissederek ilerliyorum. Diğer elimi de boşluğa uzatmış, fare misali etrafı yokluyorum.

Nereden aklıma geliyor bunlar bilmem ki. Umarım burada fare falan yoktur!

Sonunda! Fener bir masanın kenarını aydınlatıyor. Siyah zincirle tutturulmuş kitabı görüyorum. Kapağındaki büyük, gümüş harfler parlıyor: MANVTIVS.

Postacı çantamdan bilgisayarımı ve GrumbleGear iskeletini çıkarıyorum. Karanlıkta tarayıcıyı kurmak daha zor. Mukavvayı kırmak istemediğimden delik ve çıkıntılarla çok fazla oyalanıyorum. Sonra çantamdan fotoğraf makinelerini çıkarıyorum, deneme maksatlı bir resim çekiyorum. Flaş patlar patlamaz yaptığıma pişman oluyorum çünkü gözümün önünde mor noktalar dans ediyor, doğru düzgün göremiyorum. Gözlerimi kırpıştırıp bekliyorum. Yine neden olduğunu bilmediğim bir sebeple aklıma fareler, yarasalar, canavarlar geliyor.

MANVTIVS cidden devasa bir kitap. Masaya zincirlenmemiş olsa bile herhangi birinin bu kitabı kucağına alıp buradan dışarı çıkarabileceğini hiç sanmıyorum. Kitabı tarayıcıya yerleştirmek için iki kolumla sarmalayıp kaldırmak zorunda kaldım. Mukavvanın bu ağırlığı kaldırmayacağını düşünüyordum ama bu gece fizik kuralları benden yana. Grumble'ın tarayıcısı aslanlar gibi dayanıyor.

Taramaya başlıyorum. Sayfa çevirme ve flaş sesleri... Kitap, tıpkı gördüğüm diğer Geçmişedönüş kitaplarına benziyor; şifreli karakterlerin yoğun bir matriksi. Sayfa, flaş, çekim. İkinci sayfa birinci sayfanın aynısı, üçüncü ve yedinci de. Transa girip, monoton

bir şekilde sayfaları çevirerek çekim yapıyorum. Sayfa, flaş, çekim. Şu an evren benim için MANVTIVS'un aman vermeyen harflerinden ibaret. Boşlukta, karanlığın içinde elimle yoklayarak bir sonraki sayfayı buluyorum.

Birden bir sarsıntı hissediyorum. Burada benden başka birileri daha mı var acaba? Bir şey masayı salladı resmen. Masa bir daha sallanıyor. "Kim var orada?" demek istiyorum ama sözcükler kuruyan boğazıma takılıyor, onun yerine ağzımdan bir hırıltı çıkıyor.

Bir sarsıntı daha! Edgar Deckle insandan Okuma Odası Canavarı'na mı dönüştü acaba dememe kalmadan oda yeniden gümbürdüyor, yer gök inliyor adeta. Düşmesin diye tarayıcıya sıkı sıkı sarılıyorum. Aklım başıma gelince sesin yeraltından geçen metrodan geldiğini anlıyor ve rahat bir nefes alıyorum. Ses yankı yaparak mağaranın derinliklerinde yavaş yavaş yok oluyor. Taramaya devam ediyorum.

Sayfa, flaş, kaydet...

Dakikalar, belki de saatler geçiyor. Üzerime bir umutsuzluk çöküyor. Nedenini bilmiyorum. Aç olduğum için kan şekerim düşmüş olabilir veya belki de dondurucu soğukta, yeraltında bir mahzende tek başıma olduğumdandır. Sebebi ne olursa olsun, sonuç şu ki bu garip tarikat işinin son derece aptalca bir şey olduğunu hissediyorum. Hayatın Kitabı, öyle mi? Bu bir kitap bile değil. Ejder Şarkısı Günceleri Cilt III bundan çok daha iyi bir kitap.

Sayfa, flaş, kaydet...

Tamam buldum. Kitabı okuyamadığım için bu düşüncelere kapılıyorum. Aynı şeyleri Çince, Korece ya da İbranice bir kitap için söyler miydim? Sinagoglardaki gizemli sembollerle dolu torahlar[1] da bu kitap gibi değil mi? Sayfa, flaş, kaydet. Belki çok dar kafalıyım, sınırlarımı zorlayamıyorum. Belki de taradığım şeyi anlamamak beni rahatsız ediyor. Keşke bu kitabı okuyabilseydim.

1. Ç.N. Torah: Tevrat'ın ilk beş kitabı. Musa'nın Kitapları da denir.

Gözlerimi sayfalar üzerinde gezdirip anlatılanlara gülseydim ya da bir sonraki bölümü heyecanla bekleseydim.

Sayfa, flaş, çekim

Şifreli kitabın sayfalarını çevirirken, içinde rahatça dolaşabileceğim şehirlere benzeyen kitapları sevdiğime karar veriyorum. Oysa bu, kapısı olmayan bir kale; tüm taşlarını tek tek tırmanmanız gerekiyor.

Üşüdüm, yoruldum ve açım. Ne kadar zamandır buradayım bilmiyorum. Arada sırada güneşli bir sokağın hayalini kurarak tüm hayatımı burada geçirebilirmişim gibi geliyor. Sayfa, flaş, kaydet, sayfa, flaş, kaydet, sayfa, flaş, kaydet. Tüm gün bilgisayar oyunu oynamışçasına kasılan ve buz gibi olan ellerime kramplar giriyor.

Sayfa, flaş, kaydet. Bu, berbat bir oyun!

Sonunda bitti! Ellerimi kavuşturup parmaklarımı esnetiyorum. Kaslarım ve kemiklerim yeniden insan suretine bürünebilsin diye ayağa kalkıp zıplıyorum. Pek işe yaramıyor. Dizlerim ağrıyor, sırtıma kramplar giriyor. Parmaklarımdan bileklerime doğru keskin bir ağrı yayılıyor. Umarım geçer, ömür boyu böyle yaşamak istemem.

Kafamı şöyle bir sallayıp, toparlanmaya çalışıyorum. İçimi bir karamsarlık kaplıyor. Keşke yanımda gofret falan getirseydim. Zifiri karanlık bir mağarada açlıktan ölmenin, en kötü ölüm biçimi olduğundan eminim artık. Bu, raflarda gizli Codex Vitae'yi aklıma getirdi ve birden tüylerim diken diken oldu. Etrafımdaki raflarda acaba kaç kişinin ruhu var?

Aslına bakarsanız bu ruhlardan bir tanesi benim için diğerlerinden çok daha önemli. İkinci operasyonumu gerçekleştirme zamanı geldi.

Penumbra'nın Codex Vitae'si bu odada. Dondum, her yerim titriyor ve bir an önce buradan çıkmak istiyorum ama buraya sadece Aldus Manutius'u değil aynı zamanda Ajax Penumbra'yı da kurtarmak için geldim.

Açık konuşmam gerekirse, bu kitaplardan hiçbirinin bize ölümsüzlüğün anahtarını vereceğine inanmıyorum. Kafayı onlardan sadece birine taktım. Kuru ağaç ve ölü kâğıttan yapılmış olsa bile Codex Vitae'si Penumbra'nın hayatının en büyük eseri. Madem Penumbra öğrendiği, bildiği her şeyi bu kitaba aktardı, birinin de bu kitabı yedeklemesi gerek.

Bu biraz uzun sürebilir ama bir daha bu fırsatı yakalayamayacağımı biliyorum. İşe raflardaki kitap sırtlarını okuyarak başlıyorum. İlk bakışta kitapların alfabetik dizilmediğini fark ediyorum. Çok güzel. Rafa doğru düzgün konsalar şaşardım zaten! Büyük olasılıkla tarikat içi çok gizli bir kurala uygun olarak dizilmişlerdir. Kim bilir, belki de asal sayılara göre veya ciltleri oluşturan dikiş sayısına göre gruplandırılmışlardır. Mecburen raflara tek tek bakarak karanlığa doğru ilerliyorum.

Kitaplar inanılmaz bir çeşitlilik gösteriyor. Kimi çok kalın, kimi incecik, bazıları atlas gibi kocaman, diğerleri daha küçük... Bu dağılımda da bir mantık var mı acaba? Her kitabın formatı gizli bir mı veriyor? Kitap ciltlerinin bazıları kumaş, bazılarıysa deri. Diğerleri hiç bilmediğim malzemelerle ciltlenmiş. Kafa lambamın ışığında parlayan başka bir kitap ise ince alüminyumla kaplanmış.

On üç raf taradım ve hâlâ PENVMBRA'dan eser yok. Atladıysam diye kaygılanıyorum. Kafa fenerinden gelen ışık cılız, özellikle alt raflardaki kitapları pek de iyi göremiyorum.

Raflar arasında kara bir boşluk var. Yok, bu bir boşluk değilmiş. Dikkatli bakınca bunun siyah bir kitap olduğunu fark ediyorum. Sırtındaki isim zar zor seçilen, kararmış bir kitap bu.

MOFFAT

Yok artık! Bu kadarı da olmaz. Clark Moffat, Ejder Şarkısı Günceleri'nin yazarı... Olamaz!

Kitabı raftan çekmemle sayfaları dağılıyor. Kapaklar sağlam

ama bir demet kararmış sayfa yere saçılıyor. "Hay senin gibi..." diye tıslayıp kitabın geri kalanını rafa yerleştiriyorum. Bir kitabın yakılması bu olsa gerek. Kitap okunamaz hâle getirilip, kararmış bir suret olarak raflara bırakılıyor. Diğerlerini uyarmak amacıyla belki de.

Ellerim isten kapkara olmuş. Temizleyebilmek için ellerimi çırpıyorum ve yere birkaç parça daha MOFFAT düşüyor. Belki bu adam bizim yazarın dedesi ya da kuzenidir. Dünyada bir tane MOFFAT yok ki.

Eğilip yerdeki sayfaları toparlamaya çalışırken, lambam ince, yüksek bir kitabı aydınlatıyor, sırtında altın harflerle şöyle yazıyor:

PENVMBRA

Sonunda! Bir türlü cesaret edip kitabı elleyemiyorum. Kitap tam önümde duruyor ama birden bu bana özel hayata müdahale gibi geliyor. Sanki Penumbra'nın banka cüzdanlarını ya da iç çamaşırlarını karıştırıyormuşum gibi... İçinde ne var acaba? Ne anlatıyor?

Tepesinden tutup kitabı yavaşça raftan çekiyorum. Bu çok güzel bir kitap. Yanındakilerden daha yüksek ve ince, kapağı da çok sağlam. Elimin altında yumuşacık bir bulut var sanki. Boyutu bende esrarengiz bir günceden daha çok, büyük bir masal kitabı izlenimi bırakıyor. Kapağı tıpkı Penumbra'nın gözleri gibi açık mavi ve lambanın cılız ışığında bile renk değiştirerek parlıyor.

MOFFAT'tan geriye kalanlar ayağımın dibinde kara bir leke gibi. Ne pahasına olursa olsun Penumbra'nın kitabının başına bunun gelmesine izin vermeyeceğim. PENVMBRA'yı tarayıp, yedek bir kopya alacağım.

Bir zamanlar patronum olan yaşlı adamın Codex Vitae'sini GrumbleGear'ın durduğu masaya taşıyorum. Niye bu kadar gerildim bilmiyorum. İlk sayfayı açıyorum. Tabii ki diğerleri gibi

karışık karakterlerden oluşuyor. Penumbra'nın Codex Vitae'si de tıpkı diğer kitaplar gibi; okunması imkânsız.

Kitap incecik, MANVTIVS'un ancak bir bölümü kadar. Bu yüzden çok zamanımı almaz diye düşünüyorum. Yine de kendimi, bir şeyler yakalama umuduyla sayfaları yavaş çevirirken buluyorum. Gözlerimi rahat bırakıp, odaklanmadan bakıyorum; harfler gölgeli benekler hâline dönüşüyor. Bu kargaşanın içinde bir şey görmek için çabalıyorum. Bir mucize olmasını bekliyorum. Hiçbir şey olmuyor. Yaşlı dostumun kitabını bu kadar çok okumak istiyorsam, sanırım tarikata katılmam gerekiyor. Kırılmamış Kitap Sırtı'nın gizli kütüphanesinde bedavaya hikâye yok!

Olması gerektiğinden daha uzun sürdü ama sonunda PENVMBRA'nın sayfaları sabit diske güvenle kaydedildi. MARNVTIVS'u tamamladığımda hissettiğimden daha büyük bir başarı hissediyorum nedense. Bilgisayarımın kapağını kapatıp, kitabı bulduğum (ve MOFFAT'ın kalıntılarının olduğu) yere geri dönüyor ve parlak mavi Codex Vitae'yi yerine yerleştiriyorum.

Sırtına şöyle bir vurup, "İyi geceler, Bay Penumbra," diyorum.

Birden tüm ışıklar yanıyor.

Gözlerim aydınlığa alışamıyor, hiçbir şey göremiyorum, yakalandım! Gözlerimi kırpıştırıyorum, panik içindeyim. Ne olmuş olabilir? Fark etmeden buralarda bir alarmı mı çalıştırdım? Hırsızlar için kurulmuş bir tuzağa mı yakalandım yoksa?

Cebimden telefonumu çıkarıp deli gibi ekranına vuruyorum. Saat neredeyse sabahın sekizi. Nasıl yaptım bunu? Raflardaki kitapları incelemem bu kadar uzun mu sürdü? PENVMBRA'yı taramam sabahı mı buldu? Hiç farkında değilim.

Şimdi de bir ses duyuyorum.

Çocukken her şeyden korkan bir hamsterım vardı. Kafesin bir köşesine siner, korkuyla titrerdi. O yaşlarda böyle bir hayvana sahip olmak hiç de zevkli değildi. On sekiz ay boyunca korkak hamsterıma sinirlenip durmuştum.

Şimdi, hayatımda ilk defa, Fluff McFly'ı çok iyi anlıyorum. Kalbim hamster hızıyla atıyor ve bir çıkış yolu bulabilmek için gözlerimi pörtletmiş odaya bakıyorum. Parlak ışıklar, hapishane avlusundaki projektörler gibi geliyor bana. Ellerimin karasının, ayaklarımın dibindeki yanmış kâğıtların, masanın üzerindeki bilgisayarın ve iskeleti andıran tarayıcının ne anlama geleceğinin fazlasıyla farkındayım.

Birden odanın diğer ucunda kapının karaltısını görüyorum.

Masaya koşup, bilgisayar ve tarayıcıyı aceleyle alıyorum. Tarayıcının mukavvaları kolumun altında eziliyor. Hızla kapıya doğru ilerliyorum. Nereye açıldığı hakkında bir fikrim yok. Konserve fasulyelere mi acaba? Sesler çoğalıyor.

Elim kapının kolunda. Nefesimi tutuyorum. Lütfen, lütfen kilitli olmasın! Kolu indiriyorum. Zavallı hamsterım Fluff McFly özgürlüğe açılan bir kapının mutluluğunu hiç yaşayamadı. Ben ise açılan kapıdan süzülerek geçiyor, sonra da onu yavaşça kapatıyorum.

Burası da zifiri karanlık. Sırtımı kapıya dayayıp, kollarımdaki garip yükü sallayarak, öylece kalakalıyorum. Daha sakin nefes almak ve hamster kalbimin atışını yavaşlatmak için uğraşıyorum.

Kapının arkasından hareket eden insan ve konuşma sesleri geliyor. Kapı, kayadan yapılma kasasına tam olarak oturmamış. Umumi tuvaletlerin altı açık kapıları gibi. Neyse ki bu bana eşyaları bir kenara koyup, bir buçuk santimlik boşluktan dışarıyı gözleme fırsatı veriyor.

Siyah cübbeliler Okuma Odası'na akın ediyor. Şu anda odada bir düzine kadar cübbeli var, diğerleri de yavaş yavaş merdivenlerden iniyor. Niye bu kadar kalabalıklar? Deckle takvime bakmayı mı unuttu? Bize ihanet mi etti? Bugün siyah cübbelilerin yıllık genel kurulu mu var?

Dik oturup, acil durumlarda her insanın yapması gereken şeyi

yapmaya karar veriyorum; mesaj yollamak. Ama ne mümkün... Telefonum, parmak uçlarımda yükselip tavana kaldırdığımda dahi SERVİS BULUNAMADI sinyali veriyor.

Saklanmam gerek. Bir köşeye sinip, top gibi kıvrılarak kaçmak için geceyi bekleyeceğim. Gerçi açlık, susuzluk gibi meseleler var, tuvalet ihtiyacı da cabası. Neyse, kafamı toparlayıp problemleri tek tek ele alayım. Gözlerim yavaş yavaş karanlığa alışıyor. Kafa fenerini şöyle bir gezdirip etrafımda neler olduğunu anlamaya çalışıyorum. Birbirine bağlı ya da üst üste konmuş bir sürü karanlık cismin olduğu, alçak tavanlı küçük bir oda burası. Odanın loşluğunda her şey bilimkurgu filminden fırlamış gibi gözüküyor; tavana kadar çıkan metal çubuklar ve borular da var.

Tam yavaş yavaş odada ilerlemeye çalışırken kapıdan hafif bir klik sesi geliyor ve ben yeniden hamster moduna geçiyorum. Kendimi hızla ileri atıp, karanlık cisimlerden birinin arkasına gizleniyorum. Bir şey sırtıma batıyor ve sallanıyor. Elimi uzatıp durdurmaya çalışıyorum. Bu, buz gibi olmuş, pastan kayganlaşmış demir bir çubuk. Bu çubukla siyah cübbeliye vursam mı acaba? Neresine vuracağım peki? Suratına mı? Bir insanın suratına vurabileceğimi hiç sanmıyorum. Hem ben Düzenbazım, Savaşçı değilim ki!

Odaya ışık sızıyor ve kapıda bir adam beliriyor. Yuvarlak hatları var. Gelen, Edgar Deckle.

Ayaklarını sürüyerek odaya giriyor. Sonra su sesine benzer bir şey duyuyorum. Kova ve uzun saplı bir paspas taşıyor. Bir eliyle onları taşırken bir eliyle de duvarda bir şey arıyor. Bir cızırtı sesinden sonra oda kavuniçi bir ışıkla aydınlanıyor. Yüzümü buruşturup, gözlerimi kısıyorum.

Deckle beni köşede, elimde Gotik bir beysbol sopası gibi tuttuğum demir sopayla büzüşmüş görünce nefesini tutuyor. Gözleri fal taşı gibi açılmış, "Çoktan gitmiş olman gerekirdi," diye tıslıyor.

MOFFAT ve PENVMBRA ile oyalandığımı söylememeye karar verip, "İçerisi çok karanlıktı, sabah olduğunu anlamadım," diyorum.

Deckle kovasını ve paspasını bir kenara bırakıyor. Derin bir iç çekip cübbesinin koluyla alnını siliyor. Ben de bu arada demir çubuğu indiriyorum. Büyük bir ocağın yanına sinmiş olduğumu fark ediyorum. Elimdeki demir çubuk da ocak maşası.

Etrafımı inceliyorum. Bilimkurguyla uzaktan yakından alâkası yok. Her yer matbaa makineleriyle dolu. Farklı dönemlerden örnekler var burada: üzeri büyük düğmeler ve kollarla dolu eski bir Monotype, uzun bir raya yerleştirilmiş, geniş, ağır bir silindir ve Gutenberg'den kalma, tepesinde devasa bir burgu olan damarlı ahşaptan yapılmış bir kalıp.

Kutular ve dolaplar da var. Eski püskü ve geniş masanın üstüne kalın kitap kahpları, telden yapılmış uzun bobinler yayılmış. Masanın altında büyük halkalar hâlinde yığılmış zincirler duruyor. Yanımdaki ocağın geniş, gülümsüyor gibi görünen bir ızgarası ve odanın tavanına uzanan tombul bir borusu var.

Manhattan sokaklarının altında, dünyanın en tuhaf matbaasını keşfetmiş bulunuyorum.

"Tarayabildin mi peki?" diye fısıldıyor Deckle.

Ona iskambil kutusunun içindeki sabit diski gösteriyorum.

"Başardın, ha?" diyor yavaşça. Şaşkınlığı kısa sürüyor; Edgar Deckle kendini hızla toparlayıp, "Peki. Tamam. Sanırım bu işi çözebiliriz. Ama önce bunları dışarı götürmeliyim," diyor. Masadan birbirinin tıpatıp aynı üç kitap alıyor ve "Birazdan döneceğim. Sakın sesini çıkarma," diye beni uyarıyor.

Kitapları göğsünde dengeledikten sonra ışığı açık bırakıp geldiği yere geri dönüyor.

Deckle'ı beklerken matbaayı inceliyorum. Yer döşemesi çok güzel. Mozaikten, her biri ayrı bir karoya kazınmış harfler uzanıyor ayaklarımın altında.

Bir kenarda diğerlerinden daha büyükçe metal bir kutu duruyor. Üzerindeyse malum sembol: kitap şeklinde açılmış iki el. Neden bütün kuruluşlar kendilerini her şeyin üzerine damgalarını vurmak zorunda hisseder ki? Aynı, her ağacın dibine işeyen köpekler gibi... Google da böyle yapıyor. New Bagel da aynı şeyi yapmıştı.

İki elimi kullanıp ıkına sıkına kutunun kapağını kaldırıyorum. Kutu kimi uzun, kimi geniş, kimi de kare bölümlerden oluşuyor. Hepsinin içinde alçak, metal kalıplar var. Bunlar sözcükleri, paragrafları, sayfaları, kitapları yazmak için kullanılan üç boyutlu küt harfler. Bir anda kafama dank ediyor.

Bu, Gerritszoon.

Kapı açılıyor, dönüp bakıyorum. Deckle elleri cübbesinin altında, orada öylece dikiliyor. Bir anlığına aptalı oynadığı, bize ihanet ettiği ve beni öldürmek için geri geldiği hissine kapılıyorum. Corvina'dan gelen emri gerçekleştirecek. Belki de kafamı Gutenberg makinesinde dümdüz edecek. Katillik değil de kâtiplikte kararlıysa, işini gayet iyi yapıyor demektir; babacan, açık kalpli ve işbirliğine hazır bir ifâdesi var.

Deckle, Gerritszoon kutusunu başıyla işaret ederek "En değerli mirasımız. Mükemmel, değil mi?" diye soruyor.

Sanki ikimiz yer yüzeyinin altındaki bu odada öylesine takılıyormuşuz gibi fütursuzca yürüyüp kutunun yanına geliyor ve pembe parmaklarını kalıpların üzerinde dolaştırıyor. Küçük bir e harfi alıp, yüzüne yaklaştırıyor. "Alfabenin en çok kullanılan harfi," diyor, kalıbı elinde evirip çevirerek. Sonra kaşlarını çatıyor. "İyice eskimiş."

Metro, yan koridordan geçiyor ve tüm odayı sarsıyor. Gerritszoon harfler titreyip, kayıyorlar; a harfi küçük çığlıklar atıyor.

"Elinizde çok fazla harf kalmamış," diyorum.

"Yaşlanıyorlar," diyor Deckle, e harfini yerine koyarken. "Harfler kırıldığında yenilerini yapamıyoruz. Orijinalleri elimizde

değil, kaybettik. Tarikatımızın en büyük trajedilerinden biridir bu." Bana dönüyor. "Bazı üyeler yazı tipini değiştirirsek Codex Vitae'nin geçersiz olacağını düşünüyorlar. Bu nedenle sonsuza dek Gerritszoon'a mahkûmuz."

"Daha kötüsü de olabilir," diyorum. "En iyisi-"

Okuma odasından bir ses geliyor. Bir zil, uzun uzun yankı yaparak çalıyor. Deckle'ın gözleri şimşek şimşek çakıyor. "Geliyor. Gitmemiz lâzım." Nazikçe kutunun kapağını kapatıyor, elini kuşağının arkasına götürüp katlanmış, siyah bir kumaş parçası çıkarıyor. Bu bir cübbe.

"Bunu giy," diyor Deckle. "Dikkat çekme. Tek kelime etme."

CİLTLENME TÖRENİ

BİR DÜZİNE kadar siyah cübbeli, odanın diğer ucundaki ahşap kürsünün önünde toplanmış. Üyelerin tamamı bu kadar mı acaba? Aralarında konuşup fısıldaşarak masa ve sandalyeleri odanın arka kısmına taşıyorlar. Sanırım bir toplantı için yer açıyorlar.

"Hey, millet!" diye sesleniyor Deckle. Siyah cübbeliler kenara çekilip ona yol açıyor. "Hanginizin ayakkabıları çamurlu? Yerde hep çamurlu ayak izleri oluyor. Dün baştan aşağı tüm odayı silmek zorunda kaldım. Dikkat edin, lütfen."

Doğru söylüyor. Yer döşemeleri cam gibi, raflardaki kitapların solgun, pastel renklerini yansıtıyor. Çok güzel bir görüntü bu. Zil, mağarada yankı yaparak bir kez daha çalıyor. Kürsünün önünde toplanan siyah cübbeliler bir adamı izliyorlar, Corvina bu. Hemen uzun boylu, sarışın bir âlimin arkasına gizleniyorum. Bilgisayarım ve eciş bücüş olmuş GrumbleGear iskeleti çantamda. Omzuma astığım çantamsa yeni cübbemin altında kaldı. Dikkat çekmemek için başımı öne eğiyorum. Bu cübbelerin kapüşonları da olsa çok iyi olurdu bence.

İlk Okuyucu'nun önündeki kürsüde bir kitap yığını var ve Corvina güçlü parmaklarıyla kitaplara vurup duruyor. Bunlar

Deckle'ın birkaç dakika önce matbaa odasından getirdiği kitaplar.

"Kırılmamış Kitap Sırtı'nın kardeşleri," diye sesleniyor Corvina kalabalığa. "Günaydın. Festina lente."

"Festina lente," diye mırıldanıyor siyah cübbeliler.

"Bugün buraya sizi iki mesele hakkında konuşmak için topladım," diyor Corvina. "İlki bu," diyor, Corvina mavi ciltli kitaplardan birini herkesin görebilmesi için havaya kaldırarak. "Yıllar süren çalışmalar sonunda kardeşimiz Zaid Codex Vitae'sini teslim etmiş bulunuyor."

Corvina başıyla bir hareket yapıyor ve siyah cübbelilerden biri öne çıkarak yüzünü topluluğa dönüyor. Ellilerinde, yapılı bir adam. Boksöre benzer bir yüzü, biçimsiz bir burnu ve lekeli yanakları var. Belli ki Zaid bu. Ellerini arkasında birleştirmiş, dimdik duruyor. Yüzü kıpkırmızı olmuş ama vakur görünmek için çok çaba sarf ediyor.

"Deckle Zaid'in çalışmasını onayladı, ben de kitabını okudum," diyor Corvina. "Elimden geldiğince dikkatle inceledim." Corvina gerçekten karizmatik bir herif, sesinde reddedemeyeceğiniz bir güven tınısı var. Kısa bir boşluk oluyor, Okuma Odası bir anda sessizliğe bürünüyor. Herkes İlk Okuyucu'nun kararını bekliyor.

Sonunda Corvina kararını iki sözcükle bildiriyor. "Ustaca yazılmış."

Siyah cübbeliler bağrışarak Zaid'e sarılıyor, iki elini birden sıkıyorlar. Bana yakın duran üç üye, coşku içinde şarkı söylemeye başlıyor. Melodisi kutlamalarda söylenegelen bir şarkıyı andırıyor ama emin değilim çünkü sözler Latince. Dikkat çekmemek için ben de onlarla birlikte alkışlıyorum. Corvina kalabalığı susturmak için elini kaldırıyor. Bir anda herkes yerine dönüp, sakince beklemeye başlıyor. Zaid hâlâ ön tarafta, yüzü bize dönük duruyor. Bir eliyle gözlerini siliyor. Ağlamaya başlamış.

"Zaid bugün ciltleniyor," diyor Corvina. "Codex Vitae'si şifrelendi. Kitabı rafa yerleştirilecek ve anahtarı da Zaid'in

ölümüne kadar saklanacak. Manutius'un Gerritszoon'u seçtiği gibi Zaid de anahtarını emanet etmek için güvenilir bir kardeşimizi seçti." Corvina susuyor. "Eric'i seçti."

Yeniden tezahürat başlıyor. Eric'i gayet iyi tanıyorum. Kirli sakalının altına saklanmış soluk benziyle en ön sırada dikiliyor. Corvina'nın San Francisco'ya gelen sevimsiz ulağı Eric... Siyah cübbeliler onu da sırtına vurarak tebrik ediyorlar. Bulunduğum yerden gülümsediğini ve yanaklarının kızardığını görüyorum. Belki o kadar da kötü biri değildir bizim Eric. Zaid'in anahtarını saklamak büyük bir sorumluluk. Acaba anahtarın bir kopyasını yazmaya izin var mıdır?

"Eric aynı zamanda Darius'la birlikte Zaid'in ulağı görevini de üstlenecek," diyor Corvina. "Kardeşlerim, öne çıkın."

Eric öne doğru üç adım atıyor. Kat gibi parlak ciltli, kahverengi kıvırcık saçlarının üzerine dar bir bere geçirmiş olan adam daha çıkıyor. İkisi de cübbelerini çıkarıyorlar. Eric, barut rengi pantolonun üzerine bembeyaz bir gömlek giymiş. Darius'un üstünde ise kot pantolon ve süveter var.

Elinde iki geniş kahverengi kâğıt taşıyan Edgar Deckle da onlara katılıyor. Kürsüden bir kitap alıp, düzgün bir şekilde sarıyor ve paketi ulağa teslim ediyor. Önce Eric'e, sonra Darius'a...

"Üç kopya," diyor Corvina. "Biri kütüphanemiz için." Mavi ciltli kitabı bir kez daha havaya kaldırıyor. "Diğer ikisi de güvenlik için. Buenos Aires ve Roma'ya gidecekler. Zaid'i size emanet ediyoruz kardeşlerim. Bu Codex Vitae'yi alın ve onlar raflardaki yerini bulana kadar uyumayın."

Eric'in bizim dükkâna neden geldiğini şimdi daha iyi anlıyorum. Yeni bir Codex Vitae'yi güvenli bir yere ulaştırmak için. Bir de hıyarlık yapmak için, tabii.

"Kendinden önceki tüm Ciltlilerin yaptığı gibi Zaid de yükümüzü ağırlaştırıyor," diyor Corvina, usulca. "Her geçen yıl, yeni bir kitapla sorumluluklarımız artıyor." Tüm siyah cübbelileri

etkilediğinden emin olmak için bakışlarını salonda dolaştırıyor. Nefesimi tutup boynumu eğerek uzun boylu, sarışın âlimin arkasına gizleniyorum.

"Asla durmamalıyız. Zaid ve ondan öncekiler sonsuza dek yaşayabilsin diye Kurucunun gizemini çözmeliyiz."

Kalabalıktan derin fısıltılar geliyor. En önde duran Zaid kendini toparlamış, artık ağlamıyor. Surat ifâdesi gururlu ve ciddi.

Corvina bir dakika kadar sustuktan sonra, "Konuşmamız gereken bir konu daha var," diyor.

Eliyle Zaid'e işaret ediyor ve Zaid kalabalık arasındaki yerine geri dönüyor. Eric ve Darius da merdivenlere doğru yürüyorlar. Bir an için onları takip etmeyi düşünüyor, ama sonra hemen vazgeçiyorum. Şu an tek amacım bu kalabalığın arasına karışıp, derin garipliğinin içinde gizlenmek.

"Çok yakın bir zamanda Penumbra ile görüştüm," diyor Corvina. "Penumbra'nın bu tarikatta bir sürü dostu var, ben de onlardan biriyim. Bu nedenle de aramızda geçen konuşmayı sizlere aktarmayı bir görev bilirim."

Hemen her yerden fısıltı sesleri geliyor.

"Penumbra önemli bir kuralı ihlâl etti. Hem de aklınıza gelebilecek en önemli kurallardan birini. Onun ihmali yüzünden bir cildimiz çalındı."

Bu sefer kalabalıktan homurtu sesleri yükseliyor.

"Kırılmamış Kitap Sırtı ile ilgili detayları ve San Francisco'daki çalışmaları içeren bir kayıt defteri çalındı, şifreleri çözüldü ve herkesin okuyabileceği bir hâle getirildi."

Gözlerim yanıyor ve siyah cübbenin altında, sırtımdan terler akıyor. İskambil kutusundaki sabit disk cebimde koca bir yumru oluşturmuş. Olabildiğince rahat ve konuyla alâkasız görünmeye çalışıyorum. Bu da, başımı eğip aptal aptal ayakkabılarımı seyretmek demek oluyor.

"Bu çok ciddi bir hataydı ve inanın bana, Penumbra'nın ilk hatası da değildi."

Siyah cübbelilerin homurtuları artıyor. Corvina'nın hayal kırıklığı ve kibri onlara da bulaşıyor, hızla yayılıyor. Sanki uzun, karanlık cübbeler bir araya gelerek, karanlık gölgeden bir güç, bir enerji oluşturuyor. Bu bir kargalar katliamı. Merdivenlere kolay ulaşmanın yollarını arıyorum. Her an koşup, kaçabilirim.

"Şunu aklınıza iyice sokun," diyor Corvina, sesini yükselterek. "Penumbra Ciltlilerden biri. Codex Vitae'si Zaid'inkinin de birazdan yerleştirileceği bu raflarda. Ancak bu kitabın geleceği meçhul." Corvina'nın net ve kendinden emin sesi odanın duvarlarında yankılanıyor. "Kardeşlerim, açık konuşacağım. Bir yük bu denli ağır ve ciddi olduğunda, artık dostluk söz konusu olamaz. Penumbra tek bir hata daha yaparsa kitabı yakılacak."

Bunun duyan siyah cübbeliler derin derin iç çekerek kendi aralarında fısıldaşmaya başlıyor. Etrafıma baktığımda şaşırmış ve dehşete kapılmış yüzler görüyorum. İlk Okuyucu biraz fazla ileri gitti galiba.

"Ciltsiz ya da Ciltli olabilirsiniz ama bu işi hakkınızmış gibi görmeyin. Disiplinli olmalıyız. Kararlı olmalıyız. Kafamızı karıştırmalarına müsaade etmemeliyiz!" Corvina derin bir nefes alıyor. İnsanı afallatan ikna kabiliyeti ve samimiyetiyle pekâlâ başkanlığa aday olabilir diye düşünüyorum. "Asıl olan, metnin kendisidir kardeşlerim. Bunu unutmayın. İhtiyacımız olan her şey metnin içinde zaten." Pürüzsüz alnına parmağıyla dokunarak, "Kafamızın içindekileri metinle birleştirebildiğimiz müddetçe başka hiçbir şeye ihtiyacımız yok bizim," diyor Corvina.

Bu konuşmanın hemen sonrasında kargalar dağılıyor. Zaid'in etrafında toplanıp onu tebrik ediyor, sorular soruyorlar. Zaid'in al al olmuş pütürlü yanakları ve gözleri hâlâ nemli.

Kırılmamış Kitap Sırtı üyeleri yavaş yavaş günlük işlerine dönüyor. Siyah cübbeliler kitaplara eğilip, zincirlerini çekiştirirken, kürsünün yanında duran Corvina orta yaşlı bir kadınla konuşuyor. Kadın elini kolunu sallayarak bir şeyler anlatıyor, Corvina da

kafasını sallayarak onu dinliyor. Deckle tam arkalarında duruyor. Göz göze geliyoruz. Çenesini kaldırarak bana gayet net bir mesaj veriyor: Git!

Kafamı önüme eğip, rafların yanından odayı boydan boya geçiyorum. Merdivenlere ulaşmama çok az kala zincirlerden birine takılıp dizlerimin üstüne düşüyorum. Ellerim betona çarpıyor, siyah cübbelilerden birinin gözü bende. Sakalı çenesinin ucundan mermi gibi fırlamış, uzun boylu bir adam.

Yavaşça, "Festina lente," diyorum.

Hemen başımı öne eğip merdivenlere doğru yalpalayarak yürüyorum. Merdivenleri ikişer ikişer çıkıp nihayet Dünya gezegeninin yüzeyine çıkıyorum. Özgürüm!

Neel, Penumbra ve Kat'i The Northbridge'in lobisinde buluyorum. Gri kanepelere oturmuş, önlerinde kahveleri ve kahvaltıları, beni bekliyorlar. Dostlarımın bu hâli, o korkunç mağaradan sonra temizliğin ve modernliğin vahası gibi geliyor bana. Penumbra'nın kaşları çatık, kaygılı görünüyor.

"Evlat!" diyor, ayağa kalkarak. Beni baştan aşağı süzüp bir kaşını kaldırıyor. Ancak o zaman siyah cübbenin hâlâ üstümde olduğunu fark ediyorum. Çantamı yere bırakıp cübbeyi üzerimden çıkarıyorum. Yumuşak cübbe lobinin loş ışıkları altında parlıyor.

"Bizi kaygılandırdın evlat," diyor Penumbra. "Niye bu kadar uzun sürdü?"

Olan biteni anlatıyorum. Grumble'ın tarayıcısının gayet iyi çalıştığını söyleyip makineden geriye kalanları masanın üzerine fırlatıyorum. Zaid'in törenini anlatıyorum.

"Ciltlenme töreni, ha?" diyor Penumbra. "Çok sık yapılan bir şey değil bu. Büyük şansızlık olmuş bugünü bulması." Sonra çenesini eğiyor. "Ya da belki senin için bir şans olmuş. Zira Kırılmamış Kitap Sırtı'nın üyelerinden gösterdiği sabrı çok daha iyi anlamış olmalısın."

Garsonlardan birini çağırıyor, kahvaltıyla birlikte bir kadeh

Ölümün Mavi Ekranı sipariş veriyorum. Biliyorum, sabahın körü ama kesinlikle bir içkiye ihtiyacım var.

Sonra onlara Corvina'nın Penumbra hakkında söylediklerini anlatıyorum.

Eski patronum kemikli elini kaldırarak, "Corvina'nın söylediklerinin hiçbir ehemmiyeti yok. Önemli olan o sayfalarda yazanlar. Planımızın işlediğine inanamıyorum. Aldus Manutius'un Codex Vitae'sini elde ettiğimize inanmıyorum!"

Kat sırıtarak başını sallıyor. "Başlayalım o zaman," diyor. "Kitabı optik karakter tanımadan geçirip her şeyin yolunda olduğundan emin olalım."

MacBook'unu çıkarıp çalıştırıyor. Sabit diski bilgisayara takıp içindekileri masa üstüne kopyalıyorum. Daha doğrusu MANVTIVS'u kopyalayıp, PENVMBRA'yı kendime saklıyorum. Kitabını taradığımı Penumbra dâhil hiç kimseye söylemeye niyetim yok. O iş biraz bekleyebilir. Şansımız yaver giderse buna hiç gerek kalmayabilir belki. Manutius'un Codex Vitae'si sadece bir proje. Oysa Penumbra'nınki, bizim sigorta poliçemiz.

Kahvaltımı yaparken bir yandan da ekrandaki ilerleme çubuğunu izliyorum. Bir *blink* sesiyle kopyalama sonlanıyor ve Kat'in parmakları klavye üzerinde uçarcasına hareket ediyor. "Tamam," diyor, Kat. "Şifreyi kırabilmek için Silikon Vadisi'nden biraz yardım almamız gerekecek. Bu arada Hadoop'u çalıştırıp sayfaların düzgün metinler hâline getirilmesini sağlayabiliriz. Hazır mısınız?"

Gülümsüyorum. Bu gerçekten heyecan verici bir şey. Kat'in yüzü parlıyor, dijital imparatoriçe modunda yine. Ölümün Mavi Ekranı beni biraz çarptı galiba. Kadehimi kaldırıp, "Aldus Manutius çok yaşa!" diye bağırıyorum.

Kat bir tuşa basıyor ve program çalışmaya başlıyor. Sayfaların resimleri, kopyalanabilecek ve sonra da deşifre edilebilecek sembol serilerine dönüştürülmek üzere uzak diyarlara uçuyor. Onları artık hiçbir zincir tutamaz.

Kat'in bilgisayarı işini yaparken ben Penumbra'ya MOFFAT isimli yanmış kitabı soruyorum. Neel de bizi dinliyor.

"Bu Moffat, bizim Moffat mı?" diye soruyorum.

"Evet. Tabii," diyor Penumbra. "Clark Moffat. Burada, New York'ta tamamladı eserini. Ama ondan çok önce bizim müşterimizdi evlat."

Penumbra sırıtıp göz kırpıyor. Bunun beni etkileyeceğini düşünüyor. Haklı da, her ne kadar ben bebekken de olsa, ünlü bir yazarın bizim dükkânın müşterisi olması beni etkiliyor.

"Eline aldığın şey bir Codex Vitae değildi," diyor Penumbra. "Daha doğrusu uzun zamandır değil."

Orası belli. Elime aldığım şey külden bir kitaptı. "Ona ne oldu?"

"Moffat kitabı yayımladı."

Bir dakika. Kafam karıştı. Moffat hayatı boyunca tek bir kitap yazdı. O da Ejder Şarkısı Günceleri.

"Evet," diye onaylıyor Penumbra. "Codex Vitae'si serinin üçüncü ve son cildiydi. Tarikata katılmadan önce başlamıştı. Eseri tamamlamak ve tarikatın raflarına teslim etmek muazzam bir inanç gerektiriyordu. Eserini İlk Okuyucu'ya sundu. Corvina'dan önceki Okuyucu Nivean'dı. Kitap kabul edildi."

"Ama Moffat kitabı geri aldı, öyle mi?"

"Evet. Gereken fedakârlığı yapamadı. Son cildini yayımlamadan edemedi."

Bu demek oluyor ki Moffat; Neel, ben ve sayısız birçok inek altıncı sınıf öğrencisi Ejder Şarkısı Günceleri'nin son cildini okuyup, kafayı yesin diye Kırılmamış Kitap Sırtı'ndan ayrıldı.

"Dostum," diyor Neel, "Şimdi taşlar yerine oturuyor."

Neel haklı. Üçüncü cilt ortaokul çocuklarına kafayı yediriyor çünkü ilk iki ciltten çok farklı, resmen falsolu vuruyor. Yazarın tarzı değişiyor, karakterler değişiyor, konu raydan çıkarak anlaşılmayan bir mantık çerçevesinde devam ediyor. İnsanlar bunun sebebinin

Moffat'ın halüsinasyona neden olan ilaçlar alması olduğunu iddia ederler hep. Meğer asıl sebep ilaçlardan da garipmiş.

Penumbra kaşlarını çatıyor. "Moffat'ın korkunç bir hata yaptığı kanaatindeyim."

Hata ya da değil, ama bu kesinlikle insanın hayatını değiştiren bir karar! Ejder Şarkısı Günceleri tamamlanmasa, ben Neel'la arkadaş olmayacaktım. Kendisi şu an karşımda oturmayacaktı. Belki ben de burada olmayacaktım. Belki de üniversiteden tuhaf arkadaşlarımla birlikte Costa Rica'da sörf yapıyor olacaktım. Kim bilir, belki gri-yeşil bir ofiste dirsek çürütüyor olacaktım.

Bu hata için sana çok teşekkür ediyorum Clark Moffat. Hayatımı değiştirdin.

EJDER ŞARKISI GÜNCELERİ
CİLT II

SAN FRANCISCO'YA, eve döndüğümde Mat'le Ashley'i mutfakta buluyorum. Üzerlerine oturan parlak renkli sportif giysilere bürünmüş, ayaküstü karışık salata atıştırıyorlar. Mat'in belinde bir dağcı kancası asılı.

"Jannon!" diye bağırıyor. "Hiç duvara tırmandın mı?"

Tırmanmadığımı itiraf ediyorum. Bir hırsız olarak sportif aktivitelerde tercihim güce dayalı olanlar değil, çevikliğe ve beceriye dayananlar.

"Ben de öyle düşünüyordum," diyor Mat. "Ama aslında bu iş için gereken güç değil, strateji." Ashley sevgilisine gurur dolu bir bakış atıyor. Mat çatalındaki yeşillikleri sallayarak devam ediyor. "Tırmanırken her rotayı bilmek, plan yapmak, denemek ve kendini ona göre ayarlamak zorundasın."

"New York nasıldı?" diye soruyor Ashley, kibarca.

Ne cevap vereceğimi bilemiyorum. Şöyle bir şey nasıl olur acaba? Gizli kütüphanenin bıyıklı efendisi, şifreli kadim kitaplarından birini kopyaladığımı ve Google'a verdiğimi öğrenince çılgına dönecek ama olsun en azından güzel bir otelde kaldım.

Onun yerine, "New York gayet iyiydi,"diyorum.

"New York'ta müthiş tırmanma salonları var. Buradakilerle karşılaştırılamaz bile," diyor Ashley.

"Doğru. Buradaki Frisco Rock City'nin dekorasyonuna bir bak... Görünce, insanın vazgeçesi geliyor," diyor Mat.

"O mor duvara ne demeli? Sanırım indirimde hangi boya kaldıysa onu aldılar."

"Ya tırmanma duvarı?" diye bağırıyor Mat, gittikçe heyecanlanarak. "Nasıl bir branda o öyle? Çadır bezine benziyor. Ellerine geçirdikleri kumaşı üç kat döşemişler resmen. ILM'de bir arkadaşım..."

Onları mutlu mutlu detay sohbeti yaparken baş başa bırakıp, odama gidiyorum.

Bu noktada en akılıcası uyumak tabii ama ben uçakta biraz kestirmiştim. Şimdi de içim içime sığmıyor, sanki beynimde bir uçak pistte dolanıp duruyor, bir türlü havaalanına yanaşmak istemiyor.

Yakılmamış ve bozulmamış Clark Moffat'ımı alçak kitap raflarımda buluyorum. Bu aralar seriyi yavaş yavaş, sindire sindire yeniden okuyorum ve Cilt II'nin sonuna gelmek üzereyim. Yatağıma uzanıp kitabı başka bir gözle okumaya çalışıyorum. Demek istediğim, bu kitabın yazarı benimle aynı sokaklarda yürüdü, aynı gölgeli raflarda kitap aradı. Kırılmamış Kitap Sırtı'na katıldı, sonra ayrıldı. Peki, tüm bu yolculukta ne öğrendi?

Kaldığım sayfayı buluyorum.

Kitabın kahramanları olan bilge cüce ve devrik prens ölümcül bir bataklıktan geçerek İlk Büyücü'nün kalesine ulaşıyorlar. Bundan sonra ne olacağını biliyorum çünkü kitabı daha önce üç kere okudum. İlk Büyücü kahramanlarımıza ihanet edecek ve onları Kraliçe Wyrm'e teslim edecek.

Her okuduğumda bunu bekliyorum, böyle olması gerektiğini de biliyorum (Kraliçe Wyrm'in kulesine girip, onu yenmenin başka bir yolu yok çünkü) yine de her seferinde bu bölümü okurken

yüreğim parçalanıyor. Ne diye başka türlü gelişmiyor olaylar? Niye İlk Büyücü onlara bir fincan sıcak kahve ikram edip, bir müddet kalmaları için kalesinde bir yer göstermiyor sanki?

New York'ta edindiğim tüm yeni bilgilere rağmen hikâyede değişen bir şey yok. Moffat'ın yazımı aynı; istikrarlı ve net. Biraz heyecan katmak amacıyla kullanılmış bir iki abartılı cümle var, o kadar. Karakterler çok hoş tipler. Fernwen, bilge cüce tam bir zekâ küpü, macera boyunca da tüm hünerlerini gösteriyor. Melez Telemach ise herkesin olmak istediği bir kahraman. Her zaman bir planı, bir çözümü ve yardıma çağıracağı dostları var. Uzun zaman önce yaptığı iyilikler sayesinde edindiği sadık dostlar bunlar; kimi korsan, kimi büyücü. Telemach'ın Pinake Ormanı'ndaki ölü elfleri uyandırmak için Griffo'nun Altın Borusu'nu çaldığı bölüme gelmek üzereyim...

Griffo'nun Altın Borusu.

Ha.

Griffo. Griffo Gerritszoon'daki gibi yani.

Bilgisayarımı açıp not almaya başlıyorum. Kitaptaki sayfa şöyle devam ediyor:

"Griffo'nun Altın Borusu çok güzel süslenmiş," dedi Zenodotus, Telemach'ın hazinesi üzerinde parmağını dolaştırarak. "Büyülü bir güzelliği var, ama hepsi bu. Anladın mı? Görebildiğim kadarıyla bu boru büyülü değil."

Bunu duyan Fernwen'in gözleri fal taşı gibi açıldı. Bu trompeti geri kazanmak için ölümcül bataklığı, tüm zorluklara rağmen kahramanca geçmeyi başarmışlardı. Oysa şimdi, İlk Büyücü ona trompetin hiçbir gerçek gücü olmadığını söylüyordu.

"Bu dünyadaki tek güç büyü değildir," dedi yaşlı büyücü nazikçe trompeti sahibine iade ederek. "Griffo o kadar mükemmel bir alet yaptı ki, çalındığı zaman ölüleri bile uyandırıyor. Ancak bu aleti elleriyle yaptı, büyü ya da ejderha şarkılarıyla değil. Keşke ben de aynısını yapabilsem."

Buradaki mesajı anlamıyorum ama sanırım bir anlamı var.

Buradan sonra olanları gayet iyi biliyorum. Fernwen ve Telemach kalenin muhteşem odalarından birinde uyuklarken İlk Büyücü trompeti çalar. Sonra, Kraliçe Wyrm'in Pinake ormanlarında saklanan haydutlarına işaret vermek için kırmızı bir fener yakıp gökyüzüne bırakır. Eşkiyalar ormandaki eski elf mezarlarını kazıp, kemiklerini çıkararak toz yapmakla meşguldürler ama işareti görür görmez ne anlama geldiğini anlarlar. Derhal kaleyi basarlar. Melez Telemach uyandığında etrafına doluşmuş karanlık gölgeler görür. Adamlar uluyarak Telemach'a saldırırlar.

İkinci kitap burada biter.

"İnanılmazdı," diyor Kat. Gurme Grotto'da bir yandan glütensiz waffle yiyip, bir yandan da bana yeni Ürün Yönetimi'nin açılış toplantısını anlatıyor. Üzerinde krem rengi, açık yakalı bir bluz var, yakasının altından da meşhur kırmızı tişörtü bana göz kırpıyor.

"Kesinlikle inanılmazdı," diye devam ediyor. "Gördüğüm en iyi toplantıydı. Çok başarılı... yapılandırılmıştı. Her şeyi çok rahat takip edebiliyorsun. Herkes bilgisayarıyla gelmişti."

"Birbirinizin yüzüne baktınız mı bari?"

"Yoo. Asıl önemli olan şey ekranda çünkü. Kendini sürekli yenileyen bir gündem var. Sohbet kanalı var. Söylenen şeyin doğruluğunu kontrol edebilme mekanizması var. Mesela ayağa kalkıp bir şey söylediğinde, ekranda seni destekleyen ya da karşı çıkan insanların yorumlarını görebiliyorsun."

Bu bana bir mühendis cenneti gibi geliyor.

"Toplantı çok uzun sürdü, tam altı saat. Gerçi nasıl geçtiğini hiç anlamıyorsun çünkü durmadan düşünüyorsun. Resmen helak oluyor insan. Anlaman ve alman gereken çok bilgi var ve hepsi inanılmaz bir hızla ekrana geliyor. Ayrıca çok hızlı karar vermek zorundasın. Bir şey oylanacaksa eğer, anında yapılıyor. Ya oyunu o an kullanacaksın ya da bir başkasına yetki vereceksin."

Şimdi kulağa daha çok bir reality show gibi geliyor. Bu arada, waffle berbat.

"Alex diye bir mühendis var. Adam en büyüklerden biri. Google haritalarının çoğunu o yapmış. Sanırım benden hoşlanıyor. Oylamaların birinde bana yetki verdi. Bu çok saçma değil mi, ben daha çok yeniyim..."

Ben de Alex'in suratı üzerinde kullansın diye yumruğuma yetki vermek istiyorum şu an.

"Tonlarca tasarımcı var, normalin çok üstünde. Birileri seçim sırasında algoritmayla biraz oynadıklarını söyledi. Sanırım ben de bu sayede seçilebildim çünkü hem tasarımcı hem de programcıyım. Çok uygun bir bileşim, öyle değil mi?" Nihayet nefes alıyor. "Bir sunum yaptım. İlk PM'de pek görülen bir şey değil sanırım ama Raj'a sormuştum. O da problem olmayacağını söylemişti. Hatta iyi bir fikir olabilir, iyi bir izlenim bırakırsın, demişti. Her neyse..." Bir nefes daha. "Onlara Manutius'tan söz ettim."

Bunu yapmış!

"Bu inanılmaz eski, tarihi hazinenin, eski bilginin yani EB..."

Cidden yapmış.

"Sonra onlara kâr gütmeyen bu derneğin şifreyi nasıl çözmeye..."

"Dernek mi?"

"Gizli tarikattan daha iyi geliyor kulağa. Her neyse, şifreyi çözmeye çalıştıklarını söyledim. Tabii millet üstüne atladı çünkü Google'da herkes şifrelere bayılır."

Kitaplar: Sıkıcı. Şifreler: Muhteşem. İnterneti yöneten insanlar bunlar.

"Sonra onlara bunun üzerinde çalışsak iyi olmaz mı, dedim. Yeni bir şeyin başlamasına önayak olabilir. Halka açık şifre çözme programı gibi mesela."

Bu kız kesinlikle dinleyicilerini tanıyor.

"Herkes harika bir fikir olduğunu söyledi ve oyladık."

Bu harika. Oraya buraya gizli gizli sızmak yok artık. Kat sayesinde Google'dan resmi destek almış bulunuyoruz. Bu gerçeküstü bir şey. Şifreleri ne zaman çözmeye başlayacağımızı soruyorum.

"O işi benim organize etmem gerekiyor." Yapılacak işleri sayarken eliyle her birini işaretler gibi yapıyor. "Önce birkaç gönüllü bulacağım. Sonra sistemin doğru kurulduğundan ve metnin düzgün olduğundan emin olmak lâzım. Jad o aşamada yardım eder. Bay Penumbra ile de görüşmemiz gerekecek. Belki onu Google'a davet ederiz. Her neyse... Sanırım iki hafta içinde hazır olurum," diyor.

Gizli bir âlimler tarikatı bu iş için tam beş yüz yıl harcadı. Biz ise sadece bir cuma sabahını ayırıyoruz.

En Üst Düzey Eski Bilgi (EB)

PENUMBRA'YI BANKADAKİ para suyunu çekene kadar dükkânı açık tutmaya ikna ettik. Ben de işime geri döndüm, hem de yeni bir misyonla... İlk iş olarak ülkedeki kitap dağıtımcılarının olduğu bir katalog ısmarladım. İlkinden daha büyük bir Google reklâm kampanyası başlattım. San Francisco'da düzenlenen ve bir hafta boyunca ülkenin her tarafından okuyucuların katıldığı edebiyat festivalinin organizatörüne e-posta gönderdim. Uzun vadeli bir şey belki ama gene de başaracağımıza inanıyorum. Gerçek müşterilere ulaşabiliriz. Bunun için Festina Lente Şirketine ihtiyacımız yok. Bakarsınız bu dükkânı gerçek bir iş yeri hâline getiririz.

Reklâm kampanyasının başlamasından yirmi dört saat sonra, dükkâna on bir müşteri geldi. Hepsi yalnız ruhlar ama olsun bu beni çok heyecanlandırıyor çünkü daha önce ben bu dükkândaki tek yalnız ruhtum. Yeni müşterilere bizi nasıl bulduklarını sordum ve reklâmı görüp geldiklerini söylediler. Bunlardan dört tanesi kitap satın alıp gitti. Bu dörtlüden üçü de yeni çıkan *Murakami* romanını aldı. Romanları görülebilecek bir yere üst üste dizmiş, yanına da

kitabın ne kadar müthiş olduğunu açıklayan bir kart yerleştirmiş ve kartı da bilgisayarda yaşlı adamın eciş bücüş yazısını taklit edip Bay Penumbra diye imzalamıştım. Sanırım insanlar kitap almadan önce bu tür şeyler görmek istiyorlar.

Gece yarısı kaldırımda başını önüne eğmiş, otobüs durağına doğru yürüyen North Face tişörtlü kızı fark ettim ve hemen kapıya koştum.

"Albert Einstein!" diye bağırdım, kaldırıma doğru eğilerek.

"Ne?" dedi North Face. "Adım Daphne benim."

"Albert Einstein geldi," dedim. "Isaacson'ın yazdığı. Hani şu Steve Jobs'ı yazan adamın. Hâlâ o kitabı istiyor musun?"

Gülümseyerek yüksek, çok yüksek, topuklarının üzerinde dönüp, dükkâna girdi. Bu geceki hâsılatım beş kitap oldu. Bu bir rekor!

Dükkâna her gün yeni kitaplar geliyor. Vardiyama başlamak için kitapçıya her gidişimde Oliver bana biriken kutuları gösteriyor. Aklı bir türlü almıyor, biraz da şüpheleniyor galiba. New York'tan dönüp ona olanları anlattığımdan beri biraz tedirgin.

"Burada garip bir şeyler döndüğünün farkındaydım," diyor, alçak sesle. "Ama uyuşturucu işi diye düşünmüştüm."

"Yok daha neler Oliver!"

"Yani," diyor Oliver. "Kitaplardan bazılarının içinde kokain saklı sanmıştım."

"E, keşke bana da bahsetseydin bundan bir zahmet."

"Sadece bir varsayımdı da ondan."

Oliver giderek azalan kaynaklarımızı çarçur ettiğimi düşünüyor. "Parayı daha tasarruflu kullanırsak daha uzun süre dayanabiliriz," diyor.

"Fazla korumacı davranıyorsun," diyorum. "Para, kilden yapılma bir çömlek değil ki koruyalım. Uğraşırsak parayı çoğaltabiliriz. Uğraşmak zorundayız zaten."

Artık kitapçımızda genç büyücü ve polis vampir kitapları

var. Ayrıca bir gazetecinin anıları, bir tasarımcının manifestosu, ünlü bir aşçının grafik romanı da bulunuyor. Nostaljik, biraz da küstahça bir kararla, Ejder Şarkısı Günceleri'nin yeni baskılarını da aldık; üç cildini birden hem de. Neel için sesli kitap baskılarını da sipariş ettim. Artık hiç kitap okumuyor, belki ağırlık kaldırırken falan bunları dinler.

Akşam vardiyasında kestiğimiz faturalar hâlâ iki haneli ama olsun; hiç olmazsa eskisinden bir hane daha fazla. Penumbra, tıpkı benim gibi, tüm bu olup bitenle heyecana kapılsın istiyorum ama onun kafası Büyük Şifre Çözme Operasyonu ile meşgul. Soğuk bir salı sabahı bir elinde kahve, diğer elinde e-okuyucuyla dükkâna giriyor. Ona hemen yeni gelen kitapları göstermeye başlıyorum.

"Stephenson, Marukami, son çıkan Gibson, Gleick, Danielewski, Moffat'ın yeni baskıları." Hem yürüyor hem de raflardaki kitapları gösteriyorum. Her kitap için üzerinde Bay Penumbra yazan bir raf etiketi var. İsminin bu şekilde kullanılmasından hoşlanmayabilir diye düşünmüştüm ama Penumbra bu detayı fark etmiyor bile.

"Çok güzel evlat," diyor, e-okuyucusuna bakarak. Beni dinlemiyor bile. Kitapları giderek ondan uzaklaşıyor. E-okuyucunun ekranına dokunup, kafasını kaldırarak bana bakıyor. "Bugün bir toplantı olacak," diyor. "Googlecılar yöntemi tartışmak üzere kitapçımızı ziyaret edecekler." Google derken yabancı dilde bir sözcükmüş gibi zorlanıp hecelere ayırıyor: Goo-gıl-cı-lar. Biraz düşünüyor. "Bence sen de katılmalısın."

O gün, öğle yemeğinden hemen sonra, Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı'nda eski-yeni herkesin bir araya geldiği geniş kapsamlı bir toplantı yapılıyor. Penumbra'nın en kıdemli öğrencileri gelmiş. Beyaz sakallı Fedorov ve gümüş rengi küt saçlı, Muriel isimli bir kadın... Onu daha önce hiç görmemiştim, gündüz müşterisi demek ki. Fedorov ve Muriel isyan bayrağını çekmiş, akıl hocalarının izinden gidiyorlar.

Google'dan, Kat tarafından seçilip gönderilmiş bir ekip var. Benden de genç Prakesh ve Amy ile kitap tarayıcı Jad, Google'ı temsil ediyor. Jad hayranlıkla kitap raflarına bakıyor. Belki daha sonra ona bir kitap satabilirim.

Neel şehir merkezinde, Google geliştiricileri toplantısında. Kat'in meslektaşlarıyla tanışıp Anatomix'i pazarlamanın tohumlarını ekmek istiyor. Onun yerine İgor gelmiş. Konuya tamamen yabancı ama anında her şeyi kavrayıveriyor. Bence şu anda dükkândaki en zeki insan o.

Genç-yaşlı herkes bir sürü Geçmişedönüş cildinin açık durduğu masanın etrafında kitapları incelemek için toplanıyor. Kırılmamış Kitap Sırtı'nın yüzlerce yıllık çalışmalarını kapsayan hızlandırılmış bir kursa katılmış gibiyiz.

Fedorov, "Bunları sadece harf dizinleri olarak gormeyin ve kitap olduklarını aklınısdan çıkarmayın" diyor, sayfanın üzerinde parmaklarını gezdirerek. "Bu nedenle, sadece harfleri değil, sayfaları da esaba katmalıyız. En karişik şifreler sayfa düzenine dayanır."

Googlecılar kafalarını sallayıp bilgisayarlarına notlar alıyorlar. Amy, iPad'ine küçük bir klavye takmış, öyle çalışıyor.

Kapının çanı çalıyor ve sıska, siyah kemik çerçeveli gözlüğü ve atkuyruğu olan bir adam apar topar içeri dalıyor. "Özür dilerim, geç kaldım," diyor nefes nefese.

"Merhaba Greg," diyor Penumbra.

"Merhaba Greg," diyor Prakesh, aynı anda.

Önce birbirlerine, sonra da Greg'e bakıyorlar.

"Evet," diyor Greg. "Bu çok garip."

Sonradan anlaşılıyor ki Greg, Google'da donanım mühendisi. Aynı zamanda da Kırılmamış Kitap Sırtı'nın San Francisco şubesinde bir Çırak. Penumbra'ya, o garip e-okuyucuyu veren de Greg. Ayrıca kendisi bu grubun en değerli elemanlarından biri olmaya aday çünkü Penumbra'nın ekibiyle Googlecılar arasında

tercüman görevi görebiliyor. Bir gruba paralel işlemin ne olduğunu açıklarken, bir diğerini kâğıt boyutları konusunda aydınlatıyor.

Kitap tarayıcısı Jad'i de yabana atmamak gerek çünkü kendisi daha önce buna benzer bir iş yapmış. "Optik karakter tarama hataları olacaktır," diyor. "Mesela küçük f, s olarak çıkacaktır." Harfleri yan yana görelim diye bilgisayarda yazıp gösteriyor. "Aynı şekilde küçük rn, m gibi görünebiliyor. Bazen de A, 4 olabiliyor. Buna benzer bir sürü hata çıkıyor yani. Tüm olası hataları gidermek zorunda kalacağız."

Fedorov kafa sallayıp, lafa dalıyor. "Metnin optik öz vektörlerini de tabii."

Googlecılar boş boş Fedorov'a bakıyor.

"Optik öz vektörlerinden kaynahlanan hataları da gidermeliyiz."

Kafası karışan Googlecılar Greg'e dönüyor. O da bir şey anlamamış.

İgor yardıma yetişiyor, kemikli elini kaldırıp tane tane, "Sanırım mürekkep doygunluğu değerleri için üç boyutlu bir matriks yapabiliriz," diyor.

Fedorov'un ak sakallarının üzerinde kocaman bir gülümseme beliriyor.

Google, MANVTIVS'un şifresini çözdüğünde tam olarak ne olacak bilemiyorum. Ama ne olmayacağını biliyorum. Penumbra'nın öbür dünyaya intikal etmiş kardeşleri geri gelmeyecek. Yeniden yaşama dönmeyecekler. Yıldız Savaşlarındaki Jedi usulü görüngesel akik taşlara da dönüşmeyecekler. Gerçek hayat Ejder Şarkısı Günceleri'ndeki gibi değil.

Tüm bunlara rağmen böyle bir şeyin büyük haber olma olasılığı yüksek. Dünyadaki ilk basımcının kitabının şifresi çözülmüş, dijital hâle getirilmiş ve halka sunulmuş olduğunu hayal edin bir! The New York Times blogunda buna yer verebilir pekâlâ.

San Francisco'daki tüm tarikat üyelerini Büyük Şifre Çözme

Operasyonu'nu izlemek üzere Google'a davet etmeye karar veriyoruz. Penumbra beni en iyi tanıdığım üyelere haber vermekle görevlendiriyor.

Ben de Rosemary Lapin'le başlıyorum. Hobit yuvasına giden merdivenleri çıkıp kapıya üç kez vuruyorum. Kapı çok az aralanıyor ve Lapin tek gözüyle beni süzüyor.

"Oh!" diye küçük bir çığlık atıp, kapıyı ardına kadar açıyor. "Sizsiniz demek? Siz bulabildiniz mi?.. Yani...Neler oldu?"

Beni içeri alıyor. Pencereyi açıp, ellerini sallayarak odadaki esrar kokusunu kovmaya çalışıyor. Çayımızı içerken ona olan biteni anlatıyorum. Gözleri kocaman açılıyor, çok üzülüyor, bıraksanız atlayıp Okuma Odası'na gidecek ve siyah cübbelilere haddini bildirecek. Böyle bir şeye gerek olmadığını söylüyorum. Kırılmamış Kitap Sırtı'nın büyük sırrının birkaç gün içinde ortaya çıkarılacağını, şifrenin çözüleceğini anlatıyorum.

Lapin'in suratı ifâdesiz. "Eh, bu da bir şey, tabii," diyor.

Dürüst olmak gerekirse ben daha büyük bir heyecan bekliyordum.

Tyndall'a anlattığımda onun tepkisi Lapin'inkinden daha iyi oluyor, bu kesin. Ancak heyecanı şifrenin çözülmesiyle mi ilgili yoksa her şeye bu heyecanla mı yaklaşıyor onu bilemiyorum. Starbucks'ın kitap kokan bir çeşit kahve geliştirdiğini söylesem yine aynı tepkiyi verirmiş gibi geliyor bana.

"Müthiş! Muhteşem! Gerekli bir şeydi bu zaten!" Elleri, kahverengi kıvırcık saçlarının tepesinde yine. Okyanusa bakan, sis düdüklerini duyabileceğiniz ufacık dairesinin içinde dört dönüyor. Kolları duvarlara çarpıyor ve birkaç resim çerçevesi oraya buraya saçılıyor. Bir tanesi önüme düşüyor, ben de eğilip alıyorum.

Yolcu dolu bir tramvay resmi bu. Hemen ön tarafında mavi üniformalar içinde Tyndall duruyor. Daha genç ve zayıf hâli. Saçları henüz ağarmamış. Tramvaydan yarı sarkmış, gülümseyerek el sallıyor. Tyndall tramvayın kondüktörü. Hayal edebiliyorum. Adam kesin...

"Olağanüstü!" Hâlâ yörüngesinde dönüyor. "Tarifi mümkün değil! Ne zaman? Nerede?"

"Cuma sabahı Bay Tyndall," diyorum. Cuma sabahı, internetin parlak yüzlü merkezinde.

Kat'i neredeyse iki haftadır görmüyorum. Büyük Şifre Çözme Operasyonu ile ilgili organizasyonla ve diğer Google projeleriyle meşgul. Ürün Yönetimi âdeta bir açık büfe ve Kat de çok aç. Sıcak sözcüklerle dolu mesajlarımın hiçbirine cevap vermedi. Mesaj atarsa da anca iki kelimeden oluşan şeyler yazıyor.

Sonunda, öylesine, suşi yemek için buluşuyoruz. Hava soğuk. Kat'in üzerinde parlak bir bluz, gri ince bir süveter, balıksırtı desenli bir ceket var. Güzelim kırmızı tişörtü tarih olmuş anlaşılan.

Yeni görevi sayesinde Kat, öğrendiği Google projelerinden abartılı bir şekilde, hayran hayran söz ediyor. Yok efendim, üç boyutlu bir internet tarayıcısı yapıyorlarmış. Kendi kendine giden araba yapacaklarmış. İnsanlar en iyi balıktan yapılan, cıvasız suşilere ulaşabilsin diye bir suşi arama motoru tasarlıyorlarmış. Yok, zaman makinesi yapacaklarmış. Bence ancak kaynağı böbürlenme olan bir yenilenebilir enerji türü de geliştirir bunlar!

Kat'in anlattığı her büyük proje karşısında ben giderek küçüldüğümü hissediyorum. Tüm dünya böylesine avucunun içindeyken insan tek bir şeyle, en önemlisi de tek bir adamla ilgilenmeye devam edebilir mi? Hiç zannetmiyorum.

"Benim asıl ilgilendiğim," diyor Kat. "Google Forever." Doğru ya; insan ömrünü uzatma çalışmaları. "Daha fazla kaynağa ihtiyaçları var. Ürün Geliştirme'deki bağlantıları, ortakları ben olacağım. Elimden geldiğince projelerine yardım etmeyi planlıyorum. Uzun vadede yapacağımız en önemli iş bu olabilir."

"Kendi kendine giden araba da harika bir proje..."

"Google Forevercılara belki üstünde çalışacakları bir şey verebiliriz," diye devam ediyor Kat. "Ya bu kitapta çılgın bir şey keşfedersek? DNA yapılanması gibi mesela. Ya da yeni bir

ilacın formülü?" Gözleri parlıyor. Kat'in hakkını vermek lâzım, ölümsüzlük konusunda inanılmaz bir hayal gücüne sahip.

"Bir orta çağ matbaacısına biraz fazla güvenmiyor musun?"

"Dünyanın çevresini matbaayı bulmadan bin yıl önce hesapladılar," diye burun kıvırıyor. "Peki sen dünyanın çevresini hesap edebilir misin?"

"Bilmem, hayır." Bir an duraksıyorum. "Ya sen?"

"Evet. Aslında çok kolay. O zamanlar bu hesabı yapmak için gereken her şeyi biliyorlardı. Hatta onların bildiği bazı şeyleri biz henüz keşfetmedik bile. EB ve GB, hatırladın mı? Elimizdeki kitap en üst düzey EB olabilir."

Yemekten sonra Kat bana gelmeyeceğini söylüyor. Okuması gereken e-postalar, gözden geçirmesi gereken prototipler, düzeltmesi gereken Vikipedi sayfaları varmış. Güzel bir perşembe gecesini Viki'ye kaptırdığıma inanamıyorum!

Karanlıkta yürürken bir insanın dünyanın çevresini nasıl olup da hesaplayabileceğini düşünüyorum. Benim hiçbir fikrim yok. Neyse, eve gidince Google'dan bakıp bulurum herhalde.

GECE YARISI GELEN TELEFON

KAT POTENTE'NİN Aldus Manutius'un yüzlerce yıllık Codex Vitae'sine yapacağı büyük taarruza bir gece kaldı. Google müfrezesi göreve hazır. Penumbra'nın ekibi de davetli. İtiraf etmeliyim ki, çok heyecan verici ama aynı zamanda sinir bozucu bir şey bu çünkü daha sonra Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı'nın başına ne geleceğini bilemiyorum. Yaşlı adam ağzını açıp tek laf etmedi ama Penumbra'nın dükkânı kapatacağını düşünüyorum. Yani demem o ki sonsuz yaşam bu kadar yakınımızdayken, kim eski bir kitapçının yükünü sırtında taşımak ister ki?

Bakalım yarın neler gösterecek... Sonuç ne olursa olsun, çok güzel bir gösteri olacağından eminim. Umarım Penumbra gösteriden sonra kitapçının geleceğini konuşmak ister. Hâlâ otobüs durağındaki ilân panosunu kiralamak istiyorum çünkü.

Sesiz bir gece... Şu ana kadar sadece iki müşteri geldi. Rafların arasında gezinerek yeni aldığım kitapları düzenliyorum. Ejder Şarkısı Günceleri'ni daha yüksek bir rafa terfi ettiriyorum. Sonra tembel tembel birinci cildin sayfalarını karıştırıyorum. Kitabın arka kapağında Clark Moffat'ın otuzlu yaşlarında çekilmiş, siyah-

beyaz bir fotoğrafı var. Kabarık, açık renk saçları olan fırça sakallı bir adam. Düz, beyaz bir tişört giymiş, kocaman gülümsüyor. Fotoğrafın altında şöyle yazıyor:

Clark Moffat (1952–1999) Kaliforniya, Bolinas'ta yaşamış yazarın en tanınmış ve en çok satan eseri *Ejder Şarkısı Günceleri*'dir. Ayrıca, bir çocuk kitabı olan Fernwen'in *Yeni Maceraları*'nı yazmıştır. Yazar, Birleşik Devletler Donanma Akademisi'nden mezun olduktan sonra U.S.S West Virginia nükleer denizaltısında iletişim uzmanı olarak çalışmıştır.

Birden aklıma bir şey geliyor. Daha önce hiç düşünmediğim, burada çalıştığım sürede hiç yapmadığım bir şey. Kayıt defterlerinde birisini arayacağım.

Bana gereken defter VII, hani şu Google'a kaçırdığım defter. Niye mi o? Çünkü seksenli yılların ortasıyla doksanların başını kapsıyor. Bilgisayarımda metni bulup, Ctrl ve F tuşlarına basıp arama yapıyorum: kabarık, açık renk saçlı, sakallı bir adam.

Değişik anahtar sözcükler kullanıp uymayanları elemek biraz zamanımı alıyor. (Doğal olarak, defterde kayıtlı bir sürü sakallı adam var.) Optik taramadan geçmiş metin üzerinde çalışıyorum, el yazısı olana bakmıyorum. Bu nedenle kimin neyi yazdığı hakkında bir fikrim yok ama bunların bir kısmının Edgar'ın notları olduğunu biliyorum. Keşke Moffat'la ilgili bilgileri Deckle girmiş olsa. Buldum!

Üye numarası: 6HV8SQ

Çırak teşekkür edip gülümseyerek KINGSLAKE'i ödünç alıyor. Beyaz tişört, Levi's 501 kot pantolon ve kalın botlar giymiş. Sesi sigaradan çatallaşmış, cebinde yarısı boş bir sigara paketi var. Açık sarı saçları giderek uzuyor. Sorulduğunda Çırak, "Büyücüler

gibi çok uzun olsun istiyorum," diye açıklıyor. 23 Eylül Pazartesi, gece saat 01.19. Gökyüzü berrak, okyanusun kokusu duyuluyor.

Bu, Clark Moffat. Kesin o. Not gece yarısından sonra yazılmış, gece vardiyası yani. Tezgâhtar da Edgar Deckle olmalı. Bir not daha:

Çırak, Kurucunun Bulmacası'nı hızla çözüyor. Fakat hızından daha çok göze çarpan özelliği, kendine olan güveni. Bu metni yazan tezgâhtar da dâhil, diğer Çıraklarda gözlemlenen tereddüt ve bıkkınlıktan eser yok bu adamda. Çok iyi bildiği bir şarkıyı söylüyor ya da dans ediyor havasıyla yapıyor işini. Mavi tişört, Levi's 501 kot pantolon, kalın botlar. Saçı hâlâ uzun. BRITO'yu alıyor. 11 Ekim Cuma, gece saat 02.31. Uzaklarda sis düdükleri çalıyor.

Bu şekilde devam ediyor. Notlar kısa ve öz ama mesaj net: Clark Moffat, Kırılmamış Kitap Sırtı'nın âlimlerinden biriymiş. Canlandırmamda ortaya çıkan koyu yosun renkli yıldız kümesi Moffat olabilir mi acaba? Diğer Çıraklar bir kirpik ya da kulak memesi bile oluşturamamışken Kurucunun neredeyse tüm suratını ortaya çıkaran o muydu yoksa? Bu notlarla veri canlandırmasını ilişkilendirmenin bir yolu olmalı...

Kapıdaki çan çalıyor, kafamı kaldırıp bakıyorum. Vakit hayli geç; tarikattan birilerini görmeyi beklerken, kapının eşiğinde siyah plastik bir kutu taşıyan Mat Mittelbrand'i buluyorum. Kutu o kadar büyük ki kapıya sıkışıyor.

"Nereden çıktın sen?" diye soruyorum, bir taraftan kutuyu çekiştirmesine yardım ederken. Kutunun yüzeyi sert ve yumru yumru, üzerindeyse kalın metal klipsler var.

"Bir misyonu gerçekleştirmek üzere buradayım," diyor Mat, nefes nefese. "Bu, senin dükkânda son gecen değil mi?"

Daha önce Mat'e Penumbra'nın dükkân konusundaki boş vermişliğinden söz etmiştim. "Olabilir," diyorum. "Hatta büyük olasılıkla öyle, ama tüm bunlar ne demek oluyor?"

Mat, kutuyu yere bırakıp metal klipsleri tersine çeviriyor *çat çat* diye, kulağa ciddi gelen bir ses çıkıyor), kutunun kapağını açıyor. Gri bir köpüğün içine yerleştirilmiş fotoğraf aletleri görüyorum: sağlam kablolu kristal spotlar, kalın, alüminyumdan yapılma, katlanabilir ayaklar ve parlak kavuniçi bir kablo bobini.

"Bu kitapçıdaki her şeyi belgeleyeceğiz," diyor Mat. Ellerini kalçasına koyup alıcı gözüyle etrafa bakıyor. "Mutlaka kayda geçmesi lâzım."

"Peki. Ne... Yani fotoğraf mı çekeceksin?"

Mat şiddetle kafasını sallıyor. "Hayır! O seçici kayıt olur. Seçici kayıttan nefret ederim. Biz tüm yüzeylerin her açıdan fotoğrafını çekeceğiz." Biraz duraksıyor. "Böylece bu kitapçıyı yeniden yaratabiliriz!"

Ağzım açık kalıyor.

Mat devam ediyor. "Kalelerin, malikânelerin maketlerini yaptım ben; bu dükkân onlardan çok daha küçük. Altı üstü üç ya da dört bin çekim yapmak gerekecek."

Mat'in misyonu akıl dışı, takıntılı ve hatta imkânsız görünebilir ama bu kitapçı söz konusu olduğunda kesinlikle harika bir proje.

"Fotoğraf makinesi nerede peki?" diye soruyorum.

Kapının üzerindeki çan bir kez daha çalıyor ve Neel Shah boynunda asılı koca bir Nikon ve elinde bir şişe karalâhana suyuyla dükkâna dalıyor. Elini kaldırıp, "İçecek bir şeyler getirdim," diyor.

Kitapçının her tarafı ışık içinde ve ortalık çok ısınmış vaziyette. Spotlar, her yere dizilmiş vaziyette... Kabloları da masanın arkasındaki tek prize takılı. Sigortanın atacağından ya da ana şalteri patlatacağımızdan neredeyse eminim. Booty's'in neon ışıklı tabelası bu gece korkunç bir tehlikeyle karşı karşıya.

Mat, Penumbra'nın merdivenlerinden birinin üstünde. Merdiveni kamera kaydırma cihazı yerine kullanıyor. Neel onu dükkân boyunca yavaş yavaş ittiriyor. Neel'ın uzun ve düzgün her adımında Mat, Nikon'u sabitleyerek bir poz çekiyor.

Fotoğraf makinesi dükkânın her köşesinde ve masanın arkasında duran spotları harekete geçiriyor ve her pozda *pop pop pop* sesleri yankılanıyor.

"Aslında bu fotoğrafları dükkânın üç boyutlu bir modelini yapmak için de kullanabiliriz," diyor Neel. Sonra bana bakıyor. "Yani yeni bir modelini. Seninki de güzeldi, tabii."

"Anladık, anladık. Beğenmemişsin," diyorum. Masada oturmuş, fotoğraflamamız gereken tüm detayların bir listesini çıkarmakla meşgulüm; vitrindeki, pürüzlü köşeleri zamanla yıpranmış koca harfler, mesela. Ya da kapının üzerindeki çan ve tokmağı ile çanın tutturulduğu dökme demirden yapılmış kol. "Benimki pek bir şeye benzemiyordu, biliyorum."

"İnteraktif hâle getirebiliriz," diyor Neel. "Sürekli yeni şeylerin keşfedilebileceği ve ana karakterin kullanıcı olduğu, son derece gerçekçi bir model yaratabiliriz. Kullanıcı zaman dilimini seçebilir. Hatta rafları gölgelendirebiliriz bile."

"Hayır," diye homurdanıyor Mat, merdivenin tepesinden. "Üç boyutlu modeller iğrençtir! Dükkânın minyatür kitaplarla dolu minyatür bir modelini yapacağım ben."

"Minyatür Clay de koyacak mısın içine?"

"Tabii. Küçük bir LEGO adam yerleştirebilirim," diyor Mat. Neel onu ittirmeye devam ederken Mat birkaç basamak daha çıkıyor. Işıklar, gözlerimde kırmızı lekeler bırakarak *pop, pop, pop* etmeye devam ediyor. Neel bir yandan merdiveni itiyor, bir yandan da üç boyutlu modellerin avantajlarını sıralıyor: minyatürden daha detaylı ve kapsamlılar, ayrıca kopyalanabiliyorlar. Mat homurdanıyor. *Pop, pop.*

Sanki kulağım çınlıyor. Yok, yok. Dükkânın bir yerlerinde telefon çalıyor. Fotoğraf çekimi yapılan rafların yanından hızla geçerek dinlenme odasına koşuyorum. Ses, Penumbra'nın çalışma odasından geliyor. GİRİLMEZ yazan kapıyı itip, merdivenlerden çıkıyorum.

Artık *pop, pop* sesleri pek duyulmuyor. Onun yerine eski modemin yanındaki telefondan gelen *zır, zır* sesi var. Mekanik bir gürültü makinesinden gelen ısrarcı ve rahatsız edici bir ses bu. Telefon çalmaya devam ediyor. Bilinmeyen numaralara karşı geliştirdiğim bekle, nasıl olsa susacak tekniği burada pek işlemiyor.

Zırr, zırr.

Günümüzde telefon sadece kötü haber vermek için kullanılıyor gibi geliyor bana. "Öğrenim kredinizin süresi doldu." ya da "Chris amcanı hastaneye kaldırdık." gibi şeyler yani. Parti daveti veya yeni bir proje teklifi gibi keyifli haberler internet kanalıyla geliyor artık.

Zırr, zırr.

Belki dükkândaki kargaşayı ve parlak ışıkları fark etmiş meraklı bir komşudur arayan. Ya da her şey yolunda mı demek için Booty's'den North Face tişörtlü kız arıyordur. Ne ince bir düşünce, değil mi? Ahizeyi kaldırıp merakla, "Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı, buyurun?" diyorum.

"Onu hemen durdurmalısın," diyor, girizgâha ihtiyaç duymadan.

"Sanırım yanlış numarayı aradınız." Arayan kesinlikle North Face değil.

"Yanlış numara falan aramadım. Seni tanıyorum. Sen o çocuksun, tezgâhtar yani."

Birden adamın sesini, net ve vurgulu hecelerini tanıyorum. Bu, Corvina.

"Adın ne senin?" diyor.

"Clay," diyorum hiç beklemeden. "Sanırım Bay Penumbra'yı arıyorsunuz, ama şu an burada değil. Sabah ararsanız-"

"Hayır," diyor Corvina, duygusuzca. "Kıymetli hazinemi çalan Penumbra değildi, sendin." Demek biliyor. Tabii ki biliyor. Nasıl öğrendi peki? Kargalarından biri sayesinde sanırım. San Francisco'da adamları olduğundan eminim.

Sanki Corvina yanımdaymış gibi, mahcup mahcup ayakkabılarıma bakarak, "Yaptığım şeyin tam anlamıyla hırsızlık

olduğunu düşünmüyorum," diyorum. "Çünkü o eser büyük olasılıkla topluma mâl olmuş bir kitap..." Sesim yavaş yavaş canlılığını yitiriyor. Bu şekilde bir yere varamayacağım galiba.

"Clay," diyor Corvina, "Onu mutlaka durdurmalısın."

"Kusura bakmayın. Sizin dininize... inanmıyorum," diyorum. Büyük olasılıkla, bunu yüzüne söyleme cesaretini gösteremezdim. Çok gerginim. Siyah ahizenin ucunu sıkı sıkıya yanağıma yapıştırmışım. "Bu yüzden de eski kitabın taranması benim için o kadar da önemli değil. Kitabın kozmik bir önemi olduğu safsatasına da inanmıyorum. Ben sadece patronuma... arkadaşıma yardım ediyorum."

"Aslında tam tersini yapıyorsun," diyor Corvina yavaşça.

Buna verecek bir cevabım yok.

"Bizim inandığımız şeye inanmadığını biliyorum," diyor. "İnanmak zorunda da değilsin. Ama Ajax Penumbra'nın uçurumun kenarında olduğunu görmek için inanca ihtiyacın yok." Söyledikleri yeterince etkili olsun diye biraz bekliyor. "Penumbra'yı senin tanıdığından çok daha uzun süredir tanıyorum Clay. Sana biraz ondan bahsedeyim. Ajax hep iyimserdi, hep bir hayalperestti. Penumbra'nın siz Kaliforniyalılara neden bu kadar çekici geldiğini anlayabiliyorum. Bir zamanlar ben de orada yaşıyordum, oranın nasıl bir yer olduğunu gayet iyi bilirim."

Doğru. Golden Gate Köprüsü'nün önündeki genç adam, odanın bir ucundaki resminden bana bakıp zafer işareti yapıyor.

"Şimdi sen benim soğuk, ruhsuz bir New York CEO'su olduğumu düşünüyorsundur. Büyük ihtimalle fazla sert olduğuma kanaat getirmişsindir. Fakat Clay, bazen disiplin kibarlığın en güzel biçimi olabilir."

Konuşurken adımı ne çok kullanıyor. Genellikle pazarlamacılar böyle yapar.

"Dostum Ajax Penumbra ömrü boyunca bu tür işlere kalkıştı. Hepsi de karmaşık ama titizlikle planlanmış şeylerdi. Her seferinde büyük bir buluşu teğet geçtiğine inandı. Penumbra'yı elli

yıldır tanıyorum, Clay. Bu yarım asırda projelerinden kaç tanesi gerçekleşti sence?"

Bu konuşmanın gittiği yeri hiç...

"Hiç. Sıfır! Şu an içinde bulunduğun dükkânı zar zor işletti, bunun dışında kayda değer hiçbir şey yapmadı. Sonuncu ve en büyük projesi de bir işe yaramayacak. Senin de böyle düşündüğünü biliyorum. Bu proje resmen saçmalık ve hiçbir yere varmayacak. Peki, sonra ne olacak? En eski dostu olarak Ajax için kaygılanıyorum, Clay."

Jedi beyin yıkama tekniğini kullandığının farkındayım. İtiraf etmeliyim ki, başarılı da oluyor.

"Tamam," diyorum. "Anladım. Penumbra'nın biraz garip olduğunu biliyorum. Ben ne yapabilirim ki?"

"Benim yapamadığımı... Ben olsam, çaldığınız kitabı yok ederdim. Her bir kopyayı yok ederdim. Ama ben şu an çok uzaktayım, o yüzden sen bana yardım etmelisin. Dostumuza sen yardım etmelisin, Clay."

Corvina sanki tam ensemde dikiliyor.

"Penumbra'yı durdurmalısın. Yoksa bu son başarısızlık onu mahveder."

Telefonu ne zaman kapattığımın farkında değilim ama ahize telefonun üstünde. Dükkândan hiç ses gelmiyor. Gözlerimi Penumbra'nın yıllar süren dijital rüyasının enkazında yavaş yavaş dolaştırıyorum ve Corvina'nın uyarısında haklı olabileceğini düşünüyorum. Penumbra'nın New York'ta bize projeden söz ederkenki surat ifâdesini hatırlayınca da Corvina'nın doğru söylemiş olmasından korkuyorum. Duvardaki fotoğrafa bir kez daha bakıyorum, birden dik başlı olan Corvina değil de Penumbra'ymış gibi geliyor bana.

Neel merdivenlerin tepesinden sesleniyor.

"Mat'in yardıma ihtiyacı var," diyor. "Işık mı ne, bir şeyler tutacakmışsın."

"Tamam. Tabii." Derin bir nefes alıp, Corvina'nın sesini kafamın içinden atıyor ve Neel'ı takip ediyorum. Acayip toz kaldırmışız. Havada, rafların arasında parlak ışıklar oluşturan lambalar, mikroskobik kâğıt parçalarıyla, Penumbra'dan ve benden kalan deri artıklarını aydınlatıyor.

Mat'in dükkânda yarattığı Yeni Dünya havasına bakarken, "Mat bu işi çok iyi beceriyor, değil mi?" diyorum.

Neel hak veriyor. "İnanılmaz bir herif !"

Mat bana dev gibi, parlak bir poster verip sabit tutmamı söylüyor. Masayı yakından, tüm detaylarıyla çekecek. Pano ışığı öylesine yansıtıyor ki masa üzerindeki etkisini göremiyorum ama tahminim, parlaklığa ve ışığın düzgün yayılmasına ciddi bir katkıda bulunacağı yönünde.

Tüm ışıklar yanıyor ve Mat çekime başlıyor. Neel, Mat'in arkasında bir eliyle spot tutarken diğer eliyle de ikinci bardak karalâhana suyunu yudumluyor.

Orada öylece durmuş panoyu tutarken düşünmeye başlıyorum.

Aslında Penumbra, Corvina'nın umurunda bile değil. Bu, kontrol etme isteğinden başka bir şey değil ve beni de maşa olarak kullanmaya çalışıyor. Aramızdaki kilometrelerce uzaklığa seviniyorum çünkü sesi bile bu kadar etkili olan bir adamın karşısında dikilip söylediklerini dinlemek istemem. Gerçi beni şahsen görüp, ikna etmek istediğini de pek sanmıyorum. Bir grup siyah cübbeliyle gelmeyi tercih edebilir. Yok, yok, gelemez çünkü Kaliforniya'dayız ve burası bizim kalemiz. Corvina artık çok geç kaldı, tek silahı da sesi.

Mat moleküler düzeyde detaylar alabilmek için, son zamanlarda zamanımın çoğunu geçirdiğim masaya iyice yaklaşıyor. Bir an durup önümdeki manzaraya bakıyorum. İki büklüm olmuş, ter içinde, elinde fotoğraf makinesi ile Mat ve spotu sabit tutarken sebze suyunu yudumlayan, güler yüzlü, yakışıklı Neel. Dostlarım birlikte bir iş yapıyorlar. Bu da inanç gerektirir. Elimdeki saçma

posterin ne işe yaradığını bilemem ama Mat'e güvendiğimi biliyorum. Bittiğinde harika bir şey olacağından eminim.

Corvina yanılıyor. Penumbra'nın projelerinin başarısız olma sebebi, yaşlı adamın deli olması değil. Corvina'ya göre hiç kimse yeni bir şey denememeli zaten. Belki de Penumbra hiç yardım almadığı için başaramadı, kim bilir? Belki o zamanlar yaşlı adamın Mat'i, Neel'ı, Ashley'si ve Kat'i yoktu.

Corvina, "Penumbra'yı hemen durdurmalısın," demişti.

Hayır. Tam tersine, ona yardım edeceğiz.

Gün ağarıyor. Bugün Penumbra'nın, adını taşıyan dükkâna gelmeyeceğini biliyorum. O bugün Google'a gidecek. Yaklaşık iki saat sonra Penumbra ve kardeşlerinin yıllardır, yüz yıllardır kafa yordukları proje meyvesini verecek. Şu an, bir yerlerde, bu olayı kutlamak için kendine bagel ziyafeti çektiğinden eminim.

Burada, dükkânda ise Mat spotları toplayıp köpüklerin içine, kutusuna yerleştiriyor. Neel beyaz posteri dışarıdaki çöp kutusuna atıyor. Ben de kavuniçi kabloyu sarıp, masayı topluyorum. Her şey yine eskisi gibi yerli yerinde. Yine de, bir şey farklı gibi. Biraz buruğum sanki. Tüm yüzeylerin fotoğrafını çektik: rafların, masanın, kapının, yer döşemelerinin. Ön sıradaki bütün kitapları ve Geçmişedönüş tarafındakileri resimledik. Sayfaların içine dokunmadık, tabii ki; o daha farklı boyutta, yeni bir proje. Bir gün Penumbra'nın kitapçısının üç boyutlu Süper Kitapçı Biraderler oyununu oynuyorsanız ve vitrinden sızan sarı ışıklar ile dükkânın derinliklerindeki sislerin arasından bir kitap seçip okumak isterseniz, çok üzgünüz ama yapamazsınız. Neel'ın kafasındaki model, dükkânın hacmini bire bir kopyalayabilir ama içeriğini ve yoğunluğunu asla!

"Kahvaltı?" diye soruyor Neel.

"Kahvaltı!" diye onaylıyor Mat.

Hep beraber dükkândan çıkıyoruz. Hepsi bu kadar. Işıkları kapatıyorum, kapıyı arkamdan çekiyorum. Çan zarafetle çınlıyor.

Bir anahtarım bile yoktu zaten.

Neel fotoğraf makinesini kapıp, "Şu fotoğraflara bir bakayım," diyor.

"Hayır, henüz değil," diyor Mat, makineyi koltuğunun altına sıkıştırarak. "Önce fotoğrafları sıralamam gerek. Bu daha ham hâli."

"Sıralayacak mısın? A,B,C gibi mi yani?"

"Renklerine göre sıralayacağım, renk kontrolü yapacağım. Tercümesi: hepsinin mükemmel görünmesini sağlayacağım." Mat bir kaşını kaldırıp, "Shah, senin film stüdyolarıyla çalıştığını zannediyordum. Bunları nasıl bilmezsin?"

"Bu herif sana söyledi, değil mi? Bana dönüp gözlerini koca koca açıyor. "Söyledin ha? Sana çok gizli dokümanlar var, demiştim!"

Mat sakince, "Önümüzdeki hafta ILM'ye uğra. Sana göstermek istediğim şeyler var," diyor.

Mat ve Neel, Neel'ın arabasına doğru konuşarak yürüyorlar ama ben Gerritszoon'ın tasarladığı büyük, altın harflerle BAY PENUMBRA'NIN 24 SAAT AÇIK KİTAPÇISI yazan geniş vitrinin önünde duruyorum hâlâ. İçerisi karanlık. Elimi tarikatın simgesine bastırıyorum; kitap şeklinde açılmış iki el. Elimi çekiyorum. Dükkânda benden geriye sadece vitrindeki yağlı beş parmak izi kalıyor.

AĞIR SİLAH

NİHAYET BEŞ yüzyıldır bekleyen şifreyi çözme vakti geldi.

Kat, bu iş için veri canlandırma bölümünün koca ekranlı amfitiyatrosunu kullanmak için izin almış. Yemek çadırlarından masa getirtip sağa sola yerleştirmiş. Açık havada, piknik havasında bir kontrol odası oluşturmuş.

Çok güzel bir gün. Mavi gökyüzü, beyaz süslü kuyruklarıyla virgüle benzeyen bulutlarla dolu. Sinek kuşları ekranlar arasında uçuşuyor, arkamızdaki parlak çimlere konup dinleniyor. Uzaklardan müzik sesi geliyor. Google'ın bandosu algoritmik olarak düzenlenmiş bir vals çalıyor.

Aşağıda ise Kat'in özenle seçilmiş şifre kırma ekibi aletleri yerleştiriyor. Her biri farklı renklerde çıkartmalar ve hologramlarla süslenmiş bilgisayarlar, çantalarından çıkıyor. Googlecılar bilgisayarlarını fişe ya da fiber optik bağlantılara takıp parmaklarını çıtlatarak bekliyorlar.

İgor da onların arasında. Kitapçıdaki dâhice performansı bu özel güne davet edilmesini sağladı. İgor bu gün Büyük Kutu'da gösterecek marifetlerini. Bilgisayarına eğilmiş, kemikli, damarları gözüken parmaklarıyla bir şeyler yapıyor. Arkasında iki Googlecı

şaşkınlık içinde onu izliyor.

Kat etrafı dolaşıyor, tek tek Googlecılarla görüşüyor. Gülümsüyor, kafa sallıyor, omuzlarına şefkatle vuruyor. Kat bugün bir komutan, aşağıdakiler de onun askerleri.

Tyndall, Lapin, Imbert, Fedorov ve diğer Çıraklar burada. Amfitiyatronun ucundaki en yüksek basamağa sıralanmışlar. Yeni Çıraklar da geliyor. Gümüş saçlı Muriel ve atkuyruklu Googlecı Greg de geldi. Greg bugün tarikat kimliğiyle burada, o yüzden kardeşleriyle aynı sıraya oturuyor.

Tarikat üyelerinin çoğu orta yaşın üstünde. Bazıları ise, mesela Lapin gibiler, oldukça yaşlı. Tekerlekli sandalyede, gözleri gölgeli göz çukurlarında neredeyse yok olmuş, soluk ve buruşuk tenli çok yaşlı bir adam da var. Sandalyesini çok şık, takım elbiseli genç bir adam itiyor. Sandalyedeki ihtiyar, elini sıkan Fedorov'a boğuk bir sesle selam veriyor.

Son olarak da başrol oyuncumuz Penumbra... Amfitiyatronun uç kısmını mesken tutmuş, kardeşlerine birazdan görecekleri şey hakkında bilgi veriyor. Gülümseyerek kollarını sallıyor, masadaki Googlecıları, Kat'i ve beni gösteriyor.

Penumbra'ya Corvina'nın telefonundan söz etmedim, sonradan söz etmeyi de düşünmüyorum. Artık İlk Okuyucu'nun hiçbir önemi kalmadı. Şu an önemli olan tek şey bu amfitiyatrodaki insanlar ve ekranlardaki bulmaca.

Penumbra, "Buraya gel evlat," diyor. "Muriel'le adam gibi tanıştırayım seni." Gülümsüyor ve elini sıkıyorum. Çok güzel bir kadın. Saçları gümüş rengi, neredeyse beyaz, ama yüzünde, gözünün etrafındaki birkaç küçük kırışıklık dışında hiç derin çizgi yok.

"Muriel'in bir keçi çiftliği var," diyor Penumbra. Kafasıyla Kat'i göstererek, "Arkadaşını mutlaka oraya götürüp gezdirmelisin," diyor.

Muriel hafifçe gülümsüyor. "Ziyaret için en uygun zaman bahardır," diyor. "Baharda yavru keçilerimiz doğuyor." Sonra Penumbra'ya dönüp, şakayla karışık, "Çok iyi bir elçi olurmuşsun Ajax ama ben seni de çiftlikte daha sık görmek istiyorum," diyerek, göz kırpıyor.

"Dükkân çok vaktimi alıyordu," diyor Penumbra. "Ama bundan sonra..." İki elini kaldırıyor ve yüzüne yerleşen ifâdede, bundan sonra olacakların belirsizliğini anlatıyor. "Bundan sonra her şey mümkün."

Durun bir dakika. Bu ikisi arasında bir şey mi var? Neler dönüyor acaba? Yok canım, olamaz.

Belki de olur, kim bilir?

"Evet! Sessizlik, lütfen. Sessizlik!" diye bağırıyor Kat, amfitiyatronun dibinden. Taş merdivende oturan bilge topluluğa bakarak, "Ben Kat Potente, bu projenin PM'siyim. Hepiniz hoş geldiniz. Başlamadan önce birkaç hatırlatmada bulunmak isterim. Birincisi, kablosuz hattı kullanabilirsiniz ancak fiber optikler sadece Google çalışanları içindir."

Tarikat üyelerine şöyle bir göz atıyorum. Tyndall'ın pantolonuna zincirle iliştirilmiş köstekli saati dikkatimi çekiyor. Hatta Tyndall şu an saatine bakıyor. Bu aletin teknik bir soruna yol açacağını hiç sanmıyorum.

Kat, elindeki listeye bakarak konuşmaya devam ediyor. "İkincisi, burada gördüğünüz hiçbir şeyi tweetlemeyin, bloglara göndermeyin, canlı yayın yapmayın."

Imbert elindeki usturlabı[1] ayarlıyor. Bunun da bir sorun yaratacağını zannetmiyorum.

"Ve üçüncüsü," hafifçe sırıtıyor, "Bu işin çok uzun süreceğini sanmıyorum. Bu yüzden fazla yayılmayın."

Kat şimdi de askerlerine dönüyor. "Ne tür bir şifreyle karşı karşıya olduğumuzu bilmiyoruz. Önce bunu anlamamız lâzım.

1. Ç.N. Usturlab: Astronomi ölçümlerinde kullanılan, eski bir ölçüm cihazı.

Paralel çalışacağız. Büyük Kutu'da iki yüz sanal makine hazır, bizi bekliyor. CODEX yazıp girerseniz sistem otomatik olarak çalışmaya başlayacaktır. Hazır mısınız?"

Googlecılar kafalarını sallıyor. Beklerken kızlardan biri koyu renk, kocaman gözlükler takıyor.

"Başlayın!"

Ekranlar aydınlanıyor. Veri canlandırma ve arama bileşimi bir yıldırım harekâtı ile başlıyor. MANVTIVS'un metni, klavye ve kodların iş birliğiyle oluşan yeni hâliyle parlıyor. O artık bir kitap değil, veri çöplüğü. Dağınık çizimler ve çubuk grafikler, ekranların dört bir yanında kol geziyor. Kat'in emriyle Google'ın makineleri, tam dokuz yüz ayrı yöntem kullanarak verileri parçalıyor. Olmuyor, dokuz bin yeni yol deniyorlar. Henüz tık yok!

Googlecılar kitapta herhangi bir mesaj arıyor. Mesaj, kitabın tamamı, birkaç cümlesi veya tek bir sözcüğü olabilir. Hiç kimse, Kırılmamış Kitap Sırtı üyeleri bile ne tür bir şey aradığımızı bilmiyor. Manutius'un bunu nasıl şifrelediğine dair de bir ipucumuz yok. Bu, işleri daha da zorlaştırıyor. Neyse ki Googlecılar zor işleri seviyor.

Askerler işlerine bir tutam daha yaratıcılık katıyor şimdi. Artılar ve çarpılar ortaya çıkıyor, spiral renk galaksileri ekranlarda dans ediyor. Grafikler değişik boyutlarda görünmeye başlıyor. Önce küp ve piramit şekline dönüşüyor, sonra uzun saplı filizler veriyorlar. Hepsini takip edeyim derken gözlerim kamaşıyor. Ekranlardan birinde Latince bir sözlük beliriyor, kadim dil milisaniyeler içinde incelenip bitiyor. Vonnegut diyagramları ve n-grafikleri görünüp kayboluyor. Harf dizinleri enlem ve boylamlara dönüştürülmüş, Sibirya'dan Güney Pasifik'e kadar dünyanın her tarafını kapsayan haritalar boy gösteriyor ekranlarda.

Tık yok!

Googlecılar her türlü ihtimali denedikçe ekranlar titriyor, aydınlanıyor. Tarikatçılar mırıldanmaya başlıyor. Bir kısmı hâlâ

gülümsüyor ama diğerlerinin suratı asık. Ekranda, her karesinde bir dizi harf bulunan dev bir satranç tahtası belirdiğindeyse Fedorov dudak bükerek, "Bis bunu 1627'de denemişdik zaten," diye homurdanıyor.

Corvina bu yüzden mi projenin başarılı olmayacağından emin acaba? Kırılmamış Kitap Sırtı tüm yöntemleri çoktan denediği için mi? Yoksa, Manutius zamanında bu makineler olmadığından, bu yaptığımızı kuralsızlık olarak mı görüyor? Bu iki düşünce biçimi bir noktada tuzak gibi kapanıp birleşiyor ve insanı tebeşir ve zincirlerle dolu Okuma Odası'na götürüyor. Ölümsüzlüğün sırrının bu ekranlarda belirivereceğine hâlâ inanmıyorum ama ne yalan söyleyeyim, Corvina'nın yanılmış olmasını da çok istiyorum. Google'ın bu şifreyi çözmesini istiyorum.

"Tamam," diyor Kat. "Sekiz yüz makine daha yardıma geldi." Sesi yükselip çimlere doğru yayılıyor. "Daha derine inin ve daha çok irdeleyin. Geri adım atmayın, üstüne gidin." Masadan masaya gezerek askerlerine akıl ve cesaret veriyor. Googlecıların ona bakışlarından Kat'in ne kadar iyi bir lider olduğunu anlıyorum. Bence Kat Potente tam olması gereken yerde.

İgor'un metinle uğraşmasını seyrediyorum. Her satırdaki harf sıralarını moleküle çevirip bir kimyasal reaksiyon başlatıyor, çözelti ekranda bulamaca dönüşüyor. Daha sonra harfleri üç boyutlu insanlara dönüştürüp temsili bir şehre yerleştiriyor. İnsanlar şehrin sokaklarında dolaşıp binalara çarpıyor, sonra bir köşeye yığılıyorlar. İgor bir deprem oluşturup tüm şehri yok ediyor. Hâlâ ortada mesaj falan yok.

Kat merdivenleri tırmanıp yanıma geliyor; gözlerini kısmış, güneşten korunmak için elleriyle yüzünü kapatıyor. "Şifre çok zor," diye itiraf ediyor. "Deli gibi zor!"

Tyndall oturduğu yerden fırlıyor, az daha Lapin'in üzerine düşecek. Lapin küçük bir çığlık atıp kenara çekiliyor. Tyndall, Kat'in kolunu kavrayıp, "Metnin yazımı esnasındaki ayın durumunu göz

önünde bulundurmalısınız. Ayın konumu çok önemli!" diyor.

Uzanıp, Kat'i Tyndall'ın pençesinden kurtarıyorum. "Merak etmeyin Bay Tyndall," diyorum. Biraz önce ekranlarda ayın çeşitli hâllerini gösteren şekiller gördüm. "Buradakiler ne yaptıklarını biliyorlar. Teknikleri de." Ayrıntı, dikkat ve derinine inceleme Google'ın işi, öyle değil mi?

Aşağıda ekranlar parıldayıp bulanıklaşadursun, bir grup Googlecı ellerinde dosyalarla tarikat üyelerinin arasında dolaşıp gülümseyerek sorular soruyor: Nerede doğdunuz? Nerede yaşıyorsunuz? Kolesterol seviyeniz nedir?

Kim olduklarını, ne yaptıklarını merak ediyorum.

"Google Forever'dan geldiler," diyor Kat, biraz süklüm püklüm. "Stajyerler. Bunun iyi bir fırsat olacağını düşündüm. Ne de olsa bu insanların bazıları çok yaşlı ama hâlâ çok sağlıklı."

Lapin, Googlecının elindeki kameraya dönmüş, Pacific Bell'deki işinden söz ediyor. Tyndall, ufak bir şişeye tükürerek laboratuar örneği veriyor.

Stajyerlerden biri Penumbra'ya yanaşmaya çalışıyor ama o elinin tersiyle bir hareket yapıp kızı uzaklaştırıyor. Bakışları aşağıdaki ekranlara sabitlenmiş. Tüm dikkatini ekranlara vermiş; mavi gözleri kocaman kocaman olmuş, gökyüzündeki yıldızlar gibi parlıyor. Elimde olmaksızın Corvina'nın sözleri kulaklarımda çınlıyor. Sonuncu ve en büyük projesi de bir işe yaramayacak.

Oysa artık bu, sadece Penumbra'nın projesi değil. İş onu aştı, büyüdü. Şu insanlara bir bakın, Kat'e bakın. Aşağıya geri dönmüş, telefonunda son sürat bir şeyler yazıyor. Sonra da telefonu cebine tıkıp, takımına dönüyor.

"Bir saniye durun," diye bağırıyor, kollarını havaya kaldırarak. "Durun!" Şifre çözme ruleti, yavaşça dönerek duruyor. Ekranlardan birinde MANVTIVS'un harfleri, her biri başka bir hızla, boşlukta dönüp duruyor. Bir diğer ekranda ise fazlasıyla karışık bir düğüm kendi kendini çözmeye çalışıyor.

"PM bize büyük bir iyilik yapmaya karar verdi," diye duyuruyor Kat. "Şu an üzerinde çalıştığınız şeyi KRİTİK diye etiketleyin. On saniye içinde şifreyi bütün sisteme yollamış olacağız."

Durun bir dakika! Bütün sisteme mi? Bildiğimiz bütün sisteme yani? Büyük Kutu'ya?

Kat sırıtıyor. O artık eline ağır silah geçirmiş bir topçu subayı! Yukarıdaki izleyicilerine, tarikat üyelerine bakıyor. Sesini daha iyi duyurmak için ellerini ağzının iki yanına götürerek, "Biraz önce gördükleriniz sadece ısınma hareketleriydi! Asıl şimdi başlıyoruz," diyor.

Ekranlarda geri sayım başlıyor. Gökkuşağı renklerinde dev sayılar geliyor: 5 (kırmızı), 4 (yeşil), 3 (mavi), 2 (sarı)...

Birden, güneşli bir cuma sabahı, üç saniyeliğine internette hiçbir şey arayamaz oluyorsunuz. Üç saniye boyunca e-postalarınızı kontrol edemezsiniz. Video seyredemezsiniz. Haritadan yol tarifi alamazsınız. Üç saniyeliğine hiçbir şey çalışmıyor çünkü dünyadaki tüm bilgisayarlar bu işe odaklanıyor.

Bu, cidden ağır bir silah!

Ekranlar bembeyaz. Şu an o kadar çok şey oluyor ki, tüm olan bitenin dört ekrana, hatta kırk ya da dört bin ekrana yansıtılması imkânsız. Eski metni dönüştürmeye yarayacak her türlü teknik deneniyor. Her hata göz önünde bulunduruluyor, her öz değer değerlendiriliyor. Bir seri harfe sorulabilecek her soru soruluyor.

Üç saniye doldu. Soruşturma, tüm yönleriyle tamamlanmış durumda. Amfitiyatroda çıt çıkmıyor. Tarikat üyeleri nefeslerini tutmuş bekliyorlar. Bir tek tekerlekli sandalyedeki adamın hırıltılı soluması duyuluyor. Penumbra'nın ışıl ışıl gözleri bir an önce sonucu görmek için sabırsızlanıyor.

"Evet, elimizde ne var?" diye soruyor Kat.

Ekranlar parlak, sorunun cevabı ortada.

"Millet? Ne bulduk?"

Googlecılar suskun. Ekranlar boş. Büyük Kutu boş. Kısacası

elimizde koca bir hiç var. Amfitiyatro sessiz. Çimenlerin gerisinden bandonun sesi geliyor: ra-ta-ta.

Kalabalığın arasında Penumbra'nın yüzünü görüyorum. Tek kelimeyle sarsılmış durumda, ekranlara çaresizce bakıp herhangi bir şeyin belirivermesini bekliyor. Yüzünde sorduğu soruların yansımasını bir bir görebiliyorum. Bu ne demek oluyor şimdi? Nerede hata yaptılar? Ben nerede hata yaptım?

Aşağısı ayrı bir hikâye. Googlecılar suratlarını ekşitmiş, fısıldaşıyorlar. İgor hâlâ ellerini klavyeden çekmemiş, bir şeyler deniyor. Ekranında renk kıvılcımları parıldıyor.

Kat yavaşça merdivenleri çıkıyor. Süngüsü düşmüş, ümidini kaybetmiş gözüküyor. PM olamadığı haberini aldığı anda bile böyle bozulmamıştı. "Sanırım yanılıyorlar," diyor tarikat üyelerini göstererek. "Burada mesaj falan yok. Sadece kuru gürültü. Her şeyi denedik."

"Belki de her şeyi de-"

Ters ters yüzüme bakıyor. "Evet, her şeyi Clay! Milyon yılı kapsayacak insan gücüne denk bir güç sarf ettik. Boş çıktı!" Yüzü kızgınlık ya da utançtan (belki ikisinin de etkisiyle, bilmiyorum) kıpkırmızı olmuş. "Bu kitapta hiçbir şey yok, Clay."

Hiçbir şey!

Bir düşünelim bakalım. Burada olasılıklar nedir peki? Birincisi, bu şifre o kadar ustaca yazılmış ve o kadar karışık ki dünya tarihindeki en güçlü bilgisayar ordusu bile onu çözemiyor. İkincisi, şifre falan yok ve tarikat beş yüz yıldır boşa kürek çekiyor.

Gözlerim yeniden, amfitiyatroda ve tarikat üyeleri arasında Penumbra'yı arıyor. Tyndall kendi kendine konuşuyor, Fedorov düşüncelere dalmış hâlde bir köşede oturuyor, Rosemary Lapin hafifçe gülümsüyor. Sonra onu görüyorum. Neredeyse çimlerin diğer ucundaki ağaç öbeklerinin orada, ince uzun bir figür arkasına bakmadan hızlı hızlı yürüyor.

Sonuncu ve en büyük projesi de bir işe yaramayacak.

Arkasından koşturuyorum ama kısa süre sonra nefes nefese kalıyorum. Bu yaşlı adam nasıl bu kadar hızlı yürüyebiliyor hiç anlamıyorum. Nefes nefese çimenlerin diğer ucuna, onu son gördüğüm yere doğru yürüyorum. Oraya vardığımda Penumbra çoktan gitmiş bile. Önümde boydan boya Google'ın kaotik yerleşkesi uzanıyor. Gökkuşağı oklar neredeyse her yeri işaret ediyor, yürüyüş yolları da beş ayrı yöne doğru gidiyor. Yaşlı dostum yok.

Bu proje resmen saçmalık ve hiçbir yere varmayacak. Peki sonra ne olacak?

Penumbra gitmiş...

KULE

KÜÇÜK METAL PARÇALARI

MATROPOLİS OTURMA odasını ele geçirmiş durumda. Mat ve Ashley kanepeyi kaldırmışlar. Odada kendinize yol açabilmek için sehpaların arasındaki dar geçitten geçmek zorundasınız. Şehrin ticaret merkezi gelişmiş, eski uçak gemisi limanının hemen yanına neredeyse evin tavanına değecek yükseklikte kuleler inşa edilmiş. Mat'in tavana da bir şeyler yerleştireceğine dair garip bir his var içimde. Yakında Matropolis gökyüzüne uzanacak.

Saat gece yarısını geçmiş ve ben uyuyamıyorum. Bir hafta önce dükkânda binlerce fotoğraf çektiğimiz o geceden beri vücudumun biyolojik saati yeni düzenime bir türlü ayak uyduramadı. Şimdi Mat'in nehirlerinden birinin geçtiği, oturma odası zeminine uzanmış, Ejder Şarkısı Günceleri'ne dublaj yapıyorum.

Neel için ısmarladığım sesli kitaplar 1987'de üretilmiş. Yayıncı kataloğunda kasete kaydedildikleri belirtilmemişti. Kasete! Belki de katologta yazıyordu ama ben heyecandan görmedim, bilemiyorum. Her neyse, Neel'ın bu kitapları dinlemesini hâlâ çok istiyorum. Bu yüzden e-Bay'den yedi dolara bir walkman aldım ve kasetleri bilgisayarıma yükleyip yeniden kaydediyorum.

Bu işin gerçek zamanlı yapılması gerekiyor. Bu nedenle ilk iki

cildi baştan sona dinlemeliyim. Bu o kadar da kötü bir şey değil çünkü kitaplar Moffat'ın kendisi tarafından seslendirilmiş. Bugüne dek televizyonda falan konuştuğunu hiç duymadım; onun hakkında öğrendiklerimden sonra, bana bir hayaleti dinliyormuşum gibi geliyor. Güzel bir sesi var, pürüzlü ama net. O sesin kitapçıda yankılanışını hayal ediyorum. Moffat'ın kapıdan içeri girişini, çanın çınlayışını, döşemelerin gıcırdamasını hayal ediyorum.

Penumbra, "Bu raflarda aradığınız nedir?" diye sormuş olmalı.

Moffat da etrafına bakıp dükkânı ölçüp tartmış, Geçmişedönüş kitaplarının gölgeli derinliklerini fark edince, "Eh, bir büyücü ne okursa onu..." demiş olmalı.

Penumbra kesin bunu duyunca gülümsemiştir.

Penumbra.

Yaşlı adam yok oldu. Dükkânı bomboş kaldı. Onu nerede bulacağımı da hiç bilmiyorum.

Kafamda bir ampul yanıyor. Dükkânda çalışırken penumbra.com'un alan kaydını kontrol etmiştim. Hemen internete giriyorum. İnternetin ilk çıktığı yıllarda satın alınmış, 2007'de on yıl daha uzatılmış. Kayıt sayfasında sadece Broadway'deki dükkânın adresi var. Biraz daha deşiyorum ama özel bir bilgi bulamıyorum. Penumbra'nın çok silik bir dijital profili var.

Üç gün önce de, bir başka dâhi plan çerçevesinde, gümüş saçlı Muriel'in adresini bulup San Francisco'nun güneyinde, Pescadero adlı sisli vadideki keçi çiftliğinde onu ziyaret ettim. Muriel de ondan hiç haber almamış. "Bunu daha önce de yaptı," dedi. "Çekip gitti. Ama genellikle beni arar." Pürüzsüz yüzünü buruşturdu, gözlerinin etrafındaki kırışıklar kardı. Ayrılırken elime avuç büyüklüğünde, bir tekerlek keçi peyniri tutuşturdu.

Başka bir gün, umutsuz bir çabayla, PENVMBRA'nın taranmış sayfalarını açtım. Google MANVTIVS'un şifresini kıramamış olabilir ama bu ikinci Codex Vitae o kadar sinsice şifrelenmemiştir belki de. Ayrıca Penumbra'nın kitabında deşifre etmeye değecek

şeyler olduğundan emindim. Kat'e durumu açıklayan, yardım isteyen bir mesaj yolladım. Cevabı kısa ve netti: Hayır. On üç saniye sonra: Kesinlikle olmaz. Yedi saniye sonra: O proje bitti.

Büyük Şifre Çözme Operasyonu başarısız olduğunda Kat son derece hayal kırıklığına uğradı. Metinde bizi bekleyen çok önemli bir bilgi olduğundan emindi. Aslında böyle bir bilginin olmasını kendisi için istiyordu. Kendini tamamen PM işine verip beni görmezden gelmeye başladı. *Kesinlikle olmaz* demek dışında, tabii.

Aslında belki de Kat haklıydı. Benim için en iyisi kitaba hiç dokunmamaktı. Ekranımda açık duran, GrumbleGear tarafından taranmış ağdalı Gerritszoon harflerine bakınca kendimi kötü hissettim. Penumbra'nın arzusu o ölene kadar Codex Vitae'sinin okunmamasıydı. Yaşlı adamın hayat kitabının şifresini sırf evinin adresini bulmak için kıramayacağıma karar verdim.

Sonunda, dâhice planlarım azaldı. Tyndall, Lapin ve Fedorov'la görüştüm. Hiçbirinin Penumbra'dan haberi yoktu. Üçü de doğuya iltica edip, New York'taki Kırılmamış Kitap Sırtı'nda Corvina'nın çetesine katılmak üzere hazırlık yapıyorlardı. Bana sorarsanız bu boş bir çaba. Manutius'un Codex Vitae'sini alıp parçaladık. Olumlu bir bakış açısıyla bakacak olursanız, tarikat boş bir umut üzerine kurulmuş diyebilirsiniz. Olumsuz açıdan bakınca ise bir yalan üzerine kurulduğu kesin. Tyndall ve arkadaşları henüz bu gerçekle yüzleşemediler, fakat bir noktada buna mecbur kalacaklar.

Bu size çok acımasız bir yorum gibi gelebilir. Öyle zaten. Bu saçmalıkların hepsi benim yüzümden oldu ve bu yüzden kendimi çok kötü hissediyorum... Geçmişe doğru adım adım giderseniz, tüm olanların benim kabahatim olduğu gerçeğiyle karşı karşıya geleceksiniz.

Kafamın içinde bin bir tilki geziniyor. Gecelerdir düşüne düşüne ancak bu çözümleri buldum ama hepsi boş çıktı, Penumbra'ya ulaşamadım. Bu arada Moffat ikinci cildi bitirmek üzere. Daha önce hiç sesli kitap dinlemedim ve şunu belirtmeliyim ki benim

için değişik bir deneyim oldu. Bir kitabı okuduğunuzda olaylar kafanızın içinde yaşanıyor. Okumak yerine dinlediğiniz zaman ise her şey kafanızı çevreleyen ufak bir bulutun içinde olup bitiyor. Tüylü, elle örülmüş bir başlık gözlerinize kadar indirilmiş sanki...

"Griffo'nun Altın Borusu çok güzel süslenmiş," dedi Zenodotus, Telemach'ın hazinesi üzerinde parmağını dolaştırarak. "Büyülü bir güzelliği var, hepsi bu. Anladın mı? Görebildiğim kadarıyla bu boru büyülü değil."

Moffat'ın Zenodotus seslendirmesi beklediğim gibi değil. Zengin, dramatik ve büyülü bir şekilde gürlemek yerine, bölük pörçük ve mesafeli konuşuyor. Sanki çok uluslu bir şirketin sihir danışmanı gibi.

Bunu duyan Fernwen'in gözleri fal taşı gibi açıldı. Bu trompeti geri kazanmak için öldürücü bir bataklığı, tüm zorluklara rağmen kahramanca geçmeyi başarmışlardı. Oysa şimdi İlk Büyücü ona trompetin hiçbir gerçek gücü olmadığını söylüyordu.

"Bu dünyadaki tek güç büyü değildir," dedi yaşlı büyücü nazikçe trompeti sahibine iade ederek. "Griffo o kadar mükemmel bir alet yaptı ki çalındığı zaman ölüleri bile uyandırıyor. Ancak bu aleti elleriyle yaptı, büyü ya da ejderha şarkılarıyla değil. Keşke ben de aynısını yapabilsem."

Moffat'ın seslendirmesinde İlk Büyücü'nün sesindeki kötü niyeti seziyorum. Birazdan neler olacağını gayet iyi biliyorum.

"Wyrm-Baba Aldrag bile böyle bir şeye imrenirdi."

Dur bir dakika! Ne?

Şu ana kadar Moffat'ın ağzından çıkan her şey kitabın bire bir tekrarıydı. Sesi belleğime yumuşak dikişler atarak ilerliyordu. Oysa bu satır... Bu satırı hiç okumadım ben.

Bu satır yeni.

Parmağım walkmanin düğmesine gidiyor ama Neel'ın kaydını berbat etmeye niyetim yok. Onun yerine odama koşup raftan ikinci cildi alıyorum. Son sayfayı buluyorum. Evet, haklıyım. Burada

Wyrm-Baba Aldrag'dan bahsedilmiyor. Aldrag şarkı söyleyen ilk ejderhaydı. Bu gücü, ilk cüceleri eriyik kayanın içinden çekip çıkarmak için kullandı ama şimdi konumuz bu değil. Konumuz şu: bu satır kitapta yok.

Acaba kitapta başka ne eksik? Hangi bölümler farklı? Moffat neden metne sadık kalmamış?

Elimdeki sesli kitaplar 1987'de, Cilt III yayınlandıktan hemen sonra kaydedilmiş. Bu aynı zamanda Moffat'ın Kırılmamış Kitap Sırtı'ndan ayrıldığı yıl. Örümcek sezgim harekete geçiyor: bütün bunlar bağlantılı olmalı.

Tüm dünyada Moffat'ın niyetini bilebilecek üç kişi olduğunu düşünüyorum. İlki Kırılmamış Kitap Sırtı'nın karanlık lordu. Ancak Corvina ya da Festina Lente Şirketi'ndeki yandaşlarından biriyle yeraltında veya üstünde görüşmeye hiç niyetim yok. Ayrıca IP adresimin korsan listesinde kayıtlı olduğuna dair de korkularım var.

İkincisi eski patronum. Tek isteğim Penumbra'yla görüşmek ama onu nerede bulacağımı bilmiyorum. Yerde uzanmış, bitmiş kasetin hışırtısını dinlerken çok üzücü bir şey fark ediyorum. Bu sıska, mavi gözlü adam hayatımı inanılmaz şekilde değiştirdi; oysa benim onun hakkında bildiğim tek şey, dükkânın vitrininde yazan ismi.

Üçüncü ihtimal de Edgar Deckle. Tamam, Deckle da Corvina'nın ekibinin bir parçası ama ciddi farkları var:

•*Sağlam bir işbirlikçi,*
•*Okuma Odası'nı koruyor, bu da tarikatta üst mevkide olduğunun bir göstergesi. Bu nedenle birçok sırrı biliyor olabilir,*
•*Moffat'ı tanıyordu ve en önemlisi;*
•*Rehberde kayıtlı. Brooklyn'de yaşıyor.*

Deckle'a bir mektup yollamaya karar veriyorum. Bence bu,

Kırılmamış Kitap Sırtı'nın ciddiyetine, ağırlığına yakışacak. Neredeyse on yıldır hiç mektup yazmadım. Kâğıt ve mürekkep kullandığım en son mektup, bilim kampında geçirdiğimiz güzel bir haftadan sonra sözde kız arkadaşıma yazdığım uzun ve duygusal bir şeydi. On üç yaşındaydım. Leslie Murdoch cevap bile yazmadı.

Yeni mektup için birinci kalite kâğıt seçiyorum. Sivri uçlu tükenmez kalem satın alıyorum. Mektubumu özenle yazıyorum. Önce Google'da olanları anlatıp, sonra Edgar'a Clark Moffat'ın sesli kitapları hakkında bir şeyler bilip bilmediğini soruyorum. Bu esnada altı adet birinci kalite kâğıdı buruşturup atmak zorunda kalıyorum çünkü kelimeleri sürekli yanlış yazıyorum. El yazıma gelince, tek kelimeyle berbat.

En sonunda mektubu parlak mavi posta kutusuna atıyor, beklemeye başlıyorum.

Üç gün sonra Edgar Deckle'dan bir e-posta geliyor. Görüntülü konuşma yapmayı önermiş.

Açıkçası bu kadarını Deckle'dan beklemiyordum. Tamam o zaman!

Pazar günü, saat on ikide, bilgisayarımdaki kamera işaretine tıklıyorum. Deckle da bilgisayarına eğilmiş bana bakıyor. Yuvarlak burnu biraz küçülmüş sanki. Sarı duvarlı, ışık dolu, dar bir odada oturuyor. Kabarık saçlarının arkasında, duvarlara asılmış bakır tencere-tavalar ve üzerine mıknatıslarla resimler iliştirilmiş bir buzdolabı görünüyor.

"Mektubun hoşuma gitti," diyor Deckle gülümseyerek. Bir elinde de düzgünce katlanmış mektubu tutuyor.

"Ha, o mu? En doğrusu mektup yazmak olur diye düşündüm."

"Kaliforniya'da olanları biliyordum zaten," diyor. "Kırılmamış Kitap Sırtı'nda haberler çabuk yayılır. Elinize yüzünüze bulaştırmışsınız."

Kızmış olmasını bekliyordum ama Deckle gülümsüyor. "Corvina çok eleştiri aldı. Üyeler sinirlendi."

"Merak etme, Corvina operasyonu durdurabilmek için elinden geleni yaptı," diyorum.

"Yok, yok, ona sinirlenmediler. Sizin yerinize tarikatın bunu yapmış olması gerektiğini düşünüyorlar. 'Bunun keyfini çıkaran, sonradan görme Googlecılar değil, biz olmalıydık,' diyorlar."

Bu beni güldürüyor. Kim bilir, belki de Corvina'nın kurallarını değiştirmek göründüğü kadar imkânsız değildir.

"Ama hâlâ üzerinde çalışıyorsunuz, öyle değil mi?" diye soruyorum.

"Google'ın yüce bilgisayarları hiçbir şey bulamadı diye duracak değiliz," diyor Deckle. "Elbette, çalışıyoruz. Yapma Clay, herkesin bir bilgisayarı var." Parmağıyla bilgisayarının kapağına vurarak kameranın sarsılmasına neden oluyor. "Bu makineler büyülü değil. Programcıları ne kadar yetkinse, onlar da o kadar becerikli işte."

Evet, tabii. Ancak, şunu söylemeden geçemeyeceğim, o programcılar cidden yetkin adamlardı.

Deckle'ın arkasında bir kıpırdanma oluyor ve omzunun üzerinden minik bir yüz ekrana bakmak için uzanıyor. Bu, küçük bir kız. Minyatür bir Deckle sanki. Bu, beni çok şaşırtıyor. Parlak sarı, uzun, karışık saçları ve Edgar'ınkinin aynı, yuvarlak bir burnu var. Altı yaşında görünüyor.

"Bu kim?" diye soruyor, parmağıyla ekranı göstererek. Anlaşılan Edgar Deckle işini sağlama almış. Hem kitaplar hem de genler kanalıyla ölümsüzlüğe yatırım yapmış. Diğer üyelerin de çocukları var mı ki?

"Bu, arkadaşım Clay," diyor Deckle, küçük kızın beline kollarını dolayarak. "Ajax Amcanı tanıyor. Clay de onun gibi San Francisco'da yaşıyor."

"San Francisco'yu çok seviyorum!" diyor küçük kız. "Balinaları da çok seviyorum!"

Deckle öne eğilip kızının kulağına, "Balinalar nasıl ses çıkarıyor,

tatlım?" diye fısıldıyor.

Küçük kız, babasının kollarından kurtulup parmaklarının üzerinde dimdik durarak, moo-mii diye bir ses çıkarıyor, bir yandan da yavaşça dönüyor. Bu onun balinayı algılayış biçimi sanırım. Gülüyorum. Küçük kız, ışıl ışıl gözlerle ekrana bakıyor. Beğenilmek hoşuna gitti belli ki. Bu nedenle balina şarkısını tekrarlıyor. Bu sefer daha hızlı dönüyor, ayağı kayıyor ama o aldırmadan, moo-mii şarkısına devam ederek yandaki odaya gidiyor.

Deckle yüzünde bir gülümsemeyle kızının arkasından bakıyor. Bana dönüp, "Neyse, biz konumuza dönelim. Sana yardım edemem. Doğru, Clark'la dükkânda karşılaştık ama Kurucunun Bulmacası'nı çözdükten sonra, bunu da sadece üç ayda başardı bu arada, Okuma Odası'na gitti. Onu bir daha hiç görmedim. Sesli kitabı hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Doğrusunu istersen, sesli kitaplardan nefret ederim," diyor ve ekliyor. "Asıl konuşman gereken kişiyi biliyorsun, değil mi?"

Tabii biliyorum. "Penumbra."

Deckle onaylıyor. "Peki, Moffat'ın Codex Vitae'sinin anahtarının Penumbra'da olduğunu biliyor muydun? Moffat tarikattayken o ikisi çok yakın arkadaştı."

"Penumbra'ya ulaşamıyorum," diyorum, keyifsizce. "Sanki yer yarıldı içine girdi." Birden yaşlı adamın en sevdiği Çırakla konuştuğumu hatırlayıp, "Sen onun evinin nerede olduğunu biliyor musun?"

"Biliyorum," diyor Deckle. Gözümün içine bakıyor. "Ama sana söylemeyeceğim."

Üzüntüm yüzüme yansımış olmalı ki Deckle hemen elini kaldırıp, "Seninle bir anlaşma yapacağız," diyor. "Kitaptaki tüm kurallara karşı gelip, ihtiyacınız olduğunda size Okuma Odası'nın anahtarını verdim, öyle değil mi? Şimdi de ben senden bir şey isteyeceğim. Karşılığında Penumbra'nın nerede oturduğunu memnuniyetle söylerim."

Açıkçası cana yakın, güler yüzlü Deckle'ın bu kadar hesapçı

olmasını beklemiyordum.

"Aşağıdaki matbaada sana gösterdiğim Gerritszoon harflerini hatırlıyor musun?"

"Evet, tabii." Toprak altındaki matbaayı nasıl unuturum... "Elinizde pek bir şey kalmamıştı."

"Doğru. Sanırım sana orijinallerin çalındığını da söylemiştim. Olay yüz yıl önce, tarikatın Amerika'ya ilk geldiği yıllarda olmuş. Kırılmamış Kitap Sırtı'ndan herkes deliye dönmüş. Bir grup detektif kiralayıp, polise para vererek hırsızı yakalamışlardı."

"Kimmiş peki?"

"Bizden, Ciltlilerden biriymiş. Adı Glencoe. Hırsızlık olayından önce tarikat, kitabını yakmış."

"Neden?"

"Kütüphanede sevişirken yakalanmış," diyor Deckle açık açık. Sonra parmağını sallayarak alçak sesle, "Tarikat bugün de bu tür olaylara hiç sıcak bakmıyor ama artık kimsenin kitabı böyle bir nedenden yakılmıyor," diye açıklıyor.

Neyse, çok yavaş da olsa, Kırılmamış Kitap Sırtı bir gelişme gösteriyor.

"Her neyse. Glencoe bir sürü Codex Vitae ve gümüş çatal-bıçak çalıyor, o zamanlar tarikatın çok güzel bir yemek odası varmış. Gerritszoon kalıplarını da aşırıyor. Bazıları adamın bunu intikam amaçlı yaptığını söylüyor, bence parasız kalıp yaptı. Latince bilmek New York'ta insanın karnını doyurmuyor."

"Yakalandığını söylemiştin."

"Evet. Kitapları kimseye satamamış, onları geri almışız. Çatal-bıçakları okutmuş. Gerritszoon kalıpları da satılmış. O günden beri kayıplar."

"Çok acayip bir hikâye. Eee?"

"Senden kalıpları bulmanı istiyorum."

"Cidden mi?"

Deckle gülümsüyor. "Evet, cidden. Bir çöpün dibinde

olabileceklerinin farkındayım ama burnumuzun dibinde olma ihtimalleri de var."

Yüz yıl önce kaybolmuş küçük metal parçaları... Penumbra'yı kapı kapı dolaşarak bulmak daha kolay olurdu bence.

"Bence bunu yapabilirsin. Birçok insan tanıyorsun, kaynakların var."

Bir kez daha soruyorum, "Ciddi misin?"

"Kalıpları bulduğunda bana haber ver. Festina lente." Gülümsüyor ve bağlantı kopuyor.

Bak şimdi kızdım işte! Deckle'ın bana yardım edeceğinden emindim. Oysa o bana ev ödevi verdi. Hem de yapması imkânsız bir ev ödevi...

Ne demişti? Birçok insan tanıyorsun, kaynakların var. Bana ilk kez birisi böyle bir şey söylüyor. Cümlenin anlamını düşünüyorum. Kaynaklarımı düşününce de aklıma doğrudan Neel geliyor. Belki de Deckle haklıdır. Bugüne kadar yaptığım her şeyi yardım alarak yaptım. Bir sürü insan tanıyorum ve hepsinin becerisini nasıl bir araya getireceğimi iyi biliyorum.

O gözle bakınca da, bu işte kullanacağım kaynağı bir anda buluyorum.

Çok eski, garip, kaybolmuş ve önemli bir şeyi bulabilmek için gideceğim adres belli: Oliver Grone.

Penumbra sırra kadem basıp dükkân da kapanınca, Oliver yeni bir işe o kadar çabuk başladı ki o işi bir süredir yedekte tuttuğunu anladım. Oliver'ın yeni iş yeri Pygmalion. Piyasadaki bağımsız kitapçılardan biri. Berkeley'deki Engels Caddesi'nde. Özgür Konuşma Hakkı Hareketi mezunları tarafından kurulmuş, piyasadaki ıvır zıvırlara itibar etmeyen gerçek bir kitapçı. Şu an Oliver'la Pygmalion'un tıklım tıklım dolu kafesinde oturmaktayız. Tam arkamızda GIDA POLİTİKASI bölümü var. Oliver'ın bacakları küçük masanın altına sığmadığından, kenara uzatmış. Ben de çilekli kek yiyorum.

Oliver burada çalışmaktan memnun. Tavandaki parlak renkler kitap kategorilerini temsil ediyor ve zeminde de aynı renklerde şeritler var. Geldiğimde Oliver ANTROPOLOJİ rafına kucak dolusu kitap taşımakla meşguldü. Belki de kaslı vücudunu spora değil, kitap taşımaya borçludur, kim bilir?

"Şu kalıp dediğin şey tam olarak nedir?" diye soruyor Oliver. Eski aletler hakkındaki derin bilgisi on ikinci yüzyıl sonrası için geçerli değil ama yılmıyorum.

Oliver'a küçük metal kalıpların yan yana dizilmesiyle bir sayfanın nasıl dizildiğini ve basıldığını anlatıyorum. Yüzlerce yıl boyunca her bir harfin tek tek, elle döküm yapılarak hazırlandığından bahsediyorum. Harflerin dökümünü yapabilmek için de metalden oyulmuş orijinallere ihtiyaç olduğunu söylüyorum. Bu orijinal modele kalıp dendiğini ve her harf için bir kalıp bulunduğunu söyleyerek seminerime son veriyorum.

Oliver, gözleri uzaklara dalmış, biraz düşünüyor. "Öncelikle şunu bilmelisin. Dünyada iki çeşit eşya ya da alet vardır. Bu sana garip gelebilir ama... Bazı eşyaların aurası vardır, bazılarının ise yoktur."

Ben, aura olması ihtimaline oynuyorum. "Kökleri yüzyıllar öncesine dayanan bir tarikatın paha biçilmez servetinden söz ediyoruz burada Oliver."

Kafasını sallayarak bana katılıyor. "Bu iyi işte. Günlük eşyalar, ev eşyaları... Bunlar olmaz. Zaman içinde yok oluyorlar çünkü. Bir salata kâsesi bulduğumuzda kendimizi gerçekten şanslı hissediyoruz. Ama dini eşyalar? Onların çoğu ayakta. Ortalıkta ölü küllerinin saklandığı ne kadar vazo var inanamazsın. Kimse böyle bir vazoyu çöpe atmaya cesaret edemiyor, bu yüzden saklıyor."

"Yani birilerinin Gerritszoon'u atmadığını, sakladığını ümit edebilirim, öyle mi?"

"Aynen öyle. Hele çalındıysa, bu iyiye işaret. Eski bir eşyanın başına gelebilecek en iyi şey çalıntı olmaktır. Çalınan mal elden

ele gezer, yeraltında kalıp kaybolmaz." Sonra dudaklarını büzerek, "Yine de çok ümitlenme," diyor.

Artık çok geç Oliver, ümitlendim bile. Keki alelacele ağzıma tıkıp soruyorum, "Peki eşyanın aurası varsa nerelere gider?"

"Bu kalıplar şu anda ortalardaysa, onları bulabileceğin tek bir yer var: Erişim Masası."

BİR GARİP MEKAN: KAL-ÖR

TABİTHA TRUDEAU, Oliver'ın Berkeley'deki en yakın arkadaşı. Kısa boylu, tıknaz, kahverengi dalgalı saçlı ve kalın gözlüklerinin arkasında korkunç kaşları olan bir kız. Şu anda tüm Kaliforniya sahilinin en garip müzesinin müdür yardımcısı. Müze, Emeryville adlı küçük bir kasabada ve ismi de... Sıkı durun geliyor: Kaliforniya Örgü Sanatları ve Nakış Bilimi Müzesi.

Oliver ikimizi e-posta yoluyla tanıştırıp, Tabitha'ya benim kendisinin de gönülden desteklediği çok özel bir iş üzerinde çalıştığımı açıkladı. Bana da müzeye bağış yaparsam işlerin daha da kolaylaşacağı taktiğini verdi. Makul bir bağış dünyevi kazançlarımın yüzde yirmisini oluşturacağından, bağış yapmam söz konusu olamaz. Neyse ki bir sponsorum var. Tabitha'ya bana yardımcı olduğu takdirde müzeye bin dolarlık bir bağış yapmayı düşündüğümü söyledim. Neel Shah Kadın Sanatçılar Vakfı sağ olsun!

Tabitha'yla bu çevrede kısaca Kal-Ör diye bilinen müzede buluştuğumuzda, birden kendimi bu binaya yakın hissettim çünkü Kal-Ör en az Penumbra'nın dükkânı kadar tuhaf bir yer. Burası küçük bir oda aslında. Şu an, okul gezileri nedeniyle bir

sınıfa dönüşmüş durumda. Sağda solda renkli resimler, masaların üzerinde çocuklar için oyuncaklar var. Kapının yanındaki kovanın içinde örgü şişleri duruyor: kalın, ince, plastik, tahta... Oda inanılmaz şekilde yün kokuyor.

"Çok ziyaretçiniz oluyor mu?" diye soruyorum, bir yandan tahta şişi incelerken. Çok ince bir toteme benziyor.

"Evet, çok," diyor Tabitha, gözlüklerini düzelterek. "Çoğunlukla okullar geliyor. Aslında birazdan bir grup gelecek. Onlar gelmeden işe koyulsak iyi olur."

Tabitha, müzenin girişinde, YÜN BAĞIŞLAYANLARA GİRİŞ ÜCRETSİZDİR yazısı bulunan bir masada oturuyor. Neel'ın çekini cebimden çıkarıp masanın üzerine koyuyorum. Tabitha sırıtarak çeki alıyor.

Mavi bir bilgisayar terminalinin düğmesine basarak, "Daha önce bunlardan kullandın mı?" diye soruyor.

"Hiç kullanmadım. İki gün öncesine kadar böyle bir şey olduğunu bilmiyordum bile."

Tabitha'nın gözü dışarıya takılıyor. Kafamı çevirip bakıyorum. Bir okul otobüsü müzenin küçük otoparkına yanaşmak üzere. "Yani," diyor Tabitha, "Öyle bir şey işte. Biraz kurcalayınca anlarsın. Dikkat etmen gereken tek şey, bize ait dokümanları başka müzelere vermemek."

Tamam, deyip Tabitha'yla yer değiştiriyor, masanın arkasına geçiyorum. Tabitha bir arı misali müzeyi toparlıyor. Sandalyeleri yerleştirip masaları antiseptik bezlerle siliyor. Bana gelince, Erişim Masası'na yerleşmiş bulunuyorum.

Oliver'dan öğrendiğime göre Erişim Masası dünyadaki bütün müzelerin sanat eseri listelerini içeren çok geniş bir veritabanı. Yirminci yüzyılın ortalarından beri kullanılıyor. Ondan önce delikli kartlar kullanılıyormuş; bu kartlar müzeden müzeye aktarılıyor, kopyalanıp kataloglanıyormuş. Sanat eserlerinin sürekli bir müzenin yeraltındaki deposundan sergi salonlarına

ya da (muhtemelen Boston veya Belçika'daki) başka bir müzeye aktarıldığı günümüz sanat dünyasında bu bir gereklilik.

En mütevazı tarih topluluklarından tutun da en büyük koleksiyonlara sahip müzelerin hepsi Erişim Masası'nı kullanıyor. Hepsinin de monitörü aynı. Bir çeşit antika eşya terminali... Bir eser bulunduğunda ya da satın alındığında müze envanterinde yerini alıyor. Bir taş veya kumaş parçası bile olsa dünyanın herhangi bir yerinde bir müzede ise sistemde kayıtlı demektir. Satılırsa ya da yanarsa envanterden düşülüyor.

Erişim Masası sahtekârların yakalanmasına da yardımcı oluyor. Her müzenin terminal ayarları, başka müzelerde bulunan ve şüpheli benzerlikleri olan eser kayıtlarını saptamak üzere yapılıyor. Erişim Masası alarm verdiğinde bu, eserin birden fazla müzede sergilendiği ve birilerinin dolandırıldığı anlamına geliyor.

Gerritszoon kalıpları hangi müzede olursa olsun, Erişim Masasında listelenmek zorunda. Terminali kullanarak sorgulamayı bir dakikada hâlledebilirim. Ancak büyük bir müzenin sorumlusu bu garip isteğimden şüphelenebilir çünkü terminallerde aynı zamanda tarikatlar hakkında da detaylı bilgiler var. Bu nedenle Oliver arka kapıdan girmeyi, yani sorumlusuyla anlaşabileceğimiz küçük bir müzeyle başlamayı önerdi.

Oturduğum sandalye ağırlığımdan gıcırdıyor. Erişim Masası'nın yüksek teknoloji bir şey olmasını bekliyordum ama görüyorum ki o da bir tarihi eser. Mavi parlak bir ekranı var ama şu son çıkanlardan değil tabii, kalın camda pikseller etrafa saçılıyor. Erişim Masası'nda neler yok ki: Akdeniz bölgesi seramik tabakları, Japon samuray kılıçları, Mughal bereket tanrıları, eski kronometreler, misket tüfekleri, kapaklarında kalın haç işaretleri olan mavi ciltli eski kitaplar...

Ben müze müdürü olsam sabahtan akşama kadar bunlara bakardım.

Birinci sınıf öğrencileri bağıra çağıra sırayla Kal-Ör'den içeri

giriyorlar. İki oğlan çocuğu ağızlarından tükürükler saçarak, dövüş sesleri çıkararak kapının yanındaki kovadan aldıkları örgü şişleriyle düello yapmaya başlıyor. Tabitha onları faaliyet odasına alıyor ve sunumuna başlıyor. Arkasındaki duvarda ÖRGÜ ÖRMEK GÜZELDİR yazan bir poster var.

Erişim Masası'na odaklanıyorum. Terminalin bir bölümünde büyük olasılıkla Tabitha tarafından hazırlanmış grafikler var. TEKSTİL, KALİFORNİYA, SİGORTASIZLAR gibi erişim faaliyetlerinin grafiklerini çıkarmış. TEKSTİL küçük bir tepe oluşturmuş, KALİFORNİYA dik bir bayır şeklinde, SİGORTASIZLAR ise düz bir çizgi.

Peki arama kutusu nerede?

Tabitha cephesinde faaliyet devam etmekte, birinci sınıf öğrencileri büyük plastik kutuların içinden en sevdikleri yün yumağını seçiyor. Bir kız yere düşüyor ve ciyak ciyak bağırıyor. İki oğlan da yün şişlerle kızı dürtüp duruyor.

Arama kutusu yok.

Ekranın tepesinde DİZİN sözcüğünü görene kadar rasgele tuşlara basıyorum. (Dizin tuşu F5'miş.) Şu an önümde uzun, zengin bir sınıflandırma listesi var. Birileri her şeyi kategorize etmiş.

METAL, YÜN, SERAMİK.
15. YÜZYIL, 16.YÜZYIL, 17. YÜZYIL.
SİYASET, DİN, DİNİ TÖRENLER.

Peki, DİN ve DİNİ TÖRENLER arasındaki fark ne? Bu iş düşündüğümden daha uzun sürecek galiba. METAL'le başlıyorum ama bu kategoride sadece bilezikler, paralar ve balık oltaları var. Kılıçlar yok mesela. Sanırım kılıçlar SİLAH, SAVAŞ ya da SİVRİ ŞEYLER kategorisinde.

Tabitha birinci sınıf öğrencilerinden birinin üzerine eğilmiş,

iki şişi birbirinin üzerinden geçirip ilmek atmayı öğretiyor. Oğlan kaşlarını çatmış, kendini tam bir konsantrasyonla işine vermiş. Bu ifâdeyi Okuma Odası'ndaki bazı üyelerde de görmüştüm. Sonunda nasıl yapılacağını anlıyor ve bir ilmek atıyor, yüzünde kocaman bir gülümseme beliriyor.

Tabitha bana bakıp, "Bir şeyler bulabildin mi?" diye soruyor.

Hayır bulamadım. 15. YÜZYIL'da yok. Aslında 15.YÜZYIL'da olabilir ama diğer her şey de o kategorideymiş gibi görünüyor, sorun orada. Samanlıkta iğne aramak gibi bir şey bu.

Kafamı iki elimin arasına almış, mavi ekranda eski bir İspanyol kalyonundan çıkarılmış yeşil paralara bakıyorum. Neel'ın bin doları boşa mı gitti acaba? Ne yapacağım şimdi ben? Google hâlâ neden müzeleri indekslemediki sanki?

Parlak kızıl saçlı bir kız masaya doğru koşuyor. Boğazına sardığı yeşil yumak yüzünden bir yandan boğulma tehlikesi geçirirken bir yandan da kıkırdıyor. "Atkın pek güzelmiş," diyorum. Sırıtarak zıplamaya başlıyor.

"Merhaba. Sana bir bilmece sorayım mı?" Kıkırdıyor ve başını sallıyor. "Samanlıkta bir iğneyi nasıl bulursun?"

Birinci sınıf öğrencisi kızıl duruyor, düşünüyor, boynundaki yeşil yünü çekiştiriyor. Gerçekten düşünüyor. Kafasındaki minik çarklar dönüyor, parmaklarını kıvırıyor, düşünüyor. Çok tatlı. Sonunda bana bakıp, gayet ciddi bir şekilde "Samanlara iğneyi bulmalarını söylerim," diyor. Sonra, usulca peri sesi çıkarıp tek ayağının üzerinde zıplayarak yanımdan ayrılıyor.

Tabii, doğru ya! Bu kız bir dâhi. Gülerek berbat listeden çıkıyorum. ERİŞİM tuşuna basıyorum.

Bu kadar basit işte! Birinci sınıf öğrencisi haklı. Samanlıkta iğne aramak o kadar da zor değil. Samanlara iğneyi bulmalarını söyle!

Erişim formu uzun ve karışık ama hızla dolduruyorum.

YARATICISI: Griffo Gerritszoon
YILI: 1500
TARİFİ: Metal yazı stili. Gerritszoon kalıplar. Tam font.
KÖKENİ: 1900'lerde kaybolmuş. Adını gizli tutmak isteyen biri tarafından müzeye bağışlandı.

Diğer bölümleri boş bırakıp giriş tuşuna basıyorum. Eğer sistemi doğru anladıysam Erişim Masası şu an dünyadaki buna benzer tüm terminallerde Gerritszoon'u arıyor. Binlerce müze sorumlusu, listelerinde bu kalıpları arıyor.

Bir dakika geçti. İki dakika... Üç... Siyah saçlı uyuz bir oğlan sinsi sinsi masaya yaklaşıp parmaklarının üzerinde yükselerek, "Sizde hiç oyun var mı?" diye soruyor. Yok anlamında kafamı sallıyorum.

Erişim Masası na ni na ni diye sesler çıkarıyor. Yangın alarmına benzer, giderek yükselen bir ses: na ni na ni . Uyuz oğlan sıçrıyor, diğer çocuklar dönüp bana bakıyor. Tabii ki, Tabitha da bir kaşı havada beni izliyor.

"Orada her şey yolunda mı?" diye soruyor.

Cevap veremeyecek kadar heyecanlıyım. Evet anlamına gelecek bir baş işaretiyle Tabitha'yı geçiştirip, ekranın dibinde yanıp sönen harflere bakıyorum.

ERİŞİM ENGELLENDİ

Evet!

ESER BULUNDU!

Evet, evet, evet!

LÜTFEN BİRLEŞİK EVRENSEL UZUN SÜRELİ DEPOLAMA LTD. ŞTİ. İLE İLETİŞİME GEÇİNİZ.

Erişim Masası'nda zil çalmaya başlıyor. Bir de zili mi var bunun? Terminalin etrafına bakıp kenarına iliştirilmiş bir telefon görüyorum. Bu müze bir acil durum merkezi gibi resmen. Bütün bu ziller, alarmlar falan. İmdat! Yardım edin! Kral Tutankamun'un

mezarı boş! Telefon çalmaya devam ediyor.

Odanın diğer ucundan Tabitha sesleniyor. "Hey, ahbap! Neler karıştırıyorsun sen orada?"

Ona sırıtarak el sallayıp telefona atlıyorum. Ahizeyi kaldırdıktan sonra iyice yanağıma yapıştırıp alçak sesle, "Kal-Ör, buyrun?" diyorum.

"Birleşik Evrensel Uzun Süreli Depolama'dan arıyorum," diyor bir ses, hattın diğer ucundan. Genizden konuşan bir kadın bu. "Erişim bölümünü bağlar mısınız lütfen?"

Tabitha'ya bakıyorum, iki çocuğu yeşil ve kırmızı karışımı yün yumağından kurtarmaya çalışıyor. Kızlardan birinin yüzü kızarmış, boğuluyor gibi bir hâli var. Telefondaki sese dönüp, "Erişim mi? Ben yardımcı olayım, efendim."

"Çok naziksin. Bak, şimdi beni dikkatli dinle canım. Birisi sizi yamuğa getiriyor," diyor. "Biraz önce girdiğiniz törensel eser zaten listemizde kayıtlı. Hem de yıllardır. Bilgileri girmeden önce mutlaka listeleri kontrol etmelisin, tatlım."

Fırlayıp, dans etmemek için kendimi zor tutuyorum. Kendimi toparlayıp, "Eyvah! Çok özür dilerim. Uyarı için teşekkürler. Bu çatlak adamı derhal buradan çıkarmalıyım. Bize gizli bir tarikata mensup olduğunu, bu kalıpların yüzyıllardır ellerinde olduğunu falan anlattı," diyorum.

Kadın anlayışla iç çekiyor. "Benim hayatım bu çatlaklarla geçiyor canım."

"Bakın... İsminiz neydi acaba?"

"Cheryl, canım. Kusura bakma. Kimse Birleşik-E tarafından uyarılmaktan hoşlanmaz ama aramak zorundaydım."

"Öyle demeyin! Titizliğinize hayran kaldım." Yalanları sıralamaya, rolümü oynamaya devam ediyorum. "Küçük bir müze olduğumuz için Birleşik-E diye bir yerden hiç haberimiz yoktu..."

"Ciddi misin, tatlım? Mississippi'nin batısındaki tüm bölgede tarihi eser sektörüne hizmet veren tek ve en büyük depo bize ait,"

diyor tek nefeste. "Nevada'dayız. Hiç Vegas'a geldin mi?"

"Yok."

"Tüm Amerika'daki en kuru yer burası, tatlım."

Taş tabletler için gayet uygun bir şehir. Neyse, daha fazla uzatmadan lafa gireyim. "Cheryl, düşünüyordum da, belki siz bana yardım edebilirsiniz. Kal-Ör çok yakın zamanda Neel Shah Vakfından yüklü bir miktar bağış aldı."

"Harika!"

"Bu parayı kullanarak bir sergi düzenlemek istiyoruz... Gerçek Gerritszoon kalıpları sizde, öyle değil mi?"

"Yani ne olduklarını bilemeyeceğim canım ama bilgisayarımda burada oldukları yazıyor."

"O zaman, Kal-Ör olarak onları sergilemek için ödünç almak istiyoruz."

Detayları Cheryl'den öğrenip teşekkür ediyor ve telefonu kapatıyorum. Yeşil bir yün yumağı havada uçup masamın üzerine konuyor ve açılarak kucağıma düşüyor. Kafamı kaldırıp bakıyorum, kızıl saçlı kız tek ayağının üzerinde durmuş bana dil çıkarıyor.

Birinci sınıflar itişe kakışa, bağıra çağıra müzeden çıkıp park yerine gidiyor. Tabitha kapıyı kilitleyip kendini oradaki sandalyeye atıyor. Yanağında kırmızı bir çizik var.

Yeşil yumağı toparlıyorum. "Seni biraz yordular, ha?"

"Yün şişleriyle oynamayı pek seviyorlar," diyor, içini çekerek. "Sen ne yaptın?"

Birleşik-E'nin Nevada adresini yazdığım kâğıdı gösteriyorum.

"Hiç şaşırmadım," diyor. "Ekranda gördüğün eşyaların yüzde doksanı depolardadır. Kongre Kütüphanesi'nin, kitaplarının çoğunu Washington'ın dışındaki depolarda sakladığını biliyor muydun? Kütüphanenin oralarda binlerce kilometrelik rafları var."

"Yapma ya!" Bu fikirden hiç hoşlanmadım. "Kimse görmeyecek, okuyamayacaksa kitapları tutmanın âlemi ne peki?"

"Gelecek nesiller için saklamak zorundalar," diyor Tabitha. "Örneğin, bizim de Noel kazaklarını sakladığımız ısı kontrollü depomuz var."

Eminim vardır. Şu an tüm dünya bana, her motifi başka bir tarikatı temsil eden, kendine özgü binaları, kayıt sistemleri ve kuralları olan bir yamalı battaniye gibi geliyor zaten.

Trenle San Francisco'ya dönerken üç kısa mesaj gönderiyorum.

Birisi Deckle'a: Bir şeyler buldum, üzerinde çalışıyorum.

Diğeri Neel'a: Arabanı ödünç alabilir miyim?

Sonuncusu Kat için tek bir kelime: N'aber?

FIRTINA

BİRLEŞİK EVRENSEL Uzun Süreli Depolama, Nevada'nın hemen dışında, otoyolun kenarına kurulmuş büyük, alçak, gri bir bina. Park yerindeki boşluk ruhumu sıkıyor. Derin bir ıssızlık var; yine de içeride bulma ihtimalim olan hazineyi düşünüp kendimi avutuyorum. Buraya varmadan beş-on kilometre önce durduğum Applebee's'in park yeri de sevimsizdi ama içeride karnımı doyuracağımdan emindim. Birleşik-E'de ise beni bir belirsizlik bekliyor.

Birleşik-E'ye girebilmek için iki metal detektöründen ve X-ray cihazından geçiyorum. Daha sonra Barry adlı bir güvenlik görevlisi üstümü arıyor. Çantama, ceketime, cüzdanıma ve bozuk paralara el konuyor. Barry, üzerimde bıçak, neşter, makas, iğne, fırça ve kulak pamuğu olup olmadığını kontrol ediyor. Tırnaklarımın uzunluğuna baktıktan sonra bana pembe plastik eldivenler giydiriyor. En sonunda bilekleri lastikli, beyaz bir tulum verip giymemi söylüyor ayaklarıma galoş geçirtiyor. Deponun kuru, her şeyden arınmış ortamına, tamamen etkisiz hâle getirilmiş bir adam olarak giriyorum: bir şeyler kesip biçemem, kaşınamam; solup gidemem, paslanamam ya da evrende başka herhangi bir fiziksel

madde ile etkileşim içinde olamam. Gerçi sanırım bir şeyler yalayabilirim. Barry ağzını bantlamayı unuttu herhalde.

Cheryl florasanlarla çılgınca aydınlatılmış dar bir koridorda, kapısında siyah ve kalın harflerle ERİŞİM yazan bir odanın önünde beni karşılıyor. Harfler, sanki REAKTÖR ÇEKİRDEĞİ yazıyormuşçasına ciddiyetle sırıtıyor.

"Nevada'ya hoş geldin, tatlım!" diyor Cheryl, kocaman gülümseyerek. "Yeni yüzler görmek insanın hoşuna gidiyor." Cheryl orta yaşlı, siyah kıvırcık saçlı bir kadın. Üzerinde zik zak desenli yeşil bir ceket ve kot pantolon var. Bendeki beyaz tulumdan o muaf galiba. Boynunda Birleşik-E personeli olduğunu gösteren kimlik kartı asılı. Karttaki fotoğrafı Cheryl'in en az on yaş genç hâli.

"Evet, canım. Bu, müzeler arası anlaşma formu." Açık yeşil, buruşuk bir kâğıt uzatıyor. "Bu da eser çıkış bildirimi için." Bir kâğıt daha, bu sefer sarı. "Ayrıca, bunu da imzalaman gerek." Bu da pembe. Derin bir nefes alıyor, kaşlarını çatıyor ve "Bak canım, geldiğin kurum yerel olduğundan ve ulusal olarak tanınmadığından, arayıp bulma işlemini biz yapmıyoruz. Kurallara aykırı," diyor.

"Arayıp bulma mı?"

"Üzgünüm. Kendi başının çaresine bakacaksın." Üzerinde plastik koruması olan bir iPad uzatıyor. "Ama sana bir harita veriyoruz. Artık bu yeni moda tabletler kullanılıyor." Gülümsüyor.

iPad'de dar bir koridor gözüküyor. Cheryl, elini koridorun üzerine koyup, "Şu an buradayız," diyor. Koridor devasa, dikdörtgen bir odaya açılıyor. "Şurası da gideceğin tesis." Bileziklerle dolu kolunu kaldırıyor ve karşımızdaki kapıyı gösteriyor.

Sarı olan formda Gerritszoon kalıplarının ZULU-2591 rafında olduğu yazıyor. "Peki, o rafı nerede bulacağım?" diye soruyorum.

"Hiç bilemeyeceğim, tatlım," diyor Cheryl. "İçeri girince bir yolunu bulursun."

Birleşik-E depolama tesisi bugüne kadar gördüğüm en

inanılmaz yer. Burada sizlere, dikey bir kitapçıda çalışmış olduğumu ve yakın zamanda yeraltında gizli bir kütüphaneyi ziyaret ettiğimi hatırlatmak isterim. Ayrıca çocukken, bir bilim kampı gezisinde çok özel bir parçacık hızlandırıcısını ve Sistine Şapeli'ni de gördüğümü eklemek isterim. Bu depo hepsine on basar!

Uçak hangarına benzer, oluklu, çok yüksek bir tavanı var. Zemin ise, içi kitap dolu kutular, teneke kutular, büyük kaplar ve bidonlarla dolu raflardan oluşan bir labirent sanki. Hepsi bu, gayet basit bir sistem. A... ama...raflar! Raflar hareket ediyor resmen.

Bir an için midem bulanıyor çünkü her şey etrafımda dönüyor. Tüm tesis, bir kova dolusu solucan misali kıvranıp duruyor, takip etmek çok zor. Raflar, kalın lastik tekerlerin üzerine yerleştirilmiş. Yan yana ve kontrollü bir şekilde ilerleyip, zemindeki boş yerlere hızlı adımlarla yerleşiyorlar. Durup, kibarca birbirlerini bekliyor ve uzun konvoylar oluşturuyorlar. Olağanüstü bir görüntü bu! Bana *Sihirbazın Çırağı* filmini anımsatıyor.

Bu arada iPad'in ekranı boş çünkü tesis eş zamanlı olarak kendini yeniden... Yeniden düzenliyor.

Tepede ışık yok, salon karanlık ama raflara kavuniçi lambalar yerleştirilmiş. Lambalar, raflar hareket ettikçe etrafa eğilip bükülen, garip gölgeler saçıyorlar. Hava kuru... Çok kuru. Dudaklarımı ıslatıyorum.

Uzun mızrak ve kargılar taşıyan bir raf vızıldayarak önümden geçiyor. Daha sonra, mızrakları şakırdatarak keskin virajı alıyor ve salonun diğer ucundaki geniş kapılara doğru ilerliyor. Kapının önünde, karanlığı yaran mavi ışıkların altında beyaz tulumlu bir ekip çalışıyor. Bazı kutuları raflardan alıp, etiketlerini kontrol ediyor; onları görünmeyen bir yere, bir bilinmeze doğru taşıyorlar. Raflar, okul çocukları gibi itişe kakışa, bağıra çağıra sıraya giriyor. Beyaz tulumluların işi bittiğinde de hareket edip labirentteki yerlerine dönüyorlar.

Mississippi'nin batısındaki tüm bölgenin tarihi eser sektörüne hizmet veren, tek ve en büyük depoda eserleri siz bulmuyorsunuz. Onlar sizi buluyor.

iPad bana göz kırpıyor ve salonun ortasında bir yerlerde mavi noktayla ZULU 2591'i gösteriyor. İşte bu iyi haber. Sanırım uydu alıcısı kullanıyorlar. Ya da bir çeşit büyü.

Zeminde sarı boyayla çizilmiş kalın bir çizgi var. Adım atıp çizgiyi bir parmak kadar geçiyorum. Rafların hepsi dönüp geri geliyor. Bu iyi. Birileri burada olduğumun farkında.

Sarı çizgiyi geçip kendimi bir girdabın içine bırakıyorum. Bazı raflar yavaşlamıyor bile; sadece yörüngelerini bana doğru çevirip önümden ya da arkamdan geçiyorlar. Çok dikkatli ve bilinçli adımlarla yürümeye devam ediyorum. Etrafımda dönen raflar bir harikalar diyarı oluşturuyor sanki. Bantlanmış ve köpüğe yerleştirilmiş, mavi ve altın sarısı kül vazoları; kahverengi formaldehit sıvıyla dolu, içinde kılcal damarları görünen organların yüzdüğü cam kavanozlar; siyah kaya parçalarından fırlamış, karanlıkta yeşil yeşil parlayan kristal levhalar önümden geçip duruyor. Rafların birinde bir metre yüksekliğinde yağlı boya bir tablo var. Çatık kaşlı, ince bıyıklı bir tüccarın portresi bu. Tablo benden uzaklaştığında bile adamın gözleri hâlâ beni izliyormuş gibi geliyor bana.

Günün birinde Mat'in, daha doğrusu Ashley ve Mat'in minyatür şehri bu raflarda olacak mı acaba? Tüm şehri, rafa yanlamasına bantlayarak mı tuttururlar yoksa parçalara ayırıp, her binayı ince bir kumaşa sararak mı saklarlar? Binalar, bulundukları raflarda birbirinden ayrılıp kendi yollarına mı gider? Matropolis tesisin her yerine bir toz bulutu gibi yayılır mı? Bir sürü insan, eserinin müzede sergilenmesini ister. Acaba kafalarındaki müze anlayışı tam olarak bu mu?

Tesisin en dış kısmı otoyola benziyor, raflar vızır vızır gidip geliyor. Sanırım en gözde eserler bu kısımda bekletiliyor. iPad'i

izleyip, salonun ortalarına doğru yaklaştığımda ortalık biraz sakinleşiyor. Bu bölümdeki sandıkların içinde hasırdan yapılma maskeler, köpüğe sarılmış çay takımları, üstüne midyeler yapışmış kalın metal panolar var. Ayrıca bir uçak pervanesi ve ceket, yelek ve pantolondan oluşan bir takım elbise var. Anlayacağınız, burada eşya tipleri iyice garipleşiyor.

Dönüp dolaşan sadece raflar değil. Kalın pedalların üzerine oturtulmuş büyük, tekerlekli, metal kasalar da var burada. Bir kısmı öne doğru emekliyor, bir kısmı yerinde duruyor. Üzerlerinde karmaşık kilitler ve siyah kameralar var. Bir kasanın ön kısmında biyolojik tehlike yazısı var; çok yaklaşmıyor, etrafından dolanıyorum.

Birden hidrolik bir ses geliyor ve kasalardan biri canlanıyor. Öne doğru atılıp, kavuniçi ışıklar saçmaya başlıyor. Hızla kenara çekiliyorum. Küçük tekerlekleriyle, biraz önce dikildiğim yere geliyor. Raflar yeniden hareket ederken kasa da geniş kanatlı kapılara doğru yolculuğuna başlıyor.

Bu garip aletlerden biri beni ezip geçse bir müddet kimsenin ruhu duymaz, diye düşünüyorum.

Yeniden bir hareket başlıyor. Beynimin diğer insanları, özellikle de katilleri, soyguncuları ve kaçakçıları algılama bölgesinde bir ışık yanıyor. Dikkat kesiliyorum. Karanlığın içinden bir adam bana doğru gelmekte. Direkt hamster moduna geçiyorum. Bana doğru hızla koşan bu adam Corvina'ya benziyor. Ellerimi kaldırıp onunla yüzleşmek için dönüyorum ve "Ah!" diye bağırıyorum.

Gelen, bıyıklı tüccar portresi! Turunu tamamlayıp, geri gelmiş. Beni mi izliyor acaba? Tabii ki hayır. Sakin ol, Fluff McFly.

Tesisin ortasında hiçbir şey kıpırdamıyor. Bir şey görmenin de imkânı yok çünkü raflardaki lambalar yanmıyor. Ortalık çok sessiz, tıpkı fırtınadan önceki sessizlik gibi... Tesisin dış kısmındaki yoğun bölümden gelen ışık kısa bir süreliğine kahverengi kutuları, yığınlarla gazete kâğıdını, taş levhaları aydınlatıyor. iPad'de mavi ışığı bir kez daha kontrol ediyorum. Sanırım yaklaştım, tek tek

raflara bakmaya başlıyorum.

Rafların üstü kalın bir toz tabakasıyla kaplı. Tozları silip, etiketleri okuyorum. Parlak sarı kâğıdın üzerinde, büyük, siyah harflerle: BRAVO–3877. GAMMA–6173. Telefonumun ışığını kullanarak aramaya devam ediyorum. TANGO–5179. ULTRA–4549. Sonra, ZULU–2591.

Gerritszoon kalıplarının ağır, dövülmüş demirden bir kutunun içinde olmasını bekliyordum. Hâlbuki kapakları içeri doğru katlanmış karton bir kutudalar. Tüm kalıplar ayrı ayrı naylonlara sarılmış ve üzerlerine lastik geçirilmiş. Eski araba parçalarına benziyorlar.

Bir tanesini (X harfini) elime alıyorum, oldukça ağır. Birden müthiş bir zafer dalgası tüm vücuduma yayılıyor. Bu eski harfi elimde tuttuğuma inanamıyorum. Kalıpları bulduğuma inanamıyorum. Griffo'nun Altın Borusu'nu bulan Melez Telemach gibi hissediyorum. Bir kitap kahramanı gibi hissediyorum kendimi.

Nasıl olsa etrafta kimse yok. X harfini efsanevi bir kılıç misali havaya kaldırıp, savuruyorum. Tavandan aşağı bir şimşek çaktığını hayal ediyorum. Kraliçe Wyrm'in kötü kalpli adamlarının sus pus olduğunu hayal ediyorum. Bir enerji patlaması yaşayarak kılıcımı savuruyorum; fiyyuuuv!

Kollarımla kutuyu sarmalayıp raftan alıyor, kendimi fırtınadan dışarı atıyorum.

EJDER ŞARKISI GÜNCELERİ
CİLT III

CHERYL'IN OFİSİNDE doldurmam gereken formları doldurup, Cheryl'in Erişim Masası'nı güncellemesini sabırla bekliyorum. Masasının üzerindeki terminal, tıpkı Kal-Ör'deki gibi mavi plastikten ve kalın camlı, kenarında da telefon ahizesi var. Hemen yanında, üstünde ünlü insanlar gibi giydirilmiş kedi resimleri bulunan bir takvim var. Bugünkü kahraman, kabarık tüylü, beyaz bir Julius Sezar.

Cheryl'e bu kutunun içindekilerin tarihi öneminden söz ediyorum.

"Buradaki her şey birileri için bir hazine değeri taşıyor, canım," diyor umarsızca bir elini sallayarak. Terminale eğilip güncellemeyi bir kez daha kontrol ediyor.

Aslına bakarsanız, doğru. Fırtınanın göbeğinde uyuklayan, birinin gelip onu almasını bekleyen ne eserler var içeride kim bilir?

"İstersen bunları kutulara ayıralım tatlım," diyor Cheryl. "Çok ağır gibi geldi bana."

Şiddetle kafamı sallıyorum. Hayır efendim, ayırmak falan istemiyorum. Uçup giderler diye korkuyorum. Hâlâ kalıpların

elimde olduğuna inanamıyorum. Beş yüz yıl önce, Griffo Gerritszoon adlı bir adam bu şekilleri oyarak yaratmış. Yüzyıllar geçmiş ve milyonlarca, belki de milyarlarca insan farkında olmadan onların yarattığı yazıları okumuş. Şimdi ben bu kalıpları yeni doğmuş bir bebek gibi özenle kucağımda taşıyorum. Biraz ağırca bir bebek ama olsun.

Cheryl bir tuşa basıyor ve terminalin yanındaki yazıcı çalışmaya başlıyor. "Bu son evrak. Birazdan işimiz biter tatlım."

Kalıplara bakıldığında, kâğıt üzerinde ürettikleri derin estetik değeri anlamak pek mümkün değil. Kara bir karışımdan yapılmış cılız, çizik dolu çubuklar hepsi. Ancak kalıpların uçlarına doğru oymalar, sis içindeki metal bir dağdan çıkıyormuş gibi güzelleşiyorlar.

Birden aklıma geliyor, "Kimin bu kalıplar?"

"Hiç kimsenin," diyor Cheryl. "Bir sahipleri olsa şimdi onlarla konuşuyor olurdun, benimle değil."

"Peki, burada işleri ne?"

"Eh, burası birçok eser için bir yetimhane sayılabilir. Sahipsizler yıllarca burada bekler," diyor. "Bir bakalım." Gözlüğünü düzeltip tuşlara basıyor. "Flint Modern Endüstri Müzesi yollamış bu kalıpları buraya ama maalesef 1988 yılında kapandı o müze. Çok iyi bir müzeydi, harika bir müdürü vardı, Dick Saunders."

"Saunders denen adam her şeyi buraya bırakıp gitti mi yani?"

"Evet. Buraya geldi, birkaç eski araba seçip kamyona yükledi, onları götürdü. Gerisini Birleşik-E'ye bıraktı."

Aslında Birleşik-E'nin kendi sergisini açması iyi bir fikir olabilir, öyle değil mi?

"Bazen açık arttırma yapıyoruz," diyor Cheryl "Ama bazı eserler..." Omuz silkiyor. "Söyledim ya, buradaki her eser birilerinin hazinesi olabilir. Maalesef o birilerine pek rastlamıyoruz."

Ne acı... Matbaa tarihi, tipografi ve insan iletişimi için bu kadar önemli olan bu küçük metaller dev gibi bir depoda karanlığa terk

ediliyorlarsa... Şu hayatta sizin, benim gibi insanların ne gibi bir şansı olabilir?

"Tamam, Bay Jannon," diyor Cheryl sahte bir resmiyetle. "İşimiz bitti." Bilgisayar çıktısını kutuya tıkıyor, koluma hafifçe vuruyor. "Ödünç alma süreniz üç aydır. Dilerseniz bir yıla uzatabilirsiniz. Üzerinizi değiştirmeye hazır mısınız?"

Neel'ın arabasıyla San Francisco'ya geri dönüyorum, kalıplar yanımdaki koltukta. Arabanın içi yoğun bir şekilde tavlanmış demir kokuyor, koku burnumu kaşındırıyor. Kalıpları kaynar suyla yıkasam mı acaba, diye düşünmeden edemiyorum. Bir yandan da koku arabanın koltuklarına sinecek diye kaygılanıyorum.

Yol uzun. Bir müddet *Toyota'nın enerji tasarrufu panelini* izleyip, gidiş yolundaki yakıt verimliliğimin üstüne çıkmaya çalışıyorum. Sonra sıkılıyorum. Walkmani açıp, Moffat'ın kendi sesinden Ejder Şarkısı Günceleri, Cilt III'ü dinlemeye başlıyorum.

Omuzlarımı geriye atıp direksiyonu kavrayarak, kendimi büyülü bir dünyaya bırakıyorum. Kırılmamış Kitap Sırtı'nın kardeşleri bana yolculuğumda eşlik ediyor. Yan koltukta Gerritszoon, kulaklarımda Moffat. Uçsuz bucaksız Nevada Çölü bomboş ve Kraliçe Wyrm'in kulesinde de işler fazlasıyla garipleşiyor.

Bilmeyenler için özetleyeyim. Seri, şarkı söyleyen bir ejderhanın denizde kaybolup yunuslardan ve balinalardan yardım istemesiyle başlar. Ejderha, o sırada oradan geçen ve yolcuları arasında bilge bir cücenin bulunduğu bir gemi tarafından kurtarılır. Cüce, ejderhayla arkadaş olur ve onu iyileştirir. Geminin kaptanı bir gece yarısı ejderhanın boğazını kesip gırtlağındaki altını almaya yeltendiğinde de cüce ejderhayı kurtarır. Bu sadece ilk beş sayfada olup bitenler. Daha en başından, hikâyenin giderek garipleşeceği sinyalini alıyorsunuz.

Bu garipliğin sebebini artık biliyorum. Ejder Şarkısı Günceleri'nin üçüncü ve son cildi iki amaca birden hizmet ediyordu. Moffat'ın hem romanı hem de Codex Vitae'siydi.

Dinlediğim bölümdeki olayların hemen hepsi, Kraliçe Wyrm'in kendi içinde ayrı bir dünya olan kulesinde geçiyor. Kule yıldızlara kadar ulaşıyor ve her katın kendine göre kuralları ve çözülecek bulmacaları var. İlk iki cilt macera, savaş ve hiç şüphesiz ihanet doluydu. Bu cilt ise bulmacalarla dolu.

Roman, iyi kalpli bir hayaletin cüce Fernwen'i ve Melez Telemach'ı Kraliçe Wyrm'in zindanından kurtarmasıyla başlıyor. Toyota'nın hoparlörlerinden Moffat'ın hayaleti tarif eden sesi geliyor:

"Açık mavi ışıktan oluşan ince, uzun bir hayaletti. Uzun kolları ve bacakları, gölgeli bir gülümsemesi ve en önemlisi bedeninden daha parlak mavi gözleri vardı."

Durun bir dakika!

"'Burada aradığınızı bulmanıza nasıl yardımcı olabilirim?' diye sordu gölge sakince.

El yordamıyla teybi geriye sarmaya çalışıyorum ama çok geri gidiyorum. Sonra ileri alıyorum. Yine bulamıyorum, geriye sarıyorum. Bu arada, bir kasisten geçerken araba sarsılıyor ve savruluyor. Direksiyonu çevirip arabayı toparlıyor, walkmani açıyorum.

"...bedeninden daha parlak mavi gözleri vardı. 'Burada aradığınızı bulmanıza nasıl yardımcı olabilirim?' diye sordu gölge sakince."

Bir daha:

"...daha parlak mavi gözleri vardı. 'Burada aradığınızı bulmanıza nasıl yardımcı olabilirim?' diye sordu gölge sakince."

Hayır, yanılmıyorum. Moffat burada Penumbra'nın sesini taklit ediyor. Kitabın bu kısmı sonradan ekleme değil. Mahzendeki mavi hayaleti daha ilk okumadan beri biliyorum. Tabii, o zamanlar Moffat'ın, fantastik destanına San Franciscolu bir kitapçı gizlemiş olduğunu fark etmek olanaksızdı. Yine aynı sebepten, 24 Saat Açık Kitapçı'dan içeri girdiğimde Bay Penumbra'yla daha önce tanışmış

olduğumu da bilemezdim.

Ajax Penumbra, Kraliçe Wyrm'in zindanındaki mavi gözlü gölge; hikâyenin geri kalanını dinleyince bundan iyice emin oluyorum. Sessinde hışırtılı bir şefkat ifâdesiyle, şöyle kapatıyor o bölümü Moffat:

Fernwen'in küçük elleri merdiveni tutunca yandı. Demir, buz gibiydi ve her tutuşunda ellerini yakıp, onu zindanın derinliklerine geri göndermek için uğraşıyordu. Telemach çoktan yukarılara tırmanmış, artık kapıdan çıkmak üzereydi. Fernwen aşağıya baktı. Gölge, gizli kapının içinde duruyordu. Hayalet, masmavi bir gülümsemeyle uzun kollarını sallayarak seslendi:

"Tırman, evlat! Tırman!"

Fernwen de tırmandı.

İnanılmaz. Penumbra çoktan ölümsüzlüğe kavuşmuş da farkında değil.

Kafamı sallayıp, kendi kendime gülümseyerek gaza basıyorum. Hikâye de aynı hızla ilerliyor. Moffat'ın çatallı sesi kahramanları kulede kattan kata taşıyor. Her katta bir bulmaca çözüp, bir yoldaş kazanıyorlar: bir hırsız, bir kurt ve konuşan bir sandalye. Birden kafama dank ediyor. Kulenin katları, Kırılmamış Kitap Sırtı'nın şifre çözme teknikleri... Moffat kuledeki macerayı kullanarak tarikatta takip ettiği yolu anlatıyor.

Bilerek dinleyince hepsi ne kadar basit.

Kitabın sonunda kahramanlarımız her türlü gariplikle başa çıktıktan sonra, çalışıp didinerek kulenin tepesine varıyorlar. Burası Kraliçe Wyrm'in dünyayı gözetleyip, tüm gezegeni hâkimiyeti altına almak için entrikalar hazırladığı yer. Kraliçe kulenin tepesinde kahramanlarımızı bekliyor, yanında da kötü adamları var. Adamların kara cübbeleri, şimdi bana daha anlamlı geliyor.

Melez Telemach ve yoldaşları son kez dövüşürken, bilge cüce Fernwen önemli bir keşifte bulunuyor. Kavga gürültünün arasında Kraliçe Wyrm'in büyülü teleskopuna yanaşıp, gökyüzüne bakıyor.

Akıl almaz yükseklikteki bu kuleden bakıldığında görünen şey son derece inanılmaz bir manzara. Batı kıtasını ayıran dağlar bir takım harfler oluşturmuş. Fernwen harflerin bir mesaj ilettiğini fark ediyor ama bu herhangi bir mesaj değil. Wyrm-Baba Aldrag tarafından çok uzun zaman önce vadedilen mesaj. Fernwen yazılanları yüksek sesle okuyor...

Vay canına.

San Francisco Köprüsü'ne vardığımda, kitabın son bölümleri sürekli geriye sarıp dinlediğim için hafiften gevşemiş durumda, Clark Moffat'ın sesi bir hoş çıkıyor. Zihnim ise açılmış; dinlediklerim ışığında attığım tohum yavaş yavaş filizlenerek kafamda yeni bir teori oluşturuyor.

Moffat, sen muhteşem bir insanmışsın! Kırılmamış Kitap Sırtı'nda kimsenin göremediği bir şeyi görmüşsün. Okuma Odası'na bir an önce girebilmek için seviyeleri hızla atlayıp Ciltiler arasına girmiş, sonra da adamların sırlarını kendi kitabında toplamışsın. Sırları herkesin rahatlıkla ulaşabileceği, okuyabileceği bir kitapta toplamışsın.

Tüm bunları anlayabilmek için kitabı dinlemem gerekiyormuş demek ki.

Saat, gece yarısını geçmiş. Neel'ın arabasını bizim apartmanın önüne park edip farları söndürdükten sonra iniyorum. Karton kutu kucağımda, merdivenlere yöneliyorum. Karanlıkta anahtarı kilide zor sokuyorum çünkü ellerim dolu ve titriyorum.

İçeri girip, Mat'in odasına çıkan merdivenlere doğru gidip bağırıyorum. "Mat, mikroskobun var mı?"

Bir mırıltı duyuluyor, Ashley'nin sesi bu. Mat, Salvador Dali resimleriyle bezenmiş boxer donuyla merdivenin başında beliriyor. Elinde devasa bir büyüteç var. Bu büyüteçle, çizgi film kahramanı bir detektife benziyor. "Bu var," diyor aceleyle aşağıya gelerek. "Umarım işine yarar. Hoş geldin, Jannon. Sakın büyütecimi düşürüp kırayım deme." Sonra koşarak merdivenlerden çıkıyor ve

kapısını yavaşça kapatıyor.

Gerritszoon kalıplarını mutfağa götürüp tüm ışıkları yakıyorum. Hafif delirmiş gibiyim ama iyi anlamda... Çok dikkatli bir şekilde kalıplardan birini (X harfini) kutudan çıkarıyorum. Naylonunudan çıkarıp kalıbı bir havluyla temizliyor, ocağın florasanın altına tutuyorum. Mat'in büyüteciyle harfe dikkatle bakıyorum.

Dağlar, Wyrm-Baba Aldrag'dan bir mesaj yolluyor.

KUTSAL TOPRAKLAR

NEVADA'DAN DÖNELİ bir hafta oldu. Artık her şeyi açıklamaya hazırım, ne de olsa elimde birden fazla delil var. Edgar Deckle'a e-posta gönderip, kalıpları istiyorsa Kaliforniya'ya gelmesi gerektiğini yazdım. Perşembe akşamı Pygmalion'da bulunması gerektiğini de ekledim.

Herkesi davet ettim. Arkadaşlarımı, tarikat üyelerini ve bana yardım eden diğerlerini. Oliver Grone, dükkânın arka kısmında bulunan, kitap okumaları ve şiir dinletileri düzenlenen odayı kullanabilmek için müdüründen izin aldı. Ashley, dört tabak vegan kurabiye pişirdi. Mat de sandalyeleri yerleştirdi.

Şu an Tabitha Trudeau en ön sırada oturmakta. Onu Neel Shah'la, yani müzenin yeni bağışçısıyla tanıştırıyorum. Neel, anında Kal-Ör'de bir sergi düzenlemeyi öneriyor. Sergi, örgü süveterler giymiş kadın göğüslerinden oluşacak.

"Durum çok net," diyor Neel. "Süveterler, tüm giysiler içinde en seksi olanları. Biliyorum, çünkü şirket olarak bunu araştırdık." Tabitha kaşlarını çatıp, suratını asıyor. Neel devam ediyor. "Sergi süresince eski filmlerden sahneler de gösteririz. Oyuncuların giydiği süveterleri saptayıp, bulduklarımızı sergileriz..."

Rosemary Lapin ikinci sıraya oturmuş. Yanında Tyndall, Fedorov, Imbert, Muriel ve o güneşli günde Google'da olan herkes var. Fedorov kollarını kavuşturmuş, yüzünde şüpheci, bunu daha önce de gördük diyen bir ifâdeyle oturuyor. Hiç takılmıyorum, nasıl olsa birazdan haksız olduğunu anlayacak.

Japonya'dan da Ciltsizler gelmiş. Fırça saçlı, dar mavi kotlu iki genç adam... Kırılmamış Kitap Sırtı üyeleri arasında yayılan söylentiyi duymuş, San Francisco'ya gitmeye değeceğini düşünmüş, atlayıp gelmişler. Haksız da sayılmazlar hani. İgor, yanlarına oturmuş, onlarla Japonca sohbet ediyor.

Birleşik-E'den Cheryl de izleyebilsin diye en ön sıraya bir dizüstü bilgisayar yerleştirdik. Siyah kıvırcık saçları tüm ekranı kaplamış, görüntülü konuşma programından gülücükler atıyor. Grumble'ı da davet ettim ama bu akşam Hong Kong'a uçacağını söyledi.

Dükkânın kapısı açılıyor ve Edgar Deckle içeri giriyor. Beraberinde New York'tan siyah cübbeliler getirmiş. Üzerlerinde cübbeleri yok ama takım elbiseleri, siyah etekleriyle bizimkinden çok farklı bir dünyadan geldikleri belli. Sırayla kapıdan içeri giriyorlar, arkalarından da Corvina teşrif ediyor. Gri takım elbisesi pırıl pırıl parlıyor. Adam hâlâ heybetli, fakat burada biraz havası sönmüş görünüyor. Kendi ortamında, pagan ritüelleri ve yeraltı kayaları olmayınca yaşlı bir adam gibi... Parlak, koyu renk gözleri odada dolaşıyor ve beni buluyor. Ürperiyorum. Yok, havası pek de sönmemiş!

Pygmalion müşterileri, siyah cübbelilerin dükkâna girişini şaşkın bir ifâdeyle izliyor. Deckle'ın yüzünde hafif bir gülümseme var ama Corvina'nın yüzünden düşen bin parça.

Lafı döndürüp dolaştırmadan, "Elindekiler hakiki Gerritszoon ise, onları almaya geldik," diyor Corvina.

Sırtımı dikleştirip, çenemi hafifçe kaldırıyorum. Okuma Odası'nda değiliz nasıl olsa. "Evet, gerçekler," diyorum. "Ama

tüm hikâye onlardan ibaret değil. Oturun." Haddimi aştım galiba. "Lütfen."

Sohbet eden kalabalığa şöyle bir bakıp kaşlarını çatıyor, sonra kargalarına bir işaret çakıyor. Hepsi siyah bir parantez oluşturarak en son sıraya oturuyor. Corvina da arkalarında ayakta duruyor.

Yanımdan geçen Deckle'ı kolundan yakalayıp, soruyorum. "Gelecek mi?"

"Ona söyledim ama zaten biliyordu. Kırılmamış Kitap Sırtı'nda haberler çabuk yayılır."

Kat de burada. En önde, kenarlarda bir yere oturmuş, yavaşça Mat ve Ashley'le konuşuyor. Yine balıksırtı ceketini giymiş, boynunda yeşil bir fular var. Saçlarını kulak hizasında kestirmiş.

Kat ve ben artık birlikte değiliz. Resmi bir ayrılma olmadı ama ayrılacağımız, karbonun ağırlığı kadar, dünyanın çevresi kadar nesnel bir gerçekti zaten. Ayrılmış olmamız Kat'i bunaltıp, gelmesine ısrar etmeme engel olmadı. Bu kadar insan arasında belki de bunu en çok görmesi gereken, Kat.

İnsanlar yavaş yavaş sabırsızlanmaya başlıyor, vegan kurabiyelerin çoğu yenmiş ama ben beklemek zorundayım. Lapin eğilip, "New York'a gitmeyi düşünüyor musunuz? Kütüphanemizde çalışmayı, mesela?"

"Kesinlikle hayır," diyorum, açık açık. "O yer hiç ilgimi çekmiyor."

Kaşlarını çatıp, ellerini birleştiriyor. "Benim gitmem lâzım ama gitmek istediğimi hiç sanmıyorum." Kafasını kaldırıp bana bakıyor. "Kitapçıyı çok özlüyorum. Onu da çok..."

Ajax Penumbra.

Pygmalion'un kapısından kayıp bir hayalet misali süzülüyor. Siyah gemici ceketini boğazına kadar iliklemiş, yakalarını kaldırmış, boynuna da gri bir atkı sarmış. Odayı inceliyor ve arka sıradaki tarikatçıları görünce gözleri büyüyor.

Koşturup, "Bay Penumbra! Geldiğinize çok sevindim." diyorum.

Yüzünün yarısı bana dönük, kemikli elleriyle boynunu tutuyor. Bana bakmıyor. Mavi gözlerini yere sabitlemiş. "Evlat," diyor yavaşça. "Biliyorum öyle çekip gitmemeliydim. Ahhh... Ben, ben..." Ağzından fısıltı hâlinde şu sözcükler dökülüyor: "Ben çok utanmıştım."

"Olur mu öyle şey, Bay Penumbra? Lütfen, artık bu konuya üzülmeyin."

"İşe yarayacağından o kadar emindim ki," diyor. "Ama olmadı işte. Senin, arkadaşlarının ve tüm öğrencilerimin önünde rezil oldum. Yaşlı aptalın tekiyim ben!"

Zavallı Penumbra. Onu, köşesine çekilmiş tarikat üyelerini, Google'ın çimlerinde hezimete uğratan maceraya sürüklediği için suçluluk duygusuyla kıvranırken hayal ediyorum. İnancını sorgulayıp, yaşamının bomboş kaldığına karar verdiğini görür gibi oluyorum. Hayatının en büyük kumarını oynadı ve kaybetti. Oysa bu oyunda yalnız değildi.

Sunumu yapacağım tarafa doğru yürüyüp elimle işaret ederek, "Gelin, Bay Penumbra," diyorum. "Buraya oturun. Hepimiz aptallık ettik; bir kişi dışında... Oturun ve izleyin."

Her şey hazır. Sunumum bilgisayarımda beni bekliyor. Aslında, şifrenin çözümünün cinayet romanlarında olduğu gibi, dedektifin kendisini dinleyenleri müthiş ses tonu ve ikna becerisiyle büyülediği puslu, küçük bir odada yapılması gerektiğinin farkındayım. Ancak ben kitapçıda olmayı ve slayt kullanmayı tercih ediyorum.

Projektörü açıp yerimi alıyorum. Ellerimi arkada birleştirip, omuzlarımı dikleştiriyor; toplanan kalabalığa bakıyorum. Uzaktan kumandaya basıp, sunumuma başlıyorum:

SLAYT 1

"İnsanlara bir mesaj vermek ve bu mesajın kuşaktan kuşağa

aktarılmasını sağlamak istiyorsanız ne yaparsınız? Taşa mı kazırsınız? Altınla mı işlersiniz?"

"Çok etkili bir mesaj seçip, insanların onu başkalarına aktarmasını mı sağlarsınız? Mesajınız doğrultusunda bir din oluşturup, insanların ruhuna mı dokunursunuz? Gizli bir tarikat mı kurarsınız?"

"Ya da Gerritszoon'un yaptığını mı yaparsınız?"

SLAYT 2

"Griffo Gerritszoon on beşinci yüzyıl ortalarında, Kuzey Almanya'da doğdu. Babası arpa yetiştiren bir çiftçiydi. Yaşlı Gerritszoon zengin bir adam değildi ama toplum içindeki itibarı ve köklü dini inancı sayesinde, oğlunu kasabadaki kuyumcunun yanına çırak olarak vermeyi başardı. Kuyumcu çıraklığı o dönemde çok önemli bir işti. Genç Gerritszoon bu fırsatı değerlendirdiği takdirde, hayatının yolu çizilmiş olacaktı."

"Ama Gerritszoon bu fırsatı tepti."

"Dindar bir çocuktu ve kuyumculuk yapmak hiç hoşuna gitmiyordu. Bütün gün değersiz mücevherleri eritip, aynı malzemeyle yenilerini yapıyordu ve kendi yaptıklarının da bir gün eritileceğini biliyordu. Bildiği her şey ona yaptığı işin önemsiz olduğunu söylüyordu. Tanrı'nın evi altınla bezenmemişti."

"Yine de kendisine söyleneni yaptı ve bu sanatı çok iyi öğrendi. Ancak, on altı yaşına geldiğinde kuyumcuya veda edip kasabadan ve Almanya'dan ayrıldı. Bir hac yolculuğuna çıktı."

SLAYT 3

"Bunları nereden mi biliyorum? Aldus Manutius'un yazdıklarından. Manutius tüm bunları, şifresini çözdüğüm Codex Vitae'sinde anlatmış."

Dinleyicilerden şaşkınlık nidaları geliyor. Corvina hâlâ ayakta;

yüzü gerilmiş, dudaklarını buruşturmuş dinliyor. Diğer yüzler ifâdesiz, hepsi beklemede. Kat'e göz atıyorum. Suratında, eyvah, Clay'in beyninde bir şeyler kısa devre yapmış der gibi kaygılı bir ifâde var.

"Bu arada kafanızdaki soruya hemen yanıt vereyim: Bu kitapta gizli bir formül yok. Büyülü sözler de yok. Ölümsüzlüğe giden yolda bir sır varsa bile o, bu kitapta değil."

Corvina daha fazla dayanamıyor. Dönüp, TARİH ve KİŞİSEL GELİŞİM raflarının önünden hızlı adımlarla kapıya doğru ilerliyor. Raflardan birine dayanmış duran Penumbra'nın yanından geçiyor. Penumbra, Corvina'nın gidişini izledikten sonra bana dönüp, "Devam et, evlat!" diye bağırıyor.

SLAYT 4

"Aslında Manutius'un Codex Vitae'si tam da iddia edildiği gibi bir eser, yani yaşam hikâyesini anlattığı bir kitap. Tarihi açıdan bir hazine. Ama ben bugün Gerritszoon'la ilgili bölümlere odaklanacağım."

"Kitabı Latinceden çevirebilmek için Google'ı kullandım. Bazı detaylarda hata yaparsam, kusuruma bakmayın."

"Genç Gerritszoon, Kutsal Topraklar'ı ziyaret ederken, hayatını da yaptığı ufak tefek metal işlerinden kazanıyor. Manutius, Griffo'nun bu topraklarda Kabalacılar, Sufiler ve Gnostiklerle tanıştığını, buluştuğunu anlatıyor. Gerritszoon, bu buluşmalarda sık sık hayatını nasıl şekillendirmesi gerektiğine kafa yoruyor. Bu arada, kuyumcular yoluyla da Venedik'te çok ilginç şeyler olduğunu duyuyor."

"Burada gördüğünüz, Gerritszoon'un yolculuk haritası. Elimden geldiğince doğru çizmeye çalıştım. Akdeniz'de dolaşmış; İstanbul'a, oradan Kudüs'e, oradan da Mısır'a geçmiş. Sonra Yunanistan'a dönmüş. En sonunda da İtalya'ya gitmiş."

"Venedik'te Aldus Manutius'la tanışmış."

SLAYT 5

"Gerritszoon'un kendini bulmasını sağlayan yer Manutius'un basımevi olmuştur. Matbaacılık, bir metal işçisi olarak tüm yönlerine hitap ettiği gibi, yeni ufuklara da yelken açmasını sağlamıştır. Gerritszoon matbaacılığın yüzük, bilezik, küpe yapmak gibi bir şey olmadığının farkındaydı. Matbaacılık, kelimeler ve fikirler demekti. Matbaacılık, o dönemin interneti demekti ve bu Gerritszoon'u çok heyecanlandırıyordu."

"Tıpkı günümüz internet dünyasında olduğu gibi, on beşinci yüzyıl matbaacılığının da bitmez tükenmez sorunları vardı. Mürekkep nasıl saklanacak? Metal nasıl karıştırılacak? Kalıp nasıl dökülecek? Cevaplar altı ayda bir değişiyordu. Avrupa'nın büyük şehirlerindeki matbaalar bu sorulara cevap bulmak için yarışıyorlardı. Venedik'teki en büyük basımevi Manutius'a aitti ve Gerritszoon burada işe başladı."

"Manutius, Gerritszoon'daki yeteneği anında keşfetti. Bunun yanı sıra, Gerritszoon'un ruhunun derinliklerini de gördü. Genç adam bir arayış içindeydi. Manutius onu işe aldı ve yıllarca birlikte çalıştılar. Ne Manutius'un Gerritszoon'dan daha çok güvendiği, ne de genç adamında ustasından daha fazla saygı duyduğu hiç kimse yoktu."

SLAYT 6

"Birlikte otuz-kırk yıl çalıştıktan sonra, yeni bir matbaa teknolojisi keşfettiler; bugün bile dünyanın en güzel kitapları olarak gördüğümüz, binlerce kitap bastılar. Artık yaşlanmaya başlamışlardı. Tüm tecrübelerini ve öğrendiklerini derleyip gelecek kuşaklara aktarmak için son ve en büyük projeleri üzerinde çalışmaya başladılar."

"Manutius, Codex Vitae'sini son derece dürüst bir şekilde

kaleme aldı. Venedik'te işlerin nasıl yürüdüğünü anlattı. Klasikleri yayımlayabilmek için yaptığı kanunsuz anlaşmaları itiraf etti. Rakiplerinin onun matbaasını kapattırabilmek için çevirdikleri dolapları anlattı. Bunun üzerine, kendisinin birkaç matbaayı nasıl kapattırdığını açıkladı. Kısacası, bu kadar dürüstçe yazdığı ve basıldığı takdirde de oğluna miras kalacak, matbaayı tehlikeye atacağı için kitabı şifreledi. Peki, nasıl?"

"Manutius kitabını yazarken Gerritszoon da yeni bir yazı biçimi üzerinde çalışıyordu. O güne kadar yaptıklarının en iyisi olan bu yazı biçimi, Manutius'un basımevini o öldükten sonra bile ayakta tutmaya yarayacaktı. Çok da başarılı oldu; bugün adını taşıyan yazı tipi o günlerde oluştu. Ancak, Gerritszoon harfleri yaratırken alışılmadık bir şey yaptı."

"Aldus Manutius, 1515'te, arkasında çok önemli bir biyografi bırakarak hayata gözlerini yumdu. Kırılmamış Kitap Sırtı'nın inanışına göre Manutius, Gerritszoon'a bu kitabın şifresinin anahtarını emanet etti. Fakat, yıllar içinde bu anahtar kayboldu."

"Gerritszoon'da anahtar yoktu."

"Çünkü Gerritszoon'un kendisi anahtardı."

SLAYT 7

"Şu an Gerritszoon kalıplarından birinin resmini görüyorsunuz: bu, X harfi."

"Şimdi daha yakından bakalım."

"Daha da yakınlaştıralım."

"Arkadaşım Mat'in büyüteci ile bakıyoruz şimdi de. Harfin kenarlarındaki çentikleri görüyor musunuz? Vites dişlisine benziyorlar, değil mi? Ya da bir anahtarın dişlerine..." (Odada bir kıpırdanma var ve birisi yüksek sesle bir şeyler söylüyor. Tabii ki Tyndall bu. Herkesten önce onun heyecanlanacağını biliyordum.)

"Bu küçük çentikler şans eseri ya da rasgele yapılmış değiller.

Tüm kalıplarda, bu kalıplardan dökülmüş diğer harflerde ve bugüne kadar çoğaltılmış tüm Gerritszoon kalıplarında bu çentikler var. Tüm bunları Nevada'ya gidip, Clark Moffat'ın romanını onun sesinden dinledikten sonra anlayabildim. Oysa, tam olarak ne aradığımı bilseydim, bilgisayarımı açıp Gerritszoon'la bir metin yazar, onu 3000 derece büyütür ve cevabı görebilirdim. Bu yazı tipinin bilgisayar uygulamalarında da bu çentikler mevcut. Kırılmamış Kitap Sırtı, yeraltındaki kütüphanelerinde bilgisayar kullanmaya tenezzül etmiyor olabilir, ama Festina Lente Şirketi'nin üst kattaki son derece yetenekli programcıları bu çentikleri dijital dünyaya aktarmayı başarmış."

"Şifre bu küçük çentiklerde saklı."

"Tarikatın beş yüz yıllık tarihinde hiç kimse bu kalıplara yakından bakmamış. Google'daki şifre kırma ekibi de onları hesaba katmadı. Farklı bir yazı biçimiyle yazılmış bir metnin tümüne baktık ya da harflerin sıralanışını inceledik. Oysa harflerin şekillerine bakmamız gerekiyormuş."

"Şifrenin zor yanları da var, basit yanları da. Zor, çünkü büyük F, küçük f den farklı. Zor, çünkü ff iki küçük f kullanılarak yapılmıyor, onun için ayrı bir kalıp var." Gerritszoon'da tonlarca değişik kalıp var; üç P, iki C ve destansı bir Q... Hepsi de başka bir anlama geliyor. Şifreyi kırabilmek için tipografik açıdan düşünmek gerek."

"Bunu anladıktan sonra gerisi kolay çünkü sadece çentikleri saymanız gerekiyor. Ben de öyle yaptım. Mutfak masamda, bir büyüteç yardımıyla hepsini tek tek saydım." "Veritabanına falan da ihtiyaç duymadan hem de. Bu, çizgi romanlardan öğrendiğim bir şifreleme biçimi. Her sayı bir harfi temsil ediyor. Basit bir yer değiştirme tekniği, bunu istediğiniz zaman Manutius'un Codex Vitae'sini deşifre etmek için kullanabilirsiniz."

SLAYT 8

"Bir şey daha var. Kalıpları, on beşinci yüzyıl matbaasındaki kutusuna dizildiği şekilde yan yana koyarsanız, bir mesajla daha karşılaşıyorsunuz. Bu da Gerritszoon'un mesajı. Dünyaya iletmek istediği son sözler beş yüz yıldır burnumuzun dibinde duruyormuş meğer."

"Mistik ya da garip bir mesaj değil, sadece uzun yıllar önce yaşamış bir adamı mesajı bu. Garip olan ne biliyor musunuz? Lütfen bir etrafınıza bakın."(Herkes etrafa bakındı. Lapin boynunu uzatıp çevresine bir göz attı. Nedense kaygılı gözüküyordu.)

"Raflardaki etiketleri gördünüz mü? TARİH, ANTROPOLOJİ ya da GENÇLİK, BİLİM KURGU ROMANLAR? Tüm bu etiketler Gerritszoon ile yazılmış."

"Bir iPhone satın aldığımızda, Gerritszoon yüklenmiş olarak alıyoruz. Tüm Microsoft Word belgelerinde Gerritszoon önceden tanımlanmış hâlde. The Guardian, manşetini Gerritszoon kullanarak atıyor. Le Monde ve Hindustan Times da öyle. Ana Britannica ansiklopedisi Gerritszoon'la yazılmıştı. Vikipedi de daha geçen hafta bu yazı tipine döndü. Yazdığınız dönem ödevlerini, özgeçmişlerini, müfredatları bir düşünün. İş ilânları ve istifa mektuplarını hatırlayın. Kontrat ve duruşma tutanaklarını ya da başsağlığı dileklerini..."

"Gerritszoon etrafımızda, her gün onu görüyoruz. Beş yüz yıldır hep bizimleydi, hep bize bakıyordu. Romanlar, gazeteler, yeni dokümanlar gizli bir şifrenin kuryeliğini yapıyordu."

"Gerritszoon ölümsüzlüğün anahtarını bulmuştu!" (Tyndall oturduğu yerden zıplayıp, neredeyse uluyarak, "Ne, ne peki?" diyor. Durmadan saçlarını çekiştiriyor. "Mesaj ne, onu söyle!")

"Mesaj Latince. Google çevirisi biraz kabataslak oldu. Aldus Manutius'un gerçek isminin Teobaldo olduğunu hatırlatmak isterim. Arkadaşları ona bu isimle hitap ederdi.

Ve işte karşınızda Gerritszoon'un ölümsüzlük mesajı."

SLAYT 9

Teobaldo, sana çok teşekkür ederim
Sen benim en iyi dostumsun
Bu, her şeyin anahtarı oldu

TARİKAT

GÖSTERİ BİTTİ, seyirciler yavaş yavaş gidiyor. Tyndall ve Lapin, Pygmalion'un küçük kafesi önünde kahve kuyruğuna girmişler. Neel, Tabitha'yı süveter içindeki göğüslerin üstün güzelliği konusunda bunaltmakta. Mat ve Ashley, İgor ve Japon ikiliyle hararetli bir konuşmaya dalmış, kapıya doğru ilerliyorlar.

Kat tek başına oturmuş son vegan kurabiyeyi kemiriyor. Suratı asık. Gerritszoon'un ölümsüz sözcükleri hakkında ne düşündüğünü sormaya yanına gittim.

"Üzgünüm," diyor. "Yeterince iyi değil." Gözleri hüzünlü. "Adam o kadar yetenekliymiş ama yine de ölmüş."

"Herkes bir gün ölece-"

"Bununla yetineceksin, öyle mi? Gerritszoon bize bir not bırakmış, Clay. Anlıyor musun, bir not bırakmış!" Bunları bağırarak söyledi ve ağzından kurabiye parçaları fırladı. Oliver Grone, ANTROPOLOJİ raflarının üzerinden şaşkın bit bakış attı. Kat başını öne eğip, yavaşça, "Ölümsüzlük bu değil," diye ekledi.

"Adamın en kuvvetli yönü buydu demek ki." Teorimi gerçek zamanla kurgulayıp, anlatıyorum. "Belki de Griffo Gerritszoon çok sevilen biri değildi. Ya da belki garip, hayalperest bir adamdı.

Kim bilir, belki de hayatta en iyi yaptığı şey bu metal kalıplardı. Gerritszoon'un sadece bu özelliği ölümsüzdü. Şu hayatta olabilecek en ölümsüz şeydi."

Kat kafasını sallayıp iç çekti, kurabiyenin geri kalanını ağzına tıktı. Eski Bilgi'ye ulaştım, aradığımız EB'yi buldum ama Kat Potente bununla yetinmeyecek, biliyorum. Araştırmaya devam edecek.

Bir dakika sonra derin bir nefes alıp ayağa kalktı. "Beni de davet ettiğin için sağ ol. Görüşürüz." Ceketini sırtına alıp, el sallayarak kapıya doğru yürüdü.

Penumbra'nın sesini duyuyorum, beni çağırıyor.

"İnanılmaz bir şey bu, evlat!" diye bağırdı. Gözlerinin parıldadığını, yeniden güldüğünü görmek çok güzel. "Bunca zamandır Gerritszoon'un oyununu oynuyormuşuz meğer. Dükkânın vitrininde bu adamın harfleri var, evlat!"

"Tüm bunları keşfeden Clark Moffat aslında," dedim. "Nasıl yaptı bilmiyorum ama yaptı. Sonra da oyun oynamaya devam etti, bulmacayı sürdürdü." Birisi çıkıp kitaplarındaki bulmacayı çözene kadar, tabii.

Penumbra bana hak veriyor. "Clark çok zeki bir adamdı. Hep tek başına hareket eder, hayal gücü onu nereye götürürse oraya giderdi." Susup kafasını eğdi. "Onu tanısan çok severdin, eminim."

"Hayal kırıklığına uğramadınız, değil mi?"

Penumbra'nın gözleri kocaman açıldı. "Hayal kırıklığı mı? Katiyen! Belki beklediğim bu değildi. Lakin ne beklediğimi ben de pek bilmiyordum. Bulmacayı çözmeye çalışan kimsenin de bildiğini zannetmiyorum. Ancak, sana şu kadarını söyleyebilirim, ölmeden önce hakikati öğrenmeyi de beklemiyordum. Bu sebepten evlat, bulukların bana tahmin edemeyeceğin kadar büyük bir armağan oldu. Gerritszoon'a ve sana minnettarım."

Deckle yanımıza geliyor. Mutluluktan âdeta ışıldıyor, sevinç içinde zıplaya zıplaya yürüyor. "Başardın!" dedi, omuzlarımı kavrayarak.

"Kalıpları buldun. Yapacağını biliyordum zaten." Deckle'ın hemen arkasında, siyah cübbeliler kendi aralarında konuşuyorlar. Çok heyecanlılar. Deckle'ın gözleri kalıpları arıyor. "Dokunabilir miyim acaba?"

"Kalıplar sizin zaten," dedim. Karton kutudaki Gerritszoon kalıplarını, ön sıradaki sandalyelerden birinin altından çekip çıkarıyorum. "Bunları Birleşik-E'den resmen satın almanız gerekecek ama merak etme, bende formlar var ve..."

Deckle elini kaldırıp beni susturuyor. "Sorun değil. İnan bana hiç sorun değil. Hâllederiz." New Yorklu siyah cübbelilerden biri yanaşıyor, diğerleri de onu takip ediyor. Kutuya eğilip, beşikte bir bebeği izliyormuşçasına hayranlık sesleri çıkarıyorlar.

"Clay'i bu yola sürükleyen sendin, öyle mi Edgar?" diye sordu Penumbra, bir kaşını kaldırarak.

"Elimin altında az bulunan bir yetenek olduğunu fark ettim, efendim," diye cevapladı Deckle. Sonra, gülümseyerek, "Hakikaten iyi tezgâhtardan anlıyormuşsunuz, efendim," dedi. Bunu duyan Penumbra bir kahkaha patlattı. "Bu bir zafer. Yeni kalıplar yapıp, eski kitapları bir daha basabiliriz. Corvina'nın buna itiraz edeceğini sanmıyorum."

İlk Okuyucu'nun, eski dostunun adını duyunca Penumbra'nın yüzü karardı.

"Doğru ya. Şimdi ne olacak? Corvina bu işten hiç hoşlanmadı," dedim.

Penumbra'nın suratında çok ciddi bir ifâde var. "Ona çok iyi bakmalısın Edgar. Yaşlı olsa da başarısızlığa alışık değildir. Sert görünmesine rağmen çok kırılgandır. Corvina için hakikaten endişeleniyorum, Edgar."

"Merak etmeyin efendim, biz onunla ilgileniriz. Ama şimdi, bundan sonra ne yapacağımıza karar vermemiz lâzım."

"Aslında," dedim, "Bununla başlayabilirsiniz." Eğilip sandalyenin altından ikinci bir karton kutu çıkardım. Üzeri X harfi şeklinde

bantlanmış, gıcır gıcır bir kutu bu. Bantı yırtıp, kapakları açtım. Kutunun içi ambalajlanmış kitap dolu. Paketlerden birini delip, bir kitap çıkardım. Üzerinde büyük harflerle MANVTIVS yazan açık mavi kitabı elime aldım.

"Bu sizin için," dedim kitabı Deckle'a uzatırken. "Şifresi çözülmüş kitabın yüz kopyası var burada. Hepsi Latince. Kendiniz tercüme etmek istersiniz, diye düşündüm."

Penumbra gülüyor. "Şimdi de yayıncı oldun ha, evlat?"

"Yoğun istek üzerine özel basım, Bay Penumbra. Tanesi iki dolar."

Deckle ve siyah cübbeliler hazinelerini dükkânın önünde bekleyen kiralık minibüse taşıdılar. Pygmalion'un gri saçlı müdürü kafede oturmuş, onların Yunanca bir ilahi söyleyerek mağazadan çıkmalarını dikkatle izledi.

Penumbra'nın yüzünde düşünceli bir ifâde var. "Tek üzüldüğüm şey, Marcus'un Codex Vitae'mi yakacak olması. Tıpkı Kurucunun kitabı gibi, benimki de bir çeşit tarihi belgeydi. Yanacak olmasına çok üzülüyorum."

Penumbra'yı ikinci kez şaşırtmanın zamanı geldi. "Yeraltındaki kütüphaneye indiğimde," dedim, "Manutius'tan başka şeyler de taradım." Cebimin derinliklerinde mavi bir USB disk çıkarıp uzun parmaklarının arasına sıkıştırıverdim. "Aslı kadar güzel değil belki ama ne yazılmışsa hepsi burada."

Penumbra diski havaya kaldırdı. Disk dükkânın ışığı altında parlıyor, Penumbra şaşırmış, yarım yamalak gülümsedi. "Evlat," dedi heyecanla, "sürprizlerle dolusun." Sonra bir kaşını kaldırıp, "Bunu da iki dolara bastırabilir miyim?" diye sordu.

"Kesinlikle."

Penumbra ince kollarıyla bana sarıldı, bana doğru eğilip, yavaşça, "Anlamam biraz zaman aldı ama bizler günümüzün Venedik'inde yaşıyoruz, evlat. Tıpkı Kurucunun bir zamanlar yaşadığı Venedik gibi." dedi.

Ne demek istediğini pek anlamadım aslında.

"Tüm olanlardan sonra anladığım tek bir şey var. Manutius gibi düşünmeliyiz. Fedorov'un parası var. Senin o komik arkadaşında da çok para var." Yan yana durup Pygmalion'u inceledik. "Birkaç sponsor bulup yeniden başlamaya ne dersin?"

İnanamıyorum.

"İtiraf etmeliyim ki, Griffo Gerritszoon'un eşsiz başarısına hayran kaldım. Ancak benim fazla zamanım kalmadı, evlat," göz kırptı "ve daha çözülecek çok sır, çok şifre var. Benimle bu yola çıkmaya ne dersin?"

Sonuna kadar varım, Bay Penumbra. Sonuna kadar...

Son Söz

PEKİ, BUNDAN sonra ne mi oldu?

Zindan Efendisi Neel Shah, şirketini Google'a satmayı başardı. Kat, PM'yi ikna ederek şirketi alıp yeni bir isimle piyasaya sürdü. Google Body herkesin bedava indirebileceği yeni bir yazılım hâline geldi. Hiç kuşkusuz en iyi kısmı yine göğüsler.

Tüm bunların ardından Neel aklınızın alamayacağı kadar zengin olup, etrafındakilere iş imkânları yaratmaya başladı. İlk olarak, Neel Shah Kadın Sanatçılar Vakfı'na bağış toplamaya başlayıp, bir ofis kurdu. Genel Müdürü de Tabitha Trudeau oldu. Tabitha, itfaiye binasının duvarlarını resimler, tablolar, tekstil ürünleri ve dokumalarla doldurup, şahıslara ve küçük kurumlara büyük yardımlarda bulunmaya başladı.

İkinci olarak, Neel, Mat Mittelbrand'ı ILM'den çekip çıkardı. Birlikte piksel, poligon ve uhu kullanan bir yapım şirketi kurdular. Neel, Ejder Şarkısı Günceleri'nin film haklarını satın aldı. Anatomix'in satışından hemen sonra İgor'u Google'dan kapıp Melez Stüdyoları'na baş programcı yaptı. İgor üçlemeyi, üç boyutlu olarak planladı, Mat de yönetti.

Kat, PM basamaklarını tek tek tırmandı. İşe önce Aldus

Manutius'un deşifre edilmiş anılarıyla başladı. Bu eser, Kayıp Kitaplar projesinin temel taşını oluşturdu. New York Times blogunda bu projeyi uzun uzun övdü. Anatomix'in satın alınması ve Google Body'nin kısa sürede popüler olması, Kat'e iyice ivme kazandırdı. Devasa veri canlandırma ekranlarının altında, çektirdiği, elleri kalçasında, omzunda ceketi ve içinde kırmızı, BAM! yazılı tişörtü ile fotoğrafı Wired dergisinin kapağını süsledi.

Ancak o zaman, tişörtünü giymekten asla vazgeçmeyeceğini fark ettim.

Oliver Grone, arkeoloji dalında doktora çalışmasını tamamladı. Hemen bir iş buldu ama bir müzede değil, Erişim Masası'nı yöneten şirkette. Kendisine, M.Ö 200 yılından önce yapılmış mermer eserleri yeniden kategorilere ayırma görevi verildi. Şu an bundan oldukça mutlu.

Kat'e çıkma teklif ettim, o da kabul etti. Moon Suicide'ı canlı dinledik. Dondurulmuş beyinlerden söz etmek yerine bol bol dans ediyoruz. Kat'in berbat dans ettiğini gördüm.

Az önce evinin önündeki merdivenlerde beni hafifçe dudaklarımdan öpüp karanlık girişte kayboldu. Evime giderken ona mesaj atacağım. Mesajım, geometri kitabıyla cebelleşip kendi başıma hesap ettiğim bir sayıdan oluşacak: 40 008 km.

Kırılmamış Kitap Sırtı'nın merkezinde, yönetimle ilgili bir çatlak oluştu. İlk Okuyucu, bundan sonra kurallara uymayanları şiddetle cezalandırmakla tehdit etmeye başlamıştı. Bunu ispat etmek için de Penumbra'nın Codex Vitae'sini yaktı. Ancak bu, çok yanlış bir karar oldu. Siyah cübbeliler bundan hiç hoşlanmayıp bir oylama yaptı. Tüm Ciltliler, kitap dolu mağaralarında toplanıp oy verdi ve Corvina'yı görevden aldılar. Corvina, kârı gün geçtikçe artan Festina Lente Şirketi'nin CEO'su olarak kaldı ama aşağıda yeni bir İlk Okuyucu olacak: Edgar Deckle.

Maurice Tyndall, New York'a gidip Codex Vitae'sini yazmaya

başladı. Kendisine Deckle'dan boşalan pozisyona başvurmasını önerdim. Oranın Tyndall'ın enerjisine ihtiyacı var.

Orijinal kitap yakılmış olmasına rağmen, Penumbra'nın Codex Vitae'si güvende olacak ve kendisine kitabı yayımlamayı önerdim. Ancak bunu Penumbra kabul etmedi. "Henüz değil, belki bir gün. Bırakalım da şimdilik sır olarak kalsın," dedi. Sonra gözlerini kısarak bana pırıl pırıl bir bakış atıp, "Ne de olsa benim kitapta okudukların seni çok şaşırtıp, yeni bir maceraya sürükleyebilir," diye ekledi.

Penumbra ve ben yeni bir tarikat, daha doğrusu küçük bir şirket kurduk. Neel'ı Google'dan kazandıklarının bir kısmıyla bize yatırım yapması konusunda ikna ettik. Kirli çıkı Fedorov da HP'den biriktirdiği paralarla şirketimize katkıda bulundu.

Penumbra'yla oturup bizim için en iyi işin ne olacağını uzun uzun tartıştık. Başka bir kitapçı mı? Bir tür yayınevi mi? Hayır. Penumbra, bir şifre kırıcı ya da araştırmacı olmaktan çok rehber ve koç olmak istediğini itiraf etti. Ben de tüm sevdiğim insanları bir odada toplayıp yapabileceğim bir iş istediğimi söyledim. Bunun üzerine bir danışmanlık şirketi kurmuş olduk. Kitaplarla teknolojinin buluştuğu noktada iş yapan, dijital rafların gizemlerini çözmeye çalışan şirketlere hizmet veren, özel bir operasyon ekibi kurduk. İlk işimiz Kat'ten geldi. Google'ın prototip e-okuyucusu için bir dipnot sistemi oluşturduk. İnce ve çok hafif olan okuyucumuz plastikle değil, kumaşla kaplı oldu.

Google işini tamamladıktan sonra yeni işler bulabilmek için başımızın çaresine bakmak zorunda kaldık. Penumbra, satış görüşmelerine gitti ve tek kelimeyle mükemmel bir profesyonel hâline geldi. Siyah ceketini giyip gözlüklerini parlatarak, Apple ve Amazon gibi şirketlerin toplantı odalarına girdi, yavaşça masanın etrafındakilere bakarak, "Bu projede aradığınız nedir?" diye sordu. Mavi gözleri, yamuk gülüşü ve en önemlisi de ilerlemiş yaşı karşısındakileri sersemletip büyüledi ve ikna etti.

Valencia Sokak'taki Meksika restoranı ile bisiklet tamircisi arasında küçük bir ofis kiraladık. İçini, bitpazarından aldığımız büyük, ahşap masalarla ve IKEA'dan aldığımız uzun, yeşil raflarla döşedik. Raflarda, dükkândan getirdiğimiz, Penumbra'nın gözde kitapları sıralandı. Borges ve Hammett'in ilk basımları. Asimov ve Heinlein'in daha sonraki basımları, Richard Feynman'ın beş değişik biyografisi... Ayda birkaç kez, Twitter'da duyurarak, kitapları bir sepet içinde dışarı çıkarıp indirimli satış yapmaya başladık.

Büyük, ahşap masalarda çalışan kişiler sadece ben ve Penumbra değiliz. Bir numaralı çalışanımız Rosemary Lapin oldu. Lapin'e Ruby programını öğreteceğim, o da bizim internet sitemizi tasarlayacak.

Şirketin adı Penumbra, sadece Penumbra... Benim tarafımdan tasarlanan logosu da Gerritszoon kullanılarak yapıldı.

Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı'na gelince, üç ay kadar vitrininde "SATILIK" ilânıyla bekledi, çünkü potansiyel müşteriler bu yüksek tavanlı, raflarla dolu dükkânı satın almakta bir fayda göremediler. Ta ki birisi çıkıp gelene kadar...

Ashley Adams, Telegraph Hill'deki Credit Union'ın küçük ofisine, siyah beyaz döpiyesiyle gidererek bankanın hayattaki en yaşlı üyesinden bir tavsiye mektubu sunmuş. Oradaki yetkiliye, halkla ilişkiler uzmanına yakışır bir profesyonellikle vizyonunu anlatıp krediyi kaptı.

Bu, onun halkla ilişkiler uzmanı olarak son hamlesi oldu.

Ashley, rafları kaldırıp, zemini yeniledikten sonra, yeni bir ışıklandırmayla kitapçıyı bir tırmanma salonuna çevirdi. Dinlenme odası, soyunma odası var; öndeki alçak raflarda üyelerin internete bootynet üzerinden girebileceği iMac'ler duruyor. Büyük ahşap masanın yerinde parlak, beyaz bir tezgah konmuş. North Face (nam-ı diğer Daphne) burada karalahana içecekleri ve küçük köfteler yapıyor. Ön kısımdaki duvarlar, Mat'in yaptığı duvar resimleriyle şenlendi. Resimler, kitapçının detayları ile dolu.

Dikkatli bakarsanız birbiri ardına sıralanmış harfleri, yan yana kitap sırtlarını, bir çanın kıvrımlarını görebilirsiniz.

Bir zamanlar Geçmişedönüş kitaplarının durduğu arka tarafta Mat, bir grup genç sanatçıya devasa bir tırmanma duvarının yapılışıyla ilgili talimatlar veriyor. Zemini, LED lambalarla aydınlatılmış alacalı yeşil ve gri noktalardan oluşuyor. Tırmananların tutunacakları kulplar da beyaz, karla kaplı dağ zirveleri şeklinde. Mat bu sefer bir şehir değil, kenarına bir uygarlık yerleştirilmiş koca bir kıta inşa etti. Burada da, dikkatli bakacak olursanız, duvardan size bakan bir yüz görünüyor.

Ben de salona üye olup tırmanmaya başladım.

En sonunda da olan biten her şeyi yazdım işte. Bir kısmını kayıt defterinden aldım. E-postaları ve cep telefonu mesajlarını derledim. Kalanını da hatırladıklarımdan toparladım. Kitabı Penumbra'ya okuttuktan sonra kendime bir yayıncı buldum. Kitabım aklınıza gelen tüm kitapçılarda satılıyor. Barnes&Noble gibi, kitapları Kindle'a yüklenen sessiz sakin Pygmalion gibi...

Siz bu kitabı elinizde tutup, öğrendiklerimi benimle birlikte öğreneceksiniz.

Özenle yaratılmayan ve içinde dostluk barındırmayan hiçbir şey ölümsüz olamaz. Dünyadaki bütün sırlar öğrenmeye değerdir, bazen bakarız ama onları göremeyiz. Üç katlı binaya denk gelecek bir merdiveni tırmanmak sadece kırk bir saniyenizi alır. 3012 yılını hayal etmek hiç de kolay değildir ama bu denemeyeceğiniz anlamına gelmez. İnsanoğlunun artık yeni, garip yetenekleri var ama onlara alışmamız zaman alacaktır. Dağlar, Wyrm-Baba Aldrag tarafından bizlere gönderilmiş bir mesajdır. Hayatınız, dilediğiniz gibi gezip dolaşacağınız bir şehir gibi olmalıdır.

Sonra, diğer okuduğunuz kitaplarda olduğu gibi, benim kitabım da yavaş yavaş zihninizde yok olup gidecek, ama umarım şunları hatırlarsınız:

Adamın biri karanlık ve ıssız bir sokakta yürümektedir. Hızlı

adımlar atıyordur, nefes nefese kalmıştır. Bir şeyleri merak ediyor, öğrenmeye ihtiyaç duyuyor. Kapının üzerinde bir çan çalar. Kapının ardındaysa bir tezgâhtar, bir merdiven, insanın içini ısıtan güneş ışığı ve işte, doğru zamanda gelen doğru kitap...

TREND
yayınevi

"Bu raflarda aradığınızı bulmanıza nasıl yardımcı olabilirim?"

Ekonomik kriz yüzünden işinden olan Clay Jannon için her şey bu soruyla başlıyor. Kendini bir anda Bay Penumbra'nın 24 Saat Açık Kitapçısı'nda tezgâhtarlık yaparken bulan Clay, kısa sürede bu dükkânda bir gariplik olduğunu keşfeder. Zaten "24 Saat Açık Kitapçı" ne demek ki? Gecenin bir yarısı garip kitaplara "ihtiyaç" duyan müşterileriyle bu müşterilerin kaydını en küçük ayrıntısına kadar tutan Penumbra bir şeyler saklıyor olmalı.

Tüm bu sorulara cevap arayan Clay (birazcık da arkadaşlarının yardımıyla) hayatını değiştirecek bir serüvene atılıyor. Tozlu kitaplarla son teknolojiyi bir araya getiren, bambaşka insanların yollarını kesiştiren bu serüven sonunda herkesi Penumbra'nın kitapçısından çok daha uzaklara götürüyor.

Peki, ya siz? Göründüğünden çok daha büyük bir sırrı çözmeye hazır mısınız?

15 ülkede 18 dile çevrilen sürükleyici bir hikâye...

Sloan'ın kitabı, okuyucuyu gizli bir tarikat, yeraltı odaları, kara cübbeli müritler ve deşifre edilemeyen kitaplarla dolu yüksek tempolu bir maceraya sürüklüyor.

New York Times

